H. C. ANDERSEN

EVENTYR OG HISTORIER

Digitized by the Internet Archive
in 2026

https://archive.org/details/eventyroghistori0000vari

Hans J. Hansen

H. C. ANDERSENS

UDVALGTE

EVENTYR OG HISTORIER

11. BIND

Eventyr og Historier

af

H. C. Andersen.

II

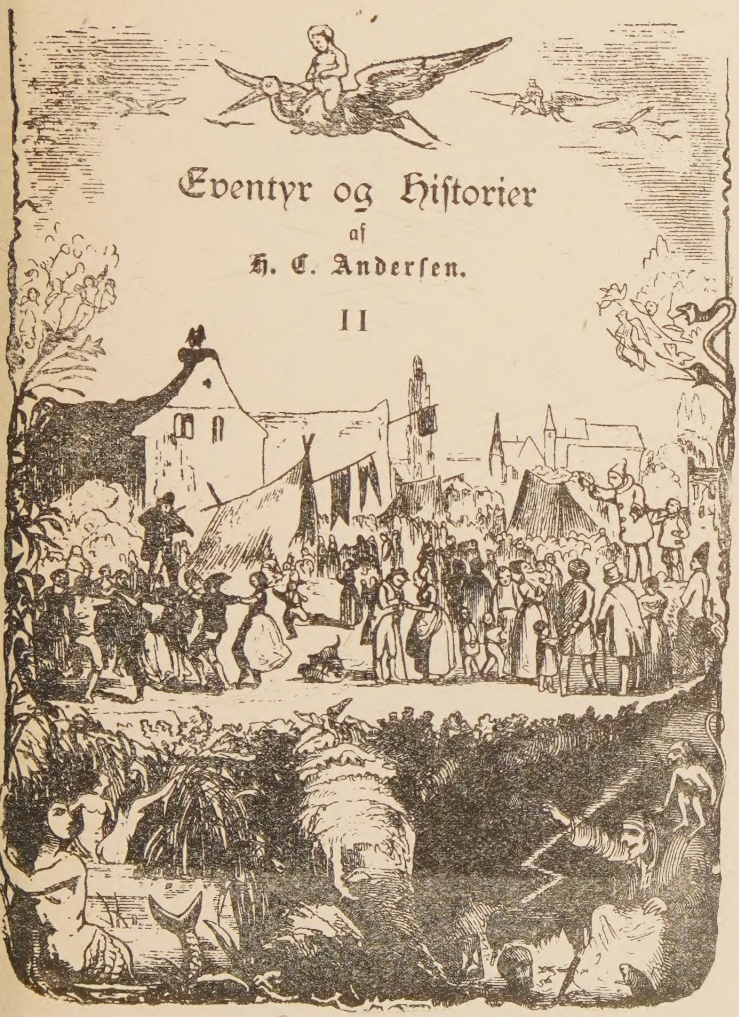

H. C. ANDERSENS

UDVALGTE

EVENTYR OG HISTORIER

ILLUSTRERET AF V. PETERSEN OG L. FRØLICH

II. BIND

MINNEAPOLIS OG CHICAGO
C. RASMUSSENS FORLAGSBOGHANDEL
1903

INDHOLD.

SIDE

Den lille Havfrue 9
Hvad Fatter gjör, det er altid det rigtige 44
Den uartige Dreng 52
De vilde Svaner 56
Paradisets Have 82
Snemanden 105
Ole Lukøje 115
Hyldemor 132
Elverhöj 144
De röde Sko 154
Holger Danske 163
Skyggen 170
En Historie 189
Verdens dejligste Rose 196
Paa den yderste Dag 201
Alt paa sin rette Plads 207
Nissen hos Spækhökeren 222
Et Blad fra Himmelen 228
De vises Sten 234

SIDE

Klokken 257
Pigen, som traadte paa Brödet 265
Anne Lisbet 278
Barnet i Graven 294
Folkesangens Fugl 303
Lykken kan ligge i en Pind 310
Den store Söslange 315
Om Aartusinder 329
Ib og lille Christine 333
Fugl Föniks 351

Den lille Havfrue.

Langt ude i Havet er Vandet saa blaat, som Bladene paa den dejligste Kornblomst, og saa klart, som det reneste Glas, men det er meget dybt, dybere end noget Ankertov naar, mange Kirketaarne maa stilles ovenpaa hverandre for at række fra Bunden op over Vandet. Dernede bo Havfolkene.

Nu maa man slet ikke tro, at der kun er den nøgne, hvide Sandbund; nej, der vokse de forunderligste Træer og Planter, som ere saa smidige i Stilk og Blade, at de ved den mindste Bevægelse af Vandet røre sig, ligesom om de vare levende. Alle Fiskene, smaa og store, smutte imellem Grenene ligesom heroppe Fuglene i Luften. Paa det allerdybeste Sted ligger Havkongens Slot, Murene ere af Koraller og de lange, spidse Vinduer af det allerklareste Rav, men

Taget er Muslingskaller, der aabne og lukke sig, eftersom Vandet gaar; det ser dejligt ud; thi i hver ligge straalende Perler, én eneste vilde være stor Stads i en Dronnings Krone.

Havkongen dernede havde i mange Aar været Enkemand, men hans gamle Moder holdt Hus for ham; hun var en klog Kone, men stolt af sin Adel, derfor gik hun med tolv Østers paa Halen, de andre fornemme maatte kun bære seks. — Ellers fortjente hun megen Ros, især fordi hun holdt saa meget af de smaa Havprinsesser, hendes Sønnedøtre. De vare seks dejlige Børn, men den yngste var den smukkeste af dem alle sammen, hendes Hud var saa klar og skær som et Rosenblad, hendes Øjne saa blaa som den dybeste Sø, men ligesom alle de andre havde hun ingen Fødder, Kroppen endte i en Fiskehale.

Hele den lange Dag kunde de lege nede i Slottet, i de store Sale, hvor levende Blomster vokste ud af Væggene. De store Ravvinduer bleve lukkede op, og saa svømmede Fiskene ind til dem, ligesom hos os Svalerne flyve ind, naar vi lukke op, men Fiskene svømmede lige hen til de smaa Prinsesser, spiste af deres Haand og lod sig klappe.

Uden for Slottet var en stor Have med ildrøde og mørkeblaa Træer, Frugterne straalede som Guld, og Blomsterne som en brændende Ild, idet de altid bevægede Stilk og Blade. Jorden selv var det fineste Sand, men blaat, som Svovllue. Over det hele dernede laa et forunderligt

blaat Skær; man skulde snarere tro, at man stod højt oppe i Luften og kun saa Himmel over og under sig, end at man var paa Havets Bund. I Blikstille kunde man øjne Solen, den syntes en Purpurblomst, fra hvis Bæger det hele Lys udstrømmede.

Hver af de smaa Prinsesser havde sin lille Plet i Haven, hvor hun kunde grave og plante, som hun selv vilde; én gav sin Blomsterplet Skikkelse af en Hvalfisk, en anden syntes bedre om, at hendes lignede en lille Havfrue, men den yngste gjorde sin ganske rund som Solen og havde kun Blomster, der skinnede røde som den. Hun var et underligt Barn, stille og eftertænksom, og naar de andre Søstre pyntede op med de forunderligste Ting, de havde faaet fra strandede Skibe, vilde hun kun, foruden de rosenrøde Blomster, som lignede Solen der højt oppe, have en smuk Marmorstøtte, en dejlig Dreng var det, hugget ud af den hvide, klare Sten og ved Stranding kommen ned paa Havbunden. Hun plantede ved Støtten en rosenrød Grædepil, den vokste herligt og hang med sine friske Grene ud over den, ned mod den blaa Sandbund, hvor Skyggen viste sig violet og var i Bevægelse ligesom Grenene; det saa ud, som om Top og Rødder legede at kysse hinanden.

Ingen Glæde var hende større end at høre om Menneskeverdenen derovenfor; den gamle Bedstemoder maatte fortælle alt det, hun vidste om Skibe og Byer, Mennesker og Dyr, især syntes

det hende forunderligt dejligt, at oppe paa Jorden duftede Blomsterne, det gjorde de ikke paa Havets Bund, og at Skovene vare grønne, og de Fisk, som der saas mellem Grenene, kunde synge saa højt og dejligt, saa det var en Lyst; det var de smaa Fugle, som Bedstemoderen kaldte Fisk, for ellers kunde de ikke forstaa hende, da de ikke havde set en Fugl.

"Naar I fylde eders femten Aar," sagde Bedstemoderen, "saa skulle I faa Lov til at dukke op af Havet, sidde i Maaneskin paa Klipperne og se de store Skibe, som sejle forbi, Skove og Byer skulle I se!"

I Aaret, som kom, var den ene af Søstrene femten Aar, men de andre, — ja den ene var et Aar yngre end den anden, den yngste af dem havde altsaa endnu hele fem Aar, før hun turde komme op fra Havets Bund og se, hvorledes det saa ud hos os. Men den ene lovede den anden at fortælle, hvad hun havde set og fundet dejligst den første Dag; thi deres Bedstemoder fortalte dem ikke nok, der var saa meget, de maatte have Besked om.

Ingen var saa længselsfuld som den yngste, just hun, som havde længst Tid at vente, og som var saa stille og tankefuld. Mangen Nat stod hun ved det aabne Vindue og saa op igennem det mørkeblaa Vand, hvor Fiskene slog med deres Finner og Hale. Maane og Stjerner kunde hun se, rigtignok skinnede de blege, men gennem Vandet saa de meget større ud end for vore Øjne;

gled der da ligesom en sort Sky hen under dem, da vidste hun, at det enten var en Hvalfisk, som svømmede over hende, eller ogsaa et Skib med mange Mennesker; de tænkte vist ikke paa, at en dejlig lille Havfrue stod nedenfor og rakte sine hvide Hænder op imod Kølen.

Nu var da den ældste Prinsesse femten Aar og turde stige op over Havfladen.

Da hun kom tilbage, havde hun hundrede Ting at fortælle, men det dejligste, sagde hun, var at ligge i Maaneskin paa en Sandbanke i den rolige Sø og se tæt ved Kysten den store Stad, hvor Lysene blinkede ligesom hundrede Stjerner, høre Musikken og den Larm og Støj af Vogne og Mennesker, se de mange Kirketaarne og Spir og høre, hvor Klokkerne ringede; just fordi hun ikke kunde komme derop, længtes hun allermest efter alt dette.

Oh! hvor hørte ikke den yngste Søster efter, og naar hun siden om Aftenen stod ved det aabne Vindue og saa op igennem det mørkeblaa Vand, tænkte hun paa den store Stad med al den Larm og Støj, og da syntes hun at kunne høre Kirkeklokkerne ringe ned til sig.

Aaret efter fik den anden Søster Lov til at stige op igennem Vandet og svømme, hvorhen hun vilde. Hun dukkede op, just idet Solen gik ned, og det Syn fandt hun var det dejligste. Hele Himlen havde set ud som Guld, sagde hun, og Skyerne, ja, deres Dejlighed kunde hun ikke nok beskrive! røde og violette havde de sejlet hen

over hende, men langt hurtigere end de, fløj, som et langt, hvidt Slør, en Flok af vilde Svaner hen over Vandet, hvor Solen stod; hun svømmede hen imod den, men den sank, og Rosenskæret slukkedes paa Havfladen og Skyerne.

Aaret efter kom den tredie Søster derop, hun var den dristigste af dem alle, derfor svømmede hun op ad en bred Flod, der løb i Havet. Dejlige grønne Høje med Vinranker saa hun, Slotte og Gaarde tittede frem mellem prægtige Skove; hun hørte, hvor alle Fuglene sang, og Solen skinnede saa varmt, at hun tit maatte dukke under Vandet for at køle sit brændende Ansigt. I en lille Bugt traf hun en hel Flok smaa Menneskebørn; ganske nøgne løb de og plaskede i Vandet, hun vilde lege med dem, men de løb forskrækkede deres Vej, og der kom et lille sort Dyr, det var en Hund, men hun havde aldrig før set en Hund, den gøede saa forskrækkeligt ad hende, at hun blev angest og søgte ud i den aabne Sø, men aldrig kunde hun glemme de prægtige Skove, de grønne Høje og de nydelige Børn, som kunde svømme paa Vandet, skønt de ingen Fiskehale havde .

Den fjerde Søster var ikke saa dristig, hun blev midt ude paa det vilde Hav og fortalte, at der var just det dejligste; man saa mange Mile bort rundt omkring sig, og Himlen ovenover stod ligesom en stor Glasklokke. Skibe havde hun set, men langt borte, de saa ud som Strandmaager, de morsomme Delfiner havde slaaet Kolbøt-

ter, og de store Hvalfiske havde sprøjtet Vand op af deres Næsebor, saa at det havde set ud som hundrede Vandspring rundt om.

Nu kom Turen til den femte Søster; hendes Fødselsdag var netop om Vinteren, og derfor saa hun, hvad de andre ikke havde set første Gang Søen tog sig ganske grøn ud, og rundt om svømmede der store Isbjerge, hvert saa ud som en Perle, sagde hun, og var dog langt større end de Kirketaarne, Menneskene byggede. I de forunderligste Skikkelser viste de sig og glimrede som Diamanter. Hun havde sat sig paa et af de største, og alle Sejlere krydsede forskrækkede uden om, hvor hun sad og lod Blæsten flyve med sit lange Haar; men ud paa Aftenen blev Himlen overtrukken med Skyer, det lynede og tordnede, medens den sorte Sø løftede de store Isblokke højt op og lod dem skinne ved de stærke Lyn. Paa alle Skibe tog man Sejlene ind, der var en Angest og Gru, men hun sad rolig paa sit svømmende Isbjerg og saa den blaa Lynstraale slaa i Siksak ned i den skinnende Sø.

Den første Gang en af Søstrene kom over Vandet, var enhver altid henrykt over det ny og smukke, hun saa, men da de nu, som voksne Piger, havde Lov at stige derop, naar de vilde, blev det dem ligegyldigt, de længtes igen efter Hjemmet, og efter en Maaneds Forløb sagde de, at nede hos dem var dog allersmukkest, og der var man saa rart hjemme.

Mangen Aftenstund tog de fem Søstre hver-

andre i Armene og steg i Række op over Vandet; dejlige Stemmer havde de, smukkere end noget Menneske, og naar det trak op til en Storm, saa de kunde tro, at Skibe maatte forlise, svømmede de foran Skibene og sang saa dejligt om, hvor smukt der var paa Havets Bund, og bad Søfolkene ikke være bange for at komme derned; men disse kunde ikke forstaa Ordene, de troede, at det var Stormen, og de fik heller ikke Dejligheden dernede at se, thi naar Skibet sank, druknede Menneskene og kom kun som døde til Havkongens Slot.

Naar Søstrene saaledes om Aftenen, Arm i Arm, steg højt op igennem Havet, da stod den lille Søster ganske alene tilbage og saa efter dem, og det var, som om hun skulde græde, men Havfruen har ingen Taarer, og saa lider hun meget mere. "Ak, var jeg dog femten Aar!" sagde hun, "jeg ved, at jeg ret vil komme til at holde af denne Verden derovenfor og af Menneskene, som bygge og bo deroppe!"

Endelig var hun da femten Aar.

"Se, nu have vi dig fra Haanden," sagde hendes Bedstemoder, den gamle Enkedronning. "Kom nu, lad mig pynte dig ligesom dine andre Søstre!" og hun satte hende en Krans af hvide Lillier paa Haaret, men hvert Blad i Blomsten var det halve af en Perle; og den gamle lod otte store Østers klemme sig fast ved Prinsessens Hale for at vise hendes høje Stand.

"Det gør saa ondt!" sagde den lille Havfrue,

"Ja, man maa lide noget for Stadsen!" sagde den gamle.

Oh! hun vilde saa gerne have rystet hele denne Pragt af sig og lagt den tunge Krans; hendes røde Blomster i Haven klædte hende meget bedre, men hun turde nu ikke gøre det om. "Far vel!" sagde hun og steg saa let og klar, som en Boble, op gennem Vandet.

Solen var lige gaaet ned, idet hun løftede sit Hoved op over Havet, men alle Skyerne skinnede endnu som Roser og Guld, og midt i den blegrøde Luft straalede Aftenstjernen saa klart og dejligt, Luften var mild og frisk, og Havet blikstille. Der laa et stort Skib med tre Master, et eneste Sejl var kun oppe, thi ikke en Vind rørte sig, og rundt om i Tovværket og paa Stængerne sad Matroser. Der var Musik og Sang, og alt som Aftenen blev mørkere, tændtes hundrede brogede Lygter; de saa ud, som om alle Nationers Flag vajede i Luften. Den lille Havfrue svømmede lige hen til Kahytsvinduet, og hver Gang Vandet løftede hende i Vejret, kunde hun se ind ad de spejlklare Ruder, hvor saa mange pyntede Mennesker stod, men den smukkeste var dog den unge Prins med de store sorte Øjne, han var vist ikke meget over seksten Aar, det var hans Fødselsdag, og derfor skete al denne Stads. Matroserne dansede paa Dækket, og da den unge Prins traadte derud, steg over hundrede Raketter op i Luften, de lyste som den klare Dag, saa den lille Havfrue blev ganske forskrækket og

dukkede ned under Vandet, men hun stak snart Hovedet igen op, og da var det, ligesom om alle Himlens Stjerner faldt ned til hende. Aldrig havde hun set saadanne Ildkunster. Store Sole snurrede rundt, prægtige Ildfisk svingede sig i den blaa Luft, og alting skinnede tilbage fra den klare, stille Sø. Paa Skibet selv var saa lyst, at man kunde se hvert lille Tov, sagtens Menneskene. Oh, hvor dog den unge Prins var smuk, og han trykkede Folkene i Haanden, lo og smilte, mens Musikken klang i den dejlige Nat.

Det blev silde, men den lille Havfrue kunde ikke vende sine Øjne bort fra Skibet og fra den dejlige Prins. De brogede Lygter bleve slukkede, Raketterne steg ikke mere i Vejret, der lod heller ingen flere Kanonskud, men dybt nede i Havet summede og brummede det; hun sad imedens paa Vandet og gyngede op og ned, saa at hun kunde se ind i Kahytten; men Skibet tog stærkere Fart, det ene Sejl bredte sig ud efter det andet, nu gik Bølgerne stærkere, store Skyer trak op, det lynede langt borte. Oh, det vilde blive et skrækkeligt Vejr! derfor tog Matroserne Sejlene ind. Det store Skib gyngede i flyvende Fart paa den vilde Sø, Vandet rejste sig ligesom store sorte Bjerge, der vilde vælte over Masten, men Skibet dukkede som en Svane ned imellem de høje Bølger og lod sig igen løfte op paa de taarnende Vande. Det syntes den lille Havfrue just var en morsom Fart, men det syntes Søfolkene ikke. Skibet knagede og braged,

de tykke Planker bugnede ved de stærke Stød, Søen gjorde ind mod Skibet, Masten knækkede midt over, ligesom det var et Rør, og Skibet slingrede paa Siden, medens Vandet trængte ind i Rummet. Nu saa den lille Havfrue, at de vare i Fare, hun maatte selv tage sig i Agt for Bjælker og Stumper af Skibet, der drev paa Vandet. Et Øjeblik var det saa kullende mørkt, at hun ikke kunde øjne det mindste, men naar det saa lynede, blev det igen saa klart, at hun kendte dem alle paa Skibet; enhver tumlede sig det bedste, han kunde; den unge Prins søgte hun især efter, og hun saa ham, da Skibet skiltes ad, synke ned i den dybe Sø. Lige straks blev hun ganske fornøjet, for nu kom han ned til hende, men saa huskede hun, at Menneskene ikke kunde leve i Vandet, og at han ikke, uden som død, kunde komme ned til hendes Faders Slot. Nej dø, det maatte han ikke; derfor svømmede hun hen mellem Bjælker og Planker, der drev paa Søen, glemte rent, at det kunde have knust hende, hun dukkede dybt under Vandet og steg igen højt op imellem Bølgerne og kom saa til sidst hen til den unge Prins, som næsten ikke kunde svømme længer i den stormende Sø, hans Arme og Ben begyndte at blive matte, de smukke Øjne lukkede sig, han havde maattet dø, var ikke den lille Havfrue kommen til. Hun holdt hans Hoved op over Vandet og lod saa Bølgerne drive hende med ham, hvorhen de vilde.

I Morgenstunden var det onde Vejr forbi; af

Skibet var ikke en Spaan at se, Solen steg saa rød og skinnende op af Vandet, det var, ligesom om Prinsens Kinder fik Liv derved, men Øjnene bleve lukkede; Havfruen kyssede hans høje, smukke Pande og strøg hans vaade Haar tilbage: hun syntes, han lignede Marmorstøtten nede i hendes lille Have, hun kyssede ham igen og ønskede, at han dog maatte leve.

Nu saa hun foran sig det faste Land, høje, blaa Bjerge, paa hvis Top den hvide Sne skinnede, som var det Svaner, der laa; nede ved Kysten vare dejlige grønne Skove, og foran laa en Kirke eller et Kloster, det vidste hun ikke ret, men en Bygning var det. Citron- og Appelsintræer vokste der i Haven, og foran Porten stod høje Palmetræer. Søen gjorde her en lille Bugt, den var blikstille, men meget dyb, lige hen til Klippen, hvor det hvide, fine Sand var skyllet op; her svømmede hun hen med den smukke Prins, lagde ham i Sandet, men sørgede især for, at Hovedet laa højt i det varme Solskin.

Nu ringede Klokkerne i den store, hvide Bygning, og der kom mange unge Piger igennem Haven. Da svømmede den lille Havfrue ud bag nogle høje Stene, som ragede op af Vandet, lagde Søskum paa sit Haar og Bryst, saa ingen kunde se hendes lille Ansigt, og da passede hun paa, hvem der kom til den stakkels Prins.

Det varede ikke længe, før en ung Pige kom derhen, hun syntes at blive ganske forskrækket, men kun et Øjeblik, saa hentede hun flere Men-

nesker, og Havfruen saa, at Prinsen fik Liv, og at han smilte til alle rundt omkring, men ud til hende smilte han ikke, han vidste jo ikke heller, at hun havde reddet ham; hun følte sig saa bedrøvet, og da han blev ført ind i den store Bygning, dukkede hun sorrigfuld ned i Vandet og søgte hjem til sin Faders Slot.

Altid havde hun været stille og tankefuld, men nu blev hun det meget mere. Søstrene spurgte hende, hvad hun havde set den første Gang deroppe, men hun fortalte ikke noget.

Mangen Aften og Morgen steg hun op der, hvor hun havde forladt Prinsen. Hun saa, hvor Havens Frugter modnedes og bleve afplukkede, hun saa, hvor Sneen smeltede paa de høje Bjerge, men Prinsen saa hun ikke, og derfor vendte hun altid endnu mere bedrøvet hjem. Der var det hendes eneste Trøst at sidde i den lille Have og slynge sine Arme om den smukke Marmorstøtte, som lignede Prinsen, men sine Blomster passede hun ikke, de vokste, som i et Vildnis, ud over Gangene og flettede deres lange Stilke og Blade ind i Træernes Grene, saa der var ganske dunkelt.

Til sidst kunde hun ikke længer holde det ud, men sagde det til én af sine Søstre, og saa fik straks alle de andre det at vide, men heller ingen flere end de og et Par andre Havfruer, som ikke sagde det uden til deres nærmeste Veninder. Een af disse vidste Besked, hvem Prinsen var, hun

havde ogsaa set Stadsen paa Skibet, vidste, hvorfra han var, og hvor hans Kongerige laa.

"Kom, lille Søster!" sagde de andre Prinsesser, og med Armene om hinandens Skuldre steg de i en lang Række op af Havet foran, hvor de vidste, Prinsens Slot laa.

Dette var opført af en lysegul glinsende Stenart, med store Marmortrapper, én gik lige ned i Havet. Prægtige forgyldte Kupler hævede sig over Taget, og mellem Søjlerne, som gik rundt om hele Bygningen, stod Marmorbilleder, der saa ud som levende. Gennem det klare Glas i de høje Vinduer saa man ind i de prægtige Sale, hvor kostelige Silkegardiner og Tæpper vare ophængte, og alle Væggene prydede med store Malerier, som det ret var en Fornøjelse at se paa. Midt i den største Sal plaskede et stort Springvand, Straalerne stod højt op mod Glaskuplen i Loftet, hvor igennem Solen skinnede paa Vandet og paa de dejlige Planter, der vokste i det store Bassin.

Nu vidste hun, hvor han boede, og der kom hun mangen Aften og Nat paa Vandet; hun svømmede meget nærmere Land, end nogen af de andre havde vovet, jo hun gik helt op i den smalle Kanal, under den prægtige Marmoraltan, der kastede en lang Skygge hen over Vandet. Her sad hun og saa paa den unge Prins, der troede, han var ganske ene i det klare Maaneskin.

Hun saa ham mangen Aften sejle med Musik i sin prægtige Baad, hvor Flagene vajede;

hun tittede frem mellem de grønne Siv, og tog Vinden i hendes lange, sølvhvide Slør, og nogen saa det, tænkte de, det var en Svane, som løftede Vingerne.

Hun hørte mangen Nat, naar Fiskerne laa med Blus paa Søen, at de fortalte saa meget godt om den unge Prins, og det glædede hende, at hun havde frelst hans Liv, da han halv død drev om paa Bølgerne, og hun tænkte paa, hvor fast hans Hoved havde hvilet ved hendes Bryst, og hvor inderligt hun da kyssede ham; han vidste slet intet derom, kunde ikke engang drømme om hende.

Mer og mer kom hun til at holde af Menneskene, mer og mer ønskede hun at kunne stige op imellem dem; deres Verden syntes hun var langt større end hendes; de kunde jo paa Skibe flyve hen over Havet, stige paa de høje Bjerge højt over Skyerne, og Landene, de ejede, strakte sig, med Skove og Marker, længer end hun kunde øjne. Der var saa meget, hun gad vide, men Søstrene vidste ikke at give Svar paa alt, derfor spurgte hun den gamle Bedstemoder, og hun kendte godt til den højere Verden, som hun meget rigtig kaldte Landene oven for Havet.

"Naar Menneskene ikke drukne," spurgte den lille Havfrue, "kunne de da altid leve, dø de ikke, som vi her nede paa Havet?"

"Jo!" sagde den gamle, "de maa ogsaa dø, og deres Levetid er endogsaa kortere end vor. Vi kunne blive tre Hundrede Aar, men naar vi

saa høre op at være til her, blive vi kun Skum paa Vandet, have ikke engang en Grav hernede mellem vore kære. Vi have ingen udødelig Sjæl, vi faa aldrig Liv mere, vi ere ligesom det grønne Siv, er det én Gang skaaret over, kan det ikke grønnes igen! Menneskene derimod have en Sjæl, som lever altid, lever, efterat Legemet er blevet Jord; den stiger op igennem den klare Luft, op til alle de skinnende Stjerner! Ligesom vi dukke op af Havet og se Menneskenes Lande, saaledes dukke de op til ubekendte dejlige Steder, dem vi aldrig faa at se."

"Hvorfor fik vi ingen udødelig Sjæl?" sagde den lille Havfrue bedrøvet, "jeg vilde give alle mine hundrede Aar, jeg har at leve i, for blot én Dag at være et Menneske og siden faa Del i den himmelske Verden!"

"Det maa du ikke gaa og tænke paa!" sagde den gamle, "vi have det meget lykkeligere og bedre end Menneskene deroppe!"

"Jeg skal altsaa dø og flyde som Skum paa Søen, ikke høre Bølgernes Musik, se de dejlige Blomster og den røde Sol! Kan jeg da slet intet gøre for at vinde en evig Sjæl?" —

"Nej!" sagde den gamle "kun naar et Menneske fik dig saa kær, at du var ham mer end Fader og Moder, naar han med hele sin Tanke og Kærlighed hang ved dig og lod Præsten lægge sin højre Haand i din med Løfte om Troskab her og i al Evighed, da flød hans Sjæl over i dit Legeme, og du fik ogsaa Del i Menneskenes

Lykke. Han gav dig Sjæl og beholdt dog sin egen. Men det kan aldrig ske! Hvad der just er dejligt her i Havet, din Fiskehale, finde de hæsligt deroppe paa Jorden, de forstaa sig nu ikke bedre paa det, man maa der have to klodsede Støtter, som de kalde Ben, for at være smuk!"

Da sukkede den lille Havfrue og saa bedrøvet paa sin Fiskehale.

"Lad os være fornøjede," sagde den gamle, "hoppe og springe ville vi i de tre Hundrede Aar, vi have at leve i, det er saamænd en god Tid nok, siden kan man des fornøjeligere hvile ud i sin Grav. I Aften skal vi have Hofbal!"

Det var ogsaa en Pragt, som man aldrig ser den paa Jorden. Vægge og Loft i den store Dansesal vare af tykt men klart Glas. Flere Hundrede kolossale Muslingskaller, rosenrøde og græsgrønne, stod i Rækker paa hver Side med en blaa brændende Ild, som oplyste den hele Sal og skinnede ud gennem Væggene, saa at Søen der udenfor var ganske oplyst; man kunde se alle de utallige Fisk, store og smaa, som svømmede hen imod Glasmuren, paa nogle skinnede Skællene purpurrøde, paa andre syntes de Sølv og Guld. — Midt igennem Salen flød en bred, rindende Strøm, og paa denne dansede Havmænd og Havfruer til deres egen dejlige Sang. Saa smukke Stemmer have ikke Menneskene paa Jorden. Den lille Havfrue sang skønnest af dem alle, og de klappede i Hænderne for hende, og et Øjeblik følte hun Glæde i sit Hjærte, thi hun vid-

ste, at hun havde den skønneste Stemme af alle paa Jorden og i Havet. Men snart kom hun dog igen til at tænke paa Verden oven over sig; hun kunde ikke glemme den smukke Prins og sin Sorg over ikke at eje, som han, en udødelig Sjæl. Derfor sneg hun sig ud af sin Faders Slot, og mens alt derinde var Sang og Lystighed, sad hun bedrøvet i sin lille Have. Da hørte hun Valdhorn klinge ned igennem Vandet, og hun tænkte: "Nu sejler han vist deroppe! ham, som jeg holder mere af end Fader og Moder, ham, som min Tanke hænger ved, og i hvis Haand jeg vilde lægge min Livs Lykke. Alt vil jeg vove for at vinde ham og en udødelig Sjæl Mens mine Søstre danse derinde i min Faders Slot, vil jeg gaa til Havheksen, hende jeg altid har været saa angest for, men hun kan maaske raade og hjælpe!"

Nu gik den lille Havfrue ud af sin Have hen imod de brusende Malstrømme, bag hvilke Heksen boede. Den Vej havde hun aldrig før gaaet, her vokste ingen Blomster, intet Søgræs, kun den nøgne, graa Sandbund strakte sig hen imod Malstrømmene, hvor Vandet som brusende Møllehjul hvirvlede rundt og rev alt, hvad de fik fat paa, med sig ned i Dybet; midt imellem disse knusende Hvirvler maatte hun gaa for at komme ind paa Havheksens Distrikt, og her var et langt Stykke ikke anden Vej end over varmt boblende Dynd, det kaldte Heksen sin Tørvemose. Bag ved laa hendes Hus midt inde i en

sælsom Skov. Alle Træer og Buske vare Polypper, halv Dyr og halv Plante, de saa ud som hundredehovede Slanger, der vokste ud af Jorden; alle Grene vare lange, slimede Arme med Fingre som smidige Orme, og Led for Led bevægede de sig fra Roden til den yderste Spids. Alt hvad de i Havet kunde gribe, snoede de sig fast om og gav aldrig mere Slip paa. Den lille Havfrue blev ganske forskrækket staaende udenfor; hendes Hjærte bankede af Angest, nær havde hun vendt om, men saa tænkte hun paa Prinsen og paa Menneskets Sjæl, og da fik hun Mod. Sit lange, flagrende Haar bandt hun fast om Hovedet, for at Polypperne ikke skulde gribe hende deri, begge Hænderne lagde hun sammen over sit Bryst, og fløj saa af Sted, som Fisken kan flyve gennem Vandet, ind imellem de hæslige Polypper, der strakte deres smidige Arme og Fingre efter hende. Hun saa, hvor hver af dem havde noget, den havde grebet, hundrede smaa Arme holdt det som stærke Jernbaand. Mennesker, som vare omkomne paa Søen og sunkne dybt derned, tittede som hvide Benrade frem i Polyppernes Arme. Skibsror og Kister holdt de fast, Skeletter af Landdyr og en lille Havfrue, som de havde fanget og kvalt, det var hende næsten det forskrækkeligste.

Nu kom hun til en stor slimet Plads i Skoven, hvor store, fede Vandsnoge boltrede sig og viste deres stygge, hvidgule Bug. Midt paa Pladsen var rejst et Hus af strandede Menne-

skers hvide Ben; der sad Havheksen og lod en Skruptudse spise af sin Mund, ligesom Menneskene lade en lille Kanarifugl spise Sukker. De hæslige, fede Vandsnoge kaldte hun sine smaa Kyllinger og lod dem vælte sig paa hendes store, svampede Bryst.

"Jeg ved nok, hvad du vil!" sagde Havheksen, "det er dumt gjort af dig! alligevel skal du faa din Villie, for den vil bringe dig i Ulykke, min dejlige Prinsesse. Du vil gerne af med din Fiskehale og i Stedet for have to Stumper at gaa paa ligesom Menneskene, for at den unge Prins kan blive forlibt i dig, og du kan faa ham og en udødelig Sjæl!" I det samme lo Heksen saa højt og fælt, at Skruptudsen og Snogene faldt ned paa Jorden og væltede sig der. "Du kommer netop i rette Tid," sagde Heksen, "i Morgen, naar Sol staar op, kunde jeg ikke hjælpe dig, før igen et Aar var omme. Jeg skal lave dig en Drik, med den skal du, før Sol staar op, svømme til Landet, sætte dig paa Bredden der og drikke den, da skilles din Hale ad og snerper ind til hvad Menneskene kalde nydelige Ben, men det gør ondt, det er, som det skarpe Sværd gik igennem dig. Alle, som se dig, ville sige, du er det dejligste Menneskebarn, de have set! Du beholder din svævende Gang, ingen Danserinde kan sværve som du, men hvert Skridt, du gør, er, som om du traadte paa en skarp Kniv, saa dit Blod maatte flyde. Vil du lide alt dette, skal jeg hjælpe dig?"

"Ja!" sagde den lille Havfrue med bævende Stemme og tænkte paa Prinsen og paa at vinde en udødelig Sjæl.

"Men husk paa," sagde Heksen, "naar du først har faaet menneskelig Skikkelse, da kan du aldrig mere blive en Havfrue igen! Du kan aldrig stige ned igennem Vandet til dine Søstre og til din Faders Slot, og vinder du ikke Prinsens Kærlighed, saa han for dig glemmer Fader og Moder, hænger ved dig med sin hele Tanke og lader Præsten lægge eders Hænder i hinanden, saa at I blive Mand og Kone, da faar du ingen udødelig Sjæl! Den første Morgen efter at han er gift med en anden, da maa dit Hjærte briste, og du bliver Skum paa Vandet."

"Jeg vil det!" sagde den lille Havfrue og var bleg som en død.

"Men mig maa du ogsaa betale!" sagde Heksen, "og det er ikke lidet, hvad jeg forlanger. Du har den dejligste Stemme af alle hernede paa Havets Bund, med den tror du nok at skulle fortrylle ham, men den Stemme skal du give mig. Det bedste, du ejer, vil jeg have for min kostelige Drik! mit eget Blod maa jeg jo give dig deri, at Drikken kan blive skarp som et tveægget Sværd!"

"Men naar du tager min Stemme," sagde den lille Havfrue, "hvad beholder jeg da tilbage!"

"Din dejlige Skikkelse," sagde Heksen, "din svævende Gang og dine talende Øjne, med dem kan du nok bedaare et Menneskehjærte. Naa,

har du tabt Modet! ræk frem din lille Tunge, saa skærer jeg den af i Betaling, og du skal faa den kraftige Drik!"

"Det ske!" sagde den lille Havfrue, og Heksen satte sin Kedel paa for at koge Trolddrikken. "Renlighed er en god Ting!" sagde hun og skurede Kedlen af med Snogene, som hun bandt i Knude; nu ridsede hun sig selv i Brystet og lod sit sorte Blod dryppe derned, Dampen gjorde de forunderligste Skikkelser, saa man maatte bl've angst og bange. Hvert Øjeblik kom Heksen nye Ting i Kedlen, og da det ret kogte, var det, som naar Krokodillen græder. Til sidst var Drikken færdig, den saa ud som det klareste Vand.

"Der har du den!" sagde Heksen og skar Tungen af den lille Havfrue, som nu var stum, kunde hverken synge eller tale.

"Dersom Polypperne skulde gribe dig, naar du gaar tilbage gennem min Skov," sagde Heksen, saa kast kun én eneste Draabe af denne Drik paa dem, da springe deres Arme og Fingre i tusinde Stykker!" men det behøvede den lille Havfrue ikke, Polypperne trak sig forskrækkede tilbage for hende, da de saa den skinnende Drik, der lyste i hendes Haand, ligesom det var en funklende Stjerne. Saaledes kom hun snart igennem Skoven, Mosen og de brusende Malstrømme.

Hun kunde se sin Faders Slot; Blussene vare slukkede i den store Dansesal; de sov vist alle derinde, men hun vovede dog ikke at søge dem,

nu hun var stum og vilde for altid gaa bort fra dem. Det var, som om hendes Hjærte skulde gaa itu af Sorg. Hun sneg sig ind i Haven, tog én Blomst af hver af sine Søstres Blomsterbede, kastede med Fingeren tusinde Kys hen imod Slottet og steg op igennem den mørkeblaa Sø.

Solen var endnu ikke kommen frem, da hun saa Prinsens Slot og besteg den prægtige Marmortrappe. Maanen skinnede dejligt klart. Den lille Havfrue drak den brændende skarpe Drik, og det var, som gik et tveægget Sværd igennem hendes fine Legeme, hun besvimede derved og laa som død. Da Solen skinnede hen over Søen, vaagnede hun op, og hun følte en sviende Smerte, men lige for hende stod den dejlige, unge Prins, han fæstede sine kulsorte Øjne paa hende, saa hun slog sine ned og saa, at hendes Fiskehale var borte, og at hun havde de nydeligste smaa, hvide Ben, nogen lille Pige kunde have, men hun var ganske nøgen, derfor svøbte hun sig ind i sit store, lange Haar. Prinsen spurgte, hvem hun var, og hvorledes hun var kommen her, og hun saa mildt og dog saa bedrøvet paa ham med sine mørkeblaa Øjne, tale kunde hun jo ikke. Da tog han hende ved Haanden og førte hende ind i Slottet. Hvert Skridt hun gjorde, var, som Heksen havde sagt hende forud, som om hun traadte paa spidse Syle og skarpe Knive, men det taalte hun gerne; ved Prinsens Haand steg hun saa let som en Boble, og han og alle forundrede sig over hendes yndige, svævende Gang.

Kostelige Klæder af Silke og Musselin fik hun paa, i Slottet var hun den skønneste af alle, men hun var stum, kunde hverken synge eller tale. Dejlige Slavinder, klædte i Silke og Guld, kom frem og sang for Prinsen og hans kongelige Forældre; én sang smukkere end alle de andre, og Prinsen klappede i Hænderne og smilte til hende, da blev den lille Havfrue bedrøvet, hun vidste, at hun selv havde sunget langt smukkere; hun tænkte: "Oh, han skulde bare vide, at jeg, for at være hans, har givet min Stemme bort i al Evighed!"

Nu dansede Slavinderne i yndige, svævende Danse til den herligste Musik, da hævede den lille Havfrue sine smukke, hvide Arme, rejste sig paa Taaspidsen og svævede hen over Gulvet, dansede, som endnu ingen havde danset; ved hver Bevægelse blev hendes Dejlighed endnu mere synlig, og hendes Øjne talte dybere til Hjærtet end Slavindernes Sang.

Alle vare henrykte derover, især Prinsen, som kaldte hende sit lille Hittebarn, og hun dansede mer og mer, skønt hver Gang hendes Fod rørte Jorden, var det, som om hun traadte paa skarpe Knive. Prinsen sagde, at hun skulde altid være hos ham, og hun fik Lov at sove uden for hans Dør paa en Fløjls Pude.

Han lod hende sy en Mandsdragt, for at hun til Hest kunde følge ham. De red igennem de duftende Skove, hvor de grønne Grene slog hende paa Skuldrene, og de smaa Fugle sang bag

de friske Blade. Hun klatrede med Prinsen op paa de høje Bjerge, og skønt hendes fine Fødder blødte, saa de andre kunde se det, lo hun dog deraf og fulgte ham, til de saa Skyerne sejle nede under sig, som var det en Flok Fugle, der drog til fremmede Lande.

Hjemme paa Prinsens Slot, naar om Natten de andre sov, gik hun ud paa den brede Marmortrappe, og det kølede hendes brændende Fødder at staa i det kolde Søvand, og da tænkte hun paa dem dernede i Dybet.

Een Nat kom hendes Søstre Arm i Arm, de sang saa sorrigfuldt, idet de svømmede over Vandet, og hun vinkede ad dem, og de kendte hende og fortalte, hvor bedrøvet hun havde gjort dem alle sammen. Hver Nat besøgte de hende siden og én Nat saa hun, langt ude, den gamle Bedstemoder, som i mange Aar ikke havde været over Havet, og Havkongen med sin Krone paa Hovedet; de strakte Hænderne hen mod hende, men vovede sig ikke saa nær Landet som Søstrene.

Dag for Dag blev hun Prinsen kærere, han holdt af hende, som man kan holde af et godt, kært Barn, men at gøre hende til sin Dronning, faldt ham slet ikke ind, og hans Kone maatte hun blive, ellers fik hun ingen udødelig Sjæl, men vilde paa hans Bryllupsmorgen blive Skum paa Søen.

"Holder du ikke mest af mig blandt dem alle sammen?" syntes den lille Havfrues Øjne at

sige, naar han tog hende i sine Arme og kyssede hendes smukke Pande.

"Jo, du er mig kærest," sagde Prinsen, "thi du har det bedste Hjærte af dem alle, du er mig mest hengiven, og du ligner en ung Pige, jeg engang saa, men vistnok aldrig mere finder. Jeg var paa et Skib, som strandede. Bølgerne drev mig i Land ved et helligt Tempel, hvor flere unge Piger gjorde Tjeneste, den yngste der fandt mig ved Strandbredden og reddede mit Liv, jeg saa hende kun to Gange; hun var den eneste, jeg kunde elske i denne Verden, men du ligner hende, du næsten fortrænger hendes Billede i min Sjæl; hun hører det hellige Tempel til, og derfor har min gode Lykke sendt mig dig, aldrig ville vi skilles!" — "Ak, han ved ikke, at jeg har reddet hans Liv!" tænkte den lille Havfrue, "jeg bar ham over Søen hen til Skoven, hvor Templet staar, jeg sad bag Skummet og saa efter, om ingen Mennesker vilde komme. Jeg saa den smukke Pige, som han holder mere af end mig!" og Havfruen sukkede dybt, græde kunde hun ikke. "Pigen hører det hellige Tempel til, har han sagt, hun kommer aldrig ud i Verden, de mødes ikke mere, jeg er hos ham, ser ham hver Dag, jeg vil pleje ham, elske ham, ofre ham mit Liv!"

Men nu skal Prinsen giftes og have Nabokongens dejlige Datter, fortalte man, derfor er det, at han udruster saa prægtigt et Skib. Prinsen rejser for at se Nabokongens Lande, hedder det nok, men det er for at se Nabokongens Datter, et stort

Følge skal han have med; men den lille Havfrue rystede med Hovedet og lo; hun kendte Prinsens Tanker meget bedre end alle de andre. "Jeg maa rejse!" havde han sagt til hende, "jeg maa se den smukke Prinsesse, mine Forældre forlange det, men tvinge mig til at føre hende her hjem som min Brud, ville de ikke; jeg kan ikke elske hende! hun ligner ikke den smukke Pige i Templet, som du ligner; skulde jeg engang vælge en Brud, saa blev det snarere dig, mit stumme Hittebarn med de talende Øjne!" og han kyssede hendes røde Mund, legede med hendes lange Haar og lagde sit Hoved ved hendes Hjærte, saa det drømte om Menneskelykke og en udødelig Sjæl.

"Du er dog ikke bange for Havet, mit stumme Barn!" sagde han, da de stod paa det prægtige Skib, som skulde føre dem til Nabokongens Lande; og han fortalte hende om Storm og Havblik, om sælsomme Fiske i Dybet, og hvad Dykkeren der havde set, og hun smilte ved hans Fortælling, hun vidste jo bedre end nogen anden Besked om Havets Bund.

I den maaneklare Nat, naar de alle sov, paa Styrmanden nær, som stod ved Roret, sad hun ved Rælingen af Skibet og stirrede ned igennem det klare Vand, og hun syntes at se sin Faders Slot; øverst deroppe stod den gamle Bedstemoder med Sølvkronen paa Hovedet og stirrede op igennem de stride Strømme mod Skibets Køl. Da kom hendes Søstre op over Vandet, de stir-

rede sorrigfuldt paa hende og vred deres hvide Hænder, hun vinkede ad dem, smilte og vilde fortælle, at alt gik hende godt og lykkeligt, men Skibsdrengen nærmede sig hende, og Søstrene dukkede ned, saa han blev i den Tro, at det hvide, han havde set, var Skum paa Søen.

Næste Morgen sejlede Skibet ind i Havnen ved Nabokongens prægtige Stad. Alle Kirke-Klokker ringede, og fra de høj Taarne blev blæst i Basuner, medens Soldaterne stod med vajende Faner og blinkende Bajonetter. Hver Dag havde en Fest. Bal og Selskab fulgte paa hinanden, men Prinsessen var der endnu ikke, hun opdroges langt derfra i et helligt Tempel, sagde de, der lærte hun alle kongelige Dyder. Endelig indtraf hun.

Den lille Havfrue stod begærlig efter at se hendes Skønhed, og hun maatte erkende den, en yndigere Skikkelse havde hun aldrig set. Huden var saa fin og skær, og bag de lange, mørke Øjenhaar smilede et Par sorteblaa, trofaste Øjne.

"Det er dig!" sagde Prinsen, "dig, som har frelst mig, da jeg laa som et Lig ved Kysten!" og han trykkede sin rødmende Brud i sine Arme. "Oh, jeg er alt for lykkelig!" sagde han til den lille Havfrue. "Det bedste, det, jeg aldrig turde haabe, er blevet opfyldt mig. Du vil glæde dig ved min Lykke, thi du holder mest af mig blandt dem alle!" Og den lille Havfrue kyssede hans Haand, og hun syntes alt at føle sit Hjærte briste.

Hans Bryllupsmorgen vilde jo give hende Døden og forvandle hende til Skum paa Søen.

Alle Kirkeklokkerne ringede, Herolderne red om i Gaderne og forkyndte Trolovelsen. Paa alle Altre brændte duftende Olie i kostelige Sølvlamper. Præsterne svingede Røgelseskar, og Brud og Brudgom rakte hinanden Haanden og fik Biskoppens Velsignelse. Den lille Havfrue stod i Silke og Guld og holdt Brudens Slæb, men hendes Øren hørte ikke den festlige Musik, hendes Øjne saa ikke den hellige Ceremoni, hun tænkte paa sin Dødsnat, paa alt hvad hun havde tabt i denne Verden.

Endnu samme Aften gik Brud og Brudgom ombord paa Skibet, Kanonerne lød, alle Flagene vajede, og midt paa Skibet var rejst et kongeligt Telt af Guld og Purpur og med de dejligste Hynder, der skulde Brudeparret sove i den stille, kølige Nat.

Sejlene svulmede i Vinden, og Skibet gled let og uden stor Bevægelse hen over den klare Sø.

Da det mørknedes, tændtes brogede Lamper, og Søfolkene dansede lystige Danse paa Dækket. Den lille Havfrue maatte tænke paa den første Gang, hun dukkede op af Havet, og saa den samme Pragt og Glæde, og hun hvirvlede sig med i Dansen, svævende, som Svalen svæver, naar den forfølges, og alle tiljublede hende Beundring, aldrig havde hun danset saa herligt; det skar som skarpe Knive i de fine Fødder, men hun følte det ikke; det skar hende smerteligere

i Hjærtet. Hun vidste, det var den sidste Aften, hun saa ham, for hvem hun havde forladt sin Slægt og sit Hjem, givet sin dejlige Stemme og daglig lidt uendelige Kvaler, uden at han havde Tanke derom. Det var den sidste Nat, hun aandede den samme Luft som han, saa det dybe Hav og den stjerneblaa Himmel; en evig Nat uden Tanke og Drøm ventede hende, som ej havde Sjæl, ej kunde vinde den. Og alt var Glæde og Lystighed paa Skibet til langt over Midnat, hun lo og dansede med Dødstanken i sit Hjærte. Prinsen kyssede sin dejlige Brud, og hun legede med hans sorte Haar, og Arm i Arm gik de til Hvile i det prægtige Telt.

Der blev tyst og stille paa Skibet, kun Styrmanden stod ved Roret, den lille Havfrue lagde sine hvide Arme paa Rælingen og saa op mod Østen efter Morgenrøden, den første Solstraale, vidste hun, vilde dræbe hende. Da saa hun sine Søstre stige op af Havet, de vare blege som hun; deres lange smukke Haar flagrede ikke længer i Blæsten, det var afskaaret.

"Vi have givet det til Heksen, for at hun skulde bringe Hjælp, at du ikke i denne Nat skal dø! Hun har givet os en Kniv, her er den! ser du hvor skarp? Før Sol staar op, maa du stikke den i Prinsens Hjærte, og naar da hans varme Blod stænker paa dine Fødder, da vokse de sammen til en Fiskehale, og du bliver en Havfrue igen, kan stige ned i Vandet til os og leve dine tre Hundrede Aar, før du bliver det døde, salte

Søskum. Skynd dig, han eller du maa dø, før Sol staar op! vor gamle Bedstemoder sørger, saa hendes hvide Haar er faldet af, som vort faldt for Heksens Saks. Dræb Prinsen og kom tilbage! Skynd dig, ser du den røde Stribe paa Himlen? Om nogle Minutter stiger Solen, og da maa du dø!" og de udstødte et forunderligt dybt Suk og sank i Bølgerne.

Den lille Havfrue trak Purpurtæppet bort fra Teltet, og hun saa den dejlige Brud sove med sit Hoved ved Prinsens Bryst, og hun bøjede sig ned, kyssede hans smukke Pande, saa paa Himlen, hvor Morgenrøden lyste mer og mer, saa paa den skarpe Kniv og fæstede igen Øjnene paa Prinsen, der i Drømme nævnede sin Brud ved Navn, hun kun var i hans Tanker, og Kniven sitrede i Havfruens Haand, — men da kastede hun den langt ud i Bølgerne, de skinnede røde, hvor den faldt, det saa ud, som piblede der Bloddraaber op af Vandet. Endnu engang saa hun med halvbrustne Blik paa Prinsen, styrtede sig fra Skibet ned i Havet, og hun følte, hvor hendes Legeme opløste sig i Skum.

Nu steg Solen frem af Havet, Straalerne faldt saa mildt og varmt paa det dødskolde Havskum, og den lille Havfrue følte ikke til Døden, hun saa den klare Sol, og oppe over hende svævede hundrede gennemsigtige dejlige Skabninger; hun kunde gennem dem se Skibets hvide Sejl og Himlens røde Skyer, deres Stemme var Melodi, men saa aandig, at intet menneskeligt Øre kunde høre

den, ligesom intet jordisk Øje kunde se dem; uden Vinger svævede de ved deres egen Lethed gennem Luften. Den lille Havfrue saa, at hun havde et Legeme som de, det hævede sig mer og mer op af Skummet.

"Til hvem kommer jeg?" sagde hun, og hendes Stemme klang som de andre Væsners, saa aandigt, at ingen jordisk Musik kan gengive det.

"Til Luftens Døtre!" svarede de andre. "Havfruen har ingen udødelig Sjæl, kan aldrig faa den, uden hun vinder et Menneskes Kærlighed! af en fremmed Magt afhænger hendes evige Tilværelse. Luftens Døtre have heller ingen evig Sjæl, men de kunne selv ved gode Handlinger skabe sig en. Vi flyve til de varme Lande, hvor den lune Pestluft dræber Menneskene; der vifte vi Køling. Vi sprede Blomsternes Duft gennem Luften og sende Vederkvægelse og Lægedom. Naar vi i tre Hundrede Aar have stræbt at gøre det gode, vi kunne, da faa vi en udødelig Sjæl og tage Del i Menneskenes evige Lykke. Du stakkens lille Havfrue har med dit hele Hjærte stræbt efter det samme, som vi, du har lidt og taalt, hævet dig til Luftaandernes Verden, nu kan du selv gennem gode Gerninger skabe dig en udødelig Sjæl om tre Hundrede Aar."

Og den lille Havfrue løftede sine klare Arme op mod Guds Sol, og for første Gang følte hun Taarer. Paa Skibet var igen Støj og Liv, hun saa Prinsen med sin smukke Brud søge efter hende, vemodigt stirrede de paa det boblende

Skum, som om de vidste, hun havde styrtet sig i Bølgerne. Usynlig kyssede hun Brudens Pande, smilte til ham og steg med de andre Luftens Børn op paa den rosenrøde Sky, som sejlede i Luften.

"Om tre Hundrede Aar sværve vi saaledes ind i Guds Rige!"

"Ogsaa tidligere kunne vi komme der!" hviskede en. "Usynligt sværve vi ind i Menneskenes Huse, hvor der er Børn, og for hver Dag vi finde et godt Barn, som gør sine Forældre Glæde og fortjener deres Kærlighed, forkorter Gud vor Prøvetid. Barnet ved ikke, naar vi flyve gennem Stuen, og naar vi da af Glæde smile over det, da tages et Aar fra de tre Hundrede, men se vi et uartigt og ondt Barn, da maa vi græde Sorgens Graad, og hver Taare lægger en Dag til vor Prøvetid!" —

Hvad Fatter gør, det er altid det rigtige.

Nu skal jeg fortælle dig en Historie, som jeg har hørt, da jeg var lille, og hver Gang, jeg siden har tænkt paa den, synes jeg, at den blev meget kønnere; for det gaar med Historier ligesom med mange Mennesker, de blive kønnere og kønnere med Alderen, og det er saa fornøjeligt!

Du har været ude paa Landet! Du har set et rigtigt gammelt Bondehus med Straatag; Mos og Urter vokse der af sig selv; en Storkerede er der paa Rygningen, Storken kan man ikke undvære, Væggene ere skæve, Vinduerne lave, ja, der er kun et eneste, der kan lukkes op; Bagerovnen strutter frem ligesom en lille tyk Mave, og Hyldebusken hælder hen over Gærdet, hvor der er en lille Pyt Vand med en And eller Ællinger, lige-

under det knudrede Piletræ. Ja, og saa er der en Lænkehund, der gør ad alle og enhver.

Netop saadant et Bondehus var der ude paa Landet, og i det boede et Par Folk, Bondemand og Bondekone. I hvor lidet de havde, kunde de dog undvære ét Stykke, det var en Hest, der gik og græssede paa Landevejsgrøften. Fader red paa den til Byen, Naboerne laante den, og han fik Tjeneste for Tjeneste; men det var nok mere tjensomt for dem at sælge Hesten eller bytte den bort for et eller andet, der endnu mere kunde være dem til Gavn. Men hvad skulde det være.

"Det vil du, Fatter, bedst forstaa!" sagde Konen, "nu er der Marked i Købstaden, rid du derind, faa Penge for Hesten eller gør et godt Bytte! som du gør, er det altid det rigtige. Rid til Markedet!"

Og saa bandt hun hans Halsklud, for det forstod hun dog bedre end han; hun bandt med dobbelt Sløjfe, det saa galant ud, og saa pudsede hun hans Hat med sin flade Haand, og hun kyssede ham paa hans varme Mund, og saa red han af Sted paa Hesten, som skulde sælges eller byttes bort. Jo, Fatter forstod det.

Solen brændte, der var ingen Skyer oppe! Vejen støvede, der var saa mange Markedsfolk, til Vogns og til Hest og paa deres egne Ben. Det var en Solhede, og der var ikke Skygge skabt paa Vejen.

Der gik en og drev en Ko, den var saa nydelig, som en Ko kan være. "Den giver vist dejlig

Mælk!" tænkte Bondemanden, "det kunde være et ganske godt Bytte at faa den." "Ved du hvad, du med Koen!" sagde han, "skulle vi to ikke tale lidt sammen! ser du, en Hest, tror jeg nok, koster mere end en Ko, men det er det samme! jeg har mere Gavn af Koen; skal vi bytte?"

"Ja nok!" sagde Manden med Koen, og saa byttede de.

Nu var det gjort, og saa kunde Bondemanden have vendt om, han havde jo udrettet, hvad han vilde, men, da han nu engang havde betænkt at ville komme til Marked, saa vilde han komme til Marked bare for at se paa den; og saa gik han med sin Ko. Han gik rask til, og Koen gik rask til, og saa kom de snart til at gaa lige ved Siden af en Mand, der førte et Faar. Det var et godt Faar, godt i Stand og godt med Uld.

"Det gad jeg nok eje!" tænkte Bondemanden. "Det vilde ikke komme til at s. vne Græsning paa vor Grøftekant, og til Vinter kunde man tage det ind i Stuen hos sig. I Grunden var det rigtigere af os at holde Faar end holde Ko. Skal vi bytte?"

Ja, det vilde da nok Manden, som havde Faaret, og saa blev det Bytte gjort, og Bondemanden gik med sit Faar hen ad Landevejen. Der ved Stenten saa han en Mand med en stor Gaas under Armen.

"Det er en svær en, du der har!" sagde Bondemanden, "den har baade Fjer og Fedt! den kunde tage sig godt ud i Tøjr ved vor Vandpyt!

den var noget for Moder at samle Skrællinger til! Hun har tit sagt, "bare vi havde en Gaas!" nu kan hun da faa den — og hun skal faa den! vil du bytte? Jeg giver dig Faaret for Gaasen og Tak til!"

Ja, det vilde da den anden nok, og saa byttede de; Bondemanden fik Gaasen. Nær ved Byen var han, Trængselen paa Vejen tog til, der var en Mylren af Folk og Fæ; de gik paa Vej og paa Grøft lige op i Bommandens Kartofler, hvor hans Høne stod tøjret for ikke i Forskrækkelse at forvilde sig og blive borte. Det var en stumprumpet Høne, der blinkede med det ene Øje og saa godt ud. "Kluk, kluk!" sagde den; hvad den tænkte derved, kan jeg ikke sige, men Bondemanden tænkte, da han saa hende: hun er den skønneste Høne, jeg endnu har set, hun er kønnere end Præstens Liggehøne, den gad jeg nok eje! en Høne finder altid et Korn, den kan næsten sørge for sig selv! jeg tror, at det er et godt Bytte, om jeg fik den for Gaasen. "Skal vi bytte?" spurgte han. "Bytte!" sagde den anden, "ja, det var jo ikke saa galt!" og saa byttede de. Bommanden fik Gaasen, Bondemanden fik Hønen.

Det var en hel Del, han havde udrettet paa den Rejse til Byen; og varmt var det, og træt var han. En Dram og en Bid Brød trængte han til; nu var han ved Kroen, der vilde han ind; men Krokarlen vilde ud, ham mødte han lige i Døren med en Pose svingende fuld af noget.

"Hvad har du der?" spurgte Bondemanden.

"Raadne Æbler!" svarede Karlen, "en hel Sæk fuld til Svinene."

"Det er da en farlig Mængde! det Syn undte jeg Mor. Vi havde i Fjor kun et eneste Æble paa det gamle Træ ved Tørvehuset! det Æble skulde gemmes, og det stod paa Dragkisten til det sprak. Det er altid en Velstand! sagde vor Mor, her kunde hun faa Velstand at se! ja, jeg kunde unde hende det."

"Ja, hvad giver I?" spurgte Karlen.

"Giver? Jeg giver min Høne i Bytte!" og saa gav han Hønen i Bytte, fik Æblerne og gik ind i Krostuen, lige hen til Skænken; sin Sæk med Æblerne stillede han op mod Kakkelovnen, og der var lagt i, det betænkte han ikke. Mange fremmede vare her i Stuen, Hestehandlere, Studehandlere og to Englændere, og de ere saa rige, at deres Lommer revne af Guldpenge; Væddemaal gøre de, nu skal du høre!

"Susss! susss!" hvad var det for en Lyd ved Kakkelovnen Æblerne begyndte at stege.

"Hvad er det?" Ja, det fik de snart at vide! hele Historien om Hesten, der var byttet bort for Koen og lige ned til de raadne Æbler.

"Naa! du faar Knubs af Mutter, naar du kommer hjem!" sagde Englænderne, "der vil ligge et Hus!"

"Jeg faar Kys og ikke Knubs!" sagde Bondemanden, "vor Mor vil sige: hvad Fatter gør, det er det rigtige!"

"Skal vi vædde!" sagde de, "Guldmønt i Tøndevis! hundrede Pund er et Skippund!"

"Det er nok at give Skæppen fuld" sagde Bondemanden, "jeg kan kun stille Skæppen fuld med Æbler og mig selv og Mutter med, men det er da mere end Strygmaal, det er Topmaal!"

"Top! top!" sagde de, og saa var Væddemaalet gjort.

Kromandens Vogn kom frem, Englænderne kom op, Bondemanden kom op, de raadne Æbler kom op, og saa kom de til Bondens Hus.

"God Aften, Mor!"

"Tak, Far!"

"Nu har jeg gjort Bytte!"

"Ja, du forstaar det!" sagde Konen, tog ham om Livet og glemte baade Pose og de fremmede.

"Jeg har byttet Hesten bort for en Ko!"

"Gud ske Lov for Mælken!" sagde Konen, "nu kan vi faa Mælkemad, Smør og Ost paa Bordet. Det var et dejligt Bytte!"

"Ja, men Koen byttede jeg igen bort for et Faar!"

"Det er bestemt ogsaa bedre!" sagde Konen, "du er altid betænksom; til et Faar har vi just fuldt op af Græsning. Nu kan vi faa Faaremælk og Faareost og uldne Strømper, ja, ulden Nattrøje! den giver Koen ikke! hun taber Haarene! Du er en inderlig betænksom Mand!"

"Men Faaret har jeg byttet bort for en Gaas!"

"Skal vi virkelig have Mortensgaas i Aar, lille Fatter! Du tænker altid paa at fornoje mig! det er en yndig Tanke af dig! Gaasen kan staa i Tojr og blive endnu mere fed til Mortensdag!"

"Men Gaasen har jeg byttet bort for en Høne!" sagde Manden.

"Høne! det var et godt Bytte," sagde Konen, "Hønen lægger Æg, den ruger ud, vi faa Kyllinger, vi faa Hønsegaard! det har jeg just saa inderlig ønsket mig!"

"Ja, men Hønen byttede jeg bort for en Pose raadne Æbler!"

"Nu maa jeg kysse dig!" sagde Konen. "Tak, min egen Mand! Nu skal jeg fortælle dig noget. Da du var af Sted, tænkte jeg paa at lave et rigtig godt Maaltid til dig: Æggekage med Purløg. Æggene havde jeg, Løgene manglede mig. Saa gik jeg over til Skoleholderens; der har de Purløg, ved jeg, men Konen er gerrig, det søde Asen! jeg bad om at laane —! laane? sagde hun. Ingenting gror i vor Have, ikke engang et raadent Æble! ikke det kan jeg laane hende! nu kan jeg laane hende ti, ja, en hel Pose fuld! det er Grin, Far!" og saa kyssede hun ham lige midt paa Munden.

"Det kan jeg lide!" sagde Englænderne. "Altid ned ad Bakke, og altid lige glad! det er nok Pengene værd!" og saa betalte de et Skippund Guldpenge til Bondemanden, som fik Kys og ikke Knubs.

Jo, det lønner sig altid, at Konen indser og forklarer, at Fatter er den klogeste, og hvad han gør, er det rigtige.

Se, det er nu en Historie den har jeg hørt som lille, og nu har du ogsaa hørt den og ved, at hvad Fatter gør, det er altid det rigtige.

Den uartige Dreng.

Der var engang en gammel Digter, saadan en rigtig god gammel Digter. En Aften, han sad hjemme, blev det et forskrækkeligt ondt Vejr udenfor; Regnen skyllede ned, men den gamle Digter sad lunt og godt ved sin Kakkelovn, hvor Ilden brændte, og Æblerne snurrede.

"Der bliver da ikke en tør Traad paa de Stakler, som ere ude i det Vejr!" sagde han, for han var saadan en god Digter.

"Oh, luk mig op! jeg fryser og er saa vaad!" raabte et lille Barn udenfor. Det græd og bankede paa Døren, medens Regnen skyllede ned og Blæsten ruskede i alle Vinduer.

"Du lille Stakkel!" sagde den gamle Digter og gik hen at lukke Døren op. Der stod en lille Dreng; han var ganske nøgen, og Vandet drev af hans lange, gule Haar. Han rystede af Kulde;

var han ikke kommen ind, havde han vist maattet dø i det onde Vejr.

"Du lille Stakkel!" sagde den gamle Digter og tog ham ved Haanden. "Kom du til mig, saa skal jeg nok faa dig varmet! Vin og et Æble skal du faa, for du er en dejlig Dreng!"

Det var han ogsaa. Hans Øjne saa ud som to klare Stjerner, og skønt Vandet flød ned ad hans gule Haar, krollede det sig dog saa smukt. Han saa ud som et lille Englebarn, men var saa bleg af Kulde og rystede over sin hele Krop. I Haanden havde han en dejlig Flitsbue, men den var ganske fordærvet af Regnen; alle Kulørerne paa de smukke Pile løb ud i hverandre af det vaade Vejr.

Den gamle Digter satte sig ved Kakkelovnen, tog den lille Dreng paa sit Skød, vred Vandet af hans Haar, varmede hans Hænder i sine og kogte sød Vin til ham; saa kom han sig, fik røde Kinder, sprang ned paa Gulvet og dansede rundt om den gamle Digter.

"Du er en lystig Dreng!" sagde den gamle. "Hvad hedder du?"

"Jeg hedder Amor!" svarede han, "kender du mig ikke? Der ligger min Flitsbue! den skyder jeg med, kan du tro! Se, nu bliver Vejret godt udenfor; Maanen skinner!"

"Men din Flitsbue er fordærvet!" sagde den gamle Digter.

"Det var slemt!" sagde den lille Dreng, tog den op og saa paa den. "Oh, den er allerede

tør, har slet ikke lidt nogen Skade! Strengen sidder ganske stram! nu skal jeg prøve den!" Saa spændte han den, lagde en Pil paa, sigtede og skød den gode, gamle Digter lige ind i Hjærtet.

"Kan du nu se, at min Flitsbue ikke var fordærvet!" sagde han, lo ganske højt og løb sin Vej. Den uartige Dreng! saaledes at skyde paa den gamle Digter, der havde lukket ham ind i den varme Stue, været saa god imod ham og givet ham den dejlige Vin og det bedste Æble.

Den gode Digter laa paa Gulvet og græd, han var virkelig skudt lige ind i Hjærtet, og saa sagde han: "Fy! hvor den Amor er en uartig Dreng! det skal jeg fortælle til alle gode Børn, at de kunne tage sig i Agt og aldrig lege med ham, for han gør dem Fortræd!"

Alle de gode Børn, Piger og Drenge, han fortalte det til, tog sig saadan i Agt for den slemme Amor, men han narrede dem alligevel, for han er saa udspekuleret! Naar Studenterne gaa fra Forelæsninger, saa løber han ved Siden af dem, med en Bog under Armen og en sort Kjole paa. De kunne slet ikke kende ham, og saa tage de ham under Armen og tro, det er ogsaa en Student, men saa stikker han dem Pilen ind i Brystet. Naar Pigerne gaa fra Præsten, og naar de staa paa Kirkegulvet, saa er han ogsaa efter dem. Ja, han er alle Tider efter Folk! Han sidder i den store Lysekrone paa Teatret og brænder i lys Lue, saa Folk tro, det er en Lampe, men de mærke siden noget andet. Han løber i

Kongens Have og paa Volden! ja han har engang skudt din Fader og Moder lige ind i Hjærtet! Spørg dem kun ad, saa skal du høre, hvad de sige. Ja, det er en slem Dreng, den Amor, ham skal du aldrig have noget med at gøre! han er efter alle Folk. Tænk engang, han skød ogsaa en Pil paa gamle Bedstemoder, men det er længe siden, det er gaaet over; men saadant noget glemmer man aldrig. Fy, den slemme Amor! Men nu kender du ham! ved, hvad han er for en uartig Dreng!

De vilde Svaner.

Langt borte herfra, der hvor Svalerne flyve hen, naar vi have Vinter, boede en Konge, som havde elleve Sønner og én Datter, Elisa. De elleve Brødre, Prinser vare de, gik i Skole med Stjerne paa Brystet og Sabel ved Siden; de skrev paa Guldtavle med Diamantgriffel og læste lige saa godt udenad som indeni, man kunde straks høre, at de vare Prinser. Søsteren Elisa sad paa en lille Skammel af Spejlglas og havde en Billedbog, der var købt for det halve Kongerige.

Oh, de Børn havde det saa godt, men saaledes skulde det ikke altid blive.

Deres Fader, som var Konge over hele Landet, giftede sig med en ond Dronning, der slet

ikke var de stakkels Børn god; allerede den første Dag, kunde de godt mærke det; paa hele Slottet var der stor Stads, og saa legede Børnene: komme fremmede; men i Stedet for, at de ellers fik alle de Kager og stegte Æbler, der vare at overkomme, gav hun dem kun Sand i en Tekop og sagde, at de kunde lade, som om det var noget.

Ugen efter satte hun den lille Søster Elisa ud paa Landet hos nogle Bønderfolk, og længe varede det ikke, før hun fik Kongen indbildt saa meget om de stakkels Prinser, at han slet ikke brød sig mere om dem.

"Flyv ud i Verden og skøt jer selv!" sagde den onde Dronning, "flyv som store Fugle uden Stemme!" men hun kunde dog ikke gøre det saa slemt, som hun gerne vilde, de bleve elleve dejlige Svaner. Med et underligt Skrig fløj de ud af Slotsvinduerne hen over Parken og Skoven.

Det var endnu ganske tidlig om Morgenen, da de kom forbi, hvor Søsteren Elisa laa og sov i Bondens Stue; her svævede de over Taget, drejede med deres lange Halse og slog med Vingerne, men ingen hørte eller saa det; de maatte igen af Sted, højt op mod Skyerne, langt ud i den vide Verden, der fløj de ud i en stor, mørk Skov, der strakte sig lige ned til Stranden.

Den stakkels lille Elisa stod i Bondens Stue og legede med et grønt Blad, andet Legetøj havde hun ikke; og hun stak et Hul i Bladet, kiggede derigennem op mod Solen, og da var det, ligesom om hun saa sine Brødres klare Øjne, og

hver Gang de varme Solstraaler skinnede paa hendes Kind, tænkte hun paa alle deres Kys.

Den ene Dag gik ligesom den anden. Blæste Vinden gennem de store Rosenhækker uden for Huset, da hviskede den til Roserne: "Hvo kan være smukkere end I?" men Roserne rystede med Hovedet og sagde: "Det er Elisa!" Og sad den gamle Kone om Søndagen i Drømme og læste i sin Salmebog, da vendte Vinden Bladene og sagde til Bogen: "Hvo kan være frommere end du?" — "Det er Elisa!" sagde Salmebogen, og det var den rene Sandhed, hvad Roserne og Salmebogen sagde.

Da hun var femten Aar, skulde hun hjem; og da Dronningen saa, hvor smuk hun var, blev hun hende vred og hadefuld; gerne havde hun forvandlet hende til en vild Svane, ligesom Brødrene, men det turde hun ikke straks, da jo Kongen vilde se sin Datter.

I den tidlige Morgen gik Dronningen ind i Badet, det var bygget af Marmor og smykket med blode Hynder og de dejligste Tæpper, og hun tog tre Skruptudser, kyssede paa dem og sagde til den ene: "Sæt dig paa Elisas Hoved, naar hun kommer i Badet, at hun kan blive dorsk som du! Sæt dig paa hendes Pande," sagde hun til den anden, "at hun kan blive styg som du, saa at hendes Fader ikke kender hende! Hvil ved hendes Hjærte," hviskede hun til den tredie, "lad hende faa et ondt Sind, at hun kan have Pine deraf!" Saa satte hun Skruptudserne ud i det

klare Vand, der straks til en grønlig Farve, kaldte paa Elisa, klædte hende af og lod hende stige ned i Vandet, og idet hun dukkede, satte den ene Skruptudse sig i hendes Haar, den anden paa hendes Pande og den tredie paa Brystet, men Elisa syntes slet ikke at mærke det; saa snart hun rejste sig op, flød der tre røde Valmuer paa Vandet; havde Dyrene ikke været giftige og kyssede af Heksen, da vare de blevne forvandlede til røde Roser, men Blomster bleve de dog ved at hvile paa hendes Hoved og ved hendes Hjærte; hun var for from og uskyldig til, at Trolddommen kunde have nogen Magt over hende.

Da den onde Dronning saa det, gned hun hende ind med Valnødsaft, saa hun blev ganske sortbrun, strøg det smukke Ansigt over med en stinkende Salve og lod det dejlige Haar filtre sig; det var umuligt at kende den smukke Elisa igen.

Da derfor hendes Fader saa hende, blev han ganske forskrækket og sagde, at det var ikke hans Datter; ingen vilde heller kendes ved hende uden Lænkehunden og Svalerne, men de vare fattige Dyr og havde ikke noget at sige.

Da græd den stakkels Elisa og tænkte paa sine elleve Brødre, der alle vare borte. Bedrøvet listede hun sig ud af Slottet, gik hele Dagen over Mark og Mose ind i den store Skov. Hun vidste slet ikke, hvor hun vilde hen, men hun følte sig saa bedrøvet og længtes efter sine Bry-

dre, de vare vist ogsaa, ligesom hun, jagede ud i Verden, dem vilde hun søge at finde.

Kun kort Tid havde hun været i Skoven, før Natten faldt paa; hun var kommen rent bort fra Vej og Sti; da lagde hun sig ned paa det bløde Mos, læste sin Aftenbøn og hældede sit Hoved op til en Stub. Der var saa stille, Luften var saa mild, og rundt omkring i Græsset og paa Mosset skinnede, som en grøn Ild, over hundrede Sankt-Hans-Orme; da hun med Haanden sagte rørte ved en af Grenene, faldt de lysende Insekter som Stjerneskud ned til hende.

Hele Natten drømte hun om sine Brødre; de legede igen som Børn, skrev med Diamantgriffel paa Guldtavle og saa i den dejlige Billedbog, der havde kostet det halve Rige, men paa Tavlen skrev de ikke, som før, kun Nuller og Streger, nej, de dristigste Bedrifter, de havde udført, alt, hvad de havde oplevet og set; og i Billedbogen var alt levende, Fuglene sang, og Menneskene gik ud af Bogen og talte til Elisa og hendes Brødre, men naar hun vendte Bladet, sprang de straks ind igen, for at der ikke skulde komme Vildrede i Billederne.

Da hun vaagnede, var Solen allerede højt oppe; hun kunde rigtignok ikke se den, de høje Træer bredte deres Grene tæt og fast ud, men Straalerne spillede derude ligesom et viftende Guldflor; der var en Duft af det grønne, og Fuglene vare nær ved at sætte sig paa hendes Skuldre. Hun hørte Vandet plaske, der var mange

store Kildevæld, som alle faldt ud i en Dam, hvor der var den dejligste Sandbund; rigtignok vokste her tætte Buske rundt om, men paa ét Sted havde Hjortene gravet en stor Aabning, og her gik Elisa hen til Vandet, det var saa klart, at havde Vinden ikke rørt Grene og Buske saaledes, at de bevægede sig, da maatte hun have troet, at de vare malede af nede paa Bunden, saa tydeligt spejlede sig der hvert Blad, baade det, Solen skinnede igennem, og det, der var i Skygge.

Saa snart hun saa sit eget Ansigt, blev hun ganske forskrækket, saa brunt og fælt var det, men da hun gjorde sin lille Haand vaad og gned Øjne og Pande, skinnede den hvide Hud frem igen; da lagde hun alle sine Klæder og gik ud i det friske Vand; et dejligere Kongebarn, end hun var, fandtes der ikke i denne Verden.

Da hun igen var klædt og havde flettet sit lange Haar, gik hun til det sprudlende Væld, drak af sin hule Haand og vandrede længere ind i Skoven uden selv at vide hvorhen. Hun tænkte paa sine Brødre, tænkte paa den gode Gud, der vist ikke vilde forlade hende; han lod de vilde Skovæbler gro for at mætte den hungrige; han viste hende et saadant Træ, Grenene bugnede af Frugt, her holdt hun sit Middagsmaaltid, satte Støtter under dets Grene og gik saa ind i den mørkeste Del af Skoven. Der var saa stille, at hun hørte sine egne Fodtrin, hørte hvert lille vissent Blad, der bøjede sig under hendes Fod; ikke en Fugl var der at se, ikke en Solstraale

kunde trænge igennem de store, tætte Trægrene: de høje Stammer stod saa nær ved hverandre, at naar hun saa ligefrem, var det, som om det ene Bjælkegitter, tæt ved det andet, omsluttede hende; oh, her var en Ensomhed, hun aldrig før havde kendt.

Natten blev saa mørk; ikke en eneste lille Sankt-Hans-Orm skinnede fra Mosset, bedrøvet, lagde hun sig ned for at sove; da syntes hun, at Trægrenene oven over hende gik til Side, og Vor Herre med milde Øjne saa ned paa hende, og smaa Engle tittede frem over hans Hoved og under hans Arme.

Da hun vaagnede om Morgenen, vidste hun ikke, om hun havde drømt det, eller om det virkelig var saa.

Hun gik nogle Skridt fremad, da mødte hun en gammel Kone med Bær i sin Kurv, den gamle gav hende nogle af disse. Elisa spurgte, om hun ikke havde set elleve Prinser ride igennem Skoven.

"Nej," sagde den gamle, "men jeg saa i Gaar elleve Svaner med Guldkroner paa Hovedet svømme ned ad Aaen her tæt ved!"

Og hun førte Elisa et Stykke længere frem til en Skrænt; neden for denne bugtede sig en Aa; Træerne paa dens Bredder strakte deres lange, bladfulde Grene over imod hverandre, og hvor de efter deres naturlige Vækst ikke kunde naa sammen, der havde de revet Rødderne løse fra

Jorden og hældede ud over Vandet med Grenene flettede i hverandre.

Elisa sagde Farvel til den gamle og gik langs med Aaen, til hvor den flød ud i den store, aabne Strand.

Hele det dejlige Hav laa for den unge Pige; men ikke en Sejler viste sig derude, ikke en Baad var der at se, hvor skulde hun dog komme længer bort. Hun betragtede de utallige Smaastene paa Bredden; Vandet havde slebet dem alle runde. Glas, Jern, Stene, alt hvad der laa skyllet op, havde taget Skikkelse af Vandet, der dog var langt blødere end hendes fine Haand. "Det bliver utrættelig ved at rulle, og saa jævner sig det haarde, jeg vil være lige saa utrættelig! Tak for eders Lærdom, I klare rullende Bølger! engang, det siger mit Hjærte mig, ville I bære mig til mine kære Brødre!"

Paa den opskyllede Tang laa elleve hvide Svanefjer; hun samlede dem i en Buket, der laa Vanddraaber paa dem, om det var Dug eller Taarer, det kunde ingen se. Ensomt var der ved Stranden, men hun følte det ikke; thi Havet frembød en evig Afveksling, ja i nogle faa Timer flere, end de ferske Indsøer kunne vise i et helt Aar. Kom der en stor, sort Sky, saa var det, som Søen vilde sige: jeg kan ogsaa se mørk ud, og da blæste Vinden, og Bølgerne vendte det hvide ud; men skinnede Skyerne røde, og Vinden sov, saa var Havet som et Rosenblad; nu blev det grønt, nu hvidt, men i hvor stille det hvilede,

var der dog ved Bredden en sagte Bevægelse; Vandet hævede sig svagt, som Brystet paa et sovende Barn.

Da Solen var ved at gaa ned, saa Elisa elleve vilde Svaner med Guldkroner paa Hovedet flyve mod Land, de svævede den ene bag ved den anden; det saa ud som et langt, hvidt Baand; da steg Elisa op paa Skrænten og skjulte sig bag en Busk; Svanerne satte sig nær ved hende og slog med deres store, hvide Vinger.

Idet Solen var under Vandet, faldt pludselig Svanehammen, og der stod elleve dejlige Prinser, Elisas Brødre. Hun udstødte et højt Skrig; thi uagtet de havde forandret sig meget, vidste hun, at det var dem, følte, at det maatte være dem; og hun sprang i deres Arme, kaldte dem ved Navn, og de bleve saa lyksalige, da de saa og kendte deres lille Søster, der nu var saa stor og dejlig. De lo, og græd, og snart havde de forstaaet hverandre, hvor ond deres Stedmoder havde været imod dem alle.

"Vi Brødre", sagde den ældste, "flyve som vilde Svaner, saa længe Solen staar paa Himlen; naar den er nede, faa vi vor menneskelige Skikkelse; derfor maa vi altid ved Solnedgang passe paa at have Hvile for Foden, for flyve vi da oppe mod Skyerne, maa vi, som Mennesker, styrte ned i Dybet. Her bo vi ikke; der ligger et lige saa skønt Land som dette paa hin Side Søen; men Vejen derhen er lang, det store Hav maa vi over, og der findes ingen Ø paa vor Vej, hvor vi kunne

overnatte, kun en ensom lille Klippe rager op midt der ude; den er ej større, end at vi Side om Side kunne hvile paa den; gaar Søen stærk, saa sprøjter Vandet højt over os; men dog takke vi vor Gud for den. Der overnatte vi i vor Skikkelse som Menneske, uden den kunde vi aldrig gæste vort kære Fædreland, thi to af Aarets længste Dage bruge vi til vor Flugt. Kun én Gang om Aaret er det forundt os at besøge vort Fædrenehjem, elleve Dage tør vi blive her, flyve hen over denne store Skov, hvorfra vi kunne øjne Slottet, hvor vi bleve fødte, og hvor vor Fader bor, se det høje Taarn af Kirken, hvor Moder er begravet. — Her synes vi, Træer og Buske ere i Slægt med os, her løbe de vilde Heste hen over Sletterne, som vi saa det i vor Barndom; her synger Kulbrænderen de gamle Sange, vi dansede efter som Børn, her er vort Fædreland, her drages vi hen, og her have vi fundet dig, du kære, lille Søster; to Dage endnu tør vi blive her, saa maa vi bort over Havet til et dejligt Land, men som ikke er vort Fædreland; hvorledes faa vi dig med? Vi have hverken Skib eller Baad!"

"Hvorledes skal jeg kunne frelse eder?" sagde Søsteren.

Og de talte sammen næsten den hele Nat, der blev kun blundet nogle Timer.

Elisa vaagnede ved Lyden af Svanevingerne, der susede over hende. Brødrene vare igen forvandlede, og de fløj i store Kredse og til sidst

langt bort, men en af dem, den yngste, blev tilbage; og Svanen lagde sit Hoved i hendes Skød, og hun klappede dens hvide Vinger; hele Dagen vare de sammen. Mod Aften kom den andre tilbage, og da Solen var nede, stod de i deres naturlige Skikkelse.

"I Morgen flyve vi herfra, tør ikke komme tilbage før om et helt Aar, men dig kunne vi ikke saaledes forlade! har du Mod til at følge med? Min Arm er stærk nok til at bære dig gennem Skoven, skulde vi da ikke alle have stærke Vinger nok til at flyve med dig over Havet."

"Ja, tag mig med!" sagde Elisa.

Den hele Nat tilbragte de med at flette et Net af den smidige Pilebark og de sejge Siv, og det blev stort og stærkt; paa dette lagde Elisa sig, og da Solen kom frem, og Brødrene forvandledes til vilde Svaner, greb de i Nettet med deres Næb og fløj højt mod Skyerne med den kære Søster, der endnu sov. Solstraalerne faldt lige paa hendes Ansigt, derfor fløj en af Svanerne over hendes Hoved, at dens brede Vinger kunde give Skygge. —

De var langt fra Land, da Elisa vaagnede; hun troede endnu at drømme, saa underligt forekom det hende at bæres over Havet, højt gennem Luften. Ved hendes Side laa en Gren med dejlige modne Bær og et Bundt velsmagende Rødder; dem havde den yngste af Brødrene samlet og lagt til hende, og hun tilsmilede ham taknem-

melig, thi kun kendte, det var ham, som fløj lige over hendes Hoved og skyggede med Vingerne.

De vare saa højt oppe, at det første Skib, de saa under sig, syntes en hvid Maage, der laa paa Vandet. En stor Sky stod bag ved dem, det var et helt Bjerg, og paa den saa Elisa Skyggen af sig selv og de elleve Svaner, saa kæmpestore fløj de der; det var et Skilderi, prægtigere end hun havde set noget før; men alt som Solen steg højere, og Skyen blev længere bag ved dem, forsvandt det svævende Skyggebillede.

Den hele Dag fløj de af Sted som en susende Pil gennem Luften, men dog var det langsommere end ellers, nu havde de Søsteren at bære. Der trak et ondt Vejr op, Aftenen nærmede sig; angest saa Elisa Solen synke, og endnu var ej den ensomme Klippe i Havet at øjne; det forekom hende, at Svanerne gjorde stærkere Slag med Vingerne. Ak! hun var Skyld i, at de ej kom hurtigt nok af Sted; naar Solen var nede, vilde de blive Mennesker, styrte i Havet og drukne. Da bad hun i sit Hjærtes Inderste en Bøn til Vor Herre, men endnu øjnede hun ingen Klippe; den sorte Sky kom nærmere, de stærke Vindpust forkyndte en Storm, Skyerne stod i en eneste stor, truende Bølge, der fast som Bly skød fremad; Lyn blinkede paa Lyn.

Nu var Solen lige ved Randen af Havet. Elisas Hjærte bævede; da skød Svanerne nedad saa hastigt, at hun troede at falde; men nu svævede de igen. Solen var halvt nede i Vandet; da først

gjnede hun den lille Klippe under sig, den saa ikke ud større, end om det var en Sælhund, der stak Hovedet op af Vandet. Solen sank saa hurtigt; nu var den kun som en Stjerne; da rørte hendes Fod ved den faste Grund, Solen slukkedes lig den sidste Gnist i det brændende Papir; Arm i Arm saa hun Brødrene staa omkring sig; men mere Plads end netop til dem og hende var der heller ikke. Søen slog mod Klippen og gik som en Skylregn hen over dem; Himlen skinnede i en altid flammende Ild, og Slag paa Slag rullede Tordenen; men Søster og Brødre holdt hverandre i Hænderne og sang en Salme, hvoraf de fik Trøst og Mod.

I Dagningen var Luften ren og stille; saa snart Solen steg, fløj Svanerne med Elisa bort fra Øen. Havet gik endnu stærkt, det saa ud, da de vare højt i Vejret, som om det hvide Skum paa den sortgrønne Sø var Millioner Svaner, der flød paa Vandet.

Da Solen kom højere, saa Elisa foran sig, halvt svømmende i Luften, et Bjergland med skinnende Ismasser paa Fjeldene, og midt derpaa strakte sig et vist milelangt Slot med den ene dristige Søjlegang oven paa den anden; neden for gyngede Palmeskove og Pragtblomster, store som Møllehjul. Hun spurgte, om det var Landet, hun skulde til, men Svanerne rystede med Hovedet, thi det, hun saa, var Fata Morganas dejlige, altid omvekslende Skyslot; derind turde de intet Menneske bringe. Elisa stirrede der-

paa; da styrtede Bjerge, Skove og Slot sammen, og der stod tyve stolte Kirker, alle hverandre lige, med høje Taarne og spidse Vinduer. Hun syntes at høre Orgelet klinge, men det var Havet, hun hørte. Nu var hun Kirkerne ganske nær, da bleve disse til en hel Flaade, der sejlede hen under hende; hun saa ned, og det var kun Havtaage, der jog hen over Vandet. Ja, en evig Afveksling havde hun for Øje, og nu saa hun det virkelige Land, hun skulde til; der rejste sig de dejlige blaa Bjerge, med Cederskove, Byer og Slotte. Længe før Solen gik ned, sad hun paa Fjeldet foran en stor Hule, der var begroet med fine, grønne Slyngplanter; det saa ud, som det var broderede Tæpper.

"Nu skal vi se, hvad du drømmer her i Nat!" sagde den yngste Broder og viste hende hendes Sovekammer.

"Gid jeg maatte drømme, hvorledes jeg skulde frelse eder!" sagde hun; og denne Tanke beskæftigede hende saa levende, hun bad saa inderlig til Gud om hans Hjælp, ja selv i Søvne vedblev hun sin Bøn; da forekom det hende, at hun fløj højt op i Luften, til Fata Morganas Skyslot, og Feen kom hende i Møde, saa smuk og glimrende, og dog lignede hun ganske den gamle Kone, der gav hende Bær i Skoven og fortalte hende om Svanerne med Guldkronerne paa.

"Dine Brødre kan frelses!" sagde hun, "men har du Mod og Udholdenhed? Vel er Havet blødere end dine fine Hænder og omfavner dog de

haarde Stene, men det føler ikke den Smerte, dine Fingre ville føle; det har intet Hjærte, lider ikke den Angest og Kval, du maa udholde. Ser du denne Brændenælde, jeg holder i min Haand? af dette Slags vokse mange rundt om Hulen, hvor du sover; kun de der, og de, som skyde fra Kirkegaardens Grave, ere brugelige, mærk dig det; dem maa du plukke, skjønt de ville brænde din Hud i Vabler; bryd Nælderne med dine Fødder da faar du Hør; med den skal du sno og binde elleve Panserskjorter, med lange Ærmer, kast disse over de elleve vilde Svaner, saa er Trolddommen løst. Men husk vel paa, at fra det Øjeblik, du begynder dette Arbejde, og lige til det er fuldendt, om der endog gaar Aar imellem, maa du ikke tale; det første Ord, du siger, gaar som en dræbende Dolk i dine Brødres Hjærte; ved din Tunge hænger deres Liv. Mærk dig alt dette!"

Og hun rørte i det samme ved hendes Haand med Nælden; den var som en brændende Ild. Elisa vaagnede derved. Det var lys Dag, og tæt ved, hvor hun havde sovet, laa en Nælde som den, hun havde set i Drømme. Da faldt hun paa sine Knæ, takkede Vor Herre og gik ud af Hulen for at beynde paa sit Arbeide. Med de fine Hænder greb hun ned i de hæslige Nælder, de vare som Ild; store Vabler brændte de paa hendes Hænder og Arme, men gerne vilde hun lide det, kunde hun frelse de kære Brødre. Hun brød hver Nælde med sine nøgne Fødder og snoede den grønne Hør.

Da Solen var nede, kom Brødrene, og de bleve forskrækkede ved at finde hende saa tavs; de troede, at det var en ny Trolddom af den onde Stedmoder; men da de saa hendes Hænder, begreb de, hvad hun gjorde for deres Skyld, og den yngste Broder græd, og hvor hans Taarer faldt, der følte hun ingen Smerter, der forsvandt de brændende Vabler.

Natten tilbragte hun med sit Arbejde, thi hun havde ingen Ro, før hun havde frelst de kære Brødre; hele den følgende Dag, medens Svanerne vare borte, sad hun i sin Ensomhed, men aldrig var Tiden fløjet saa hurtig. En Panserskjorte var alt færdig, nu begyndte hun paa den næste.

Da klang Jagthorn mellem Bjergene; hun blev ganske angest; Lyden kom nærmere; hun hørte Hunde gø; forskrækket søgte hun ind i Hulen, bandt Nælderne, hun havde samlet og heglet, i et Bundt og satte sig derpaa.

I det samme kom en stor Hund springende frem fra Krattet, og straks efter én, og endnu én; de gøede højt, løb tilbage og kom frem igen. Det varede ikke mange Minutter, saa stod alle Jægerne uden for Hulen, og den smukkeste iblandt dem var Landets Konge, han traadte hen til Elisa, aldrig havde han set en skønnere Pige.

"Hvor er du kommen her, du dejlige Barn?" sagde han. Elisa rystede med Hovedet, hun turde jo ikke tale, det gjaldt hendes Brødres Frelse og Liv; og hun skjulte sine Hænder un-

der Forklædet, at Kongen ikke skulde se, hvad hun maatte lide.

"Følg med mig!" sagde han, "her maa du ikke blive! er du god, som du er smuk, da vil jeg klæde dig i Silke og Fløjl, sætte Guldkronen paa dit Hoved, og du skal bo og bygge i mit rigeste Slot!" — og saa løftede han hende op paa sin Hest; hun græd og vred sine Hænder, men Kongen sagde: "Jeg vil kun din Lykke! én Gang skal du takke mig derfor!" og saa for han af Sted mellem Bjergene og holdt hende foran paa Hesten, og Jægerne jog bag efter.

Da Solen gik ned, laa den prægtige Kongestad med Kirker og Kupler foran, og Kongen førte hende ind i Slottet, hvor store Vandspring plaskede i de høje Marmorsale, hvor Vægge og Loft prangede med Malerier, men hun havde ikke Øjne derfor, hun græd og sørgede; villieløs lod hun Kvinderne iføre sig kongelige Klæder, flette Perler i sit Haar og trække fine Handsker over de forbrændte Fingre.

Da hun stod der i al sin Pragt, var hun saa blændende smuk, at Hoffet bøjede sig endnu dybere for hende, og Kongen kaarede hende til sin Brud, skønt Erkebiskoppen rystede med Hovedet og hviskede, at den smukke Skovpige vist var en Heks, hun blændede deres Øjne og bedaarede Kongens Hjærte.

Men Kongen hørte ikke derpaa, lod Musikken klinge, de kosteligste Retter frembære, de yndigste Piger danse om hende, og hun blev ført gen-

nem duftende Haver ind i prægtige Sale; men ikke et Smil gik over hendes Læber eller frem i hendes Øjne, Sorgen stod der som evig Arv og Eje. Nu aabnede Kongen et lille Kammer tæt ved, hvor hun skulde sove; det var pyntet med kostelige grønne Tæpper og lignede ganske Hulen, hvori hun havde været; paa Gulvet laa det Bundt Hør, hun havde spundet af Nælderne, og under Loftet hang Panserskjorten, der var strikket færdig; alt dette havde en af Jægerne taget til sig som noget kuriøst.

"Her kan du drømme dig tilbage i dit fordums Hjem!" sagde Kongen. "Her er det Arbejde, som der beskæftigede dig; nu, midt i al din Pragt, vil det more dig at tænke tilbage paa hin Tid."

Da Elias saa dette, der laa hendes Hjærte saa nær, spillede et Smil om hendes Mund, og Blodet vendte tilbage i Kinderne; hun tænkte paa sine Brødres Frelse, kyssede Kongens Haand, og han trykkede hende til sit Hjærte og lod alle Kirkeklokker forkynde Bryllupsfest. Den dejlige, stumme Pige fra Skoven var Landets Dronning.,

Da hviskede Erkebiskoppen onde Ord i Kongens Øre, men de trængte ikke ned til hans Hjærte, Brylluppet skulde staa, Erkebiskoppen selv maatte sætte hende Kronen paa Hovedet, og han trykkede med ond Villie den snævre Ring fast ned over Panden, saa det gjorde ondt; dog der laa en tungere Ring om hendes Hjærte, Sorgen over hendes Brødre; hun følte ikke den

legemlige Pine. Hendes Mund var stum, et eneste Ord vilde jo skille hendes Brødre ved Livet, men i hendes Øjne laa der en dyb Kærlighed til den gode, smukke Konge, der gjorde alt for at glæde hende. Med hele sit Hjærte blev hun ham Dag for Dag mere god; oh, at hun turde blot betro sig til ham, sige ham sin Lidelse, men stum maatte hun være, stum maatte hun fuldføre sit Værk. Derfor listede hun sig om Natten fra hans Side, gik ind i det lille Lønkammer, der var smykket som Hulen, og hun strikkede den ene Panserskjorte færdig efter den anden; men da hun begyndte paa den syvende, havde hun ikke mere Hør.

Paa Kirkegaarden vidste hun, de Nælder groede, som hun skulde bruge, men selv maatte hun plukke dem; hvorledes skulde hun komme derud.

"Oh, hvad er Smerten i mine Fingre mod den Kval, mit Hjærte lider!" tænkte hun, "jeg maa vove det! Vor Herre vil ikke slaa Haanden af mig!" Med en Hjærteangst, som var det en ond Gerning, hun havde for, listede hun sig i den maaneklare Nat ned i Haven, gik gennem de lange Alléer, ud paa de ensomme Gader hen til Kirkegaarden. Der saa hun, paa en af de bredeste Ligstene sad en Kreds Lamier, hæslige Hekse, de tog deres Pjalter af, som om de vilde bade sig, og saa gravede de med de lange, magre Fingre ned i de friske Grave, tog Ligene frem og aad deres Kød. Elisa maatte dem tæt forbi, og de fæstede deres onde Øjne paa hende, men hun læste

sin Bøn, samlede de brændende Nælder og bar dem hjem til Slottet."

Kun et eneste Menneske havde set hende, Erkebiskoppen, han var oppe, naar de andre sov; nu havde han dog faaet Ret i hvad han mente; at det ikke var, som det skulde være med Dronningen; hun var en Heks, derfor havde hun bedaaret Kongen og det hele Folk.

I Skriftestolen sagde han til Kongen, hvad han havde set, og hvad han frygtede, og da de haarde Ord kom fra hans Tunge, rystede de udskaarne Helgenbilleder med Hovedet, som om de vilde sige: det er ikke saa, Elisa er uskyldig; men Erkebiskoppen lagde det anderledes ud, mente, at de vidnede imod hende, at de rystede med Hovedet over hendes Synd. Da rullede to tunge Taarer ned over Kongens Kinder, han gik hjem med Tvivl i sit Hjærte; og han lod, som om han sov om Natten, men der kom ingen Søvn i hans Øjne, han mærkede, hvorledes Elisa stod op, og hver Nat gentog hun dette, og hver Gang fulgte han sagte efter og saa, at hun forsvandt i sit Lønkammer.

Dag for Dag blev hans Mine mere mørk, Elisa saa det, men begreb ikke hvorfor, men det ængstede hende, og hvad led hun ikke i sit Hjærte for Brødrene; paa det kongelige Fløjl og Purpur randt hendes salte Taarer, de laa der som glimrende Diamanter, og alle, som saa den rige Pragt, ønskede at være Dronning. Snart var hun imidlertid til Ende med sit Arbejde, kun én

Panserskjorte manglede endnu; men Hør havde hun heller ikke mer og ikke en eneste Nælde. Een Gang, kun denne sidste, maatte hun derfor paa Kirkegaarden og plukke nogle Haandfulde. Hun tænkte med Angest paa den ensomme Vandring og paa de skrækkelige Lamier; men hendes Villie var fast som hendes Tillid til Vor Herre.

Elisa gik, men Kongen og Erkebiskoppen fulgte efter, de saa hende forsvinde ved Gitterporten ind til Kirkegaarden, og da de nærmede sig den, sad paa Gravstenen Lamierne, som Elisa havde set dem, og Kongen vendte sig bort; thi mellem disse tænkte han sig hende, hvis Hoved endnu i denne Aften havde hvilet ved hans Bryst.

"Folket maa dømme hende!" sagde han, og Folket dømte: "Hun skal brændes i de røde Luer!"

Fra de prægtige Kongesale blev hun ført hen i et mørkt, fugtigt Hul, hvor Vinden peb ind ad det gitrede Vindue; i Stedet for Fløjl og Silke gav de hende det Bundt Nælder, hun havde samlet, det kunde hun lægge sit Hoved paa; de haarde, brændende Panserskjorter, hun havde strikket, skulde være Dyne og Tæppe, men intet kærere kunde de skænke hende, hun tog igen fat paa sit Arbejde og bad til sin Gud. Udenfor sang Gadedrengene Spotteviser om hende; ingen Sjæl trøstede hende med et kærligt Ord.

Da susede mod Aften, tæt ved Gitteret, en Svanevinge, det var den yngste af Brødrene, han

havde kundet Søsteren; og hun hulkede højt af Glæde, skønt hun vidste, at Natten som kom, muligt var den sidste, hun havde at leve i; men nu var Arbejdet ogsaa næsten fuldført, og hendes Brødre vare her.

Erkebiskoppen kom for at være den sidste Time hos hende, det havde han lovet Kongen, men hun rystede paa Hovedet, bad med Blik og Miner, at han vilde gaa; i denne Nat maatte hun jo ende sit Arbejde, ellers var alt til Unytte, alt — Smerte, Taarer og de søvnløse Nætter; Erkebiskoppen gik bort med onde Ord imod hende, men den stakkels Elisa vidste, at hun var uskyldig, og vedblev sit Arbejde.

De smaa Mus løb paa Gulvet, de slæbte Nælderne hen for hendes Fødder for dog at hjælpe lidt, og Droslen satte sig ved Vinduets Gitter og sang den hele Nat, saa lystigt den kunde, at hun ikke skulde tabe Modet.

Det var endnu ikke mere end Dagning, først om en Time vilde Solen komme op, da stod de elleve Brødre ved Slottets Port, forlangte at føres for Kongen, men det kunde ikke ske, blev der svaret, det var jo Nat endnu, Kongen sov og turde ikke vækkes. De bad, de truede, Vagten kom, ja selv Kongen traadte ud og spurgte, hvad det betydede; da kom Solen i det samme op, og der var ingen Brødre at se, men hen over Slottet fløj elleve vilde Svaner.

Ud af Byens Port strømmede det hele Folk, de vilde se Heksen blive brændt. En ussel Hest

trak Karren, hvori hun sad; man havde givet hende en Kittel paa af groft Sækketøj; hendes dejlige lange Haar hang løst om det smukke Hoved, hendes Kinder vare dødblege, hendes Læber bevægede sig sagte, mens Fingrene snoede den grønne Hør; selv paa Vejen til sin Død slap hun ikke det begyndte Arbejde, de ti Panserskjorter laa ved hendes Fødder, den ellevte strikkede hun paa; Pøbelen forhaanede hende.

Se til Heksen, hvor hun mumler! ikke en Salmebog har hun i Haanden, nej, sit lede Kogleri sidder hun med, riv det fra hende i tusinde Stykker!"

Og de trængte alle ind paa hende og vilde sønderrive det; da kom elleve hvide Svaner flyvende, de satte sig rundt om hende paa Karren og slog med deres store Vinger. Da veg Hoben forfærdet til Side.

"Det er et Tegn fra Himlen! hun er vist uskyldig!" hviskede mange, men de vovede ikke højt at sige det.

Nu greb Bødlen hende ved Haanden, da kastede hun i Hast de elleve Skjorter over Svanerne, og der stod elleve dejlige Prinser, men den yngste havde en Svanevinge i Stedet for sin ene Arm, thi der manglede et Ærme i hans Panserskjorte, det havde hun ikke faaet færdigt.

"Nu tør jeg tale!" sagde hun, "jeg er uskyldig!"

Og Folket, som saa, hvad der var sket, bøjede sig for hende som for en Helgeninde, men hun

sank livløs i Brødrenes Arme, saaledes havde Spænding, Angest og Smerte virket paa hende.

"Ja, uskyldig er hun!" sagde den ældste Broder, og nu fortalte han alt, hvad der var sket, og medens han talte, udbredte sig en Duft som af Millioner Roser, thi hvert Brændestykke paa Baalet havde slaaet Rødder og skudt Grene; der stod en duftende Hæk, saa høj og stor med røde Roser; øverst sad én Blomst, hvid og skinnende, den lyste som en Stjerne; den brød Kongen, satte den paa Elisas Bryst, da vaagnede hun med Fred og Lyksalighed i sit Hjærte.

Og alle Kirkeklokker ringede af sig selv, og Fuglene kom i store Flokke; der blev et Brylupstog tilbage til Slottet, som endnu ingen Konge havde set det.

Paradisets Have.

Der var en Kongesøn, ingen havde saa mange og saa smukke Bøger som han; alt, hvad der var sket i denne Verden, kunde han læse sig til og se afbildet i prægtige Billeder. Hvert Folk og hvert Land kunde han faa Besked om, men hvor Paradisets Have var at finde, derom stod der ikke et Ord; og den, just den var det, han tænkte mest paa.

Hans Bedstemoder havde fortalt ham, da han endnu var ganske lille, men skulde begynde sin Skolegang, at hver Blomst i Paradisets Have var den sødeste Kage, Støvtraadene den fineste Vin; paa én stod Historie, paa en anden Geografi eller Tabeller, man behøvede kun at spise Kage, saa

kunde man sin Lektie; jo mere man spiste, desto mere fik man ind af Historie, Geografi og Tabeller.

Det troede han den Gang; men alt som han blev en større Dreng, lærte mer og blev langt klogere, begreb han nok, at der maatte være en langt anderledes Dejlighed i Paradisets Have.

"Oh, hvorfor brød dog Eva af Kundskabens Træ! hvorfor spiste Adam af den forbudne Frugt! det skulde have været mig, da var det ikke sket! aldrig skulde Synden være kommen ind i Verden!"

Det sagde han den Gang, og det sagde han endnu, da han var sytten Aar; Paradisets Have fyldte hele hans Tanke.

En Dag gik han i Skoven; han gik alene, for det var hans største Fornøjelse.

Aftenen faldt paa, Skyerne trak sammen, det blev et Regnvejr, som om hele Himlen var en eneste Sluse, hvorfra Vandet styrtede; det var saa mørkt, som det ellers er om Natten i den dybeste Brønd. Snart gled han i det vaade Græs, snart faldt han over de nøgne Stene, der ragede frem fra Klippegrunden. Alt drev af Vand, der blev ikke en tør Traad paa den stakkels Krins. Han maatte kravle op over store Stenblokke, hvor Vandet sivede ud af det høje Mos. Han var ved at segne om; da hørte han en forunderlig Susen, og foran sig saa han en stor, oplyst Hule. Midt inde brændte en Ild, saa man kunde stege en Hjort derved, og det blev der ogsaa;

den prægtigste Hjort med sine høje Takker var stukken paa Spid og drejedes langsomt rundt mellem to omhuggede Grantræer. En gammelagtig Kone, høj og stærk, som var hun et udklædt Mandfolk, sad ved Ilden og kastede det ene Stykke til efter det andet.

"Kom du kun nærmere!" sagde hun, "sæt dig ved Ilden, at du kan faa dine Klæder tørrede!"

"Her er en slem Træk!" sagde Prinsen og satte sig paa Gulvet.

"Det bliver værre endnu, naar mine Sønner komme hjem!" svarede Konen. "Du er her i Vindenes Hule, mine Sønner ere Verdens fire Vinde. Kan du forstaa det?"

"Hvor er dine Sønner?" spurgte Prinsen.

"Ja, det er ikke godt at svare, naar man spørger dumt," sagde Konen. "Mine Sønner ere paa egen Haand, de spille Langbold med Skyerne deroppe i Storstuen;" og saa pegede hun op i Vejret.

"Naa saa!" sagde Prinsen. "I taler ellers noget haardt og er ikke saa mild som de Fruentimmer, jeg ellers ser omkring mig."

"Ja, de have nok ikke andet at gøre! Jeg maa være haard, skal jeg holde mine Drenge i Ave! men det kan jeg, skønt de have stive Nakker! Ser du de fire Sække, der hænge paa Væggen; dem ere de lige saa bange for, som du har været for Riset bag Spejlet. Jeg kan bukke Drengene sammen, skal jeg sige dig, og saa komme de i Posen; der gøre vi ingen Omstændig-

heder! der sidde de og komme ikke ud at føjte, før jeg finder for godt. Men der har vi den ene!"

Det var Nordenvinden, som traadte ind med en isnende Kulde, store Hagl hoppede hen ad Gulvet, og Snefnuggene fygede rundt om. Han var klædt i Bjørneskinds Bukser og Trøje; en Hætte af Sælhundeskind gik ned over Ørene; lange Istapper hang ham ved Skægget, og det ene Hagl efter det andet gled ham ned fra Trøjekraven.

"Gaa ikke straks til Ilden!" sagde Prinsen. "De kan saa let faa Frost i Ansigtet og Hænderne!"

"Frost!" sagde Nordenvinden og lo ganske højt. "Frost! det er just min største Fornøjelse! Hvad er ellers du for et Skrinkelben! Hvor kommer du i Vindenes Hule?"

"Han er min Gæst!" sagde den gamle, "og er du ikke fornøjet med den Forklaring, kan du komme i Posen! — Nu kender du min Dømmekraft!"

Se, det hjalp, og Nordenvinden fortalte, hvorfra han kom, og hvor han nu havde været næsten en hel Maaned.

"Fra Polarhavet kommer jeg," sagde han, "jeg har været paa "Beeren-Eiland" med de russiske Hvalrosfangere. Jeg sad og sov paa Roret, da de sejlede ud fra Nordkap; naar jeg imellem vaagnede lidt, fløj Stormfuglen mig om Benene; det er en løjerlig Fugl, den gør et rask

Slag med Vingerne, og saa holder den dem ubevægelig udstrakt og har da Fart nok."

"Gør det bare ikke saa vidtløftigt," sagde Vindenes Moder. "Og saa kom du da til "Beeren-Eiland"!"

"Det er dejligt! det er et Gulv at danse paa, fladt som en Tallerken! halvtøet Sne med Mos, skarpe Stene og Benrade af Hvalrosser og Isbjørne laa der, de saa ud som Kæmpers Arme og Ben med muggen Grønhed. Man skulde tro, at Solen aldrig havde lyst paa dem. Jeg pustede lidt til Taagen, for at man kunde se Skuret: det var et Hus, rejst af Vrag og betrukket med Hvalroshud; Kødsiden vendte ud, den var fuld af rødt og grønt; paa Taget sad en levende Isbjørn og brummede. Jeg gik til Stranden, saa paa Fuglelederne, saa paa de nøgne Unger, der skreg og gabede; da blæste jeg ned i de tusinde Struber, og de lærte at lukke Munden. Nederst væltede Hvalrosserne sig som levende Indvolde eller Kæmpemaddiker med Svinehoveder og alenlange Tænder!" —

"Du fortæller godt, min Dreng!" sagde Moderen. "Jeg faar Vandet i Munden ved at høre paa dig!"

"Saa gik det paa Fangst! Harpunen blev sat i Hvalrossens Bryst, saa den dampende Blodstraale stod som et Springvand over Isen. Da tænkte jeg ogsaa paa mit Spil, jeg blæste op, lod mine Sejlere, de klippehøje Isfjelde, klemme Baadene inde; huj, hvor man peb, og hvor man

skreg, men jeg peb højere! døde Hvalkroppe, Kister og Tovværk måatte de pakke ud paa Isen! jeg rystede Snefnuggene om dem og lod dem i de indeklemte Fartøjer drive Syd paa med Fangsten for at smage Saltvand. De komme aldrig mer til Beeren-Eiland!"

"Saa har du gjort ondt!" sagde Vindenes Moder.

"Hvad godt jeg har gjort, kunne de andre fortælle!" sagde han, "men der har vi min Broder fra Vesten, ham kan jeg bedst lide af dem alle sammen, han smager af Søen og har en velsignet Kulde med sig!"

"Er det den lille Zefyr?" spurgte Prinsen.

"Ja vist er det Zefyr!" sagde den gamle, "men han er ikke saa lille endda. I gamle Dage var han en smuk Dreng, men nu er det forbi!"

Han saa ud som en Vildmand, men han havde en Faldhat paa for ikke at komme til Skade. I Haanden holdt han en Mahognikolle, hugget i de amerikanske Mahogniskove. Mindre kunde det ikke være!

"Hvor kommer du fra?" spurgte hans Moder.

"Fra Skovørkenerne!" sagde han, "hvor de tornede Lianer gøre et Gærde mellem hvert Træ, hvor Vandslangen ligger i det vaade Græs, og Menneskene synes unødvendige!"

"Hvad bestilte du der?"

"Jeg saa paa den dybe Flod, saa, hvor de styrtede fra Klippen, blev Støv og fløj mod Skyerne for at bære Regnbuen. Jeg saa den vilde

Bøffel svømme i Floden, men Strømmen rev ham med sig; han drev med Vildændernes Flok, der fløj i Vejret, hvor Vandet styrtede; Bøffelen maatte ned, det syntes jeg om og blæste en Storm, saa de urgamle Træer sejlede og bleve til Spaaner."

"Og andet har du ikke bestilt?" spurgte den gamle.

"Jeg har slaaet Kolbøtter i Savannerne, jeg har klappet de vilde Heste og rystet Kokosnødder! jo, jo, jeg har Historier at fortælle! men man skal ikke sige alt, hvad man ved. Det kender du nok, gamle!" og saa kyssede han sin Moder, saa hun nær var gaaet bag over; han var rigtignok en vild Dreng.

Nu kom Sønden vinden med Turban og flyvende Beduinkappe.

"Her er dygtig koldt herinde!" sagde han og kastede Brænde til Ilden, "man kan mærke, at Nordenvinden er kommen først!"

"Her er saa hedt, saa man kan stege en Isbjørn!" sagde Nordenvinden.

"Du er selv en Isbjørn!" sagde Sønden vinden.

"Vil I puttes i Posen?" spurgte den gamle. — "Sæt dig ned paa Stenen der og fortæl, hvor du har været."

"I Afrika, min Moder!" svarede han. "Jeg var med Hottentotterne paa Løvejagt i Kaffernes Land! hvilket Græs der gror paa Sletten, grønt som en Oliven! der dansede Gnuen, og

Strudsen løb Væddeløb med mig, men jeg er dog raskere til Bens. Jeg kom til Ørkenen, til det gule Sand, der ser ud som paa Havets Bund. Jeg traf en Karavane! de slagtede deres sidste Kamel for at faa Vand at drikke, men det var kun lidt, de fik. Solen brændte foroven, og Sandet stegte forneden. Ingen Grænse havde den udstrakte Ørken. Da boltrede jeg mig i det fine, løse Sand og hvirvlede det op i store Støtter, det var en Dans! Du skulde have set, hvor forknyt Dromedaren stod, og Købmanden trak Kaftanen over Hovedet. Han kastede sig ned for mig som for Allah, hans Gud. Nu ere de begravede, der staar en Pyramide af Sand over dem alle sammen; naar jeg engang blæser den bort, saa skal Solen blege de hvide Ben, da kan de rejsende se, her før har været Mennesker; ellers kan man ikke tro det i Ørkenen!"

"Du har altsaa kun gjort ondt!" sagde Moderen. "March i Posen!" og før han vidste det, havde hun Søndenvinden om Livet og i Posen, den væltede rundt omkring paa Gulvet, men hun satte sig paa den, og da maatte den ligge stille.

"Det er nogle raske Drenge, Hun har!" sagde Prinsen.

"Ja saamænd," svarede hun, "og ave dem kan jeg! der har vi den fjerde!"

Det var Østenvinden, han var klædt som en Kineser.

"Naa, kommer du fra den Kant!" sagde Mo-

deren, "jeg troede, du havde været i Paradisets Have."

"Der flyver jeg først hen i Morgen!" sagde Østenvinden, " i Morgen er det hundrede Aar, siden jeg var der! Jeg kommer fra Kina, hvor jeg har danset om Porcellænstaarnet, saa alle Klokkerne klang. Nede paa Gaden fik Embedsmændene Prygl; Bambusrør bleve slidt paa deres Skuldre, og det var Folk fra den første til den niende Grad; de skreg: "Mange Tak, min faderlige Velgører!" men de mente ikke noget med det, og jeg ringede med Klokkerne og sang tsing, tsang, tsu!"

"Du er kaad paa det!" sagde den gamle, "det er godt, du i Morgen kommer til Paradisets Have, det hjælper altid paa din Dannelse! drik saa dygtig af Visdommens Kilde og tag en lille Flaske fuld hjem med til mig!"

"Det skal jeg!" sagde Østenvinden. "Men hvorfor har du nu puttet min Broder fra Sønden ned i Posen, frem med ham! han skal fortælle mig om Fugl Fønix; den Fugl vil Prinsessen i Paradisets Have altid høre om, naar jeg hvert hundrede Aar gør Visit. Luk Posen op! saa er du min sødeste Moder, og jeg skal forære dig to Lommer fulde af Te, saa grøn og frisk, som jeg har plukket den paa Stedet!"

"Naa, for Teens Skyld, og fordi du er min Kældægge, vil jeg aabne Posen!" Det gjorde hun og Sondenvinden krob ud, men han saa gan

ske slukøret ud, fordi den fremmede Prins havde set det.

"Der har du et Palmeblad til Prinsessen!" sagde Søndenvinden, "det Blad har den gamle Fugl Føniks, den eneste, der var i Verden, givet mig; han har med sit Næb ridset deri sin hele Levnetsbeskrivelse, de hundrede Aar han levede; nu kan hun selv læse sig det til. Jeg saa, hvor Fugl Føniks selv stak Ild i sin Rede og sad og brændte op som en Hindus Kone. Hvor dog de tørre Grene knagede, der var en Røg og en Duft. Til sidst slog alt op i Lue, den gamle Fugl Føniks blev til Aske, men hans Æg laa gloende rødt i Ilden, det revnede med et stort Knald, og Ungen fløj ud, nu er den Regent over alle Fuglene og den eneste Fugl Føniks i Verden. Han har bidt et Hul i Palmebladet, jeg gav dig, det er hans Hilsen til Prinsessen!"

"Lad os nu faa noget at leve af!" sagde Vindenes Moder, og saa satte de sig alle til at spise af den stegte Hjort, og Prinsen sad ved Siden af Østenvinden, og derfor bleve de snart gode Venner.

"Hør, sig mig engang," sagde Prinsen, "hvad er det for en Prinsesse, her bliver talt saa meget om, og hvor ligger Paradisets Have?"

"Ho, ho!" sagde Østenvinden, "vil du derhen, ja saa flyv du med mig i Morgen! men det maa jeg ellers sige dig, der har ingen Mennesker været siden Adams og Evas Tid. Dem kender du jo nok fra din Bibelhistorie?"

"Ja vist!" sagde Prinsen.

"Den Gang de bleve forjagne, sank Paradisets Have ned i Jorden, men den beholdt sit varme Solskin, sin milde Luft og al sin Herlighed. Feernes Dronning bor derinde; der ligger Lyksalighedens Ø, hvor Døden aldrig kommer, hvor der er dejligt at være! Sæt dig paa min Ryg i Morgen, saa skal jeg tage d'g med; jeg tænker nok, det lader sig gøre! men nu maa du ikke snakke mere, for jeg vil sove!"

Og saa sov de alle sammen.

I den tidlige Morgenstund vaagnede Prinsen og blev ikke lidt betuttet ved, at han allerede var højt oppe over Skyerne. Han sad paa Ryggen af Østenvinden, der nok saa ærligt holdt paa ham; de vare saa højt i Vejret, at Skove og Marker, Floder og Søer tog sig ud som paa et stort illumineret Landkort.

"God Morgen!" sagde Østenvinden. "Du kunde ellers gerne sove lidt endnu, for der er ikke meget at se paa det flade Land under os. Uden du har Lyst til at tælle Kirker! de staa som Kridtbrikker nede paa det grønne Bræt." Det var Marker og Enge, han kaldte det grønne Bræt.

"Det var uartigt, at jeg ikke fik sagt Farvel til din Moder og dine Brødre!" sagde Prinsen.

"Naar man sover, er man undskyldt!" sagde Østenvinden, og derpaa fløj de endnu raskere af Sted; man kunde høre det paa Toppene af Skovene, naar de for hen over dem, raslede alle

Grene og Blade; man kunde høre det paa Havet og Søerne, thi hvor de fløj, væltede Bølgerne højere, og de store Skibe nejede dybt ned i Vandet som svømmende Svaner.

Mod Aften, da det blev mørkt, saa det morsomt ud med de store Byer; Lysene brændte dernede, snart her, snart der; det var ganske, som naar man har brændt et Stykke Papir og ser de mange smaa Ildgnister, hvor de ere Børn og gaa fra Skole. Og Prinsen klappede i Hænderne, men Østenvinden bad ham lade være med det og heller holde sig fast, ellers kunde han let falde ned og blive hængende paa et Kirkespir.

Ørnen i de sorte Skove fløj nok saa let, men Østenvinden fløj lettere. Kosakken paa sin lille Hest jog af Sted over Sletterne, men Prinsen jog anderledes af Sted.

"Nu kan jeg se Himalaya!" sagde Østenvinden, "det er det højeste Bjerg i Asien; snart skulle vi nu komme til Paradisets Have!" saa drejede de mere sydligt, og snart duftede der af Krydderier og Blomster. Figen og Granatæbler vokste vildt, og den vilde Vinranke havde blaa og røde Druer. Her steg de begge to ned og strakte sig i det bløde Græs, hvor Blomsterne nikkede til Vinden, ligesom de vilde sige: "Velkommen tilbage!"

"Ere vi nu i Paradisets Have?" spurgte Prinsen.

"Nej, vist ikke!" svarede Østenvinden, "men nu skulle vi snart komme der. Ser du Fjeldvæg-

gen der og den store Hule, hvor Vinrankerne hænge, som store, grønne Gardiner. Der skal vi ind igennem! Svøb dig ind i min Kappe, her brænder Solen, men ét Skridt, og det er isnende koldt. Fuglen, som strejfer forbi Hulen, har den ene Vinge herude i den varme Sommer og den anden derinde i den kolde Vinter!"

"Saa det er Vejen til Paradisets Have?" spurgte Prinsen.

Nu gik de ind i Hulen! hu, hvor der var isnende koldt, men det varede dog ikke længe. Østenvinden bredte sine Vinger ud, og de lyste som den klareste Ild; nej, hvilken Hule! de store Stenblokke, som Vandet dryppede fra, hang over dem i de forunderligste Skikkelser; snart var der saa snævert, at de maatte krybe paa Hænder og Fødder, snart saa højt og udstrakt som i den fri Luft. Det saa ud som Gravkapeller med stumme Orgelpiber og forstenede Faner.

"Vi gaa nok Dødens Vej til Paradisets Have!" sagde Prinsen, men Østenvinden svarede ikke et Ord, pegede fremad, og det dejligste blaa Lys straalede dem i Møde. Stenblokkene ovenover bleve mere og mere en Taage, der til sidst var klar som en hvid Sky i Maaneskin. Nu vare de i den dejligste milde Luft, saa frisk som paa Bjergene, saa duftende som ved Dalens Roser.

Der strømmede en Flod, saa klar som Luften selv, og Fiskene vare som Sølv og Guld; purpurrøde Aal, der skød blaa Ildgnister ved hver Bøjning, spillede dernede i Vandet, og de brede Aa-

Landeblade havde Regnbuens Farver, Blomsten selv var en rødgul brændende Lue, som Vandet gav Næring, ligesom Oljen faar Lampen bestandig til at brænde; en fast Bro af Marmor, men saa kunstig og fint udhugget, som var den af Kniplinger og Glasperler, førte over Vandet til Lyksalighedens Ø, hvor Paradisets Have blomstrede.

Østenvinden tog Prinsen paa sine Arme og bar ham derover. Der sang Blomster og Blade de skønneste Sange fra hans Barndom, men saa svulmende dejligt, som ingen menneskelig Stemme her kan synge.

Var det Palmetræer eller kæmpestore Vandplanter, her groede? saa saftige og store Træer havde Prinsen aldrig før set. I lange Kranse hang der de forunderligste Slyngplanter, som de kun findes afbildede med Farver og Guld paa Randen af de gamle Helgenbøger eller sno sig der gennem Begyndelsesbogstaverne. Det var de sælsomste Sammensætninger af Fugle, Blomster og Snirkler. I Græsset tæt ved stod en Flok Paafugle med udbredte, straalende Haler; jo det var rigtignok saa! nej, da Prinsen rørte ved dem, mærkede han, at det ikke var Dyr, men Planter: det var de store Skræpper, der her straalede som Paafuglens dejlige Hale. Løven og Tigeren sprang lig smidige Katte mellem de grønne Hække, der duftede som Olietræets Blomster, og Løven og Tigeren vare tamme; den vilde Skovdue, skinnende som den skønneste Perle, baskede

med sine Vinger Løven paa Manken, og Antilopen, der ellers er saa sky, stod og nikkede med Hovedet, ligesom den ogsaa vilde lege med.

Nu kom Paradisets Fe; hendes Klæder straalede som Solen, og hendes Ansigt var mildt som en glad Moders, naar hun ret er lykkelig over sit Barn. Hun var saa ung og smuk, og de dejligste Piger, hver med en lysende Stjerne i Haaret, fulgte hende.

Østenvinden gav hende det skrevne Blad fra Fugl Føniks, og hendes Øjne funklede af Glæde; hun tog Prinsen ved Haanden og førte ham ind i sit Slot, hvor Væggene havde Farver som det prægtigste Tulipanblad, holdt mod Solen. Loftet selv var én stor, straalende Blomst, og jo mere man stirrede op i den, desto dybere syntes dens Bæger. Prinsen traadte hen til Vinduet og saa igennem en af Ruderne, da saa han Kundskabens Træ med Slangen, og Adam og Eva stod tæt derved. "Ere de ikke forjagne?" spurgte han, og Feen smilede og forklarede ham, at paa hver Rude havde Tiden saaledes brændt sit Billede, men ikke, som man plejede at se det, nej, der var Liv deri, Træernes Blade rørte sig, Menneskene kom og gik som i et Spejlbillede. Og han saa gennem en anden Rude, og der var Jacobs Drøm, hvor Stigen gik lige ind i Himlen, og Englene med store Vinger svævede op og ned. Ja, alt, hvad der var sket i denne Verden levede og rørte sig i Glasruderne; saa kunstige Malerier kunde kun Tiden indbrænde.

Feen smilede og førte ham ind i en Sal, stor og høj; dens Vægge syntes transparente Malerier med det ene Ansigt dejligere end det andet; det var Millioner lykkelige, der smilede og sang, saa det flød sammen i én Melodi; de allerøverste vare saa smaa, at de syntes mindre end den mindste Rosenknop, naar den tegnes som en Prik paa Papiret. Og midt i Salen stod et stort Træ med hængende, yppige Grene; gyldne Æbler, store og smaa, hang som Appelsiner mellem de grønne Blade. Det var Kundskabens Træ, af hvis Frugt Adam og Eva havde spist. Fra hvert Blad dryppede en skinnende rød Dugdraabe; det var, som om Træet græd blodige Taarer.

"Lad os nu stige i Baaden!" sagde Feen, "der vil vi nyde Forfriskninger ude paa det svulmende Vand! Baaden gynger, kommer dog ikke af Stedet, men alle Verdens Lande glide forbi vore Øjne." Og det var underligt at se, hvorledes hele Kysten bevægede sig, der kom de høje, snebedækte Alper, med Skyer og sorte Grantræer, Hornet klang saa dybt vemodigt, og Hyrden jodlede smukt i Dalen. Nu bøjede Banantræerne deres lange, hængende Grene ned over Baaden, kulsorte Svaner svømmede paa Vandet, og de sælsomste Dyr og Blomster viste sig paa Strandbredden; det var Ny Holland, den femte Verdensdel, der med Udsigt til de blaa Bjerge gled forbi. Man hørte Præsternes Sang og saa de vildes Dans til Lyden af Trommer og Ben Tuber. Ægyptens Pyramider, der ragede ind i Sky-

erne, omstyrtede Søjler og Sfinkser, halvt begravede i Sandet, sejlede forbi. Nordlysene brændte over Nordens Jøkler, det var et Fyrværkeri, som ingen kunde gøre efter. Prinsen var saa lyksalig, ja, han saa jo hundrede Gange mere, end hvad vi her fortælle.

"Og altid kan jeg blive her?" spurgte han.

"Det beror paa dig selv!" sagde Feen. "Dersom du ikke, som Adam, lader dig friste til at gøre det forbudne, da kan du altid blive her!"

"Jeg skal ikke røre Æblerne paa Kundskabens Træ!" sagde Prinsen. "Her er jo tusinde andre Frugter, skønne som de!"

"Prøv dig selv, og er du ej stærk nok, saa følg med Østenvinden, som bragte dig; han flyver nu tilbage og kommer her ej i hundrede Aar: den Tid vil paa dette Sted gaa for dig, som var det kun hundrede Timer, men det er en lang Tid for Fristelsen og Synden. Hver Aften, naar jeg gaar fra dig, maa jeg tilraabe dig: følg med! jeg maa vinke med Haanden ad dig, men bliv tilbage. Gaa ikke med, thi da vil ved hvert Skridt din Længsel blive større: du kommer i Salen hvor Kundskabens Træ gror; jeg sover under dets duftende hængende Grene, du vil bøje dig over mig, og jeg maa smile, men trykker du et Kys paa min Mund, da synker Paradiset dybt i Jorden, og det er tabt for dig. Ørkenens skarpe Vind vil omsuse dig, den kolde Regn dryppe fra dit Haar. Sorg og Trængsel bliver din Arvelod."

"Jeg bliver her!" sagde Prinsen, og Østenvinden kyssede ham paa Panden og sagde: "Vær stærk, saa samles vi her igen om hundrede Aar! Far vel! far vel!" og Østenvinden bredte sine store Vinger ud; de lyste som Kornmod i Høsten eller Nordlyset i den kolde Vinter. "Far vel! for vel!" klang det fra Blomster og Træer. Storke og Pelikaner fløj i Række som flagrende Baand og fulgte med til Grænsen af Haven.

"Nu begynde vore Danse!" sagde Feen, "ved Slutningen, hvor jeg danser med dig, vil du se, idet Solen synker, at jeg vinker ad dig, du vil høre mig tilraabe dig: følg med, men gør det ikke! i hundrede Aar maa jeg hver Aften gentage det; for hver Gang den Tid er omme, vinder du mere Kraft, til sidst tænker du aldrig derpaa. I Aften er det første Gang; nu har jeg advaret dig!"

Og Feen førte ham ind i en stor Sal af hvide, gennemsigtige Lillier, de gule Støvtraade i hver var en lille Guldharpe, som klang med Strengelyd og Fløjtetoner. De skønneste Piger, svævende og slanke, klædte i bølgende Flor, saa man saa de dejlige Lemmer, svævede i Danse og sang om, hvor herligt det var at leve, at de aldrig vilde dø, og at Paradisets Have skulde evig blomstre.

Og Solen gik ned, den hele Himmel blev ét Guld, der gav Lillierne Skær som den dejligste Rose, og Prinsen drak af den skummende Vin, som Pigerne rakte ham, og han følte en Lyksalighed som aldrig før; han saa, hvor Salens Bag-

grund aabnede sig, og Kundskabens Træ stod i en Glans, der blændede hans Øje; Sangen derfra var blød og dejlig som hans Moders Stemme, og det var, som hun sang: "Mit Barn! mit elskede Barn!"

Da vinkede Feen og raabte saa kærligt: "Følg mig! følg mig! og han styrtede hen imod hende, glemte sit Løfte, glemte det alt den første Aften, og hun vinkede og smilede. Duften, den krydrede Duft rundt om, blev mere stærk, Harperne tonede langt dejligere, og det var, som de Millioner smilende Hoveder i Salen, hvor Træet groede, nikkede og sang: "Alt bør han kende! Mennesket er Jordens Herre." Og det var ikke længer blodige Taarer, der faldt fra Bladene paa Kundskabens Træ, det var røde funklende Stjerner syntes ham. "Følg mig, følg mig!" lød de bævende Toner, og ved hvert Skridt brændte Prinsens Kinder hedere, hans Blod bevægede sig stærkere; "jeg maa!" sagde han, "det er jo ingen Synd, kan ikke være det! hvorfor ikke følge Skønhed og Glæde! se hende sove vil jeg! der er jo intet tabt, naar jeg kun lader være at kysse hende, og det gør jeg ikke, jeg er stærk, jeg har en fast Villie!"

Og Feen kastede sin straalende Dragt, bøjede Grenene tilbage, og et Øjeblik efter var hun skjult derinde.

"Jeg har endnu ikke syndet!" sagde Prinsen, "og vil det ikke heller;" og saa drog han Grenene til Side; der sov hun allerede, dejlig, som

kun Feen i Paradisets Have kan være det; hun smilede i Dromme, han bøjede sig ned over hende og saa Taarerne bæve mellem hendes Øjenhaar.

"Græder du over mig?" hviskede han, "græd ikke, du dejlige Kvinde! Nu begriber jeg først Paradisets Lykke, den strømmer gennem mit Blod, gennem min Tanke, Kerubens Kraft og evige Liv føler jeg i mit jordiske Legeme, lad det blive evig Nat for mig, et Minut som dette er Rigdom nok!" og han kyssede Taaren af hendes Øje, hans Mund rørte ved hendes. — —

— Da lød der et Tordenskrald, saa dybt og skrækkeligt, som ingen har hørt det før, og alt styrtede sammen: den dejlige Fe, det blomstrende Paradis sank, det sank saa dybt, saa dybt, Prinsen saa det synke i den sorte Nat; som en lille skinnende Stjerne straalede det langt borte. Dødskulde gik gennem hans Lemmer, han lukkede sit Øje og laa længe som død.

Den kolde Regn faldt paa hans Ansigt, den skarpe Vind blæste om hans Hoved, da vendte hans Tanker tilbage. "Hvad har jeg gjort!" sukkede han, "jeg har syndet som Adam! syndet, saa Paradiset er sunket dybt derned!" og han aabnede sit Øje, Stjernen langt borte, Stjernen, der funklede som det sunkne Paradis, saa han endnu, — det var Morgenstjernen paa Himlen.

Han rejste sig op og var i den store Skov nær ved Vindenes Hule, og Vindenes Moder sad ved hans Side. Hun saa vred ud og løftede sin Arm i Vejret.

"Allerede den første Aften!" sagde hun, "det tænkte jeg nok! ja, var du min Dreng, saa skulde du nu i Posen!"

"Der skal han komme!" sagde Døden; det var en stærk gammel Mand med en Le i Haanden og med store, sorte Vinger. "I Ligkisten skal han lægges, men ikke nu; jeg mærker ham kun, lad ham da en Stund endnu vandre om i Verden, afsone sin Synd, blive god og bedre! — jeg kommer engang. Naar han da mindst venter det, putter jeg ham i den sorte Ligkiste, sætter den paa mit Hoved og flyver op mod Stjernen; ogsaa der blomstrer Paradisets Have, og er han god og from, da skal han træde derind, men er hans Tanke ond, og Hjærtet endnu fuldt af Synd, synker han med Kisten dybere, end Paradiset sank, og kun hvert tusinde Aar henter jeg ham igen, for at han maa synke dybere eller blive paa Stjernen, den funklende Stjerne deroppe."

Snemanden.

"Det skrupknager i mig, saa dejligt koldt er det!" sagde Snemanden. "Vinden kan rigtignok bide Liv i en! Og hvor den gloende der, hun glor!" det var Solen, han mente; den var lige ved at gaa ned. "Hun skal ikke faa mig til at blinke, jeg skal nok holde paa Brokkerne."

Det var to store, trekantede Tagstensbrokker, han havde til Øjne; Munden var et Stykke af en gammel Rive, derfor havde han Tænder.

Han var født under Hurraraab af Drengene, hilset af Bjældeklang og Piskesmæld fra Kanerne.

Solen gik ned, Fuldmaanen stod op, rund og stor, klar og dejlig i den blaa Luft.

"Der har vi hende igen fra en anden Kant," sagde Snemanden. Han troede, at det var Solen, der viste sig igen. "Jeg har vænnet hende af med at glo! nu kan hun hænge der og lyse op, at jeg kan se mig selv. Vidste jeg bare, hvorledes man bærer sig ad med at flytte sig! jeg vilde saa

gerne flytte mig! kunde jeg det, vilde jeg nu ned at glide paa Isen, som jeg saa Drengene gøre det; men jeg forstaar ikke at løbe."

"Væk! væk!" bjæffede den gamle Lænkehund; han var noget hæs, det havde han været, siden han var Stuehund og laa under Kakkelovnen. "Solen vil nok lære dig at løbe! det saa jeg med din Formand i Fjor og med hans Formand; væk! væk! og væk ere de alle."

"Jeg forstaar dig ikke, Kammerat!" sagde Snemanden; "skal den deroppe lære mig at løbe?" han mente Maanen; "ja, hun løb rigtignok før, da jeg saa stift paa hende, nu lister hun fra en anden Kant."

"Du ved ingenting," sagde Lænkehunden, "men du er da ogsaa nylig klattet op! Den, du ser, kaldes Maanen, den, der gik, var Solen, hun kommer igen i Morgen, hun lærer dig nok at løbe ned i Voldgraven. Vi faa snart Forandring i Vejret, det kan jeg mærke paa mit venstre Bagben, det jager i det. Vi faar Vejrskifte."

"Jeg forstaar ham ikke," sagde Snemanden, "men jeg har en Fornemmelse af, at det er noget ubehageligt, han siger. Hun, der gloede og gik ned, som han kalder Solen, hun er heller ikke min Ven, det har jeg paa Følelsen."

"Væk! væk!" bjæffede Lænkehunden, gik tre Gange rundt om sig selv og lagde sig saa ind i sit Hus for at sove.

Der kom virkelig Forandring i Vejret. En Taage, saa tyk og klam, lagde sig i Morgenstun-

den hen over hele Egnen; i Dagningen luftede det; Vinden var saa isnende, Frosten tog ordentlig Tag, men hvor det var et Syn at se, da Solen stod op! Alle Træer og Buske stod med Rimfrost; det var som en hel Skov af hvide Koraller, det var, som om alle Grene vare overdængede af straalehvide Blomster. De uendelige mange og fine Forgreninger, dem, man om Sommeren ikke kan se for de mange Blade, kom nu frem hver evige en; det var en Knipling og saa skinnende hvid, som strømmede der en hvid Glans ud fra hver Gren. Hængebirken bevægede sig i Vinden, der var Liv i den, som i Træerne ved Sommertid; det var en mageløs Dejlighed! og da Solen saa skinnede, nej, hvor funklede det hele, som om det var overpudret med Diamantstøv, og hen over Jordens Snelag glimrede de store Diamanter, eller man kunde ogsaa tro, at der brændte utallige smaa bitte Lys, endnu hvidere end den hvide Sne.

"Det er en mageløs Dejlighed," sagde en ung Pige, som med en ung Mand traadte ud i Haven og standsede just ved Snemanden, hvor de saa paa de glimrende Træer. "Dejligere Syn har man ikke om Sommeren!" sagde hun, og hendes Øjne straalede.

"Og saadan en Karl, som han der, har man nu slet ikke," sagde den unge Mand og pegede paa Snemanden. "Han er udmærket."

Den unge Pige lo, nikkede til Snemanden og dansede saa med sin Ven hen over Sneen, der

knirkede under dem, som om de gik paa Stivelse.

"Hvem er de to?" spurgte Snemanden Lænkehunden; "du er ældre paa Gaarden end jeg, kender du dem?"

"Det gør jeg!" sagde Lænkehunden. "Hun har jo klappet mig, og han har givet mig et Kødben; dem bider jeg ikke."

"Men hvad forestille de her?" spurgte Snemanden.

"Kærrrr-restefolk!" sagde Lænkehunden. "De skal flytte i Hundehus og gnave Ben sammen. Væk! væk!"

"Har de to lige saa meget at betyde som du og jeg?" spurgte Snemanden.

"De høre jo til Herskabet," sagde Lænkehunden; "det er rigtignok saare lidt man ved, naar man er født i Gaar; det mærker jeg paa dig! Jeg har Alder og Kundskab, jeg kender alle her paa Gaarden! og jeg har kendt en Tid, hvor jeg ikke stod her i Kulde og Lænke; væk! væk!"

"Kulden er dejlig," sagde Snemanden. "Fortæl, fortæl! men du maa ikke rasle med Lænken, for saa knækker det i mig."

"Væk, væk!" bjæffede Lænkehunden. "Hvalp har jeg været; lille og yndig, sagde de, da laa jeg i Fløjelsstol derinde paa Gaarden, laa i Skødet paa det øverste Herskab, blev kysset i Flaben og visket om Poterne med broderet Lommetørklæde; jeg hed " den dejligste", "Nussenussebenet", men saa blev jeg dem for stor; saa gav de mig til Husholdersken; jeg kom i Kælderetagen!

Du kan se ind i den, hvor du staar; du kan se ned i Kammeret, hvor jeg har været Herskab; før det var jeg hos Husholdersken. Det var vel et ringere Sted end ovenpaa, men her var mere behageligt; jeg blev ikke krammet og slæbt om med af Børn, som ovenpaa. Jeg havde lige saa god Føde som før, og meget mere! jeg havde min egen Pude, og saa var der en Kakkelovn, den er paa denne Tid det dejligste i denne Verden; jeg krøb helt ind under den, saa at jeg blev borte. Oh, den Kakkelovn drømmer jeg endnu om; væk! væk!"

"Ser en Kakkelovn saa dejlig ud?" spurgte Snemanden. "Ligner den mig?"

"Den er lige det modsatte af dig! kulsort er den! har en lang Hals med Messingtromle. Den æder Brænde, saa at Ilden staar den ud af Munden. Man maa holde sig paa Siden af den, tæt op, ind under den, det er en uendelig Behagelighed! Du maa ind ad Vinduet kunne se den der, hvor du staar!"

Og Snemanden saa, og virkelig saa han en sort blankpoleret Genstand med Messingtromle; Ilden lyste ud forneden. Snemanden blev ganske underlig til Mode; han havde en Fornemmelse, han ikke selv kunde gøre sig Rede for; der kom over ham noget, han ikke kendte, men som alle Mennesker kende, naar de ikke ere Snemænd.

"Og hvorfor forlod du hende?" sagde Snemanden. Han følte, at det maatte være et Hun-

kønsvæsen. "Hvor kunde du forlade et saadant Sted?"

"Det var jeg nok nødt til," sagde Lænkehunden, "de smed mig udenfor og satte mig her i Lænke. Jeg havde bidt den yngste Junker i Benet, for han stødte fra mig det Ben, jeg gnavede paa; og Ben for Ben, tænker jeg! men det tog de ilde op, og fra den Tid har jeg staaet i Lænke og har mistet min klare Røst, hør, hvor hæs jeg er; væk! væk! det blev Enden paa det!"

Snemanden hørte ikke mere efter; han saa stadig ind i Husholderskens Kælderetage, ned i hendes Stue, hvor Kakkelovnen stod paa sine fire Jernben og viste sig i Størrelse som Snemanden selv.

"Det knager saa underligt i mig!" sagde han. "Skal jeg aldrig komme derind? Det er et uskyldigt Ønske og vore uskyldige Ønsker maa dog vist blive opfyldte. Det er mit højeste Ønske, mit eneste Ønske, og det vilde være næsten uretfærdigt, om det ikke blev stillet tilfreds. Jeg maa derind, jeg maa hælde mig op til hende, om jeg ogsaa skal knuse Vinduet."

"Der kommer du aldrig ind," sagde Lænkehunden, "og kom du til Kakkelovnen, saa var du væk! væk!"

"Jeg er saa godt som væk," sagde Snemanden, "jeg brækker over, tror jeg."

Hele Dagen stod Snemanden og saa ind ad Vinduet; i Tusmørket blev Stuen endnu mere indbydende; fra Kakkelovnen lyste det saa mildt,

som ikke Maanen lyser og heller ikke Solen, nej, som kun Kakkelovnen kan lyse, naar der er noget i den. Gik de med Døren, saa slog Luen ud, det var den i Vane med; det blussede ordentlig rødt i Snemandens hvide Ansigt, det lyste rødt lige op af hans Bryst.

"Jeg holder det ikke ud," sagde han. "Hvor det klæder hende at række Tungen ud!"

Natten var meget lang, men ikke for Snemanden, han stod i sine egne dejlige Tanker, og de frøs, saa de knagede.

I Morgenstunden vare Kældervinduerne frosne til, de bar de dejligste Isblomster, nogen Snemand kunde forlange, men de skjulte Kakkelovnen. Ruderne vilde ikke tø op, han kunde ikke se hende. Det knagede, det knasede, det var just et Frostvejr, der maatte fornøje en Snemand, men han var ikke fornøjet; han kunde og burde have følt sig lykkelig, men han var ikke lykkelig, han havde Kakkelovnslængsel.

"Det er en slem Syge for en Snemand," sagde Lænkehunden; "jeg har ogsaa lidt af den Syge, men jeg har overstaaet den: væk! væk! — Nu faa vi Vejrskifte."

Og der blev Vejrskifte, det slog om i Tø.

Tøvejret tog til, Snemanden tog af. Han sagde ikke noget, han klagede ikke, og det er det rigtige Tegn.

En Morgen styrtede han. Der stak noget ligesom et Kosteskaft i Vejret, hvor han havde staaet, det havde Drengene rejst ham om.

"Nu kan jeg forstaa det med hans Længsel!" sagde Lænkehunden, "Snemanden har haft en Kakkelovnsskraber i Livet; det er den, som har rørt sig i ham, nu er det overstaaet; væk, væk!"

Og snart var ogsaa Vinteren overstaaet.

"Væk, væk!" bjæffede Lænkehunden; men Smaapigerne paa Gaarden sang:

"Skyd frem, Skovmærke! frisk og prud,
hæng, Pil! din uldne Vante ud,
kom, Kukker, Lærke! syng, vi har
alt Foraar sidst i Februar!
Jeg synger med: Kukkuk! kvivit!
Kom, kære Sol, kom saadan tit!'
Saa tænker ingen paa Snemanden.

Ole Luköje.

I den hele Verden er der ingen, der kan saa mange Historier som Ole Lukøje! — han kan rigtignok fortælle!

Saadan ud paa Aftenen, naar Børn sidde nok saa net ved Bordet eller paa deres Skammel, kommer Ole Lukøje; han kommer saa stille op ad Trappen, for han gaar paa Hosesokker, han lukker ganske sagte Døren op, og fut! saa sprøjter han Børnene sød Mælk ind i Øjnene, saa fint, saa fint, men dog altid nok til, at de ikke kunne holde Øjnene aabne, og derfor ikke se ham; han lister sig lige bag'ved, blæser dem sagde i Nakken, og saa blive de tunge i Hovedet, o ja! men det gør ikke ondt, for Ole Lukøje mener det just

godt med Børnene; han vil bare have, at de skulle være rolige, og det ere de bedst, naar man faar dem i Seng; de skulle være stille, for at han kan fortælle dem Historier. —

Naar Børnene nu sove, sætter Ole Lukøje sig paa Sengen; han er godt klædt paa, hans Frakke er af Silketøj, men det er ikke muligt at sige, hvad Kulør den har, for den skinner grøn, rød og blaa, alt ligesom han drejer sig; under hver Arm holder han en Paraply, en med Billeder paa, og den sætter han over de gode Børn, og saa drømme de hele Natten de dejligste Historier, og en Paraply har han, hvor der slet intet er paa, og den sætter han over de uartige Børn, saa sove de saa tosset og har om Morgenen, naar de vaagne, ikke drømt det allermindste.

Nu skulle vi høre, hvorledes Ole Lukøje i en hel Uge kom hver Aften til en lille Dreng, som hed Hjalmar, og hvad han fortalte ham! Det er hele syv Historier, for der er syv Dage i en Uge.

MANDAG.

"Hør nu engang!" sagde Ole Lukøje om Aftenen, da han havde faaet Hjalmar i Seng, "nu skal jeg pynte op!" og saa bleve alle Blomsterne i Urtepotterne til store Træer, der strakte deres lange Grene hen under Loftet og langs med Væggen, saa hele Stuen saa ud som det dejligste Lysthus, og alle Grenene vare fulde af Blomster, og hver Blomst var smukkere end en Rose, lug-

tede saa dejlig, og vilde man spise den, var den sødere end Sylteтøj. Frugterne glinsede ligesom Guld, og saa var der Boller, der revnede af Rosiner, det var mageløst! men i det samme begyndte det at jamre sig saa forskrækkeligt henne i Bordskuffen, hvor Hjalmars Skolebøger laa.

"Hvad er nu det!" sagde Ole Lukøje og gik hen til Bordet og fik Skuffen op. Det var Tavlen, som det knugede og trykkede i, for der var kommet et galt Tal i Regnestykket, saa det var færdigt at falde fra hinanden; Griffelén hoppede og sprang i sit Sejlgarnsbaand, ligesom den kunde være en lille Hund, den vilde hjælpe paa Regnestykket, men den kunde ikke! — Og saa var det Hjalmars Skrivebog, som det jamrede sig indeni, oh, det var ordentlig fælt at høre! langs ned paa hvert Blad stod alle de store Bogstaver, hvert med et lille ved Siden, en hel Række ned ad, det var saadan en Forskrift, og ved den igen stod nogle Bogstaver, der troede, de saa ud ligesom den, for dem havde Hjalmar skrevet, de laa næsten ligesom om de vare faldne over Blyantsstregen, hvilken de skulde staa paa.

"Se, saaledes skulle I holde eder!" sagde Forskriften, "se, saaledes til Siden, med et rask Sving!"

"Oh, vi ville gerne," sagde Hjalmars Bogstaver, "men vi kunne ikke, vi ere saa daarlige!"

"Saa skal I have Kinderpulver!" sagde Ole Lukøje.

"O nej!" raabte de, og saa stod de saa ranke, at det var en Lyst.

"Ja, nu faa vi ikke fortalt Historier!" sagde Ole Lukøje, "nu maa jeg eksercere dem! én to! én to!" og saa eksercerede han Bogstaverne, og de stod saa ranke og saa sunde, som nogen Forskrift kunde staa; men da Ole Lukøje gik, og Hjalmar om Morgenen saa til dem, saa vare de lige saa elendige som før.

TIRSDAG.

Saa snart Hjalmar var i Seng, rørte Ole Lukøje med sin lille Troldsprøjte ved alle Møblerne i Stuen, og straks begyndte de at snakke, og alle sammen snakkede de om sig selv, undtagen Spytetebakken, der stod tavs og ærgrede sig over, at de kunde være saa forfængelige kun at tale om sig selv og slet ikke at have Tanke for den, der dog stod saa beskeden i Krogen og lod sig spytte paa.

Der hang over Kommoden et stort Maleri i en forgyldt Ramme; det var et Landskab, man saa høje, gamle Træer, Blomster i Græsset og et stort Vand med en Flod, der løb bag om Skoven, forbi mange Slotte, langt ud i det vilde Hav.

Ole Lukøje rørte med sin Troldsprøjte ved Maleriet, og saa begyndte Fuglene derinde at synge, Træernes Grene bevægede sig, og Skyerne tog ordentlig Flugt, man kunde se deres Skygge hen over Landskabet.

Nu løftede Ole Lukøje den lille Hjalmar op mod Rammen, og Hjalmar stak Benene ind i Maleriet, lige ind i det høje Græs, og der stod han; Solen skinnede mellem Træernes Grene ned paa ham. Han løb hen til Vandet, satte sig i en lille Baad, der laa; den var malet rød og hvid, Sejlene skinnede som Sølv, og seks Svaner, alle med Guldkroner nede om Halsen og en straalende blaa Stjerne paa Hovedet, trak Baaden forbi de grønne Skove, hvor Træerne fortalte om Røvere og Hekse, og Blomsterne om de nydelige smaa Alfer, og hvad Sommerfuglene havde fortalt dem.

De dejligste Fisk, med Skæl af Sølv og Guld, svømmede efter Baaden; imellem gjorde de et Spring, saa det sagde Plask igen i Vandet, og Fuglene, røde og blaa, smaa og store, fløj i to lange Rækker bag efter, Myggene dansede, og Oldenborren sagde bum, bum; de vilde alle sammen følge Hjalmar, og hver havde de en Historie at fortælle.

Det var rigtignok en Sejltur! snart vare Skovene saa tætte og saa mørke, snart vare de som den dejligste Have med Solskin og Blomster, og der laa store Slotte af Glas og af Marmor; paa Altanerne stod Prinsesser, og alle vare de smaa Piger, som Hjalmar godt kendte, han havde leget med dem før. De rakte Haanden ud, og hver holdt den yndigste Sukkergris, som nogen Kagekone kunde sælge, og Hjalmar tog i den ene Ende af Sukkergrisen, idet han sejlede forbi, og Prin-

sessen holdt godt fast, og saa fik hver sit Stykke, hun det mindste, Hjalmar det allerstørste! Ved hvert Slot stod smaa Prinser Skildvagt, de skuldrede med Guldsabel og lod det regne med Rosiner og Tinsoldater! det var rigtige Prinser.

Snart sejlede Hjalmar igennem Skove, snart ligesom igennem store Sale eller midt igennem en By; han kom ogsaa igennem den, hvor hans Barnepige boede, hun, der havde baaret ham, da han var en ganske lille Dreng, og havde holdt saa meget af ham, og hun nikkede og vinkede og sang det nydelige Vers, hun selv havde digtet og sendt Hjalmar:

Jeg tænker paa dig saa mangen Stund,
min egen Hjalmar, du søde!
Jeg har jo kysset din lille Mund,
din Pande, de Kinder røde.
Jeg hørte dig sige de første Ord,
jeg maatte dig Afsked sige.
Vor Herre velsigne dig her paa Jord,
en Engel du er fra hans Rige!

Og alle Fuglene sang med, Blomsterne dansede paa Stilken, og de gamle Træer nikkede, ligesom om Ole Lukøje ogsaa fortalte dem Historier.

ONSDAG.

Nej, hvor Regnen skyllede ned udenfor! Hjalmar kunde høre det i Søvne, og da Ole Lukøje lukkede et Vindue op, stod Vandet lige op til Vindueskarmen; der var en hel Sø derude, men det prægtigste Skib laa op til Huset.

"Vil du sejle med? lille Hjalmar!" sagde Ole Lukøje, "saa kan du i Nat komme til de fremmede Lande og være her i Morgen igen!"

Og saa stod med ét Hjalmar i sine Søndagsklæder midt paa det prægtige Skib, og straks blev Vejret velsignet, og de sejlede gennem Gaderne, krydsede om Kirken, og nu var alt en stor vild Sø. De sejlede saa længe, at der intet Land var at øje mere, og de saa en Flok Storke, de kom ogsaa hjemme fra og vilde til de varme Lande; den ene Stork fløj bag ved den anden, og de havde allerede fløjet saa langt, saa langt! én af dem var saa træt, at hans Vinger næsten ikke kunde bære ham længer, han var den allersidste i Rækken, og snart kom han et stort Stykke bag efter, til sidst sank han med udbredte Vinger lavere og lavere, han gjorde endnu et Par Slag med Vingerne, men det hjalp ikke; nu berørte han med sine Fødder Tovværket paa Skibet, nu gled han ned ad Sejlet og bums! der stod han paa Dækket.

Saa tog Matrosdrengen ham og satte ham ind i Hønsehuset til Høns, Ænder og Kalkuner;

den stakkels Stork stod ganske forknyt midt imellem dem.

"S'ikken en!" sagde alle Hønsene.

Og den kalkunske Hane pustede sig op, saa tyk den kunde, og spurgte hvem han var; og Ænderne gik baglængs og puffede til hverandre: "Rap dig! rap dig!"

Og Storken fortalte om det varme Afrika, om Pyramiderne og om Strudsen, der løb som en vild Hest hen over Ørkenen, men Ænderne forstod ikke, hvad han sagde, og saa puffede de til hverandre: "Skulle vi være enige om, at han er dum?"

"Ja vist er han dum!" sagde den kalkunske Hane, og saa pludrede den op. Da tav Storken ganske stille og tænkte paa sit Afrika.

"Det er nogle dejlige tynde Ben I har!" sagde Kalkunen. "Hvad koster Alen?"

"Skrat, skrat, skrat!" grinte alle Ænderne, men Storken lod, som om han slet ikke hørte det.

"I kan gerne le med!" sagde Kalkunen til ham, "for det var meget vittigt sagt! eller var det maaske for lavt for ham, ak, ak! han er ikke flersidig! lad os blive ved at være interessante for os selv!" og saa klukkede Hønsene, og Ænderne snadrede: "Gik, gak! gik, gak!" det var skrækkeligt, hvor morsomt de selv fandt det.

Men Hjalmar gik hen til Hønsehuset, aabnede Døren, kaldte paa Storken, og den hoppede ud paa Dækket til ham; nu havde den hvilet sig, og det var, ligesom om den nikkede til Hjalmar for

at takke ham; derpaa bredte den sine Vinger ud og fløj til de varme Lande, men Hønsene klukkede, Ænderne snadrede, og den kalkunske Hane blev ganske ildrød i Hovedet.

"I Morgen skulle vi koge Suppe paa jer!" sagde Hjalmar, og saa vaagnede han og laa i sin lille Seng. Det var dog en forunderlig Rejse, Ole Lukøje havde ladet ham gøre den Nat.

TORSDAG.

"Ved du hvad!" sagde Ole Lukøje; "bliv nu ikke bange! her skal du se en lille Mus!" og saa holdt han sin Haand, med det lette, nydelige Dyr, hen imod ham. "Den er kommen for at invitere dig til Bryllup. Her er to smaa Mus, som i Nat ville træde ind i Ægtestanden. De bo nede under din Moders Spisekammergulv, det skal være saadan en dejlig Lejlighed!"

"Men hvor kan jeg komme gennem det lille Musehul i Gulvet?" spurgte Hjalmar.

"Lad mig om det!" sagde Ole Lukøje, "jeg skal nok faa dig lille!" og saa rørte han med sin Troldsprøjte ved Hjalmar, der straks blev mindre og mindre, til sidst var han ikke saa stor som en Finger. "Nu kan du laane Tinsoldatens Klæder, jeg tænker, de kunne passe, og det ser saa rask ud at have Uniform paa, naar man er i Selskab!"

"Ja nok!" sagde Hjalmar, og saa var han i Øjeblikket klædt paa som den nysseligste Tinsoldat.

"Vil De ikke være saa god at sætte Dem i Deres Moders Fingerbøl," sagde den lille Mus, "saa skal jeg have den Ære at trække Dem!"

"Gud, skal Frøkenen selv have Ulejlighed!" sagde Hjalmar, og saa kørte de til Musebryllup.

Først kom de ind under Gulvet i en lang Gang, der slet ikke var højere, end at de netop kunde køre der med et Fingerbøl, og hele Gangen var illumineret med Troske.

"Lugter her ikke dejligt!" sagde Musen, som trak ham, "den hele Gang er bleven smurt med Flæskesvær! det kan ikke være dejligere!"

Nu kom de ind i Brudesalen; her stod til højre alle de smaa Hunmus, og de hviskede og tiskede, ligesom om de gjorde Nar af hinanden; til venstre stod alle Hanmusene og strøg sig med Poten om Mundskægget, men midt paa Gulvet saa man Brudeparret; de stod i en udhulet Osteskorpe og kyssedes saa skrækkeligt meget for alles Øjne, thi de vare jo forlovede, og nu skulde de straks have Bryllup.

Der kom stedse flere og flere fremmede; den ene Mus var færdig at træde den anden ihjel, og Brudeparret havde stillet sig midt i Døren, saa man hverken kunde komme ud eller ind. Hele Stuen var ligesom Gangen smurt med Flæskesvær, det var hele Beværtningen, men til Dessert blev der fremvist en Ært, som en lille Mus af Familien havde bidt Brudeparrets Navn ind i, det vil sige det første Bogstav; men det var noget ganske overordentligt.

Alle Musene sagde, at det var et dejligt Bryllup, og at Konversationen havde været saa god.

Og saa kørte Hjalmar igen hjem; han havde rigtignok været i fornemt Selskab, men han maatte ogsaa krybe ordentlig sammen, gøre sig lille og komme i Tinsoldatuniform.

FREDAG.

"Det er utroligt, hvor mange der er af ældre Folk, som gerne ville have fat paa mig!" sagde Ole Lukøje, "det er især dem, som har gjort noget ondt. 'Gode, lille Ole,' sige de til mig, 'vi kunne ikke faa Øjnene i, og saa ligge vi hele Natten og se alle vore onde Gerninger, der, som fæle smaa Trolde, sidde paa Sengekanten og sprøjte os over med hedt Vand; vilde du dog komme og jage dem bort, at vi kunne faa en god Søvn,' og saa sukke de saa dybt: 'Vi ville saamænd gerne betale; god Nat, Ole! Pengene ligger i Vinduet!' men jeg gør det ikke for Penge," sagde Ole Lukøje.

"Hvad skal vi nu have for i Nat?" spurgte Hjalmar.

"Ja, jeg ved ikke, om du har Lyst igen i Nat at komme til Bryllup, det er et andet Slags end det i Gaar. Din Søsters store Dukke, den, der ser ud som et Mandfolk og kaldes Herman, skal giftes med Dukken Bertha, det er desuden Dukkens Fødselsdag, og derfor skal der komme saa mange Foræringer."

"Ja, det kender jeg nok!" sagde Hjalmar, "altid naar Dukkerne trænge til nye Klæder, saa lader min Søster dem have Fødselsdag eller holde Bryllup! det er vist sket hundrede Gange!"

"Ja, men i Nat er Brylluppet hundrede og ét, og naar hundrede og ét er ude, saa er alt forbi! derfor bliver ogsaa dette saa mageløst. Se engang!"

Og Hjalmar saa hen paa Bordet; der stod det lille Paphus med Lys i Vinduerne, og alle Tinsoldaterne præsenterede Gevær udenfor. Brudeparret sad paa Gulvet og lænede sig op til Bordbenet, ganske tankefuldt, og det kunde det jo have Grund til. Men Ole Lukøje, iført Bedstemoders sorte Skørt, viede dem; da Vielsen var forbi, istemte alle Møblerne i Stuen følgende skønne Sang, der var skrevet af Blyanten; den gik paa Melodi som Tappenstregen:

Vor Sang skal komme som en Vind
til Brudeparret i Stuen ind;
de knejse begge som en Pind,
de ere gjort' af Handskeskind!
:,:Hurra, Hurra! for Pind og Skind!
Det synge vi højt i Vejr og Vind!:,:

Og nu fik de Foræringer, men de havde frabedt sig alle spiselige Ting, for de havde nok af deres Kærlighed.

"Skulle vi nu ligge paa Landet eller rejse udenlands?" spurgte Brudgommen, og saa blev

Svalen, som havde rejst meget, og den gamle Gaardhøne, der fem Gange havde ruget Kyllinger ud, taget paa Raad; og Svalen fortalte om de dejlige varme Lande, hvor Vindruerne hang saa store og tunge, hvor Luften var saa mild, og Bjergene havde Farver, som man her slet ikke kender dem.

"De har dog ikke vor Grønkaal!" sagde Hønen. "Jeg laa en Sommer med alle mine Kyllinger paa Landet; der var en Grusgrav, som vi kunde gaa og skrabe i, og saa havde vi Adgang til en Have med Grønkaal! Oh, hvor den var grøn! jeg kan ikke tænke mig noget kønnere."

"Men den ene Kaalstok ser ud ligesom den anden," sagde Svalen, "og saa er her tit saa daarligt Vejr!"

"Ja, det er man vant til!" sagde Hønen.

"Men her er koldt, det fryser!"

"Det har Kaalen godt af!" sagde Hønen. "Desuden kunne vi ogsaa have det varmt! havde vi ikke for fire Aar siden en Sommer, der varede i fem Uger, her var saa hedt, man kunde ikke trække Vejret! og saa have vi ikke alle de giftige Dyr, de have ude! og vi ere fri for Røvere! Det er et Skarn, som ikke finder, at vort Land er det kønneste! han fortjente rigtig ikke at være her!" og saa græd Hønen. "Jeg har ogsaa rejst! jeg har kørt i en Bøtte over tolv Mil! der er slet ingen Fornøjelse ved at rejse!"

"Ja, Hønen er en fornuftig Kone!" sagde Dukken Bertha, "jeg holder heller ikke af at rejse

paa Bjerge, for det er kun op, og saa er det ned! nej, vi flytte ud ved Grusgraven og spadsere i Kaalhaven."

Og derved blev det.

LØRDAG.

"Faar jeg nu Historier?" sagde den lille Hjalmar, saa snart Ole Lukøje havde faaet ham i Seng.

"I Aften har vi ikke Tid til det," sagde Ole og spændte sin smukkeste Paraply over ham. "Se nu paa disse Kinesere!" og hele Paraplyen saa ud som en stor, kinesisk Skaal med blaa Træer og spidse Broer med smaa Kinesere paa, der stod og nikkede med Hovedet. "Vi skulle have hele Verden pudset kønt op til i Morgen," sagde Ole, "det er jo da en hellig Dag, det er Søndag. Jeg skal hen i Kirketaarnet for at se, om de smaa Kirkenisser polere Klokkerne, at de kunne lyde smukt; jeg skal ud paa Marken og se, om Vindene blæse Støvet af Græs og Blade, og hvad der er det største Arbejde, jeg skal have alle Stjernerne ned for at polere dem; jeg tager dem i mit Forklæde, men først maa hver nummereres, og Hullerne, hvor de sidde deroppe, maa nummereres, at de kunne komme paa deres rette Pladser igen, ellers vilde de ikke sidde fast, og vi faa for mange Stjerneskud, idet den ene dratter efter den anden!"

"Hør, ved De hvad, Hr. Lukøje!" sagde et

gammelt Portræt, der hang paa Væggen hvor Hjalmar sov, "jeg er Hjalmars Oldefader; De skal have Tak, fordi De fortæller Drengen Historier, men De maa ikke forvilde hans Begreber. Stjernerne kunne ikke tages ned og poleres! Stjernerne ere Kloder ligesom vor Jord, og det er just det gode ved dem!"

"Tak skal du have, du gamle Oldefader!" sagde Ole Lukøje, "Tak skal du have! Du er jo Hovedet for Familien, du er "Olde"-Hovedet! men jeg er ældre end du! jeg er en gammel Hedning; Romerne og Grækerne kalde mig Drømmeguden! jeg er kommen i de fornemste Huse og kommer der endnu! jeg forstaar at omgaaes baade med smaa og store! Nu kan du fortælle!" — og saa gik Ole Lukøje og tog Paraplyen med.

"Nu tør man nok ikke mere sige sin Mening!" sagde det gamle Portræt.

Og saa vaagnede Hjalmar.

SØNDAG.

"God Aften!" sagde Ole Lukøje, og Hjalmar nikkede, men sprang saa hen og vendte Oldefaderens Portræt om mod Væggen, at det ikke skulde snakke med ligesom i Gaar.

"Nu skal du fortælle mig Historier; om "de fem grønne Ærter, der boede i én Ærtebælg," og om "Haneben, der gjorde Kur til Høneben," og om "Stoppenaalen, der var saa fin paa det, at hun bildte sig ind, hun var en Synaal"!"

"Man kan ogsaa faa for meget af det gode!" sagde Ole Lukøje; "jeg vil helst vise dig noget, ved du nok! jeg vil vise dig min Broder, han hedder ogsaa Ole Lukøje, men han kommer aldrig til nogen mer end én Gang, og naar han kommer, tager han dem med paa sin Hest og fortæller dem Historier! han kan kun to; én, der er saa mageløs dejlig, at ingen i Verden kan tænke sig den, og én, der er saa fæl og gruelig — ja, det er ikke til at beskrive!" og saa løftede Ole Lukøje den lille Hjalmar op i Vinduet og sagde: "Der skal du se min Broder, den anden Ole Lukøje! de kalde ham ogsaa Døden; ser du, han ser slet ikke slem ud, som i Billedbøgerne, hvor han er Ben og Knogler! nej, det er Sølvbroderi, han har paa Kjolen: det er den dejligste Husaruniform! en Kappe af sort Fløjl flyver bag ud over Hesten! se, hvor han rider i Galop."

Og Hjalmar saa, hvorledes den Ole Lukøje red af Sted og tog baade unge og gamle Folk op paa Hesten; nogle satte han for paa, og andre satte han bag paa, men altid spurgte han først: "Hvorledes staar det med Karakterbogen?" — "Godt!" sagde de alle sammen; "ja, lad mig selv se!" sagde han, og saa maatte de vise ham Bogen, og alle de, som havde "Meget godt" og "Udmærket godt", kom for paa Hesten og fik den dejlige Historie at høre, men de, som havde "Temmeligt godt" og "Maadeligt", de maatte bag paa og fik den fæle Historie; de rystede og græd, de vilde springe af Hesten, men de kunde

det slet ikke, thi de vare lige straks voksede fast til den.

"Men Døden er jo den dejligste Ole Lukøje!" sagde Hjalmar, "ham er jeg ikke bange for!"

"Det skal du heller ikke være!" sagde Ole Lukøje, "se bare til, at du har en god Karakterbog!"

"Ja, det er lærerigt!" mumlede Oldefaderens Portræt, "det hjælper dog, man siger sin Mening!" og saa var han fornøjet.

Se, det er Historien om Ole Lukøje! nu kan han selv i Aften fortælle dig noget mere.

Hyldemor.

Der var engang en lille Dreng, der var forkølet; han havde gaaet og faaet vaade Fødder, ingen kunde begribe, hvor han havde faaet dem fra, thi det var ganske tørt Vejr. Nu klædte hans Moder ham af, bragte ham i Seng og lod Temaskinen komme ind for at lave ham en god Kop Hyldete, for det varmer! I det samme kom ind ad Døren den gamle, morsomme Mand, som boede øverst oppe i Huset og levede saa alene for han havde hverken Kone eller Børn, men holdt saa meget af alle Børn og vidste at fortælle saa mange Eventyr og Historier, at det var en Lyst.

"Nu drikker du din Te!" sagde Moderen, "maaske faar du saa et Eventyr."

"Ja, naar man bare kunde noget nyt!" sagde den gamle Mand og nikkede saa mildt. "Men hvor har den lille faaet de vaade Fødder?" spurgte han.

"Ja, hvor har han det!" sagde Moderen, "det kan der ingen begribe."

"Faar jeg et Eventyr?" spurgte Drengen.

"Ja, kan du sige mig temmelig nøjagtigt, for det maa jeg først vide, hvor dyb er Rendestenen omme i den lille Gade, hvor du gaar i Skole?"

"Akkurat til midt paa Skafterne," sagde Drengen, "men saa maa jeg gaa i det dybe Hul!"

"Se, derfra har vi de vaade Fødder," sagde den gamle. "Nu skulde jeg rigtignok fortælle et Eventyr, men jeg kan ingen flere!"

"De kan lave et lige straks," sagde den lille Dreng. "Moder siger, at alt hvad De ser paa, kan blive et Eventyr, og alt hvad De rører ved, kan De faa en Historie af!"

"Ja, men de Eventyr og Historier due ikke; nej, de rigtige, de komme af sig selv, de banke mig paa Panden og sige: her er jeg!"

"Banker det ikke snart?" spurgte den lille Dreng, og Moderen lo, kom Hyldete paa Potten og skænkede kogende Vand over.

"Fortæl! fortæl!"

"Ja, naar der vilde komme et Eventyr af sig selv, men saadant et er fornemt, det kommer kun, naar det selv har Lyst —! stop!" sagde han lige med ét. "Der har vi det! pas paa, nu er der et paa Tepotten!"

Og den lille Dreng saa hen til Tepotten, Laaget hævede sig mer og mer, og Hyldeblomsterne kom frem saa friske og hvide, de skød store, lange Grene, selv ud af Tuden bredte de sig til alle Sider og bleve større og større, det var den dejligste Hyldebusk, et helt Træ, det ragede ind i Sengen og skød Gardinerne til Side; nej, hvor det blomstrede og duftede! og midt i Træet sad en gammel, venlig Kone med en underlig Kjole paa, den var ganske grøn, ligesom Hyldetræets Blade, og besat med store, hvide Hyldeblomster, man kunde ikke straks se, om det var Tøj eller levende Grønt og Blomster.

"Hvad hedder den Kone?" spurgte den lille Dreng.

"Ja, disse Romere og Grækere," sagde den gamle Mand, "de kaldte hende en Dryade, men det forstaa vi ikke; ude i Nyboder have de et bedre Navn til hende, der kaldes hun "Hyldemor", og det er nu hende, du skal passe paa; hør bare efter, og se paa det dejlige Hyldetræ!

Netop saadant et stort, blomstrende Træ staar der ude i Nyboder! det voksede henne i Krogen i en lille, fattig Gaard; under dette Træ sad en Eftermiddag, i det dejligste Solskin, to gamle Folk; det var en gammel, gammel Sømand og hans gamle, gamle Kone; de vare Oldeforældre og skulde snart holde deres Guldbryllup, men de kunde ikke rigtig huske Datoen, og Hyldemor sad i Træet og saa saa fornøjet ud, ligesom her. "Jeg ved nok, naar det er Guldbryl-

lup!" sagde hun, men de hørte det ikke, de talte om de gamle Dage.

"Ja, kan du huske," sagde den gamle Sømand, "den Gang vi vare ganske smaa Unger og løb og legede; det var netop i den samme Gaard, hvor vi nu sidde, og vi stak Pinde i Jorden og gjorde en Have."

"Ja," sagde den gamle Kone, "det husker jeg godt! og vi vandede Pindene, og en af dem var en Hyldepind, den satte Rod, skød grønne Skud og er nu bleven til det store Træ, vi gamle Mennesker sidde under."

"Ja vist!" sagde han, "og derhenne i Krogen stod en Vandballe; der flød mit Fartøj, jeg havde selv skaaret det; hvor det kunde sejle! men jeg kom rigtignok snart anderledes ud at sejle."

"Ja, men først gik vi i Skole og lærte noget!" sagde hun, "og saa bleve vi konfirmerede; vi græd begge to; men om Eftermiddagen gik vi Haand i Haand op paa "Rundetaarn" og saa ud i Verden over Kjøbenhavn og Vandet; saa gik vi paa Frederiksberg, hvor Kongen og Dronningen i deres prægtige Baade sejlede om i Kanalerne."

"Men jeg kom rigtignok anderledes til at sejle, og det i mange Aar, langt bort paa de store Rejser!"

"Ja, jeg græd tit for dig!" sagde hun, "jeg troede, du var død og borte og skulde ligge og pjanke dernede i det dybe Vand! Mangen Nat stod jeg op og saa, om Fløjen drejede sig; ja,

den drejede sig nok men du kom ikke! jeg husker saa tydelig, hvorledes det skyllede ned en Dag, Skraldemanden kom udenfor, hvor jeg tjente, jeg kom ned med Fjerdingen og blev staaende ved Døren; hvor det var et fælt Vejr; og ligesom jeg stod der, var Postbudet ved Siden af mig og gav mig et Brev; det var fra dig; ja, hvor det havde rejst om! jeg for lige i det og læste; jeg lo, og jeg græd; jeg var saa glad! der stod, at du var i de varme Lande, hvor Kaffebønnerne gro! hvor det maa være et velsignet Land! Du fortalte saa meget, og jeg saa det alt sammen, medens Regnen skyllede ned, og jeg stod med Fjerdingen. I det samme var der en, som tog mig om Livet — —"

"— Ja, men du gav ham et godt Slag paa Øret, saa det klaskede efter."

"Jeg vidste jo ikke, at det var dig! Du var kommen lige saa tidligt som dit Brev; og du var saa køn, — det er du da endnu, — du havde et langt, gult Silkelommetørklæde i Lommen og en blank Hat paa; du var saa fin. Gud, hvor det dog var et Vejr, og hvor Gaden saa ud!"

"Saa bleve vi gifte!" sagde han, "husker du? og saa fik vi den første lille Dreng og saa Marie og Niels og Peter og Hans Christian!"

"Ja, og hvor de alle sammen ere voksede op og blevne skikkelige Mennesker, hvem alle holde af!"

"Og deres Børn igen, de have faaet smaa!" sagde den gamle Matros; "ja, det er Børnebørns-

børn, der er Krummer i! — det var jo dog, synes mig, paa denne Tid af Aaret vi holdt Bryllup—!"

"Ja, just i Dag er det Guldbryllupsdagen!" sagde Hyldemor og stak Hovedet lige ind imellem de to gamle, og de troede, at det var Nabokonen, der nikkede; de saa paa hinanden og holdt hinanden i Hænderne; lidt efter kom Børn og Børnebørnsbørn; de vidste godt, at det var Guldbryllupsdagen, de havde allerede i Morges gratuleret, men det var glemt af de gamle, medens de huskede saa godt alt, hvad der var sket for mange Aar tilbage; og Hyldetræet duftede saa stærkt, og Solen, som var ved at gaa ned, skinnede de to gamle lige ind i Ansigtet; de saa begge to saa rødmussede ud, det mindste af Børnebørnene dansede rundt om dem og raabte nok saa lyksalig, at i Aften skulde der være rigtig Stads, de skulde have varme Kartofler; og Hyldemor nikkede i Træet og raabte Hurra med alle de andre." —

— "Men det var jo intet Eventyr!" sagde den lille Dreng, som hørte det fortælle.

"Ja, det maa du forstaa!" sagde han, som fortalte, "men lad os spørge Hyldemor!"

"Det var intet Eventyr!" sagde Hyldemor, "men nu kommer det! Ud af det virkelige vokser just det forunderligste Eventyr; ellers kunde jo min dejlige Hyldebusk ikke være sprungen ud af Tepotten;" og saa tog hun den lille Dreng ud af Sengen, lagde ham ved sit Bryst, og Hyldegrenene fulde af Blomster, slog sammen omkring

dem, de sad som i det tætteste Lysthus, og det fløj med dem gennem Luften, det var saa mage løst dejligt. Hyldemor var med ét bleven en lille, nydelig Pige, men Kjolen var endnu af samme grønne, hvidblomstrede Tøj, som Hyldemor havde baaret; paa Brystet havde hun en virkelig Hyldeblomst, om sit gule, krøllede Haar en hel Krans af Hyldeblomster; hendes Øjne var saa store, saa blaa, oh, hun var saa velsignet at se paa! Hun og Drengen kyssedes, og saa vare de i lige Alder og af lige Lyst.

De gik Haand i Haand ud af Løvhytten og stod nu i Hjemmets smukke Blomsterhave; ved den friske Græsplet var Faderens Stok tøjret til en Pind; for de smaa var der Liv i Stokken; saa snart de satte sig skrævs over den, forvandlede sig den blanke Knap til et prægtigt, vrinskende Hoved, den lange, sorte Manke flagrede, fire slanke, stærke Ben skød ud; Dyret var stærkt og vældigt; i Galop for de rundt om Græsplетten: hussa! — "Nu ride vi mange Mile bort!" sagde Drengen; "vi ride til Herregaarden, hvor vi vare i Fjor!" og de red og red Græsplетten rundt; og altid raabte den lille Pige, der, som vi vide, var ingen anden end Hyldemor: "Nu ere vi paa Landet! ser du Bondens Hus med den store Bagerovn, der synes et kæmpestort Æg i Muren ud mod Vejen; Hyldetræet hælder sine Grene hen over den, og Hanen gaar og skraber for Hønsene, se, hvor den bryster sig! — nu ere vi ved Kirken! den ligger højt paa Bakken mellem de store

Egetræer, hvoraf det ene er halvt gaaet ud! — nu ere vi ved Smedien, hvor Ilden brænder, og de halvnøgne Mænd slaa med Hammeren, saa Gnisterne flyve vidt omkring. Af Sted, af Sted til den prægtige Herregaard!" og alt, hvad den lille Pige, der sad bag paa Stokken, sagde, det fløj ogsaa forbi; Drengen saa det, og dog kom de kun Græspletten rundt. Saa legede de i Sidegangen og ridsede i Jorden en lille Have, og hun tog Hyldeblomsten af sit Haar, plantede den, og den vokste, akkurat ligesom det var sket for de gamle Folk i Nyboder, den Gang de vare smaa, og som der tidligere er fortalt om. De gik Haand i Haand, ligesom de gamle Folk havde gjort det som Børn, men ikke op paa det runde Taarn, eller til Frederiksbergshave, nej, den lille Pige tog Drengen om Livet, og saa fløj de vidt omkring i hele Danmark, og det var Vaar, og det blev Sommer, og det var Høst, og det blev Vinter, og tusinde Billeder afspejlede sig i Drengens Øjne og Hjærte, og altid sang den lille Pige for ham: "Det vil du aldrig glemme!" og paa den hele Flugt duftede Hyldetræet saa sødt og saa dejligt; han mærkede vel Roserne og de friske Bøge, men Hyldetræet duftede endnu mere forunderligt, thi dets Blomster hang ved den lille Piges Hjærte, og til det hældede han i Flugten tit sit Hoved.

"Her er dejligt i Vaaren!" sagde den lille Pige, og de stod i den nys udsprungne Bøgeskov, hvor den grønne Bukkar duftede for deres

Fødder, og de blegrøde Anemoner saa' saa dejlige ud i det grønne. "Oh, var det altid Vaar i den duftende danske Bøgeskov!"

"Her er dejligt i Sommeren!" sagde hun, og de for forbi gamle Herregaarde fra Riddertiden, hvor de røde Mure og takkede Gavle spejlede sig i Kanalerne, hvor Svanerne svømmede og kiggede op i de gamle, kølige Alleer. Paa Marken bølgede Kornet, ligesom det var en Sø, Grøfterne stod med røde og gule Blomster, Gærderne med vild Humle og blomstrende Konvolvoluser; og om Aftenen steg Maanen op, rund og stor, Høstakkene paa Engene duftede saa sødt. "Det glemmes aldrig!"

"Her er dejligt i Efteraaret!" sagde den lille Pige, og Luften blev dobbe't saa høj og blaa, og Skoven fik de dejligste Farver af rødt, gult og grønt, Jagthundene for af Sted, hele Skarer Fuglevildt fløj skrigende hen over Kæmpehøjen, hvor Brombærranken hang om de gamle Stene; Havet var sortblaat med hvide Sejlere, og i Loen sad gamle Koner, Piger og Børn og pillede Humle i et stort Kar; de unge sang Viser, men de gamle fortalte Eventyr om Nisser og Trolde. "Bedre kunde der ikke være!"

"Her er dejligt i Vinteren!" sagde den lille Pige, og alle Træer stod med Rimfrost, de saa ud som hvide Koraller, Sneen knirkede under Fødderne, som om man altid havde ny Støvler paa, og fra Himlen faldt det ene Stjerneskud efter det andet. I Stuen tændtes Juletræet, der

var Foræringer og godt Humør; paa Landet klang Fiolen i Bondens Stue, Æbleskiver fløj i Grams; selv det fattigste Barn sagde: "Det er dog dejligt om Vinteren!"

Ja, det var dejligt! og den lille Pige viste alting til Drengen, og altid duftede Hyldetræet, og altid vajede det røde Flag med det hvide Kors, Flaget, hvorunder den gamle Sømand i Nyboder havde sejlet! — og Drengen blev Knøs, og han skulde ud i den vide Verden, langvejs bort til de varme Lande, hvor Kaffen gror; men i Afskeden tog den lille Pige en Hyldeblomst af sit Bryst, gav ham den at gemme, og den blev lagt i Salmebogen, og altid i fremmed Land, naar han aabnede Bogen, var det just paa det Sted, hvor Erindringsblomsten laa, og jo mere han saa paa den, desto friskere blev den; han ligesom følte en Duft fra de danske Skove, og tydeligt saa han mellem Blomsterbladene den lille Pige titte frem med sine klare blaa Øjne, og hun hviskede da: "Her er dejligt i Vaar, i Sommer, i Høst og Vinter!" og hundrede Billeder gled gennem hans Tanker.

Saaledes gik mange Aar, og han var nu en gammel Mand og sad med sin gamle Kone under et blomstrende Træ; de holdt hinanden i Hænderne, ligesom Oldefader og Oldemoder gjorde det ude i Nyboder, og de talte, ligesom de, om de gamle Dage og om Guldbrylluppet; den lille Pige med de blaa Øjne og med Hyldeblomsterne i Haaret sad oppe i Træet, nikkede til dem begge

to og sagde. "I Dag er det Guldbryllupsdag!" og saa tog hun to Blomster af sin Krans, kyssede paa dem, og de skinnede først som Sølv, saa som Guld, og da hun lagde dem paa de gamle Folks Hoveder, blev hver Blomst til en Guldkrone; der sad de begge to som en Konge og en Dronning under det duftende Træ, der ganske og aldeles saa ud som et Hyldetræ, og han fortalte sin gamle Kone Historien om Hyldemor, saaledes som den var fortalt ham, da han var en lille Dreng, og de syntes begge to, at der var saa meget i den, som lignede deres egen, og det, der lignede, det syntes de bedst om.

"Ja, saaledes er det!" sagde den lille Pige i Træet, "nogle kalde mig Hyldemor, andre kalde mig Dryade, men egentlig hedder jeg Erindring; det er mig, der sidder i Træet, som vokser og vokser, jeg kan huske, jeg kan fortælle! Lad mig se, om du har din Blomst endnu!"

Og den gamle Mand aabnede sin Salmebog, der laa Hyldeblomsten, saa frisk, som den nylig var lagt deri, og Erindringen nikkede, og de to gamle med Guldkrone paa sad i den røde Aftensol; de lukkede Øjnene, og — og —, ja saa var Eventyret ude!"

Den lille Dreng laa i sin Seng, han vidste ikke, om han havde drømt, eller om han havde hørt det fortælle; Tepotten stod paa Bordet, men der vokste intet Hyldetræ ud af den, og den gamle Mand, som havde fortalt, var lige ved at gaa ud af Døren, og det gjorde han.

"Hvor det var dejligt!" sagde den lille Dreng. "Moder, jeg har været i de varme Lande!"

"Ja, det tror jeg nok!" sagde Moderen, "naar man faar to svingende Kopper Hyldete til Livssaa kommer man nok til de varme Lande!" — og hun dækkede godt til om ham, at han ikke skulde forkøle sig. "Du har nok sovet, medens jeg sad og skændtes med ham, om det var en Historie eller et Eventyr!"

"Og hvor er Hyldemor?" spurgte Drengen.

"Hun er paa Tepotten!" sagde Moderen, "og der kan hun blive!"

Elverhöj.

Der løb saa vimse nogle Firben i Sprækkerne paa et gammelt Træ; de kunde godt forstaa hverandre, for de talte Firbenesproget.

"Nej, hvor det rumler og brumler i den gamle Elverhøj!" sagde det ene Firben; "jeg har for det Spektakel nu ikke i to Nætter lukket mine Øjne, og jeg kunde lige saa godt ligge og have Tandpine, for saa sover jeg heller ikke!"

'Der er noget paa Færde derinde!" sagde det andet Firben, "Højen lade de staa paa fire røde Pæle lige til Hanegal, der bliver ordentlig luftet ud, og Elverpigerne have lært ny Danse, som der trampes i. Der er noget paa Færde!"

"Ja, jeg har talt med en Regnorm af mit Bekendtskab," sagde det tredie Firben; "Regnormen kom lige op af Højen, hvor den, Nætter og Dage, havde rodet i Jorden; den havde hørt en hel Del, se kan den jo ikke, det elendige Dyr, men føle sig for og høre efter, det forstaar den. De vente fremmede i Elverhøj, fornemme fremmede, men hvem, vilde Regnormen ikke sige, eller han vidste det nok ikke. Alle Lygtemændene ere tilsagte for at gøre Fakkeltog, som man kalder det, og Sølv og Guld, hvoraf der er nok i Højen, bliver poleret og stillet ud i Maaneskin."

"Hvem kan dog de fremmede være?" sagde alle Firbenene. "Hvad mon der er paa Færde? Hør, hvor det summer! hør, hvor det brummer!"

Lige i det samme skiltes Elverhøj ad, og en gammel Elverpige, rygløs var hun, men ellers meget anstændigt klædt paa, kom trippende ud, det var den gamle Elverkonges Husholderske, hun var langt ude af Familien og havde Ravhjærte paa Panden. Benene gik saa flinke paa hende: trip, trip! hille den, hvor hun kunde trippe og det lige ned i Mosen til Natravnen.

"De bliver inviteret til Elverhøj, og det i Nat!" sagde hun, "men vil De ikke først gøre os en stor Tjeneste, at tage Dem af Indbydelserne! Gavn maa De gøre, da De ikke selv holder Hus! Vi faa nogle højfornemme fremmede, Troldfolk, der have noget at sige, og derfor vil den gamle Elverkonge vise sig!"

"Hvem skal inviteres?" spurgte Natravnen.

"Ja, til det store Bal kan al Verden komme, selv Mennesker, naar de bare kunne tale i Søvne eller gøre saadan en lille Smule af hvad der falder i vor Art. Men til det første Gilde skal der være strengt Udvalg, vi ville kun have de allerfornemste. Jeg har stridt med Elverkongen, thi jeg holder for, vi kunne ikke engang have Spøgelser med. Havmanden og hans Døtre maa først inviteres, de holde vel ikke meget af at komme paa det tørre, men de skal nok hver faa en vaad Sten at sidde paa eller noget bedre, og saa tænker jeg nok, de ikke sige af denne Gang. Alle gamle Trolde af første Klasse med Hale, Aamanden og Nisserne maa vi have, og saa tænker jeg, at vi kunne ikke forbigaa Gravsoen, Helhesten og Kirkegrimen; de høre jo rigtignok med til Gejstligheden, som ikke er af vore Folk, men det er nu deres Embede, de ere os nær i Familie, og de gøre stadigen Visitter." —

"Bra!" sagde Natravnen og fløj af Sted for at invitere.

Elverpigerne dansede allerede paa Elverhøj, og de dansede med Langsjal, vævet af Taage og Maaneskin, og det ser nydeligt ud for dem, der synes om det Slags. Midt inde i Elverhøj var den store Sal ordentlig pudset op; Gulvet var vadsket med Maaneskin, og Væggene vare gnedne med Heksefedt, saa at de skinnede som Tulipanblade foran Lyset. I Køkkenet var der fuldt op med Frøer paa Spid, Snogeskind med smaa Børnefingre i og Salater af Paddehattefrø, vaade

Musesnuder og Skarntyde, Øl af Mosekonens Bryg, skinnende Salpetervin fra Gravkælderen, alt meget solidt; rustne Søm og Kirkerudeglas hørte til Knaset.

Den gamle Elverkonge lod sin Guldkrone polere i stødt Griffel, det var Duksegriffel, og det er meget vanskeligt for Elverkongen at faa Duksegriffel. I Sovekamret hængte de Gardiner op og hæftede dem fast med Snogespyt. Jo, der var rigtignok en Summen og en Brummen.

"Nu skal her ryges med Krølhaar og Svinebørster, saa tror jeg, at jeg har gjort mit!" sagde den gamle Elverpige.

"Søde Fader" sagde den mindste af Døtrene; "faar jeg saa at vide, hvem de fornemme fremmede ere?"

"Naa da!" sagde han, "saa maa jeg vel sige det! To af mine Døtre maa holde sig parate til Giftermaal! To blive vist bortgiftede. Troldgubben oppe fra Norge, han, der bor i det gamle Dovrefjeld og har mange Klippeslotte af Kampesten og et Guldværk, som er bedre, end man tror, kommer herned med sine to Drenge, de skulle søge sig en Kone ud; Troldgubben er saadan en rigtig gammel, ærlig norsk Gubbe, lystig og ligefrem; jeg kender ham fra gamle Dage, da vi drak dus; han var hernede at hente sin Kone, nu er hun død, hun var en Datter af Klintekongen paa Møen. Han tog sin Kone paa Kridt, som man siger! Oh, hvor jeg længes efter den norske Troldgubbe! Drengene, siger man, skulle

være nogle uvorne, kæphøje Unger, men man kan jo ogsaa gøre dem Uret, og de blive nok gode, naar de blive gemte. Lad mig se, at I sætte Skik paa dem!"

"Og naar komme de?" spurgte den ene Datter.

"Det kommer an paa Vind og Vejr!" sagde Elverkongen. "De rejse økonomisk! De komme herned med Skibslejlighed. Jeg vilde, at de skulde gaa over Sverrig, men den gamle hælder endnu ikke til den Side! Han følger ikke med Tiderne, og det kan jeg ikke lide!"

I det samme kom der to Lygtemænd hoppende, den ene hurtigere end den anden, og derfor kom den ene først.

"De komme! de komme!" raabte de.

"Giv mig min Krone, og lad mig staa i Maaneskinnet!" sagde Elverkongen.

Døtrene løftede paa Langsjalerne og nejede lige til Jorden.

Der stod Troldgubben fra Dovre, med Krone af hærdede Istappe og polerede Grankogler, iøvrigt havde han Bjørnepels og Kanestøvler; Sønnerne derimod gik barhalsede og uden Seler, for de vare Kraftmænd.

"Er det en Høj?" spurgte den mindste af Drengene og pegede paa Elverhøj. "Det kalde vi oppe i Norge for et Hul!"

"Gutter!" sagde den gamle. "Hul gaar indad, Høj gaar opad! har I ikke Øjne i Hovedet!"

Det eneste, der undrede dem hernede, sagde de, var, at de saaledes uden videre kunde forstaa Sproget.

"Skab jer nu ikke!" sagde den gamle, "man kunde tro, at I ikke var rigtig gennembagte!"

Og saa gik de ind i Elverhøj, hvor der rigtignok var fint Selskab, og det i en Hast, saa man skulde tro, at de vare blæste sammen, og nydeligt og net var der indrettet for enhver. Havfolkene sad til Bords i store Vandkar; de sagde, det var, ligesom de vare hjemme. Alle holdt de Bordskik, undtagen de to smaa norske Trolde, de lagde Benene op paa Bordet, men de troede nu at alting klædte dem.

"Fødderne af Fadet!" sagde den gamle Trold, og saa lystrede de, men de gjorde det da ikke lige straks. Deres Borddame kildrede de med Grankogler, som de havde med i Lommen, og saa trak de deres Støvler af for at sidde mageligt og gav hende Støvlerne at holde, men Faderen, den gamle Dovretrold, han var rigtignok ganske anderledes; han fortalte saa dejligt om de stolte norske Fjelde og om Fosser, der styrtede skumhvide ned med et Bulder som Tordenskrald og Orgelklang: han fortalte om Laksen, der sprang op mod de styrtende Vande, naar Nøkken spillede paa Guldharpe. Han fortalte om de skinnende Vinternætter, naar Kanebjælderne klang, og Knøsene løb med brændende Blus hen over den blanke Is, der var saa gennemsigtig, at de saa Fiskene blive bange under deres Fødder. Jo, han kunde

fortælle, saa at man saa og hørte, hvad han sagde; det var, ligesom Savmøllerne gik, som om Karle og Piger sang Viser og dansede Hallingedans; hussa! lige med ét gav Troldgubben den gamle Elverpige et Morbrodersmask, det var et ordentligt Kys, og de vare dog slet ikke i Familie.

Nu maatte Elverpigerne danse, og det baade simpelt og det med at trampe, og det klædte dem godt; saa kom Kunstdansen, eller som det kaldtes "at træde uden for Dansen", hille den, hvor de kunde strække Ben; man vidste ikke, hvad der var Ende, og hvad der var Begyndelse, man vidste ikke, hvad der var Arme, og hvad der var Ben, det gik imellem hinanden ligesom Savspaaner, og saa snurrede de rundt ,saa Helhesten fik ondt og maatte gaa fra Bordet.

"Prrrr!" sagde Troldgubben, "det er Kommers med Bentøjet! Men hvad kan de mere end danse, strække Ben og gøre Hvirvelvind?"

"Det skal du faa at vide!" sagde Elverkongen, og saa kaldte han den yngste af sine Døtre frem; hun var saa spinkel og klar som Maaneskin, hun var den fineste af alle Søstrene; hun tog en hvid Pind i Munden, og saa var hun rent borte, det var hendes Kunst.

Men Troldgubben sagde, at den Kunst kunde han ikke lide hos sin Kone, og han troede heller ikke, at hans Drenge holdt af den.

Den anden kunde gaa ved Siden af sig selv,

ligesom om hun havde Skygge, og det har nu Troldfolk ikke.

Den tredie var af et ganske andet Slags, hun havde lært i Mosekongens Bryggerhus, og det var hende, som forstod at spække Elletrunter med Sankthans-Orme.

"Hun bliver en god Husmoder!" sagde Troldgubben, og saa klinkede han med Øjnene, for han vilde ikke drikke saa meget.

Nu kom den fjerde Elverpige, hun havde en stor Guldharpe at spille paa, og da hun slog paa den første Streng, løftede alle det venstre Ben, for Troldfolkene ere kejtbenede, og da hun slog den anden Streng, maatte de alle gøre, hvad hun vilde.

"Det er et farligt Fruentimmer!" sagde Troldgubben, men begge Sønner gik ud af Højen, for nu vare de kede af det.

"Og hvad kan den næste Datter?" spurgte Troldgubben.

"Jeg har lært at holde af de Norske!" sagde hun, "og aldrig gifter jeg mig, uden at jeg kan komme til Norge!"

Men den mindste af Søstrene hviskede til Troldgubben: "Det er kun, fordi hun har hørt af en norsk Vise, at naar Verden forgaar, saa vil dog de norske Klipper staa som Bauta, og derfor vil hun derop, for hun er saa bange for at forgaa."

"Ho, ho!" sagde Troldgubben, "slap det der ud. Men hvad kan den syvende og sidste?"

"Den sjette kommer før den syvende!" sagde Elverkongen, for han kunde regne, men den sjette vilde ikke rigtig komme frem.

"Jeg kan kun sige Folk Sandhed!" sagde hun, "mig bryder ingen sig om, og jeg har nok at gøre med at sy paa mit Ligtøj!"

Nu kom den syvende og sidste, og hvad kunde hun? Ja, hun kunde fortælle Eventyr og det saa mange, hun vilde.

"Her er alle mine fem Fingre!" sagde Troldgubben, "fortæl mig et om hver!"

Og Elverpigen tog ham om Haandleddet, og han lo, saa det klukkede i ham, og da hun kom til Guldbrand, der havde Guldring om Livet, ligesom den vidste, at der skulde være Forlovelse, sagde Troldgubben: "Hold fast hvad du har, Haanden er din! Dig vil jeg selv have til Kone!"

Og Elverpigen sagde, at der var endnu tilbage om Guldbrand og om lille Per Spillemand.

"Dem skulle vi høre til Vinter!" sagde Troldgubben, "og om Granen skulle vi høre og om Birken og om Huldregaverne og den klingrende Frost! Du skal nok komme til at fortælle, for det gør endnu ingen rigtig deroppe, og saa skulle vi sidde i Storstuen, hvor Fyrrespaanen brænder, og drikke Mjød af de gamle norske Kongers Guldhorn; Nøkken har skænket mig et Par Stykker! og naar vi saa sidde, saa kommer Garboen og gør Visit; han synger dig alle Sæterpigens Sange. Det skal blive lystigt! Laksen vil springe i Fossen og slaa mod Stenvæggen, men

den kommer dog ikke ind! — Ja, du kan tro, der er godt at være i det kære, gamle Norge! Men hvor ere Gutterne?"

Ja, hvor vare Gutterne. De løb omkring paa Marken og blæste Lygtemændene ud, der kom saa skikkeligt og vilde gøre Fakkeltog.

"Er det at føjte om?" sagde Troldgubben, "nu har jeg taget en Moder til eder, nu kunne I tage en Moster!"

Men Gutterne sagde, at de vilde helst holde en Tale og drikke dus, gifte sig, det havde de ingen Lyst til. — Og saa holdt de Tale, drak dus og satte Glasset paa Neglen, for at vise, at de havde drukket ud, trak saa Kjolerne af og lagde sig paa Bordet at sove, for de generede sig ikke. Men Troldgubben dansede Stuen rundt med sin unge Brud og byttede Støvler med hende, for det er finere end at bytte Ringe.

"Nu galer Hanen!" sagde den gamle Elverpige, som holdt Hus. "Nu maa vi lukke Vinduesskodderne, at ikke Solen brænder os inde!"

Og saa lukkede Højen sig.

Men udenfor løb Firbenene op og ned ad det revnede Træ, og det ene sagde til det andet:

"Oh, hvor jeg godt kunde lide den norske Troldgubbe!"

"Jeg holder mere af Drengene!" sagde Regnormen, men den kunde jo ikke se, det elendige Dyr.

De röde Sko.

Der var en lille Pige, saa fin og saa nydelig, men om Sommeren maatte hun altid gaa med bare Fødder, for hun var fattig, og om Vinteren med store Træsko, saa at den lille Vrist blev ganske rød, og det saa grueligt.

Midt i Bondebyen boede den gamle Mor Skomagers; hun sad og syede, saa godt hun kunde det, af røde, gamle Klædesstrimler et Par smaa Sko, ganske kluntede, men godt mente vare de, og dem skulde den lille Pige have. Den lille Pige hed Karen.

Just den Dag hendes Moder blev begravet, fik hun de røde Sko og havde dem første Gang paa; det var jo rigtignok ikke noget at sørge med, men hun havde nu ingen andre, og saa

gik hun med bare Ben i dem bag efter den fattige Straakiste.

Da kom der i det samme en stor gammel Vogn, og i den sad der en stor, gammel Frue; hun saa paa den lille Pige og havde ondt af hende, og saa sagde hun til Præsten: "Hør, giv mig den lille Pige, saa skal jeg være god imod hende!"

Og Karen troede, det var alt sammen for de røde Sko, men den gamle Frue sagde, at de vare gruelige, og de bleve brændte, men Karen selv blev klædt paa rent og net; hun maatte lære at læse og sy, og Folk sagde, at hun var nydelig, men Spejlet sagde: "Du er meget mere end nydelig, du er dejlig!"

Da rejste Dronningen engang gennem Landet, og hun havde med sig sin lille Datter, der var en Prinsesse, og Folk strømmede til uden for Slottet, og der var da Karen ogsaa, og den lille Prinsesse stod i sine hvide Klæder i et Vindue og lod sig se paa; hun havde hverken Slæb eller Guldkrone, men dejlige røde Saffianssko; de vare rigtignok anderledes nette, end de Mor Skomagers havde syet til lille Karen. Intet i Verden kunde dog lignes ved røde Sko!

Nu var Karen saa gammel, at hun skulde konfirmeres; ny Klæder fik hun, og ny Sko skulde hun ogsaa have. Den rige Skomager inde i Byen tog Maal af hendes lille Fod; det var hjemme i hans egen Stue, og der stod store Glasskabe med yndige Sko og blanke Støvler. Det

saa nydeligt ud; men den gamle Frue saa ikke godt, og saa havde hun ingen Fornøjelse deraf; midt imellem Skoene stod et Par røde, ganske som de Prinsessen havde baaret; hvor de vare smukke! Skomageren sagde ogsaa, at de vare syede til et Grevebarn, men de havde ikke passet.

"Det er nok Blanklæder!" sagde den gamle Frue, "de skinne!"

"Ja, de skinne!" sagde Karen; og de passede, og de bleve købte; men den gamle Frue vidste ikke af, at de vare røde, thi hun havde aldrig tilladt Karen at gaa til Konfirmation med røde Sko, men det gjorde hun nu.

Alle Mennesker saa paa hendes Fødder, og da hun gik op ad Kirkegulvet til Kordøren, syntes hun, at selv de gamle Billeder paa Begravelserne, disse Portrætter af Præster og Præstekoner, med stive Kraver og lange, sorte Klæder, hæftede Øjnene paa hendes røde Sko, og kun paa disse tænkte hun, da Præsten lagde sin Haand paa hendes Hoved og talte om den hellige Daab, om Pagten med Gud, og at hun nu skulde være et stort, kristent Menneske; og Orgelet spillede saa højtideligt, de smukke Børnestemmer sang, og den gamle Kantor sang, men Karen tænkte kun paa de røde Sko.

Om Eftermiddagen vidste da den gamle Frue af alle Mennesker, at Skoene havde været røde, og hun sagde, at det var stygt, at det passede sig ikke, og at Karen herefter, naar hun gik i

Kirke, skulde altid gaa med sorte Sko, selv om de vare gamle.

Næste Søndag var der Altergang, og Karen saa paa de sorte Sko, hun saa paa de røde — og saa saa' hun paa de røde igen og tog de røde paa.

Det var dejligt Solskinsvejr; Karen og den gamle Frue gik ad Stien gennem Kornet; der støvede det lidt.

Ved Kirkedøren stod en gammel Soldat med en Krykkestok og med et underligt langt Skæg, det var mere rødt end hvidt, for det var rødt; og han bøjede sig lige ned til Jorden og spurgte den gamle Frue, om han maatte tørre hendes Sko af. Og Karen strakte ogsaa sin lille Fod ud. "Se hvilke dejlige Dansesko!" sagde Soldaten, "sid fast, naar I danse!" og saa slog han med Haanden paa Saalerne.

Og den gamle Frue gav ham en lille Skilling, og saa gik hun med Karen ind i Kirken.

Og alle Mennesker derinde saa paa Karens røde Sko, og alle Billederne saa paa dem, og da Karen knælede for Alteret og satte Guldkalken for sin Mund, tænkte hun kun paa de røde Sko, og det var, som de svømmede om i Kalken for hende; og hun glemte at synge sin Salme, hun glemte at læse sit "Fadervor".

Nu gik alle Folk fra Kirke, og den gamle Frue steg ind i sin Vogn. Karen løftede Foden for at stige bag efter, da sagde den gamle Soldat, som stod tæt ved: "Se hvilke dejlige Dan-

sesko!" og Karen kunde ikke lade være, hun maatte gøre nogle Dansetrin, og da hun begyndte, bleve Benene ved at danse, det var, ligesom Skoene havde faaet Magt over dem; hun dansede omkring Kirkehjørnet, hun kunde ikke lade være, Kusken maatte løbe bag efter og tage fat paa hende, og han løftede hende ind i Vognen, men Fødderne bleve ved at danse, saa hun sparkede saa grueligt den gode, gamle Frue. Endelig fik de Skoene af, og Benene kom i Ro.

Hjemme bleve Skoene satte op i et Skab, men Karen kunde ikke lade være at se paa dem.

Nu laa den gamle Frue syg, de sagde, at hun kunde ikke leve; plejes og passes skulde hun, og ingen var nærmere til det end Karen; men henne i Byen var der et stort Bal, Karen var inviteret; — hun saa paa den gamle Frue, der jo dog ikke kunde leve, hun saa paa de røde Sko, og det syntes hun, der ingen Synd var i; — hun tog de røde Sko paa, det kunde hun jo ogsaa nok; — men saa gik hun paa Bal, og saa begyndte hun at danse.

Men da hun vilde til højre, saa dansede Skoene til venstre, og da hun vilde op ad Gulvet, saa dansede Skoene ned ad Gulvet, ned ad Trappen, gennem Gaden og ud af Byens Port. Danse gjorde hun, og danse maatte hun, lige ud i den mørke Skov.

Da skinnede det oppe mellem Træerne, og hun troede, at det var Maanen, for det var et Ansigt, men det var den gamle Soldat med det

røde Skæg; han sad og nikkede og sagde: "Se, hvilke dejlige Dansesko!"

Da blev hun forfærdet og vilde kaste de røde Sko, men de hang fast, og hun flængede sine Strømper af, men Skoene vare voksede fast til hendes Fødder, og danse gjorde hun, og danse maatte hun, over Mark og Eng, i Regn og Solskin, ved Nat og ved Dag, men om Natten var det grueligst.

Hun dansede ind paa den aabne Kirkegaard, men de døde der dansede ikke, de havde noget meget bedre at bestille end at danse; hun vilde sætte sig paa den fattiges Grav, hvor den bitre Regnfang groede, men for hende var ikke Ro eller Hvile, og da hun dansede hen imod den aabne Kirkedør, saa hun der en Engel i lange, hvide Klæder, med Vinger, som naaede ham fra Skuldrene ned til Jorden, hans Ansigt var strengt og alvorligt, og i Haanden holdt han et Sværd, saa bredt og skinnende.

"Danse skal du!" sagde han, "danse paa dine røde Sko, til du bliver bleg og kold, til din Hud skrumper sammen som en Benrad! danse skal du fra Dør til Dør, og hvor der bor stolte, forfængelige Børn, skal du banke paa, saa at de høre dig og frygte dig! Danse skal du, danse — —"

"Naade!" raabte Karen. Men hun hørte ikke hvad Engelen svarede, thi Skoene bar hende gennem Laagen, ud paa Marken, over Vej og over Sti, og altid maatte hun danse.

En Morgenstund dansede hun forbi en Dør, hun kendte godt; indenfor lød Salmesang, de bar en Kiste ud, som var pyntet med Blomster; da vidste hun, at den gamle Frue var død, og hun syntes, at nu var hun forladt af alle og forbandet af Guds Engel.

Danse gjorde hun, og danse maatte hun, danse i den mørke Nat. Skoene bar hende af Sted over Tjørne og Stubbe, og hun rev sig til Blods, og hun dansede hen over Heden til et lille, ensomt Hus. Her vidste hun, at Skarpretteren boede, og hun bankede med Fingeren paa Ruden og sagde:

"Kom ud! — kom ud! — Jeg kan ikke komme ind, for jeg danser!"

Og Skarpretteren sagde: "Du ved nok ikke, hvem jeg er? Jeg hugger Hovedet af de onde Mennesker, og jeg kan mærke, at min Økse dirrer!"

"Hug ikke Hovedet af mig!" sagde Karen, "for saa kan jeg ikke angre min Synd! men hug mine Fødder af med de røde Sko.

Og saa skriftede hun hele sin Synd, og Skarpretteren huggede Fødderne med de røde Sko af hende; men Skoene dansede med de smaa Fødder hen over Marken ind i den dybe Skov.

Og han snittede hende Træben og Krykker, lærte hende en Salme, den Synderne altid synge, og hun kyssede den Haand, som havde ført Øksen, og gik hen over Heden.

"Nu har jeg lidt nok for de røde Sko!" sagde hun, "nu vil jeg gaa i Kirke, at de kunne se mig!" og hun gik nok saa rask mod Kirkedøren, men da hun kom der, dansede de røde Sko foran hende, og hun blev forfærdet og vendte om.

Hele Ugen igennem var hun bedrøvet og græd mange, tunge Taarer, men da det blev Søndag, sagde hun: "Se saa, nu har jeg lidt og stridt nok! jeg skulde tro, at jeg er lige saa god som mange af dem, der sidde og knejse derinde i Kirken!" og saa gik hun nok saa modig; men hun kom ikke længer end til Laagen, da saa hun de røde Sko danse foran sig, og hun forfærdedes og vendte om og angrede ret i Hjærtet sin Synd.

Og hun gik til Præstegaarden og bad, om hun maatte komme i Tjeneste der, flittig vilde hun være og gøre alt hvad hun kunde, paa Lønnen saa hun ikke, kun at hun maatte faa Tag over Hovedet og være hos gode Mennesker. Og Præstekonen havde ondt af hende og gav hende Tjeneste. Og hun var flittig og tankefuld. Stille sad hun og hørte til, naar om Aftenen Præsten læste højt af Bibelen. Alle de smaa holdt meget af hende, men naar de talte om Pynt og Stads og at være dejlig som en Dronning, rystede hun med Hovedet.

Næste Søndag gik de alle til Kirke og de spurgte hende, om hun vilde med, men hun saa bedrøvet, med Taarer i Øjnene, paa sine Krykker, og saa gik de andre hen at høre Guds Ord, men hun gik alene ind i sit lille Kammer; det var

ikke større, end at der kunde staa en Seng og en Stol, og her satte hun sig med sin Salmebog; og alt som hun med fromt Sind læste i den, bar Vinden Orgeltonerne fra Kirken over til hende, og hun løftede med Taarer sit Ansigt og sagde: "Oh, Gud hjælpe mig!"

Da skinnede Solen saa klart, og lige foran hende stod den Guds Engel i de hvide Klæder, ham, hun hin Nat havde set i Kirkedøren, men han holdt ikke længer det skarpe Sværd, men en dejlig grøn Gren, der var fuld af Roser, og han rørte med den ved Loftet, og det hævede sig saa højt, og hvor han havde rørt, skinnede der en Guldstjerne, og han rørte ved Væggene, og de udvidede sig og hun saa Orgelet, som spillede, hun saa de gamle Billeder med Præster og Præstekoner; Menigheden sad i de pyntede Stole og sang af Salmebogen, for Kirken var selv kommen hjem til den stakkels Pige i det lille, snævre Kammer, eller ogsaa var hun kommen der hen; hun sad i Stolen hos de andre Præstens Folk, og da de havde endt Salmen og saa op, nikkede de og sagde: "Det var ret, du kom, Karen!"

"Det var Naade!" sagde hun.

Og Orgelet klang, og Børnestemmerne i Koret lød saa blødt og dejligt. Det klare Solskin strømmede saa varmt gennem Vinduet ind i Kirkestolen, hvor Karen sad; hendes Hjærte blev saa fuldt af Solskin, af Fred og Glæde, at det brast; hendes Sjæl fløj paa Solskin til Gud, og der var der ingen, som spurgte om de røde Sk[illegible].

Holger Danske.

Der er i Danmark et gammelt Slot, som hedder Kronborg, det ligger lige ud i Øresund, hvor de store Skibe hver Dag sejle forbi i Hundredevis, baade engelske, russiske og preussiske; og de hilse med Kanoner for det gamle Slot: "Bum!" og Slottet svarer igen med Kanoner: "Bum!" for saaledes sige Kanonerne "God Dag!" "Mange Tak!" — Om Vinteren sejler der ingen Skibe, saa ligger alt med Is lige over til det svenske Land, men det er ordentlig ligesom en hel Landevej, der vajer det danske Flag og det svenske Flag, og danske og svenske Folk sige hverandre: "God Dag", "Mange Tak!" men ikke med Kanoner, nej, med venligt Haandtag, og den ene henter

Hvedebrød og Kringler hos den anden, for fremmed Mad smager bedst. Men Pragten i det hele er dog det gamle Kronborg, og under det er det, at Holger Danske sidder i den dybe, mørke Kælder, hvor ingen kommer; han er klædt i Jern og Staal og støtter sit Hoved paa de stærke Arme; hans lange Skæg hænger ud over Marmorbordet, hvor det er vokset fast; han sover og drømmer, men i Drømme ser han alt, hvad der sker heroppe i Danmark. Hver Juleaften kommer en Guds Engel og siger ham, at det er rigtigt, som han har drømt, og at han godt kan sove igen, for Danmark er endnu ikke i nogen ordentlig Fare; men kommer det i en, ja, saa vil den gamle Holger Danske rejse sig, saa Bordet revner, naar han trækker Skægget til sig; saa kommer han frem og slaar, saa det høres i alle Verdens Lande.

Alt dette om Holger Danske sad en gammel Bedstefader og fortalte til sin lille Sønnesøn, og den lille Dreng vidste, at hvad Bedstefader sagde, det var sandt. Og medens den gamle sad og fortalte, saa snittede han paa et stort Træbillede; det skulde forestille Holger Danske og stilles forud paa et Skib; for den gamle Bedstefader var Billedsnitter, og det er saadan en Mand, som skærer ud til Skibenes Gallioner, eftersom hvert Skib skal kaldes; og her havde han udskaaret Holger Danske, der stod saa rank og stolt med sit lange Skæg og holdt i den ene Haand det brede Slagsværd, men støttede den anden Haand paa det danske Vaaben.

Og den gamle Bedstefader fortalte saa meget om mærkelige danske Mænd og Kvinder, at den lille Sønnesøn til sidst syntes, at nu vidste han lige saa meget, som Holger Danske kunde vide, der jo dog kun drømte derom; og da den lille kom i Seng, tænkte han saa meget derpaa, at han ordentlig knugede sin Hage til Sengedynen og syntes, at han havde et langt Skæg, der var groet fast i den.

Men den gamle Bedstefader blev siddende ved sit Arbejde og snittede paa den sidste Del deri, det var det danske Vaaben; og nu var han færdig, og han saa paa det hele, og han tænkte paa alt, hvad han havde læst og hørt, og hvad han i Aften havde fortalt den lille Dreng; og han nikkede og tørrede sine Briller, satte dem paa igen og sagde: "Ja, i min Tid kommer nok ikke Holger Danske; men Drengen der i Sengen kan maaske faa ham at se og være med, naar det rigtigt gælder," og den gamle Bedstefader nikkede, og jo mere han saa paa Holger Danske, des tydeligere blev det ham, at det var et godt Billede, han der havde gjort; han syntes ordentlig, at det fik Kulør, og at Harnisket skinnede som Jern og Staal; Hjærterne i det danske Vaaben bleve mere og mere røde, og Løverne sprang med Guldkroner paa.

"Det er dog det dejligste Vaaben, nogen i Verden har!" sagde den gamle. "Løverne ere Styrke, og Hjærterne ere Mildhed og Kærlighed!" og han saa paa den øverste Løve og tænkte

paa Kong Knud, der bandt det store England til Danmarks Kongestol, og han saa paa den anden Løve og tænkte paa Valdemar, som samlede Danmark og betvang de vendiske Lande; han saa paa den tredie Løve og tænkte paa Margrethe, som forenede Danmark, Sverrig og Norge; men idet han saa paa de røde Hjærter, saa skinnede de endnu stærkere end før, de bleve til Flammer, som bevægede sig, og hans Tanke fulgte hver af dem.

Den første Flamme førte ham ind i et snævert, mørkt Fængsel; der sad en Fange, en dejlig Kvinde, Christian den Fjerdes Datter: Eleonora Ulfeldt; og Flammen satte sig som en Rose paa hendes Bryst og blomstrede sammen med hendes Hjærte, hun, den ædleste og bedste af alle danske Kvinder.

"Ja, det er et Hjærte i Danmarks Vaaben!" sagde den gamle Bedstefader.

Og hans Tanker fulgte Flammen, som førte ham ud paa Havet, hvor Kanonerne buldrede, hvor Skibene laa indhyllede i Røg; og Flammen hæftede sig som et Ordensbaand paa Hvitfeldts Bryst, idet han til Flaadens Frelse sprængte sig og sit Skib i Luften.

Og den tredie Flamme førte ham til Grønlands usle Hytter, hvor Præsten Hans Egede stod med Kærlighed i Ord og Gerning; Flammen var en Stjerne paa hans Bryst, et Hjærte i det danske Vaaben.

Og den gamle Bedstefaders Tanker gik foran den svævende Flamme, thi hans Tanke vidste, hvor Flammen vilde hen. I Bondekonens fattige Stue stod Frederik den Sjette og skrev sit Navn paa Bjælken; Flammen bævede paa hans Bryst, bævede i hans Hjærte; i Bondens Stue blev hans Hjærte et Hjærte i Danmarks Vaaben. Og den gamle Bedstefader tørrede sine Øjne, for han havde kendt og levet for Kong Frederik med de sølvhvide Haar og de ærlige, blaa Øjne, og han foldede sine Hænder og saa stille frem for sig. Da kom den gamle Bedstefaders Sønnekone og sagde, at det var sildigt, nu skulde han hvile, og at Aftensmaden var dækket.

"Men dejligt er det dog, hvad du der har gjort, Bedstefader!" sagde hun. "Holger Danske og hele vort gamle Vaaben! — Det er, ligesom om jeg havde set det Ansigt før!"

"Nej, det har du nok ikke!" sagde den gamle Bedstefader, "men jeg har set det, og jeg har strævt at snitte det i Træ, saaledes som jeg husker det. Den Gang var det, da Englænderne laa paa Reden, den danske anden April, da vi viste, vi vare gamle Danske. Paa "Danmark", hvor jeg stod i Steen Billes Eskadre, havde jeg en Mand ved min Side; det var, som Kuglerne vare bange for ham! Lystig sang han gamle Viser og skød og stred, som var han mer end et Menneske. Jeg husker hans Ansigt endnu; men hvorfra han kom, hvorhen han gik, ved jeg ikke, ved ingen. Jeg har tit tænkt, det var nok gamle Hol-

ger Danske selv, der var svømmet ned fra Kronborg og hjalp os i Farens Stund; det var nu min Tanke, og der staar hans Billede!"

Og det kastede sin store Skygge helt op ad Væggen, selv noget hen ad Loftet; det saa ud, som var det den virkelige Holger Danske selv, som stod der bag ved, for Skyggen rørte sig, men det kunde da ogsaa være, fordi Flammen i Lyset ikke brændte stadig. Og Sønnekonen kyssede den gamle Bedstefader og førte ham hen i den store Lænestol foran Bordet, og hun og hendes Mand, som jo var den gamle Bedstefaders Søn og Ir der til den lille Dreng, der laa i Sengen, sad og spiste deres Aftensmad, og den gamle Bedstefader talte om de danske Løver og de danske Hjærter, om Styrken og Mildheden, og ganske tydeligt forklarede han, at der var endnu én Styrke foruden den, der laa i Sværdet, og han pegede paa Hylden, hvor der laa gamle Bøger, hvor alle Holbergs Komedier laa, de, som saa tit vare læste, for de vare saa morsomme, man syntes ordentlig at kende alle de Personer deri fra gamle Dage.

"Se, han har ogsaa vidst at hugge!" sagde den gamle Bedstefader; "han har hugget det gale og kantede af Folk, saa langt han kunde!" og gamle Bedstefader nikkede hen til Spejlet, hvor Almanakken stod med "Rundetaarn", og saa sagde han: "Tyge Brahe, han var ogsaa en, som brugte Sværdet; ikke til at hugge i Kød og Ben, men hugge en tydeligere Vej op imellem alle Him-

lens Stjerner! — Og saa han, hvis Fader var af min Stand, den gamle Billedsnitters Søn, han, vi selv have set med det hvide Haar og de stærke Skuldre, han, som nævnes af alle Verdens Lande! ja, han kunde hugge, jeg kan kun snitte! Jo, Holger Danske kan komme paa mange Maader, saa at der i alle Verdens Lande høres om Danmarks Styrke! Skal vi saa drikke Bertels Skaal!"

Men den lille Dreng i Sengen saa tydeligt det gamle Kronborg med Øresund, den virkelige Holger Danske, som sad dybt dernede med Skægget vokset fast i Marmorbordet og drømte om alt, hvad der sker heroppe; Holger Danske drømte ogsaa om den lille fattige Stue, hvor Billedsnitteren sad, han hørte alt, hvad der blev talt, og nikkede i Drømme og sagde:

"Ja, husk kun paa mig, I danske Folk! behold mig i Tanke! jeg kommer i Nødens Time."

Og uden for Kronborg skinnede den klare Dag, og Vinden bar Jægerhornets Toner over fra Nabolandet, Skibene sejlede forbi og hilsede: "Bum! bum!" og fra Kronborg svarede det: "Bum! bum!" men Holger Danske vaagnede ikke, hvor stærkt de skød, for det var jo bare: "God Dag!" — "Mange Tak!" Der skal skydes anderledes, før han vil vaagne; men han vaagner nok, for der er Krummer i Holger Danske.

Skyggen.

I de hede Lande der kan rigtignok Solen brænde! Folk blive ganske mahognibrune; ja, i de allerhedeste Lande brændes de til Negre, men det var nu kun til de hede Lande, en lærd Mand var kommen fra de kolde; der troede han nu, at han kunde løbe om ligesom derhjemme, jo, det blev han snart vænnet af med. Han og alle fornuftige Folk maatte blive inde. Vinduesskodder og Døre bleve lukkede den hele Dag; det saa ud, som hele Huset sov, eller der ingen var hjemme. Den smalle Gade med de høje Huse, hvor han boede, var nu ogsaa bygget saaledes, at Solskinnet fra Morgen til Aften maatte ligge der, det var virkelig ikke til at holde ud? — Den lærde Mand

fra de kolde Lande, det var en ung Mand, en klog Mand, han syntes, han sad i en gloende Ovn; det tog paa ham, han blev ganske mager, selv hans Skygge krøb ind, den blev meget mindre end hjemme, Solen tog ogsaa paa den. — De levede først op om Aftenen, naar Solen var nede.

Det var ordentlig en Fornøjelse at se paa; saasnart Lyset blev bragt ind i Stuen, strakte Skyggen sig helt op ad Væggen, ja, endog helt hen ad Loftet, saa lang gjorde den sig, den maatte strække sig for at komme til Kræfter. Den lærde gik ud paa Altanen for at strække sig der, og alt som Stjernerne kom frem i den dejlige klare Luft, var det for ham, som kom han til Live igen. Paa alle Altaner i Gaden — og i de varme Lande har hvert Vindue en Altan — kom Folk frem, for Luft maa man have, selv om man er vant til at være Mahogni! Der blev saa levende oppe og nede. Skomagere og Skræddere, alle Folk flyttede ud paa Gaden, der kom Bord og Stol, og Lyset brændte, ja, over tusind Lys brændte, og den ene talte, og den anden sang, og Folk spadserede, Vognene kørte, Æslerne gik: klinglingeling! de havde Klokker paa; der blev Lig begravede med Salmesang, Gadedrengene skød med Troldkællinger, og Kirkeklokkerne ringede, jo, der var rigtignok levende nede paa Gaden. Kun i det ene Hus, som laa lige over for, hvor den fremmede, lærde Mand boede, var der ganske stille; og dog boede der nogen, for der

stod paa Altanen Blomster, de groede saa dejligt i den Solhede, og det kunde de ikke, uden at de bleve vandede, og nogen maatte jo vande dem; Folk maatte der være. Døren der ovre kom ogsaa op ud paa Aftenen, men der var mørkt derinde, i det mindste i det forreste Værelse, dybere inde fra lød Musik. Den fremmede, lærde Mand syntes, den var ganske mageløs, men det kunde nu ogsaa gerne være, at han kun bildte sig det ind, for han fandt alting mageløst derude i de varme Lande, naar der kun ingen Sol havde været. Den fremmedes Vært sagde, at han ikke vidste, hvem der havde lejet Genboens Hus, man saa jo ingen Folk, og hvad Musikken angik, syntes han, at den var gruelig kedelig. "Det er, ligesom en sad og øvede sig paa et Stykke, han ikke kan komme ud af, altid det samme Stykke. "Jeg faar det dog ud!" siger han nok, men han faar det dog ikke ud, hvor længe han spiller."

* En Nat vaagnede den fremmede, han sov for aaben Altandør, Gardinet foran den løftede sig i Vinden, og han syntes, at der kom en forunderlig Glans fra Genboens Altan, alle Blomsterne skinnede som Flammer i de dejligste Farver, og midt imellem Blomsterne stod en slank, yndig Jomfru, det var, som om ogsaa hun lyste; det skar ham virkelig i Øjnene, han lukkede dem nu ogsaa saa forfærdelig meget op og kom lige af Søvnen; i ét Spring var han paa Gulvet, ganske sagte kom han bag Gardinet, men Jomfruen var borte. Glansen var borte; Blomsterne skinnede

slet ikke, men stod meget godt som altid; Døren var paa Klem, og dybt inde klang Musikken saa blød og dejlig, man kunde ordentlig falde hen i søde Tanker derved. Det var dog ligesom en Trolddom, og hvem boede der? Hvor var den egentlige Indgang? Hele Stueetagen var Butik ved Butik, og der kunde Folk jo dog ikke altid løbe igennem.

En Aften sad den fremmede ude paa sin Altan, inde i Stuen bag ved ham brændte Lyset, og saa var det jo ganske naturligt, at Skyggen af ham gik over paa Genboens Væg; ja, der sad den lige over for mellem Blomsterne paa Altanen, og naar den fremmede rørte sig, saa rørte Skyggen sig ogsaa, for det gør den. —

"Jeg tror, min Skygge er det eneste levende, man ser derovre!" sagde den lærde Mand. "Se, hvor net den sidder mellem Blomsterne, Døren staar halvt paa Klem, nu skulde Skyggen være saa snild at gaa indenfor, se sig om, og saa fortælle mig, hvad den havde set! ja, du skulde gøre Gavn!" sagde han i Spøg, "vær saa god at træde indenfor! naa! gaar du?" og saa nikkede han til Skyggen, og Skyggen nikkede igen. "Ja saa gaa, men bliv ikke borte!" og den fremmede rejste sig, og hans Skygge ovre paa Genboens Altan rejste sig ogsaa; og den fremmede drejede sig, og Skyggen drejede sig ogsaa; ja, dersom nogen ordentlig havde lagt Mærke dertil, da havde de tydeligt kunnet se, at Skyggen gik ind ad den halvaabne Altandør hos Genboen, lige idet den

fremmede gik ind i sin Stue og lod det lange Gardin falde ned efter sig.

Næste Morgen gik den lærde Mand ud for at drikke Kaffe og læse Aviser. "Hvad er det?" sagde han, da han kom ud i Solskinnet, "jeg har jo ingen Skygge! saa er den virkelig gaaet i Aftes og ikke kommen igen; det er noget kedeligt noget!"

Og det ærgrede ham, men ikke saa meget fordi at Skyggen var borte, men fordi han vidste, at der var en Historie til om en Mand uden Skygge, den kendte jo alle Folk hjemme i de kolde Lande, og kom nu den lærde Mand der og fortalte sin, saa vilde de sige, at han gik og lignede efter, og det behøvede han ikke. Han vilde derfor slet ikke tale derom, og det var fornuftigt tænkt.

Om Aftenen gik han ud paa sin Altan igen, Lyset havde han meget rigtig sat bag ved sig, for han vidste, at Skyggen altid vilde have sin Herre til Skærm, men han kunde ikke lokke den; han gjorde sig lille, han gjorde sig stor, men der var ingen Skygge, der kom ingen; han sagde: hm! hm! men det hjalp ikke.

Ærgerligt var det, men i de varme Lande, der vokser nu altid saa hurtigt, og efter otte Dages Forløb mærkede han til sin store Fornøjelse, at der voksede ham en ny Skygge ud fra Benene, naar han kom i Solskin. Roden maatte være bleven siddende. Efter tre Uger havde han en ganske taalelig Skygge, der, da han begav sig hjem

til de nordlige Lande, vokste paa Rejsen mer og mer, saa at den til sidst var saa lang og saa stor, at det halve var nok.

Saa kom den lærde Mand hjem, og han skrev Bøger om hvad der var sandt i Verden, og om hvad der var godt og hvad der var smukt, og der gik Dage, og der gik Aar; der gik mange Aar.

Da sidder han en Aften i sin Stue og saa banker det ganske sagte paa Døren.

"Kom ind!" sagde han, men der kom ingen; saa lukker han op, og der stod for ham saadant et underligt magert Menneske, saa han blev ganske underlig. For Resten var Mennesket særdeles fint klædt paa, det maatte være en fornem Mand.

"Hvem har jeg den Ære at tale med?" spurgte den lærde.

"Ja, det tænkte jeg nok," sagde den fine Mand, "at De ikke kendte mig! jeg er bleven saa meget Legeme, jeg har ordentlig faaet Kød og Klæder. De har nok aldrig tænkt at se mig i saadan en Velmagt. Kender De ikke Deres gamle Skygge? Ja, De har vist ikke troet, at jeg mere kom igen. Mig er det gaaet særdeles vel, siden jeg sidst var hos Dem, jeg er i alle Henseender bleven meget formuende! skal jeg købe mig fri for Tjenesten, saa kan jeg!" og saa raslede han med et helt Bundt kostbare Signeter, som hang ved Uret, og han stak sin Haand ind i den tykke Guldkæde, han bar om Halsen; nej, hvor alle

Fingrene glimrede med Diamantringe! og det var altsammen virkeligt.

"Nej, jeg kan ikke komme til mig selv!" sagde den lærde Mand, "hvad er dog alt det!"

"Ja, noget almindeligt er det ikke!" sagde Skyggen, "men De selv hører jo heller ikke til det almindelige, og jeg, det ved De nok, har fra Barnsben traadt i Deres Fodspor. Saa snart De fandt, jeg var moden til at gaa alene ud i Verden, gik jeg min egen Vej; jeg er i de allerbrillanteste Omstændigheder, men der kom et Slags Længsel over mig efter engang at se Dem, før De dør, De skal jo dø! jeg vilde ogsaa gerne gense disse Lande, for man holder dog alt'd af Fædrelandet! — Jeg ved, De har faaet en anden Skygge igen, har jeg noget at betale til den eller Dem? De vil bare være saa god at sige det."

"Nej, er det virkelig dig!" sagde den lærde Mand, "det er dog højst mærkværdigt! aldrig havde jeg troet, at ens gamle Skygge kunde komme igen som Menneske!"

"Sig mig hvad jeg har at betale!" sagde Skyggen, "for jeg vil nødig staa i noget Slags Gæld!"

"Hvor kan du tale saaledes!" sagde den lærde Mand, "hvad Gæld er her at snakke om! vær saa fri som Nogen! jeg glæder mig overordentlig ved din Lykke! sid ned, gamle Ven, og fortæl mig bare lidt om, hvorledes det er gaaet til, og hvad du saa ovre hos Genboens der i de varme Lande!" —

"Ja, det skal jeg fortælle Dem," sagde Skyggen og satte sig ned, "men saa maa De ogsaa love mig, at De aldrig til nogen her i Byen, hvor De endogsaa træffer mig, siger, at jeg har været Deres Skygge! jeg har i Sinde at forlove mig: jeg kan føde mere end én Familie!" —

"Vær ganske rolig!" sagde den lærde Mand, "jeg skal ikke sige nogen, hvem du egentlig er; her er min Haand! jeg lover det, og en Mand et Ord!"

"Et Ord en Skygge!" sagde Skyggen, thi saaledes maatte den jo tale.

Det var ellers virkelig ganske mærkværdigt, hvor meget Menneske den var; ganske sortklædt var den og i det allerfineste sorte Klæde, lakerede Støvler og Hat, der kunde smække sammen, saa at den blev bar Puld og Skygge, ikke at tale om hvad vi allerede ved, her var Signeter, Guldhalskæde og Diamantringe; jo, Skyggen var overordentlig godt klædt paa, og det var just det, som gjorde, at den var ganske et Menneske.

"Nu skal jeg fortælle!" sagde Skyggen, og saa satte den sine Ben med de lakerede Støvler saa haardt den kunde, ned paa Ærmet af den lærde Mands ny Skygge, der laa som en Puddelhund ved hans Fødder, og det var nu enten af Hovmod eller maaske for at faa den til at hænge ved; og den liggende Skygge holdt sig stille og rolig, for ret at høre efter; den vilde nok vide, hvorledes man saaledes kunde komme løs og tjene sig op til sin egen Herre.

"Ved De, hvem der boede i Genboens Hus?" sagde Skyggen, "det var den dejligste af alle, det var Poesien! Jeg var der i tre Uger, og det var lige saa virkende, som om man levede i tre Tusind Aar og læste alt hvad der var digtet og skrevet, for det siger jeg, og det er rigtigt. Jeg har set alt, og jeg ved alt!"

"Poesien!" raabte den lærde Mand, "ja, ja — hun er tit Eremit i de store Byer! Poesien! ja, jeg har set hende et eneste Øjeblik, men Søvnen sad mig i Øjnene! hun stod paa Altanen og skinnede, som Nordlyset skinner; fortæl, fortæl! Du var paa Altanen, du gik ind ad Døren og saa — —!"

"Saa var jeg i Forgemakket!" sagde Skyggen. "De har altid siddet og set over til Forgemakket. Der var slet intet Lys, der var et Slags Tusmørke, men den ene Dør stod aaben lige for den anden i en lang Række Stuer og Sale; og der var oplyst, jeg var rent bleven slaaet ihjel af Lys, var jeg kommen helt ind til Jomfruen; men jeg var besindig, jeg gav mig Tid, og det skal man gøre!"

"Og hvad saa du saa?" spurgte den lærde Mand.

"Jeg saa alting, og jeg skal fortælle Dem det, [illegible] er slet ingen Stolthed af mig, — men [illegible], og med de Kundskaber jeg har, ikke at tale om min gode Stilling, mine fortræffelige Omstændigheder, — saa ønskede jeg gerne, at De vilde sige De til mig!"

"Om Forladelse!" sagde den lærde Mand, "det er gammel Vane, som sidder fast! — De har fuldkommen Ret! og jeg skal huske det! men nu fortæller De mig alt hvad De saa!"

"Alting!" sagde Skyggen, "for jeg saa alt, og jeg ved alt."

"Hvorledes saa der ud i de inderste Sale?" spurgte den lærde Mand. "Var der som i den friske Skov? Var der som i en hellig Kirke? Vare Salene som den stjerneklare Himmel, naar man staar paa de høje Bjerge?"

"Alting var der!" sagde Skyggen. "Jeg gik jo ikke ganske helt ind, jeg blev i det forreste Værelse, i Tusmørket, men der stod jeg særdeles godt, jeg saa alting, og jeg ved alting! Jeg har været ved Poesiens Hof, i Forgemakket."

"Men hvad saa De? Gik gennem de store Sale alle Oldtidens Guder? Kæmpede der de gamle Helte? Legede søde Børn og fortalte deres Drømme?"

"Jeg siger Dem, jeg var der, og De begriber, jeg saa alting, hvad der var at se! var De kommen derover, var De ikke bleven til Menneske, men det blev jeg! og tillige lærte jeg at kende min inderste Natur, mit medfødte, det Familieskab, jeg havde med Poesien. Ja, den Gang, jeg var hos Dem, tænkte jeg ikke over det, men altid, De ved det, naar Sol gik op, og Sol gik ned, blev jeg saa underlig stor; i Maaneskin var jeg næsten ved at være tydeligere end De selv; jeg forstod ikke den Gang min Natur, i Forgemakket gik det

op for mig! jeg blev Menneske! — Moden kom jeg ud, men De var ikke længer i de varme Lande; jeg skammede mig som Menneske ved at gaa, som jeg gik, jeg trængte til Støvler, til Klæder, til hele denne Menneske-Fernis, som gør et Menneske kendeligt. — Jeg tog Vej, ja, Dem siger jeg det, De sætter det jo ikke i nogen Bog, jeg tog Vej til Kagekonens Skørt, under det skjulte jeg mig; Konen tænkte ikke paa, hvor meget hun gemte; først om Aftenen gik jeg ud; jeg løb om i Maaneskinnet paa Gaden; jeg gjorde mig lang op ad Muren, det kildrer saa dejligt i Ryggen! jeg løb op, og jeg løb ned, kiggede ind ad de højeste Vinduer, ind i Salen og paa Taget, jeg kiggede, hvor ingen kunde kigge, og jeg saa, hvad ingen skulde se! Det er i Grunden en nedrig Verden! jeg vilde ikke være Menneske, dersom det nu ikke engang var antaget, at det var noget at være det! Jeg saa det allerutænkeligste hos Konerne, hos Mændene, hos Forældrene og hos de søde, mageløse Børn; — jeg saa," sagde Skyggen, "hvad ingen Mennesker maatte vide, men hvad de alle sammen saa gerne vilde vide, ondt hos Naboen. — Havde jeg skrevet en Avis, den var bleven læst! men jeg skrev lige til Personen selv, og der blev en Forfærdelse i alle Byer, hvor jeg kom. De bleve saa bange for mig, og de holdt saa overordentlig af mig. Professorerne gjorde mig til Professor, Skrædderne gav mig ny Klæder, jeg er godt forsynet; Møntmesteren slog Mønt for mig, og Konerne sagde, jeg var saa

køn! og saa blev jeg den Mand, jeg er; og nu siger jeg Farvel; her er mit Kort, jeg bor paa Solsiden og er altid hjemme i Regnvejr!" og saa gik Skyggen.

"Det var dog mærkeligt!" sagde den lærde Mand.

Aar og Dag gik, saa kom Skyggen igen.

"Hvorledes gaar det?" spurgte den.

"Ak", sagde den lærde Mand, "jeg skriver om det sande og det gode og det skønne, men ingen bryder sig om at høre sligt, jeg er ganske fortvivlet, for jeg tager mig det saa nær!"

"Men det gør jeg ikke!" sagde Skyggen, "jeg bliver fed, og det er det, man skal se at blive! ja, De forstaar Dem ikke paa Verden. De bliver daarlig ved det. De maa rejse! jeg gør en Rejse til Sommer; vil De med? Jeg gad nok have en Rejsekammerat! vil De rejse med som Skygge? Det skal være mig en stor Fornøjelse at have Dem med, jeg betaler Rejsen!"

"Det gaar vel vidt!" sagde den lærde Mand.

"Det er, ligesom man tager det!" sagde Skyggen. "De vil have grumme godt af at rejse! vil De være min Skygge, saa skal De faa alting frit paa Rejsen!"

"Det er for galt!" sagde den lærde Mand.

"Men saadan er nu Verden!" sagde Skyggen, "og saaledes bliver den!" og saa gik Skyggen.

Den lærde Mand havde det slet ikke godt, og Sorg og Plage fulgte ham, og hvad han talte om det sande og det gode og det skønne, det var

for de fleste ligesom Roser for en Ko! — han var ganske syg til sidst.

"De ser virkelig ud ligesom en Skygge!" sagde Folk til ham, og det gøs i den lærde Mand, for han tænkte ved det.

"De skal tage til et Bad!" sagde Skyggen, som kom og besøgte ham, "der er ikke andet for! jeg vil tage Dem med for gammelt Bekendtskabs Skyld; jeg betaler Rejsen, og De gør Beskrivelsen og er saadan lidt morsom for mig paa Vejen; jeg vil til et Bad, mit Skæg gror ikke ud, som det skulde, det er ogsaa en Sygdom, og Skæg maa man have! Vær De nu fornuftig og tag imod Tilbudet, vi rejse jo som Kammerater."

Og saa rejste de; Skyggen var da Herre, og Herren var da Skygge; de kørte med hinanden, og de red og gik sammen, Side ved Side, for ud og bag efter, saaledes som Solen stod; Skyggen vidste altid at holde sig paa Herrepladsen; og det tænkte den lærde Mand nu ikke saadan over; han var et meget godt Hjærte og særdeles mild og venlig, og da sagde han en Dag til Skyggen: "Da vi nu saaledes ere blevne Rejsekammerater, som vi er det, og vi tillige ere voksede op fra Barndommen sammen, skulle vi saa ikke drikke dus, det er dog mere fortroligt!"

"De siger noget!" sagde Skyggen, som jo nu var den egentlige Herre. "Det er meget ligefremt og velmenende sagt, jeg vil være lige saa velmenende og ligefrem. De, som en lærd Mand, ved vist nok, hvor underlig Naturen er. Somme

Mennesker kunne ikke taale at røre ved graat Papir, saa faa de ondt, andre gaar det gennem alle Lemmer, naar man lader et Søm gnide mod en Glasrude; jeg har lige saadan en Følelse ved at høre Dem sige du til mig, jeg føler mig ligesom trykket til Jorden i min første Stilling hos Dem. De ser, at det er en Følelse, det er ikke Stolthed; jeg kan ikke lade Dem sige du til mig, men jeg skal gerne sige du til Dem, saa er det halve gjort!"

Og saa sagde Skyggen du til sin forrige Herre.

"Det er dog vel galt," tænkte han, "at jeg maa sige De, og han siger du!" men nu maatte han holde det ud.

Saa kom de til et Bad, hvor der var mange fremmede og imellem disse en dejlig Kongedatter, som havde den Sygdom, at hun saa alt for godt, og det var nu saa ængsteligt.

Lige straks mærkede hun, at han, der var kommen, var en ganske anden Person end alle de andre; "han er her for at faa sit Skæg til at vokse, siger man, men jeg ser den rette Aarsag, han kan ikke kaste Skygge."

Nysgerrig var hun bleven; og saa gav hun sig straks paa Spadsereturen i Tale med den fremmede Herre. Som en Kongedatter behøvede hun ikke at gøre mange Omstændigheder, og saa sagde hun: "Deres Sygdom er, at De ikke kan kaste Skygge."

"Deres kongelige Højhed maa være betydelig i Bedring" sagde Skyggen, "jeg ved, Deres Onde er, at De ser alt for godt, men det har tabt sig, De er helbredet, jeg har just en ganske usædvanlig Skygge; ser De ikke den Person, som altid gaar med mig? Andre Mennesker have en almindelig Skygge, men jeg holder ikke af det almindelige. Man giver sin Tjener finere Klæde i Liberiet, end man selv bruger, og saaledes har jeg ladet min Skygge pudse op til Menneske; ja, De ser, at jeg endogsaa har givet ham en Skygge. Det er meget kostbart, men jeg holder af at have noget for mig selv!"

"Hvad!" tænkte Prinsessen, "skulde jeg virkelig være kommen mig? Dette Bad er det første, der er til! Vandet har i vor Tid ganske forunderlige Kræfter. Men jeg tager ikke bort, for nu bliver her morsomt; den fremmede synes jeg overordentligt om. Bare hans Skæg ikke vokser, for saa rejser han!"

Om Aftenen i den store Balsal dansede Kongedatteren og Skyggen. Hun var let, men han var endnu lettere, saadan en Danser havde hun aldrig haft. Hun sagde ham, fra hvad Land hun var, og han kendte Landet, han havde været der, men da var hun ikke hjemme; han havde kigget ind ad Vinduerne foroven og forneden, han havde set baade det ene og det andet, og saa kunde han svare Kongedatteren og gøre Antydninger, saa hun blev ganske forundret; han maatte være den viseste Mand paa hele Jorden; hun fik saadan en

Agtelse for hvad han vidste, og da de saa dansede igen, saa blev hun forlibt, og det kunde Skyggen godt mærke, for hun var færdig at se lige igennem ham. Saa dansede de nok engang, og saa var hun lige ved at sige det, men hun var besindig, hun tænkte paa sit Land og Rige og paa de mange Mennesker, hun skulde regere over. "En vis Mand er han," sagde hun til sig selv, "det er godt; og dejligt danser han, det er ogsaa godt; men mon han har grundige Kundskaber, det er lige saa vigtigt! han maa eksamineres." Og saa begyndte hun saa smaat at spørge ham om noget af det allervanskeligste, hun kunde ikke selv have svaret paa det; og Skyggen gjorde et ganske underligt Ansigt.

"Det kan De ikke svare paa!" sagde Kongedatteren.

"Det hører til min Børnelærdom," sagde Skyggen, "jeg tror endog, min Skygge derhenne ved Døren kan svare derpaa."

"Deres Skygge!" sagde Kongedatteren, "det vilde være højst mærkeligt!"

"Ja, jeg siger ikke bestemt, at han kan," sagde Skyggen, "men jeg skulde tro det, han har nu i saa mange Aar fulgt mig og hørt efter, — jeg skulde tro det! men Deres kongelige Højhed tillader, at jeg gør Dem opmærksom paa, at han har saa megen Stolthed af at gaa for et Menneske, at naar han skal være i rigtigt Humør, og det maa han være for at svare godt, saa maa han behandles ganske som et Menneske."

"Det kan jeg godt lide!" sagde Kongedatteren.

Og saa gik hun hen til den lærde Mand ved Døren, og hun talte med ham om Sol og Maane, og om Menneskene baade udenpaa og indeni, og han svarede saa klogt og godt.

"Hvad det maa være for en Mand, der har saa vis en Skygge!" tænkte hun, "det vilde være en ren Velsignelse for mit Folk og Rige, om jeg valgte ham til min Gemal; — jeg gør det!"

Og de vare snart enige, baade Kongedatteren og Skyggen, men ingen skulde vide derom, før hun kom hjem i sit eget Rige.

"Ingen, ikke engang min Skygge!" sagde Skyggen, og det havde han nu saadan sine egne Tanker ved. —

Saa vare de i Landet, hvor Kongedatteren regerede, naar hun var hjemme.

"Hør min gode Ven!" sagde Skyggen til den lærde Mand, "nu er jeg bleven saa lykkelig og mægtig, som nogen kan blive, nu vil jeg ogsaa gøre noget særdeles for dig! Du skal altid bo hos mig paa Slottet, køre med mig i min kongelige Vogn og have hundrede Tusinde Rigsdaler om Aaret, men saa maa du lade dig kalde Skygge af alle og enhver; du maa ikke sige, at du har nogensinde været Menneske, og én Gang om Aaret, naar jeg sidder paa Altanen i Solskin, og lader mig se, maa du ligge ved mine Fødder, som en Skygge skal; jeg skal sige dig, jeg gifter Kongedatteren; i Aften skal Bryllupet holdes."

"Nej, det er dog alt for galt!" sagde den lærde Mand, "det vil jeg ikke, det gør jeg ikke! det er at bedrage hele Landet og Kongedatteren med! Jeg siger alting! at jeg er Mennesket, og at du er Skyggen, du er bare klædt paa!"

"Det er der ingen, som tror!" sagde Skyggen, "vær nu fornuftig, ellers kalder jeg paa Vagten!" —

'Jeg gaar lige til Kongedatteren!" sagde den lærde Mand. "Men jeg gaar først!" sagde Skyggen, "og du gaar i Arrest!" — og det maatte han, for Skildvagterne lystrede ham, som de vidste Kongedatteren vilde have.

"Du ryster!" sagde Kongedatteren, da Skyggen kom ind til hende, "er der sket noget? Du maa ikke blive syg til i Aften, nu vi skulle have Bryllup."

"Jeg har oplevet det grueligste, der kan opleves!" sagde Skyggen, "tænk dig — ja, saadan en stakkels Skyggehjærne kan ikke holde meget ud; — tænk dig, min Skygge er bleven gal, han tror, at han er Mennesket, og at jeg — tænk dig bare, at jeg er hans Skygge!"

"Det er frygteligt!" sagde Prinsessen, "han er dog spærret inde?"

"Det er han! Jeg er bange, han kommer sig aldrig."

"Stakkels Skygge!" sagde Prinsessen, "han er meget ulykkelig; det er en sand Velgerning at befri ham fra den Smule Liv, han har, og naar jeg rigtig tænker over det, saa tror jeg, det bliver

nødvendigt, at det bliver gjort af med ham i al Stilhed!"

"Det er rigtignok haardt!" sagde Skyggen, "for det var en tro Tjener!" og saa gav han ligesom et Suk.

"De er en ædel Karakter!" sagde Kongedatteren.

Om Aftenen var hele Byen illumineret, og Kanonerne gik af: Bum! og Soldaterne præsenterede Gevær. Det var et Bryllup! Kongedatteren og Skyggen gik ud paa Altanen for at lade sig se og faa nok engang Hurra.

Den lærde Mand hørte ikke noget til alt det, for ham havde de taget Livet af.

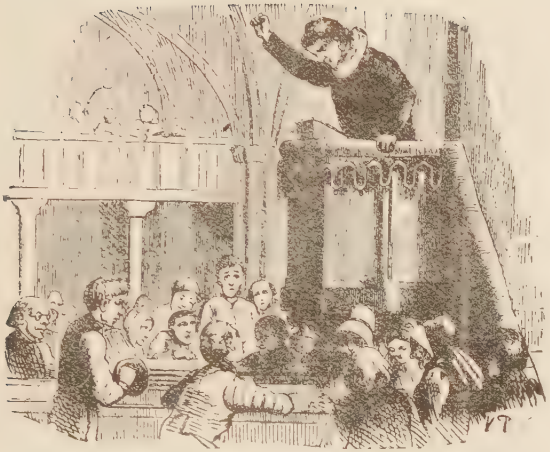

En Historie.

I Haven vare alle Æbletræerne sprungne ud, de havde skyndt sig med at faa Blomster, før de fik grønne Blade, og i Gaarden vare alle Ællingerne ude og Katten med, han slikkede rigtignok Solskin, slikkede det af sin egen Pote; og saa man hen ad Marken, da stod Kornet saa mageløst grønt og der var en Kvidren og Kvinkleren af alle de smaa Fugle, ligesom om det var en stor Fest, og det kunde man da ogsaa sige, at det var, for det var Søndag. Klokkerne ringede, og Folk i deres bedste Klæder gik til Kirke og saa' saa fornøjede ud; ja, ved alting var der noget saa fornøjeligt; det var til visse en Dag

saa varm og velsignet, saa at man nok kunde sige: "Vor Herre er rigtignok mageløs god mod os Mennesker!"

Men inde i Kirken stod Præsten paa Prædikestolen og talte saa højt og saa vredt; han sagde, at Menneskene vare saa ugudelige, og at Gud vilde straffe dem derfor, og at naar de døde, kom de onde ned i Helvede, hvor de skulde evigt brænde, og han sagde, at deres Orm døde ikke, og at deres Ild aldrig udslukkedes; aldrig fik de Hvile eller Ro. Det var grueligt at høre, og han sagde det saa vist; han beskrev dem Helvede som en stinkende Hule, hvor al Verdens Uhumskheder flød sammen, der var ingen Luftning uden den hede Svovlflamme, der var ingen Bund, de sank og sank i en evig Tavshed. Det var grueligt alene at høre derom, men Præsten sagde det lige ud af sit Hjærte, og alle Folk i Kirken vare ganske forfærdede.

Men udenfor sang alle de smaa Fugle saa fornøjede, og Solen skinnede saa varmt, det var, som om hver lille Blomst sagde: Gud er saa mageløs god mod os alle sammen. Ja, der ude var det slet ikke, som Præsten prædikede.

Om Aftenen ved Sengetid saa Præsten sin Kone sidde stille og tankefuld.

"Hvad fejler dig?" sagde han til hende.

"Ja, hvad jeg fejler," sagde hun, "jeg fejler, at jeg ikke rigtig kan samle mine Tanker, at jeg ikke rigtig kan faa det du sagde, til at gaa op, at der var saa mange ugudelige, og at de skulde

brænde evigt; evigt, ak, hvor langt! — Jeg er kun et syndigt Menneske, men jeg kunde ikke bære det over mit Hjærte at lade selv den værste Synder brænde evig, hvorledes skulde da Vor Herre kunne det, han, som er saa uendelig god, og som ved, hvorledes det onde kommer udenfra og indenfra. Nej, jeg kan ikke tænke det, skønt du siger det."

Det var Efteraar, Løvet faldt af Træerne; den alvorlige, strenge Præst sad ved en døendes Seng, en from troende lukkede sine Øjne; det var Præstekonen.

"Faar nogen Fred i Graven og Naade hos sin Gud, da er det dig!" sagde Præsten, og han foldede hendes Hænder og læste en Salme over den døde.

Og hun blev ført til Graven; to tunge Taarer trillede ned over den alvorlige Mands Kinder; og i Præstegaarden var det stille og tomt, Solskinnet derinde var slukket, hun var gaaet bort.

Det var Nat, en kold Vind blæste hen over Præstens Hoved, han slog Øjnene op, og det var, ligesom om Maanen skinnede ind i hans Stue, men Maanen skinnede ikke; en Skikkelse var det, der stod foran hans Seng; han saa sin afdøde Kones Genfærd, hun saa paa ham saa inderlig bedrøvet, det var, som vilde hun sige noget.

Og Manden rejste sig halvt op, strakte Armene ud imod hende: "Du ikke heller forundt

den evige Ro? Du lide? Du, den bedste, den frommeste!"

Og den døde bøjede Hovedet til et Ja og lagde Haanden paa Brystet.

"Og kan jeg skaffe dig Ro i Graven?"

"Ja!" lød det til ham.

"Og hvorledes?"

"Giv mig et Haar, kun et eneste Haar af Hovedet paa den Synder, hvis Ild aldrig vil slukkes, den Synder, som Gud vil nedstøde i Helvede til evig Pine."

"Ja, saa let maa du kunne løses, du rene, du fromme!" sagde han.

"Saa følg mig!" sagde den døde. "Det er os saa forundt. Ved min Side svæver du, hvorhen dine Tanker vil; usynligt for Menneskene staa vi i deres hemmeligste Vraa, men med sikker Haand maa du pege paa den til evig Kval indviede, og før Hanegal maa han være funden."

Og hurtig, som baarne af Tanken, vare de i den store Stad; og fra Husenes Væg lyste med Ildbogstaver Dødssyndernes Navne: Hovmod, Gerrighed, Drukkenskab, Vellyst, kort, hele Syndens syvfarvede Bue.

"Ja, derinde, som jeg troede det, som jeg vidste det," sagde Præsten, "huse de den evige Ilds indviede." Og de stod foran den prægtig oplyste Portal, hvor den brede Trappe prangede med Tæpper og Blomster, og gennem de festlige Sale klang Balmusikken. Svejtseren stod i Silke og Fløjl med en stor sølvbeslagen Stok.

"Vort Bal kan maale sig med Kongens!" sagde han og vendte sig mod Gadestimlen; fra Top til Taa lyste den Tanke ud af ham: "Fattige Pak, der glor ind ad Porten, I ere imod mig, Kanaljer alle sammen!"

"Hovmod!" sagde den døde, "ser du ham?"

"Ham!" gentog Præsten. "Ja, men han er en Taabe, kun en Nar, og vil ikke dømmes til evig Ild og Pine!"

"Kun en Nar!" lød det gennem hele Hovmodens Hus, det vare de alle der.

Og de fløj inden for den gerriges nøgne fire Vægge, hvor, skindmager, klaprende af Kulde, sulten og tørstig, Oldingen klamrede sig med al sin Tanke til sit Guld; de saa, hvor han, som i Feber, sprang fra det elendige Leje og tog en løs Sten ud af Muren, der laa Guldpenge i et Strømpeskaft, han befølte sin lasede Kjortel, hvori Guldstykker vare syede ind, og de fugtige Fingre sitrede.

"Han er syg, det er Vanvid, et glædeløst Vanvid, omspændt af Angest og onde Drømme!"

Og de fjernede sig i Hast og stod ved Forbrydernes Briks, hvor de i lang Række sov Side ved Side. Som et vildt Dyr for en op af Søvne, udstødende et fælt Skrig; han slog med sine spidse Albuer til Kammeraten, og denne vendte sig søvnig:

"Hold Kæft, dit Kvæg, og sov! det er hver Nat —!"

"Hver Nat!" gentog han, 'ja, hver Nat kommer han og hyler og kvæler mig. I Hidsighed har jeg gjort et og andet, vredt Sind er jeg født med, det har bragt mig anden Gang herind; men har jeg gjort galt, saa har jeg jo min Straf. Kun ét har jeg ikke bekendt. Da jeg sidst kom ud herfra og forbi min Husbonds Gaard, saa kogte der op i mig et og andet — jeg strøg en Svovlstik hen ad Muren, den løb lidt nær Straataget, alting brændte, der kom Hidsighed over det, ligesom den kommer over mig. Jeg hjalp med at redde Kvæg og Indbo. Ingen brændte levende uden en Flok Duer, der fløj ind i Ilden, og saa Lænkehunden. Den havde jeg ikke tænkt paa. Man kunde høre den hyle — og dette Hyl hører jeg altid endnu, naar jeg vil sove, og falder jeg i Søvn, saa kommer ogsaa Hunden, saa stor og laadden; han lægger sig paa mig, hyler, trykker mig, kvæler mig. — Saa hør dog hvad jeg fortæller, snue kan du, snue den hele Nat, og jeg ikke et kort Kvarter." Og Blodet skinnede den hidsige frem i Øjnene, han kastede sig over Kammeraten og slog ham med knyttet Haand i Ansigtet.

"Vrede Mads er bleven gal igen!" hed det rundt om, og de andre Kæltringer greb fat i [illegible] ørgdes med ham, krumbøjede ham, saa Hovedet sad ned imellem Benene, der bandt de det fast, Blodet var ved at springe ham ud af Øjne og alle Porer.

"I dræbe ham," raabte Præsten, "den ulyk-

kelige!" og idet han forhindrende udstrakte Haanden over Synderen, han, som alt her led for haardt, vekslede Scenen om; de fløj gennem rige Sale og gennem fattige Stuer; Vellyst, Misundelse, alle Dødssynder skred dem forbi, en Dommens Engel læste deres Synd, deres Forsvar; dette var vel ringe for Gud, men Gud læser Hjærterne, han kender alt til Hobe, det onde, der kommer indenfra og udenfra, han, Naaden, Alkærligheden. Præstens Haand skælvede, han vovede ikke at udstrække den, at rive et Haar af Synderens Hoved. Og Taarerne strømmede fra hans Øjne, som Naadens og Kærlighedens Vande, der slukte Helvedes evige Ild.

Da galede Hanen.

"Forbarmende Gud! Du vil give hende den Ro i Graven, som jeg ikke har kunnet indløse!"

"Den har jeg nu!" sagde den døde, "det var dit haarde Ord, din mørke Menneskетro om Gud og hans Skabninger, der drev mig til dig! kend Menneskene, selv i de onde er der en Del af Gud, en Del, der vil sejre og slukke Helvedes Ild."

Og et Kys blev trykket paa Præstens Mund, det lyste omkring ham; Guds klare Sol skinnede ind i Kamret, hvor hans Hustru, levende, mild og kærlig, vakte ham af en Drøm sendt fra Gud.

Verdens dejligste Rose.

Der var en mægtig Dronning, i hvis Have fandtes de dejligste Blomster for enhver af Aarets Tider og fra alle Verdens Lande, men især var det Roserne, som hun elskede, og derfor havde hun af disse de mest forskellige Arter, lige fra den vilde Hæk med de æbleduftende, grønne Blade til Provences skønneste Rose, og de vokste op ad Slottets Mure, slyngede sig om Søjlerne og Vindueskarmene, ind i Gangene og hen ad Loftet i alle Sale; og Roserne vekslede i Duft, Form og Farve.

Men Sorg og Bedrøvelse boede herinde; Dronningen laa paa sin Sotteseng, og Lægerne forkyndte, at hun maatte dø.

"Der er dog én Frelse for hende!" sagde den viseste iblandt dem. "Bring hende Verdens dejligste Rose, den, der er Udtrykket af den højeste og reneste Kærlighed; kommer den for hendes Øjne, før de briste, da dør hun ikke."

Og unge og gamle kom rundt om fra med Roser, de dejligste, der blomstrede i hver Have, men de Roser var det ikke; fra Kærlighedens Urtegaard maatte Blomsterne hentes; men hvilken Rose der var Udtrykket af den højeste, den reneste Kærlighed?

Og Skjaldene sang om Verdens dejligste Rose, hver nævnede sin. Og der gik Bud vidt om Land til hvert Hjærte, der slog i Kærlighed, der gik Bud til hver Stand og hver Alder.

"Ingen har endnu nævnet Blomsten!" sagde den vise. "Ingen har peget hen paa det Sted, hvor den fremsprang i sin Herlighed. Ikke er det Roserne fra Romeo og Juliets Kiste eller fra Valborgs Grav, skønt de Roser ville altid dufte gennem Sagn og Sange, det er ej Roserne, som skyde frem fra Winkelrieds blodige Lanser, fra Blodet, der helligt vælder ud fra Heltens Bryst i Døden for Fædrelandet, skønt ingen Død er mere sød, ingen Rose rødere end dette Blod, der da flyder. Ej heller er det hin Underblomst, for hvis Pleje Manden i Aar og Dag, i lange søvnløse Nætter i den ensomme Stue, hengiver sit friske Liv, Videnskabens magiske Rose."

"Jeg ved, hvor den blomstrer," sagde en lyksalig Moder, der med sit spæde Barn kom til

Dronningens Leje. "Jeg ved, hvor Verdens dejligste Rose findes! Den Rose, der er Udtrykket af den højeste og reneste Kærlighed. Den blomstrer paa de blussende Kinder af mit søde Barn, naar det styrket af Søvnen slaar Øjnene op og ler imod mig med hele sin Kærlighed."

"Dejlig er den Rose, men en dejligere findes der!" sagde den vise.

"Ja, langt skønnere!" sagde en af Kvinderne. "Jeg har set den; en mere ophøjet hellig Rose blomstrer der ikke, men den var bleg, som Terosens Blade; paa Dronningens Kinder saa jeg den; hun havde lagt sin kongelige Krone og gik selv i den lange, sorgfyldte Nat med sit syge Barn, græd over det, kyssede det og bad til Gud en Bøn for det, som en Moder beder i Angestens Time."

"Hellig og vidunderlig i sin Magt er Sorgens hvide Rose, men dog er det ikke den."

"Nej, Verdens dejligste Rose saa jeg foran Herrens Alter!" sagde den fromme, gamle Biskop. "Jeg saa den lyse, som en Engels Aasyn viste sig. De unge Piger gik til Nadverens Bord, fornyede deres Daabs Pagt, og der blussede Roser, og der blegnede Roser paa de friske Kinder; en ung Pige stod der; hun saa med hele Sjælens fulde Renhed og Kærlighed op mod sin Gud; det var Udtrykket af den reneste og den højeste Kærlighed."

"Velsignet være den!" sagde den vise, "dog

ingen af eder har endnu nævnet Verdens dejligste Rose."

Da traadte ind i Stuen et Barn, Dronningens lille Søn; Taarerne stod i hans Øjne og paa hans Kinder; han bar en stor, opslagen Bog, dens Bind var af Fløjl og med store Sølvhægter.

"Moder!" sagde den lille, "oh, hør dog, hvad jeg har læst!" og Barnet satte sig ved Sengen og læste af Bogen om ham, der hengav sig selv til Korsets Død for at frelse Menneskene, selv de ufødte Slægter. 'Større Kærlighed gives der ikke!'"

Og der gik et Rosenskær over Dronningens Kinder, hendes Øjne bleve saa store, saa klare

thi hun saa fra Bogens Blade løfte sig Verdens dejligste Rose, Billedet af den, som fremsprang fra Kristi Blod paa Korsets Træ.

"Jeg ser den!" sagde hun. "Aldrig dør den, som ser den Rose, den dejligste paa Jorden!"

Paa den yderste Dag.

Den helligste Dag her blandt alle Livets Dage er den, vi dø paa; det er den yderste Dag, den hellige, store Forvandlingsdag. Har du rigtigt, alvorsfuldt tænkt over denne mægtige, visse, sidste Time her paa Jorden?

Der var en Mand, en strengt troende, som han kaldtes, en Stridsmand for Ordet, der var ham en Lov, en nidkær Tjener af en nidkær Gud. — Døden stod nu ved hans Seng, Døden med det strenge, himmelske Aasyn.

"Timen er kommen, du skal følge mig!" sagde Døden og rørte med sin iskolde Finger hans Fød-

der, og de isnede, Døden berørte hans Pande, derpaa hans Hjærte, og det brast derved, og Sjælen fulgte Dødsengelen.

Men i de faa Sekunder forud, mellem Indvielsen fra Fod til Pande og Hjærte, gik som et Havs store, tunge Bølger, alt hvad Livet havde bragt og vakt, hen over den døende. Saaledes ser man med ét Blik ned i det svimlende Dyb og omfatter i ét Tankelyn den umaadelige Vej; saaledes ser man med ét Blik, i én Sum, den talløse Stjernevrimmel, kendende Kloder og Verdener i det vide Rum.

I et saadant Øjeblik gyser den forfærdede Synder og har intet at hælde sig til, det er, som sank han ud i en uendelig Tomhed. — Men den fromme hælder sit Hoved til Gud og giver sig, som Barnet, hen i "din Villie ske med mig!"

Men denne døende havde ikke Barnets Sind, han følte, han var Mand; han gøs ikke som Synderen, han vidste, at han var den rette troende. Paa Religionens Former i al deres Strenghed havde han holdt; Millioner, vidste han, maatte gaa den brede Vej til Fordømmelsen; med Sværd og med Ild kunde han have ødelagt deres Legemer her, som alt deres Sjæl var det og altid vilde blive det —; hans Vej var nu mod Himlen, hvor Naaden aabnede ham Porten, Naaden, den lovede.

Og Sjælen gik med Dødsengelen, men én Gang endnu saa den hen til Lejet, hvor Støvbilledet laa i den hvide Ligskjorte, et fremmed

Aftryk af dens Jeg. — Og de fløj, og de gik — det var som i en mægtig Hal og dog som i en Skov; Naturen var beskaaren, udspændt, opbunden og sat i Række, kunstiggjort, som de gamle franske Haver; her var Maskerade.

"Det er Menneskelivet!" sagde Dødsengelen.

Alle Skikkelser saas mere eller mindre formummede; det var just ikke de ædleste eller mægtigste, alle de, som gik i Fløjl og Guld, det var ikke de laveste og ringe, alle de, der gik i Fattigfolks Kjole. — Det var en underlig Maskerade, og især ganske egent var det at se, hvorledes de alle sammen under deres Klædning skjulte omhyggelig noget for hverandre; men den ene sled i den anden, at det kunde blive synligt, og da saa man Hovedet af et Dyr stikke frem; hos én var det en grinende Abe, hos en anden en fæl Gedebuk, en klam Slange eller mat Fisk.

Det var Dyret, som vi alle bære paa, Dyret, som er vokset fast i Mennesket, og det hoppede, og det sprang og vilde frem, og enhver holdt Klæderne tæt om det, men de andre rev til Side og raabte: "Ser du! se! Det er ham! Det er hende!" og den ene blottede den andens Elendighed.

"Og hvad var Dyret hos mig?" spurgte den vandrende Sjæl; og Dødsengelen pegede hen for sig paa en stolt Skikkelse, og om dens Hoved viste sig en broget Glorie med skinnende Farver, men ved Mandens Hjærte skjulte sig Dyrets Fødder; Glorien var kun Fuglens brogede Hale.

Og som de vandrede frem, skreg store Fugle fælt fra Træernes Grene; med lydelige Menneskestemmer skreg de: "Du Dødsvandrer, husker du mig?" — det var alle de onde Tanker og Begæringer fra hans Livs Dage, som raabte til ham: "Husker du mig?"

Og Sjælen gøs et Øjeblik, thi den kendte Stemmerne, de onde Tanker og Begæringer, der traadte op som Tingsvidner.

"I vort Kød, i vor onde Natur bor intet godt!" sagde Sjælen, "men Tankerne hos mig blev ikke til Gerninger, Verden har ikke set den onde Frugt!" og han skyndte sig end mere for snart at komme bort fra de fæle Skrig, men de store, sorte Fugle omsvævede ham i Kredse og skreg og skreg, som skulde det høres over al Verden; og han sprang som den jagede Hind, og ved hvert Trin stødte han Foden mod skarpe Flintesten, og de skar hans Fødder; og det smertede ham. "Hvor komme disse skarpe Stene her? Som vissent Løv ligge de hen over Jorden!"

"Det er hvert uforsigtigt Ord, du lod falde, og som saarede din Næstes Hjærte langt dybere, end Stenene nu saare din Fod!

"Det tænkte jeg ikke over!" sagde Sjælen.

"Dømmer ikke, saa skulle I ikke dømmes!" klang det gennem Luften.

"Alle have vi syndet!" sagde Sjælen og løftede sig atter. "Jeg har holdt Loven og Evangeliet, jeg har gjort, hvad jeg kunde gøre, jeg er ikke som de andre!"

Og de stod ved Himlens Port, og Engelen, Indgangens Bevogter, spurgte: "Hvo er du?" Sig mig din Tro, og vis mig den i dine Gerninger!"

"Jeg har strengt opfyldt alle Bud! jeg har ydmyget mig for Verdens Øjne, jeg har hadet og forfulgt det onde og de onde, de, som gaa den brede Vej til den evige Fordømmelse, og jeg vil det endnu, med Ild og med Sværd, dersom jeg mægter det!"

"Du er altsaa en af Mahomeds Bekendere!" sagde Engelen.

"Jeg! — aldrig!"

"Hvo, som griber til Sværdet, skal omkomme ved Sværdet, siger Sønnen; hans Tro har du ikke. Er du maaske en Israels Søn, der med Moses siger: Øje for Øje og Tand for Tand! en Israels Søn, hvis nidkære Gud er kun dit Folks Gud!"

"Jeg er Kristen!"

"Det kender jeg ikke i din Tro og dine Gerninger. Kristi Lære er Forsoning, Kærlighed og Naade!"

"Naade!" klang det gennem det uendelige Rum, og Himlens Port aabnede sig, og Sjælen svævede mod den aabne Herlighed.

Men Lyset, der udstrømmede, var saa blændende, saa gennemtrængende, at Sjælen veg tilbage som for et dråget Sværd; og Tonerne klang saa bløde og gribende, at ingen jordisk Tunge kan udsige det, og Sjælen bævede og bøjede sig

dybere og altid dybere, men den himmelske Klarhed trængte ind i den, da følte og fornam den, hvad den aldrig før saaledes havde følt, Byrden af sit Hovmod, sin Haardhed og Synd. — Det blev saa klart inden i den.

"Hvad godt jeg gjorde i Verden, det gjorde jeg, fordi jeg ikke kunde anderledes, men det onde — — det var af mig selv!"

Og Sjælen følte sig blændet af det rene himmelske Lys, afmægtig sank den, saaledes syntes det, dybt, rullet i sig selv; nedtynget, umoden for Himmeriges Rige, og i Tanken om den strenge, den retfærdige Gud vovede den ikke at fremstamme: "Naade!"

— Og, da var Naaden der, den ikke ventede Naade. —

Guds Himmel var i hele det uendelige Rum, Guds Kærlighed gennemstrømmede den i uudtømmelig Fylde.

"Hellig, herlig, kærlig og evig vorde du, Menneskesjæl!" klang det og sang det. Og alle, alle skulle vi paa vort Jordlivs yderste Dag, som Sjælen her, bæve tilbage for Himmeriges Glans og Herlighed, bøje os dybt, ydmyge nedsynkende og dog baarne af hans Kærlighed, hans Naade, holdes oppe, svævende i ny Baner, lutrede, ædlere og bedre, mere og mere nærme os Lysets Herlighed og styrket ved ham mægte at stige ind i den evige Klarhed.

"Alt paa sin rette Plads!"

Det er over hundrede Aar siden!

Der laa bag Skoven ved den store Indsø en gammel Herregaard og rundt om den var der dybe Grave, hvori vokste Dunhammer, Siv og Rør. Tæt ved Broen til Indkørselsporten stod et gammelt Piletræ, der hældede sig ud over Rørene.

Omme fra Hulvejen lød Horn og Hestetrampen, og derfor skyndte den lille Gaasepige sig med at faa Gæssene til Side fra Broen, før Jagtselskabet kom galopperende; det kom i saadan en Fart, at hun hurtigt maatte springe op paa en af de høje Stene ved Broen for ikke at blive

reden over Ende. Halvt Barn var hun endnu, fin og spinkel, men med et velsignet Udtryk i sit Ansigt og to rare, klare Øjne; men det saa Herremanden ikke paa; i den flyvende Fart han kom, vendte han Pisken i sin Haand, og af raa Lystighed stødte han hende med Skaftet lige for Brystet, saa hun gik bag over.

"Alt paa sin rette Plads!" raabte han, "i Skarnet med dig!" og saa lo han, det skulde nu være saa morsomt, og de andre lo med; hele Selskabet gjorde Skrig og Skraal, og Jagthundene goede, det var rigtignok:

"Rige Fugl kommer susende!"

— Gud ved, hvor rig han var endda.

Den stakkels Gaasepige greb for sig, idet hun faldt, og fik fat i en af de nedhængende Pilegrene; ved den holdt hun sig oppe over Dyndet, og saa snart Herskab og Hunde var vel inde af Porten, arbejdede hun paa at komme op, men Grenen knækkede af ved Kronen, og Gaasepigen faldt tungt tilbage i Rørene, da i det samme en kraftig Haand ovenfra greb hende. Det var en vandrende Hosekræmmer, som et Stykke borte havde set til og skyndte sig nu med at komme hende til Hjælp.

"Alt paa sin rette Plads!" sagde han i Spøg efter Herremanden og trak hende op paa det tørre; den afbrækkede Gren stillede han hen mod Stedet, hvor den var knækket af, men "paa sin rette Plads", det gaar ikke altid! og saa stak han Grenen ned i den bløde Jord, "gro, om du kan,

og skær dem en god Fløjte deroppe paa Gaarden!" han undte Herremanden og hans en dygtig Spidsrodsmarch; og saa gik han ind paa Herregaarden, men ikke op i Højsalen, dertil var han for ringe! ind til Folkene i Borgestuen kom han, og de saa paa hans Varer og købslog; men oppe fra Gildesbordet lød Skraal og Vræl, der skulde være Sang, de kunde den ikke bedre. Der lød Latter og Hundehyl, der var stor Fraasen og Sviren; Vin og gammelt Øl skummede i Glas og Krus, og Livhundene aad med; et og andet Bæst af dem blev af Junkerne kysset, efter at det først med den lange Ørelap var tørret om Snuden. Hosekræmmeren blev kaldt derop med sine Varer, men kun for at de kunde have deres Spas med ham. Vinen var gaaet ind og Forstanden ud. De hældte Øl i en Strømpe til ham, at han kunde drikke med, men hurtigt! det var nu saa overordentlig snildt og til Grin. Hele Drift Kvæg, Bønder og Bondergaarde bleve satte paa ét Kort og tabte.

"Alt paa sin rette Plads!" sagde Hosekræmmeren, da han igen var vel uden for Sodoma og Gomorra, som han kaldte det. "Den aabne Landevej, det er min rette Plads, deroppe var jeg slet ikke i mit Es." Og den lille Gaasepige nikkede til ham fra Markledet.

Og der gik Dage, og der gik Uger, og det viste sig, at den afbrækkede Pilegren, som Hosekræmmeren havde stukket ned ved Vandgraven, holdt sig stadig frisk og grøn, ja, at den endog-

saa skød ny Skud; den lille Gaasepige saa, at den maatte have fæstet Rod, og hun glædede sig saa inderligt derover, det var hendes Træ, syntes hun.

Ja, med det gik det fremad, men med alt andet paa Gaarden gik det svært tilbage ved Svir og Spil: det er to Triller, som ikke ere gode at staa paa.

Der var ikke gaaet seks Aar, saa vandrede Herremanden med Pose og Stav som fattig Mand fra Gaarden, og den blev købt af en rig Hosekræmmer, og det var just ham, som havde været til Spot og Grin og var buden Øl i en Strømpe; men Ærlighed og Driftighed, de give god Meldbør, og nu var Hosekræmmeren Herre paa Gaarden; men fra den Stund kom der aldrig Kortenspil der; "det er en slem Læsning", sagde han, "den kommer fra, at da Fanden første Gang saa Bibelen, vilde han vrænge en efter, der skulde være lige saadan, og saa opfandt han Kortenspillet!"

Den ny Herremand tog sig en Frue, og hvem var hun, det var den lille Gaasepige, som altid havde været skikkelig, from og god; og i de ny Klæder saa hun ud saa fin og køn, som var hun født en fornem Jomfru. Hvorledes gik det til? Ja, det er for lang en Historie i vor travle Tid, men det gik til, og det vigtigste kommer bagefter.

Velsignet og godt var der paa den gamle Gaard, Moder stod selv for det indvendige og

Fader for det udvendige; det var ligesom Velsignelsen vældede frem, og hvor Velstand er, der kommer Velstand til Huse. Den gamle Gaard blev pudset og malet, Gravene rensede og Frugttræer plantede; venligt og godt ser der ud, og Stuegulvet var blankt som et Spækkebræt. I den store Sal sad om Vinteraftenerne Madammen med alle sine Piger og spandt uldent og Linned; og hver Søndag Aften læstes der højt af Bibelen, og det af Justitsraaden selv, for han blev Justitsraad, Hosekræmmeren, men det var først paa hans meget gamle Dage. Børnene vokste til, — der kom Børn, og alle bleve de vel oplærte, men de havde jo ikke lige gode Hoveder, saadan som det er i enhver Familie.

Men Pilegrenen udenfor var bleven til et helt prægtigt Træ, der stod frit og ubeskaaret, "det er vort Stamtræ!" sagde de gamle Folk, og det Træ skulde holdes i Agt og Ære, sagde de til Børnene, ogsaa til dem, som ikke havde gode Hoveder.

Og nu var der gaaet hundrede Aar.

Det var i vor Tid; Søen var bleven til en Mose, og den gamle Herregaard var ligesom visket ud, der stod en aflang Pyt Vand med lidt Stensætning til Siden, det var Resten af de dybe Grave, og her stod endnu et prægtigt gammelt Træ, der hældede sine Grene, det var Stamtræet; det stod og viste, hvor smukt et Piletræ kan være, naar det faar Lov til at skøtte sig selv. — Det var jo rigtignok revnet midt i Stammen, lige

nede fra Roden og op til Kronen, Stormen havde drejet det lidt, men det stod, og fra alle Revner og Sprækker i det, hvor Vind og Vejr havde lagt Muldjord ind, vokste Græs og Blomster; især øverst, hvor de store Grene delte sig, var der ligesom en hel lille hængende Have med Hindbær og Fuglegræs, ja, endogsaa et lille bitte Rønnebærtræ havde der rodfæstet sig og stod saa slankt og fint midt oppe i det gamle Piletræ, der spejlede sig i det sorte Vand, naar Vinden havde drevet Andemaden hen i et Hjørne af Vandpytten. — En lille Sti, hen over Hovmarken, førte tæt her forbi.

Højt paa Banken ved Skoven, med en dejlig Udsigt, laa den ny Gaard, stor og prægtig, med Glasruder saa klare, at man skulde tro, at der slet ingen var. Den store Trappe ved Døren saa ud, som om den havde Lysthus paa af Roser og storbladede Planter. Græspletten var saa ren grøn, som om hvert Straa blev set efter Morgen og Aften. Inde i Salen hang kostelige Malerier, og der stod, med Silke og med Fløjl, Stole og Sofaer, der næsten kunde gaa paa deres egne Ben, Borde med blanke Marmorplader, og Bøger i Saffian og Guldsnit..... jo, det var rigtignok r'ge Folk, som boede her, det var fornemme Folk, her boede Baronens.

"Det ene svarede der til det andet, "Alt paa sin rette Plads!" sagde de ogsaa, og derfor vare alle de Skilderier, som engang havde været til Stads og Hæder paa den gamle Gaard, nu op-

hængte i Gangen til Karlekamret; rigtigt Skrammel var det, især to gamle Portrætter, det ene en Mand i rosenrød Kjole og med Paryk, det andet en Dame med pudret, opsat Haar, og en rød Rose i Haanden, men begge omgivne ens med en stor Krands af Pilegrene. Der var saa mange runde Huller i de to Billeder, og det kom af, at de smaa Baroner altid gik og skød deres Flitsbuer af paa de to gamle Folk. Det var Justitsraaden og Justitsraadinden, dem, hele Slægten stammede ned fra.

"Men de er ikke rigtig af vor Familie!" sagde en af de smaa Baroner. "Han var en Hosekræmmer, og hun en Gaasetøs. De vare ikke som Papa og Mama."

Billederne vare noget daarligt Skrammel, og "alt paa sin rette Plads!" sagde man, og saa kom Oldefar og Oldemor paa Gangen til Karlekamret.

Præstesønnen var Huslærer der paa Gaarden; han gik en Dag med de smaa Baroner og deres ældste Søster, der lige nylig var konfirmeret, og de kom hen over Stien, ned mod det gamle Piletræ; og medens de gik, bandt hun en Buket af Markens Grønt; "alt paa sin rette Plads," og det blev et Skønheds Hele. Imidlertid hørte hun dog meget godt efter alt hvad der blev sagt, og det glædede hende saa meget at høre Præstesønnen fortælle om Naturens Kræfter og Historiens store Mænd og Kvinder; hun var en sund

velsignet Natur, adlet i Sjæl og Tanke og med et Hjærte til ret at omfatte alt det af Gud skabte.

De standsede nede ved det gamle Piletræ: den mindste af Baronerne vilde saa gerne have sig en Fløjte skaaret, det havde han før faaet af andre Piletræer, og Præstesønnen brød en Gren af.

"Oh, gør det ikke!" sagde den unge Baronesse; men saa var det gjort. "Det er jo vort gamle, berømmelige Træ! jeg holder saa meget af det! ja, derfor ler man mig ogsaa ud hjemme, men det er det samme! Der er et Sagn om det Træ —!"

Og nu fortalte hun alt hvad vi have hørt om Træet, om den gamle Gaard, om Gaasepigen og Hosekræmmeren, som mødtes her og bleve Stamforældre til den fornemme Slægt og til den unge Baronesse.

"De vilde ikke lade sig adle, de gamle, skikkelige Folk!" sagde hun. "De havde det Mundheld: "Alt paa sin rette Plads!" og det synes de, at de ikke kom, naar de for Penge lod sig ophøje. Det var deres Søn, min Bedstefader, som blev Baron, han skal have haft stor Lærdom, været høit anset og afholdt af Prinser og Prinsesser, været med ved alle deres Fester. Ham holde de andre hjemme mest af, men, jeg ved ikke selv, der er mig noget ved det gamle Par, som drager mit Hjærte til dem; der maa have været saa hyggeligt, saa patriarkalsk paa den gamle Gaard, hvor

Husmoderen sad og spandt med alle sine Piger, og den gamle Herre læste højt af Bibelen."

"Det har været prægtige Folk, fornuftige Folk!" sagde Præstesønnen; og saa vare de lige inde i Tale om Adel og borgerlig, og det var næsten, som om Præstesønnen ikke hørte til Borgerskabet, saaledes talte han om det at være af Adel.

"Det er lykkeligt at høre til en Slægt, som har udmærket sig! saaledes at have ligesom en Blodets Spore i sig til at gaa frem i det dygtige. Dejligt er det at eje et Slægtnavn, der er Adgangskort til de første Familier. Adel, betyder ædel, det er Guldmønten, der har faaet i Stempel, hvad den selv er i Værd. — Det er Tidens Tone, og mange Poeter slaa naturligvis ind i den, at alt hvad adeligt er skal være daarligt og dumt, men hos den fattige, jo lavere man stiger ned, des mere glinser det. Men det er ikke min Mening, thi det er aldeles galt, aldeles falskt. I de højere Stænder findes mange gribende skønne Træk; min Moder har fortalt mig ét, og jeg kunde give flere. Hun var i Besøg i et fornemt Hus i Byen, min Mormor, tror jeg, havde opammet den naadige Frue. Min Moder stod i Stuen med den gamle, højadelige Herre; da saa han, at der kom nede i Gaarden en gammel Kone paa Krykker; hver Søndag kom denne og fik et Par Skilling. "Der er den gamle Stakkel," sagde Herren, "hun har saa svært ved at gaa!" — og før min Moder forstod det, var han ude

af Døren og nede ad Trapperne, han, den halvfjerdsindstyveaarige gamle Excellence, var selv gaaet ned til den fattige Kone for at spare hende fra at gaa den besværlige Vej op efter den Skillings Hjælp, hun kom efter. Det er jo kun et ringe Træk, men som "Enkens Skærv" har den Klang fra Hjærtebunden, Klang fra Menneskenaturen; og derhen skal Digteren pege, i vor Tid just skal han synge derom, det gør godt, mildner og forsoner. Men hvor et Stykke Menneske, fordi han er af Blod og har Stamtavle som de arabiske Heste, staar paa Bagbenene og vrinsker i Gaden, og i Stuen siger: "Her har været Folk fra Gaden!" naar en borgerlig har været derinde, der er Adelen gaaet i Forraadnelse, bleven til en Maske af det Slags, som Tespis gjorde sig dem, og man morer sig over Personen og giver den Satiren i Vold."

Det var Præstesønnens Tale, den var noget lang, men saa var Fløjten skaaren.

Der var stort Selskab paa Gaarden, mange Gæster fra Omegnen og Hovedstaden, Damer klædte med Smag og uden Smag. Den store Sal ganske opfyldt med Mennesker. Omegnens Præster stod ærbødigt i Klump i et Hjørne, det saa ud som om der var Begravelse, men der var Fornøjelse, men den var endnu ikke sat i Gang.

Stor Koncert skulde der være, og derfor havde den lille Baron sin Pilefløjte ind med, men

han kunde ikke faa Vejr i den, det kunde ikk heller Papa, og derfor duede den ikke.

Der var Musik og Sang af det Slags, der er mest morsom for dem, som udove den; forresten nydeligt.

"De er ogsaa Virtuos!" sagde en Kavaler, der var sine Forældres Barn; 'De blæser Fløjte, De skærer den selv. Det er Geniet, der behersker — sidder paa højre Side, — Gud bevar's! jeg følger ganske med Tiden, det maa man. Ikke sandt, De vil henrykke os alle med det lille Instrument!" og saa rakte han ham den lille Fløjte, der var skaaret af Piletræet nede ved Vandpytten, og højt og lydeligt forkyndte han, at Huslæreren vilde skænke dem en Solo paa Fløjte.

Der skulde gøres Nar ad ham, det var let at forstaa, og Huslæreren vilde saa ikke blæse, skønt han nok kunde, men de trængte paa, de nødte ham, og saa tog han Fløjten og satte den for Munden.

Det var en underlig Fløjte! der lød en Tone saa udholdende, som den klinger fra Damplokomotivet, ja meget stærkere; den lød over hele Gaarden, Haven og Skoven, milevidt ud i Landet, og med Lyden kom der en Stormvind, som bruste: "Alt paa sin rette Plads!" — og saa fløj Papa, ligesom baaren af Vinden, ud af Gaarden og lige lukt ind i Røgterhuset, og Røgteren fløj op — ikke i Storstuen, der kunde han ikke komme, nej op i Tjenerkamret, mellem det fine Tjenerskab, der gik i Silkestrømper, og de stolte

Karle bleve som gigtslaaede ved, at saadan en ringe Person turde sætte sig til Bords mellem dem.

Men i Højsalen fløj den unge Baronesse op ved den øverste Bordende, hvor hun var værdig at sidde, men Præstesønnen fik Sæde ved Siden af, og der sad de begge to, som om de vare et Brudepar. En gammel Greve af Landets ældste Slægt blev urokket paa sin Hædersplads; for Fløjten var retfærdig, og det skal man være. Den vittige Kavaler, der var Skyld i Fløjtespillet, han, der var sine Forældres Barn fløj paa Hovedet ind imellem Hønsene, men ikke alene.

En hel Mil ud i Landet lød Fløjten, og der hørtes store Begivenheder. En rig Grossererfamilie, der kørte med fire, blæste aldeles ud af Vognen og fik ikke engang Plads bag paa; to rige Bønder, der i vor Tid vare voksede over deres egen Kornmark, blæste ned i Muddergrøften; det var en farlig Fløjte! lykkeligvis sprak den ved den første Lyd, og det var godt, saa kom den i Lommen igen: "Alt paa sin rette Plads!"

Dagen efter talte man ikke om den Begivenhed, derfor har man den Talemaade "at stikke Piben ind!" Alt var ogsaa i sin gamle Orden igen, kun at de to gamle Billeder, Hosekræmmeren og Gaasepigen, hang oppe i Højsalen, der vare de blæste op paa Væggen; og da en af de rigtige Kunstkendere sagde, at de vare malede af en Mesterhaand, saa bleve de hængende og

istandsatte, man vidste jo ikke før, at de duede, og hvor skulde man vide det. Nu hang de paa Hædersplads. "Alt paa sin rette Plads!" og der kommer det! Evigheden er lang, længere end denne Historie!"

Nissen hos Spækhökeren.

Der var en rigtig Student, han boede paa Kvisten og ejede ingenting; der var en rigtig Spækhøker, han boede i Stuen og ejede hele Huset, og ham holdt Nissen sig til, for her fik han hver Juleaften et Fad Grød med en stor Klump Smør i; det kunde Spækhøkeren give; og Nissen blev i Butikken, og det var meget lærerigt.

En Aften kom Studenten ind fra Bagdøren for selv at købe sig Lys og Ost; han havde ingen at sende, og saa gik han selv; han fik hvad han

forlangte, han betalte det, og der blev nikket "god Aften af Spækhøkeren og af Madammen, og det var en Kone, som kunde mere end nikke, hun havde Talegaver! — og Studenten nikkede igen og blev saa staaende midt i Læsningen af det Blad Papir, der var lagt om Osten, det var et Blad, revet ud af en gammel Bog, der ikke burde rives i Stykker, en gammel Bog, fuld af Poesi.

"Der ligger mer af den!" sagde Spækhøkeren, "jeg gav en gammel Kone nogle Kaffebønner for den; vil De give mig otte Skilling, skal De have Resten."

"Tak," sagde Studenten, "lad mig faa den i Stedet for Osten! jeg kan spise Smørrebrødet bart; syndigt var det, om hele den Bog skulde rives i Stumper og Stykker. De er en prægtig Mand, men Poesi forstaar De Dem ikke mere paa end en Bøtte."

Og det var uartigt sagt, især mod Bøtten, men Spækhøkeren lo, og Studenten lo, det var jo sagt saadan i et Slags Spøg. Men Nissen ærgrede sig, at man turde sige sligt til en Spækhøker, der var Husvært og solgte det bedste Smør.

Da det blev Nat, Butikken var lukket og alle til Sengs paa Studenten nær, gik Nissen ind og tog Madammens Mundlæder, det brugte hun ikke, naar hun sov, og hvor i Stuen han satte det paa nogen som helst Genstand, der fik den Maal og Mæle, kunde udtalte sine Tanker og Følelser lige saa godt som Madammen, men kun én ad Gan

gen kunde have det, og det var en Velgerning, for ellers havde de jo talt hverandre i Munden.

Og Nissen satte Mundlæderet paa Bøtten, hvori de gamle Aviser laa: "Er det virkelig sandt," spurgte han, "at De ikke ved, hvad Poesi er?"

"Jo, det ved jeg," sagde Bøtten, "det er saadant noget, som staar paa Nederdelen af Aviserne og klippes ud; jeg skulde tro, at jeg har mere af det inden i mig end Studenten, og jeg er kun en ringe Bøtte imod Spækhøkeren."

Og Nissen satte Mundlæderet paa Kaffemøllen, nej, hvor den gik! og han satte det paa Smørfjerdingen og Pengeskuffen; — alle vare de af Mening som Bøtten, og hvad de fleste ere enige om, det maa man respektere.

"Nu skal Studenten faa!" og saa gik Nissen ganske sagte ad Køkkentrappen op til Kvisten, hvor Studenten boede. Der var Lys derinde, og Nissen kiggede gennem Nøglehullet og saa, at Studenten læste i den pjaltede Bog nede fra. Men hvor der var lyst derinde! der stod ud af Bogen en klar Straale, der blev til en Stamme, til et mægtigt Træ, som løftede sig saa højt og bredte sine Grene vidt ud over Studenten. Hvert Blad var saa friskt, og hver Blomst var et dejligt Pigehoved, nogle med Øjne saa mørke og straalende, andre saa blaa og forunderlig klare. Hver Frugt var en skinnende Stjerne, og saa sang og klang det vidunderligt dejligt.

Nej, saadan Herlighed havde den lille Nisse

aldrig tænkt sig, end sige set og fornummet. Og saa blev han staaende paa Taaspidserne, kiggede og kiggede, til Lyset derinde slukkedes; Studenten blæste nok sin Lampe ud og gik til Sengs, men den lille Nisse stod der alligevel, thi Sangen klang endnu saa blød og dejlig, en yndig Vuggevise for Studenten, der lagde sig til Ro.

"Her er mageløst!" sagde den lille Nisse, "det havde jeg ikke ventet! — Jeg tror, at jeg vil blive hos Studenten —!" — og han tænkte og tænkte fornuftigt, og saa sukkede han: "Studenten har ingen Grød!" — og saa gik han — ja saa gik han ned igen til Spækhøkeren; — og det var godt, han kom, for Bøtten havde næsten forbrugt alt Madammens Mundlæder ved at udtale fra én Led alt hvad den rummede i sig, og nu var den lige i Begreb med at vende sig for at give det samme igen fra den anden Led, da Nissen kom og tog Mundlæderet igen til Madammen; men hele Butikken, fra Pengeskuffen til Pindebrændet, havde fra den Tid Mening efter Bøtten, og agtede den i en saadan Grad og tiltroede den saa meget, at naar Spækhøkeren siden efter læste "Kunst- og Teateranmeldelser" af sin "Tidende", den om Aftenen, saa troede de, at det kom fra Bøtten.

Men den lille Nisse sad ikke længer rolig og lyttede til al den Visdom og Forstand dernede, nej, saa snart at Lyset skinnede fra Kvistkamret, saa var det, ligesom om Straalerne vare stærke Ankertove, der drog ham derop, og han maatte af Sted og kigge ind ad Nøglehullet, og

... ...ibruste ham da en Storhed, som den vi føle ved det rullende Hav, naar Gud i Stormen gaar hen over det, og han brast i Graad, han vidste ikke selv, hvorfor han græd, men der var i denne Graad noget saa velsignet. — Hvor det maatte være mageløst dejligt at sidde med Studenten under det Træ, men det kunde ikke ske, — han var glad ved Nøglehullet. Der stod han endnu paa den kolde Gang, da Efteraarsvinden blæste ned fra Loftslugen, og det var saa koldt, saa koldt, men det følte den lille først, naar Lyset slukkedes inde paa Tagkamret, og Tonerne døde hen for Vinden. Hu! saa frøs han og krøb ned igen i sin lune Krog; der var mageligt og behageligt! — Og da Julegrøden kom med en stor Klump Smør, — ja, saa var Spækhøkeren Mester.

Men midt om Natten vaagnede Nissen ved et frygteligt Rabalder paa Vinduesskodderne. Folk udenfor dundrede paa! Vægteren peb, der var stor Ildløs; hele Gaden stod i lys Lue. Var det her i Huset eller hos Naboens? Hvor? Det var en Forfærdelse! Spækhøkermadammen blev saa befippet at hun tog sine Guldørenringe af Ørene og puttede dem i Lommen for dog at redde noget. Spækhøkeren løb efter sine Obligationer, og Tjenestepigen efter sin Silkemantille, den havde hun Raad til: enhver vilde redde det bedste, og det vilde ogsaa den lille Nisse, og i et Par Spring var han oppe ad Trappen og inde hos Studenten, som stod ganske rolig ved det aabne Vin-

due og saa ud paa Ilden, der var i Genboens Gaard. Den lille Nisse greb paa Bordet den vidunderlige Bog, puttede den i sin røde Hue og holdt paa den med begge Hænder, Husets bedste Skat var frelst; og saa for han af Sted, helt ud paa Taget, helt op paa Skorstenen, og der sad han, belyst af det brændende Hus lige over for, og holdt med begge Hænder paa sin røde Hue, hvori Skatten laa. Nu kendte han sit Hjærtelag, hvem han egentlig hørte til; men da saa Ilden var slukket, og han blev besindig, — ja: "Jeg vil dele mig imellem dem!" sagde han, "jeg kan ikke rent slippe Spækhøkeren, for Grødens Skyld!"

Og det var ganske menneskeligt! — Vi andre gaa ogsaa til Spækhøkeren — for Grøden.

Et Blad fra Himlen.

Højt oppe i den tynde, klare Luft fløj en Engel med en Blomst fra Himlens Have, og idet han trykkede et Kys paa Blomsten, gik der et lillebitte Blad af, og det faldt ned paa den dyndede Jord midt i Skoven, og straks fæstede det Rod og satte Skud midt imellem de andre Urter.

"Det er en løjerlig Stikling den!" sagde de, og ingen vilde kendes ved den, hverken Tidsel eller Brændenælde.

"Det er nok en Slags Havevækst!" sagde de og grinede, og saa var den til Nar som Havevækst; men den vokste og vokste som ingen anden og skød sine Grene i lange Ranker vidt omkring.

"Hvor skal du hen!" sagde de høje Tidsler, der havde Torn paa hvert Blad, "du løber noget avet om! det har ingensteds hjemme! vi kunne ikke staa og bære dig!"

Vinteren kom, Sneen laa hen over Planten, men fra den fik Snelaget en Glans, som blev det nedenfra gennemstrømmet af Sollys. I Foraaret stod der en blomstrende Vækst, dejlig som ingen anden i Skoven.

Saa kom den botaniske Professor, der havde Skudsmaalsbog paa, at han var hvad han var, han saa paa Planten, han bed i den, men den stod ikke i hans Plantelære: det var ham ikke muligt at finde ud, til hvilken Klasse den hørte.

"Det er en Afart!" sagde han. — "Jeg kender den ikke, den er ikke optagen i Systemet!"

"Ikke optagen i Systemet," sagde Tidsler og Nælder.

De store Træer rundt om hørte hvad der blev sagt, og ogsaa de saa, at det ikke var et Træ af deres Slags, men de sagde ikke noget, hverken ondt eller godt, og det er altid det sikreste, naar man er dum.

Da kom igennem Skoven en fattig, uskyldig Pige; hendes Hjærte var rent, hendes Forstand stor gennem Troen, alt hendes Arvegods i denne Verden var en gammel Bibel, men fra dens Blade talte til hende Guds Stemme: Ville Menneskene dig ilde, husk af Historien om Joseph: "De tænkte ondt i deres Hjærte, men Gud tænkte at vende det til det bedre." Lider du Uret, mis-

kendes og forhaanes, husk ham, den reneste og bedste, ham som de spottede og naglede til Korsets Træ, hvor han bad: "Fader, forlad dem, de vide ikke, hvad de gøre!"

Hun standsede sin Gang foran den vidunderlige Vækst, hvis grønne Blade duftede saa sødt og vederkvægende, og hvor Blomsterne i det klare Solskin syntes et helt Farve-Fyrværkeri; og det klang fra enhver, som gemte den Melodiernes dybe Brønd, der i Aartusinder ikke tømmes. Med from Andagt saa hun paa al den Guds Herlighed; hun bøjede en af Grenene ned for ret at beskue Blomsten og indaande dens Duft, og det lyste i hendes Sind, det gjorde hendes Hjærte saa vel; gerne havde hun ejet en Blomst, men hun nænte ikke at bryde den af, den vilde jo snart visne hos hende; og hun tog kun et eneste af de grønne Blade, bar det hjem, lagde det i sin Bibel, og der laa det friskt, altid friskt og uvisneligt.

Mellem Bibelens Blade laa det gemt; med Bibelen blev det lagt under den unge Piges Hoved, da hun Uger efter laa i sin Ligkiste med Dødens hellige Alvor paa det fromme Ansigt, som om det afprægede sig i det jordiske Støv, at hun nu stod for sin Gud.

Men ude i Skoven blomstrede den vidunderlige Vækst, den var snart som et Træ at se til, og alle Trækfugle kom og bøjede sig for den, Svalen og Storken især.

"Det er udenlandsk Skaberi!" sagde Tidsel og

Borre, "saaledes kunne vi derhjemme dog aldrig bære os ad!"

Og de sorte Skovsnegle spyttede paa Træet.

Saa kom Svinehyrden, han ruskede Tidsler og Ranker op for at brænde Aske af det grønne; hele det vidunderlige Træ, rykket op med alle Rødder, fik han med i Bundtet; "det skal ogsaa gøre Gavn!" sagde han, og saa var det gjort.

Men i mere end Aar og Dag led Landets Konge af det dybeste Tungsind; han var flittig og arbejdsom, det hjalp ikke; der blev læst dybsindige Skrifter for ham, og der blev læst de allerletteste, man kunde finde, det hjalp ikke. — Da kom der Bud fra en af Verdens viseste Mænd; man havde henvendt sig til ham, og han lod dem vide, at der fandtes et sikkert Middel til at husvale og helbrede den lidende. "I Kongens eget Rige gror der i Skoven en Vækst af himmelsk Oprindelse, saadan og saadan ser den ud, man kan ikke tage fejl," og her fulgte en Tegning med af Væksten, den var let at kende! — "Den grønnes Vinter og Sommer, tag derfor hver Aften et friskt Blad deraf og læg det paa Kongens Pande, da lysner det om hans Tanke, og en dejlig Drøm til Natten vil styrke ham for den kommende Dag!"

Det var nu tydeligt nok, og alle Doctores og den botaniske Professor gik ud i Skoven, — Ja, men hvor var Væksten.

"Jeg har nok taaet den med i Bundtet!"

sagde Svinedrengen, "den er gaaet i Aske for længe siden, men jeg vidste ikke bedre!"

"Vidste ikke bedre!" sagde de alle sammen. "Uvidenhed! Uvidenhed! hvor er du stor!" og de Ord kunde Svinehyrden lægge sig paa Hjærtet, ham og ingen anden mente de.

Ikke et Blad var at finde, det eneste laa i den dødes Kiste, og derom vidste ingen.

Og Kongen selv kom i sit Mismod ud i Skoven til Stedet. "Her har Træet staaet!" sagde han, "det er et helligt Sted!"

Og Jorden her blev indhegnet med et gyldent Gitter, og der kom Skildvagt og det baade Nat og Dag.

Den botaniske Professor skrev en Afhandling om den himmelske Plante, og derfor blev han forgyldt, og det var ham til stor Fornøjelse;

og Forgyldningen klædte ham og hans Familje, og det er det glædeligste ved den hele Historie; thi Væksten var borte, og Kongen var mismodig og bedrøvet — "men det var han ogsaa i Forvejen!" sagde Skildvagten.

De vises Sten.

Du kender da Historien om Holger Danske; den ville vi ikke fortælle dig, men spørge, om du fra den husker, at "Holger Danske vandt det store Indieland Øster ud til Verdens Ende, til det Træ, som kaldes Solens Træ," som Christen Pedersen siger det; kender du Christen Pedersen? det faar være det samme, at du ikke kender ham. Holger Danske gav der Præst Jon Magt og Værdighed over Indieland. Kender du Præst Jon? Ja, det kan ogsaa være det samme, at du ikke kender ham, for han kommer slet ikke for her i Historien; du skal faa høre her om Solens Træ i "Indieland, Øster ud til Verdens Ende," som de forstod det den Gang, de, der ikke havde

læst Geografi, som vi have læst den; men det kan nu ogsaa være det samme!

Solens Træ var et prægtigt Træ, som vi aldrig have set det, og du heller aldrig vil faa det at se; Kronen strakte sig flere Mile rundt om, den var egentlig en hel Skov, enhver af dens mindste Grene var igen et helt Træ; der var Palme, Bøg, Pinie, Platan, ja alle de Slags Træer, som findes rundt om i Verden, skød her frem som Smaagrene paa de store Grene, og disse selv, med deres Bugter og Knuder, gjorde ligesom Dale og Høje, de vare beklædte med et fløjlsblødt Grønt, der mylrede af Blomster; hver Gren var som en udstrakt blomstrende Eng eller den yndigste Have; Solen skinnede her ned med velsignede Straaler; det var jo Solens Træ, og Fuglene fra alle Verdens Kanter samlede sig her, Fuglene fra det fjerne Amerikas Urskove, fra Damaskus's Rosenhaver, fra det indre Afrikas Skovorken, hvor Elefanten og Løven bilde sig ind, at de alene regere; Polarfuglene kom, og Storken og Svalen kom naturligvis ogsaa; men Fuglene vare ikke de eneste levende Skabninger, som kom her; Hjorten, Egernet, Antilopen og hundrede andre Dyr med Flugt og Dejlighed vare her hjemme; en stor, duftende Have var jo Træets Krone, og inde i den, hvor de allerstørste Grene strakte sig som grønne Højder, laa et Slot af Krystal, med Udsigt til alle Verdens Lande; hvert Taarn løftede sig som en Lillie, man kunde gaa op igennem Stilken, for der var Trappe in-

deni, saa kan du jo nok forstaa, det, man kunde træde ud paa Bladene, det var Balkoner, og øverst i Blomsten selv var den dejligste, straalende Rundsal, der ikke havde andet Tag end den blaa Himmel med Sol eller Stjerner: lige saa herligt, paa en anden Vis, var der nede i Slottets udstrakte Sale, her i Væggene afspejlede sig den hele Verden rundt om; man kunde se alt hvad der skete, saa at man ikke behøvede at læse Aviser, og dem havde de heller ikke her. Alt var at se i levende Billeder, kunde man kun være over at se det, eller gad være over det; thi for meget er for meget, selv for den visteste Mand, og her boede den viseste Mand. Hans Navn er saa svært at udtale, du kan ikke udtale det, og det kan ogsaa være det samme. Han vidste alt, hvad et Menneske kan vide og vil komme til at vide paa denne Jord; enhver Opfindelse, der var gjort og vilde blive gjort, men heller ikke mere, for der er Grænse for alt. Den vise Kong Salomon var kun halv saa klog, og han var dog meget klog; han herskede over Naturkræfterne, over mægtige Aander, ja Døden selv maatte hver Morgen bringe ham Bud og Liste over hvem, der den Dag skulde dø, men Kong Salomon selv maatte ogsaa dø, og det var den Tanke, som tit forunderligt levende opfyldte Gransker en, den mægtige Herre paa Slottet i Solens Træ. Ogsaa han, i hvor højt han i Visdom stod over Menneskene, skulde engang dø, vidste han, hans Børn skulde dø; som Skovens Løv vilde de henfalde og blive Støv.

Menneskeslægten saa han henvejre som Bladene paa Træet og ny komme i Stedet, men Bladene, som faldt, vokste aldrig frem igen, de gik over i Støv, i andre Plantedele. Hvad skete med Menneskene, naar Dødens Engel kom? Hvad var det at dø? Legemet gik i Opløsning, og Sjælen — ja hvad var den? Hvad blev den? Hvorhen gik den? "Til det evige Liv," sagde Religionens Trøst; men hvorledes var Overgangen? Hvor levede man og hvorledes? "I Himlen deroppe!" sagde de fromme, "der op gaa vi!" — "Der op!" gentog den vise og saa mod Sol og Stjerner. "Der op!" og han saa fra Jordens runde Kugle, at oppe og nede var ét og det samme, eftersom man stod paa den svævende Kugle; og steg han op saa højt, Jordens højeste Bjerge løftede deres Top, da blev den Luft, vi nede kalde klar og gennemsigtig, "den rene Himmel", et kulsort Mørke, stramt som et Klæde, og Solen var at se gloende uden Straaler, vor Jord laa svøbt i en Orangetaage. Begrænset var det for Legemets Øje, tillukt for Sjælens med, hvor ringe var vor Viden, selv den viseste vidste kun lidt af det vigtigste for os.

I Slottets Lønkammer laa den störste Jordens Skat: "Sandhedens Bog". Blad for Blad læste han i den. Det var en Bog, hvori ethvert Menneske mægter at læse, men kun stykkevis, Skriften sitrer for mangt et Øje, saa at det ikke formaar at stave Ordene; paa enkelte Blade bliver ofte Skriften saa bleg, saa forsvindende, at der

kun ses et tomt Blad; jo visere man er, des mer kan man læse, og den viseste læser det allermeste; han vidste dertil at samle Stjernelyset, Sollyset, skjulte Kræfters Lys og Aandens Lys: ved dette forstærkede Skin paa Bladene kom for ham endnu mere af Skriften frem, men ved det Afsnit i Bogen, hvis Overskrift er: "Livet efter Døden", blev der ikke saa meget som en Tøddel at se. Det gjorde ham bedrøvet; — skulde han ikke mægte her paa denne Jord at finde et Lys, hvorved det synliggjordes ham, hvad der stod i Sandhedens Bog.

Som den vise Kong Salomon forstod han Dyrenes Sprog, han hørte deres Sang og Tale, men derved blev han ikke klogere herpaa; han udfandt Kræfterne i Planter og Metaller, Kræfter til at fjerne Sygdomme, fjerne Døden, men ikke tilintetgøre den. I alt hvad skabt var, og som han kunde naa, søgte han at finde Lyset, der mægtede at bestraale Forvisningen om et evigt Liv, men han fandt det ikke, Sandhedens Bog laa for ham som med ubeskrevne Blade. Kristendommen viste ham i Bibelen Fortrøstningens Ord om et evigt Liv, men han vilde læse det i sin Bog, og i den saa han intet.

Fem Børn havde han, fire Sønner, oplærte, som den viseste Fader kan oplære sine Børn, og én Datter, smuk, blid og klog, men blind, dog det syntes ikke at være hende et Savn; Fader og

Brødre vare Øine for hende, og Inderligheden var hende Syn for Sagn.

Aldrig havde Sønnerne været længere fra Slottets Sale, end Træets Grene strakte sig, Søsteren endnu mindre, de vare lykkelige Børn i Barndommens Land, i det dejlige, duftende Solens Træ. Som alle Børn holdt de meget af at høre fortælle, og Faderen fortalte dem meget, som andre Børn ikke vilde have forstaaet, men disse vare nu ogsaa lige saa kloge som hos os de fleste gamle Mennesker; han forklarede dem, hvad de saa i levende Billeder fra Slottets Vægge, Menneskenes Dont og Begivenhedernes Gang i alle Jordens Lande, og tit ønskede Sønnerne at være med derude og tage Del i al den Stordaad, og Faderen sagde dem da, at det var tungt og bitterligt i Verden, den var ikke ganske, som de saa den fra deres dejlige Barneverden. Han talte til dem om det skønne, sande og gode, sagde, at de tre Ting holdt Verden sammen, og under det Tryk, disse led, blev den til en Ædelsten, klarere end Diamantens Vand; dens Glans havde Værd for Gud, den overstraalede alt og var egentlig den, man kalder "de vises Sten". Han sagde dem, at ligesom man gennem det skabte kom til Vished om Gud, saaledes kom man gennem Menneskene selv til Vished om, at en saadan Ædelsten fandtes; mere kunde han ikke sige om den, mere vidste han ikke. Den Fortælling vilde nu for andre Børn have været for svær at forstaa,

men disse forstod den, og siden komme nok de andre med.

De spurgte Faderen om det skønne, sande og gode, og han forklarede dem det, sagde dem saa meget, sagde ogsaa, at da Gud skabte Menneskene af Jord, gav han sin Skabning fem Kys, Ild-Kys, Hjærte-Kys, inderlige Vor Herres Kys, og dem er det, vi nu kalde de fem Sanser; ved dem bliver det skønne, sande og gode set, fornummet og forstaaet, ved dem bliver det skattet, beskærmet og fremmet; fem Sanseevner ere givne indad og udad, Rod og Top, Legeme og Sjæl.

Det tænkte de Børn nu meget over, det var i deres Tanke Nat og Dag; da drømte den ældste af Brødrene en dejlig Drøm, og underlig nok, den anden Broder drømte den ogsaa, og den tredie drømte den og den fjerde, enhver af dem drømte lige ét og det samme; han drømte, at han drog ud i Verden og fandt de vises Sten; som en lysende Flamme paa hans Pande straalede den, da han, i Morgenskæret, paa sin pilsnare Hest red tilbage over de fløjlsgrønne Enge i Hjemmets Have ind i det fædrene Slot, og Ædelstenen kastede et saa himmelsk Lys og Skær over Bogens Blade, at det blev synligt, hvad der stod skrevet om Livet bag Graven. Søsteren drømte ikke om at komme ud i den vide Verden, det kom hende ikke i Tanke, hendes Verden var hendes Faders Hus.

"Jeg rider ud i den vide Verden!" sagde den ældste; prøve maa jeg dog dens Færd og tumle

mig mellem Menneskene; kun det gode og det sande vil jeg, med disse værner jeg om det skønne. Meget skal blive anderledes, naar jeg kommer med!" ja, han tænkte kækt og stort, som vi alle gøre det hjemme i Kakkelovnskrogen, før vi komme ud i Verden og prøve Regn og Rusk og Tornebuske.

De fem Sanser indad og udad var hos ham som hos de andre Brødre, højst udmærkede, men enhver af dem havde især én Sans, der i Styrke og Udvikling overgik alle de andre; hos den ældste var det Synet, det skulde især komme ham til gode. Han havde Øjne for alle Tider, sagde han, Øjne for alle Folkefærd, Øjne, der kunde se lige ned i Jorden, hvor Skattene laa, og lige ind i Menneskenes Bryst, som om der kun var en Glasrude for, — det vil da sige, han saa mere, end vi kunne se paa Kinden, der rødmer og blegner, Øjet, der græder eller ler. Hjort og Antilope fulgte ham til Grænsen Vester paa, og der kom de vilde Svaner og fløj mod Nordvest, dem fulgte han, og saa var han langt ude i den vide Verden, langt fra Faderens Land, der strakte sig: "Øster ud til Verdens Ende."

Naa, hvor han spilede Øjnene op! der var meget at se, og det er altid noget andet at se Stedet og Tingen selv end at faa det ved Billeder, om disse ere nok saa gode, og de vare overordentlig gode, de hjemme i hans Faders Slot. Han var nær ved, i det første Øjeblik, at tabe begge Øjnene af Forbavselse over alt det Skrammel, al

den Fastelavnsrispynt, der var stillet op som det skønne, men han tabte dem ikke, han havde en anden Bestemmelse for dem.

Grundigt og ærligt vilde han gaa til Værks i Erkendelse af det skønne, sande og gode, men hvorledes stod det til dermed? han saa, at som oftest fik det hæslige Buketten, hvor det skønne skulde have den, det gode blev tit ikke bemærket, og Middelmaadigheden blev beklappet og ikke beklapset. Folk saa paa Navn og ikke paa Gavn, saa paa Kjolen og ikke paa Manden, paa Kald og ikke paa Kaldelse. Det kunde nu ikke være anderledes.

"Ja, jeg maa nok til at tage ordentlig fat!" tænkte han, og han tog fat; men idet han søgte det sande, kom Djævelen, som er Løgnens Fader og Løgnen selv; gerne havde han straks slaaet begge Øjnene ud paa Seeren, men det var for groft; Djævelen gaar finere til Værks, han lod ham søge det sande og se paa det og paa det gode med, men idet han saa, blæste Djævelen ham en Skæve i Øjet, i begge Øjnene, den ene Skæve efter den anden, det var ikke godt for Synet, selv for det bedste Syn; Djævelen blæste saa Skæven op, til den blev en Bjælke, og saa var det forbi med de Øjne, der stod da Seeren som en blind Mand midt i den vide Verden, og den stolede han ikke paa; han opgav sine gode Tanker om den og om sig selv, og naar man opgiver baade Verden og sig selv, ja, saa er det forbi med en.

"Forbi!" sang de vilde Svaner, som fløj hen over Havet, Øster paa; "forbi!" sang Svalerne, der fløj mod Øster til Solens Træ, og det var ikke gode Efterretninger for dem hjemme.

"Det er nok gaaet "Seeren" daarligt!" sagde den anden Broder, "men det kan vel gaa "Høreren" bedre!" Hørelsens Sans var det, som han især havde skærpet, han kunde høre Græsset gro, saa vidt havde han bragt det.

Hjærtelig Afsked tog han, red af Sted med gode Evner og gode Forsætter. Svalerne fulgte ham, og han fulgte Svanerne, og saa var han langt fra Hjemmet ude i den vide Verden.

Man kan nu ogsaa have for meget af en god Ting, det maatte han sande, Hørelsen hos ham var for stærk, han hørte jo Græsset gro, men saa hørte han ogsaa hvert Menneskehjærte slaa i Glæde og i Smerte, det var for ham, som om hele Verden var et Urmagerværksted, hvor alle Ure gik "dik, dik!" alle Taarnure slog "ding! dang!" nej, det var ikke til at døje, men han holdt Ørene stive, saa længe han kunde; til sidst blev det for voldsomt for et ene Menneske, al den Støj og det Skraal; der kom Gadedrenge paa tresindstyve Aar, det er ikke Alderen, der gør det; de skraalte op, det var nu til at le ad, men saa kom Sladderen, den hvislede gennem alle Huse, Stræder og Gader, lige ud ad Landevejen; Løgnen var højrøstet og spillede Herskab, Narrebjælden ringede op og sagde, at den var Kirkeklokke, det blev for galt for Høreren, han stak

Fingrene ind i begge Øren, — men han hørte endnu falsk Sang og ond Klang; Sladder og Tjadder, sejg holdte Paastande, ikke en sur Sild værd, flagrede ved Tungen, saa det sagde knæk, knæk! i den gode Omgang. Der var Lyd og Lyder, Bulder og Skrald, udad og indad, bevar os! det var ikke til at holde ud, det var alt for galt! han stak Fingeren dybere i begge sine Øren, altid dybere, og saa sprang Trommehinden, nu hørte han ingenting, heller ikke det skønne, sande og gode, der hvor Hørelsen skulde være Bro til hans Tanke, og han blev stille og mistænksom, troede ingen, troede til sidst ikke sig selv, og det er meget ulykkeligt; han vilde ikke finde og hjembringe den mægtige Ædelsten, og han opgav det og sig selv med, og det var nu det allerværste. Fuglene, som fløj Øster paa, bragte Bud herom, til det naaede Faderens Slot i Solens Træ; Brev kom der ikke, der var jo heller ingen Post.

"Nu vil jeg prøve det!" sagde den tredie, "jeg har en fin Næse!" og det var nu ikke fint sagt, men saaledes talte han, og man maa tage ham, som han var, han var det gode Humør, og han var en Poet, en virkelig Poet, han kunde synge ud, hvad han ikke kunde sige; meget kom ham i Tankegangen længe før hos de andre. "Jeg lugter Luften!" sagde han, og det var ogsaa Lugtesansen, der hos ham i høj Grad var udviklet, og den han gav et stort Omraade i det skønnes Rige. "En holder af Æbleduft, og en holder af Stald-

duft!" sagde han, "hver Duftregion i det skønnes Rige har sit Publikum. Nogle føle sig hjemme i Kippeluft ved den rygende Tande i Tællelyset, hvor Snapsens Stank blander sig med den slette Tobaksrøg, andre sidde heller i den kvalme Jasminduft eller gnide sig med den stærke Nellikeolie, den kan man fornemme. Nogle søge den friske Søbrise, den raske Kuling eller stige op paa den høje Bjergtop og se ud over det travle Smaaliv!" ja, det sagde han; det var, som om han havde været ude i Verden før, levet med Menneskene og kendte dem, men han havde den Klogskab i sig selv, den var Poeten i ham, det Vor Herre havde givet ham i Skænk paa Vuggen.

Nu sagde han Farvel til det faderlige Hjem i Solens Træ, han gik gennem Hjemmets Dejlighed, men udenfor satte han sig op paa Strudsen, der løber stærkere end en Hest, og da han siden saa de vilde Svaner, svang han sig op paa Ryggen af den stærkeste; han holdt meget af Forandring, og saa fløj han ud over Havet til fremmede Lande, med store Skove, dybe Søer, mægtige Bjerge og stolte Byer, og hvor han kom, var det, som gik der et Solskin hen over Egnen; hver Blomst og Busk duftede mere stærk i Fornemmelsen af, at der var den nær en Ven, en Beskytter, der skattede og forstod den, ja den forkuede Rosenhæk løftede sine Grene, udfoldede sine Blade og bar den yndigste Rose; enhver kunde se den, selv den sorte, vaade Skovsnegl bemærkede dens Dejlighed.

"Jeg vil give Blomsten mit Mærke!" sagde Sneglen, "nu har jeg spyttet paa den, andet kan jeg ikke gøre!"

"Saadan gaar det nok med det skønne i Verden!" sagde Poeten, og han sang en Vise derom, sang den paa sin Maade, men ingen hørte paa den; derfor gav han Trommeslageren to Skilling og en Paafuglefjer, og saa satte han Visen ud for Tromme og slog den ud i Byen, i alle Gader og Stræder; saa hørte Folk den og sagde, at de forstod den, den var saa dyb! og nu kunde Poeten synge flere Viser, og han sang om det skønne, det sande og det gode, og de hørte derom i Kippen, hvor Tællelyset osede, de hørte det i den friske Kløvereng, i Skoven og paa den aabne Sø: det lod til, at denne Broder fik større Held, end de to andre havde det; men det kunde Djævelen ikke lide, og saa kom han straks med Kongerøgelse og Kirkerøgelse og al den Hæderens Røgelse, der findes kan, og som Djævelen forstaar at destillere; de allerstærkeste Røgelser, som kvæle alle de andre og kunne gøre selv en Engel tummelumsk, sagtens en stakkels Poet; Fanden ved nok, hvorledes han skal tage de Folk! han tog Poeten med Røgelse, saa at han blev rent henne i det, glemte sin Sendelse, sit Fædrenehjem, — alt, sig selv med; han gik op i Røg og Røgelse.

Alle Smaafugle, da de hørte det, sørgede og sang ikke i tre Dage. Den sorte Skovsnegl blev sortere endnu, ikke af Sorg, men af Misundelse.

"Det var mig," sagde han, "der burde været røget for, det var mig, der gav ham Ideen til hans berømteste Vise, den for Tromme, om Verdens Gang; det var mig, der spyttede paa Rosen, det kan jeg skaffe Vidner paa!"

Men hjemme i Indiens Land lød intet Bud derom; alle Smaafugle sørgede jo og tav i tre Dage, og da Sørgetiden var omme, ja, saa havde Sorgen været saa stærk, at de havde glemt, hvem de sørgede over. Saaledes gaar det!

"Nu maa nok jeg ud i Verden! og blive borte ligesom de andre!" sagde den fjerde Broder. Han havde et lige saa godt Humør som den foregaaende, men han var ikke Poet, og saa havde han just Grund til at have godt Humør; de to havde bragt Munterhed paa Slottet; nu gik den sidste Munterhed. Synet og Hørelsen ere altid af Menneskene blevne ansete for de to betydeligste Sanseevner, dem man især ønsker sig stærke og skærpede, de tre andre Sanser blive ansete for mindre væsentlige, men det var slet ikke denne Søns Mening, han havde især udviklet Smagen i al den Betydning, hvori den kan tages, og den har en stor Magt og et mægtigt Regimente. Den regerer over baade hvad der gaar gennem Munden og gennem Aanden, derfor smagte han paa hvad der var i Pande og Potte, i Flaske og i Kar; det var det grove i Embedet, sagde han; hvert Menneske var ham en Pande, det kogte i, hvert Land et uhyre Køkken, aandeligt taget, det var det fine, og nu vilde han ud og prøve det fine.

"Maaske er Lykken bedre for mig, end den var for mine Brødre!" sagde han. "Jeg tager af Sted! men hvilken Befordring skal jeg tage? Ere Luftballonerne opdagede?" spurgte han sin Fader, der jo vidste om alle Opdagelser, der vare gjorte eller vilde blive det. Men Luftballonerne vare ikke opdagede, ikke heller Dampskibe og Jernbaner. "Ja, saa tager jeg en Luftballon!" sagde han, "min Fader ved, hvorledes de skulle gøres og styres, det lærer jeg! Ingen kender Opfindelsen, og saa tro de, det er et Luftsyn; naar jeg har brugt Ballonen, brænder jeg den, derfor maa du give mig med nogle Stykker af den tilkommende Opfindelse, som kaldes kemiske Svovlstikker!"

Alt det fik han, og saa fløj han, og Fuglene fulgte længere med ham, end de havde fulgt med de andre Brødre, de gad nok set, hvorledes det gik med den Flugt, og altid kom der flere til, for de vare nysgerrige, det var en ny Fugl, der fløj, troede de; jo han fik rigtignok Følgeskab; Luften blev sort af Fugle, de kom som en sort Sky, som Græshoppesværmen hen over Ægyptens Land, og saa var han ude i den vide Verden.

"Jeg har haft en god Ven og Hjælper i Østenvinden," sagde han.

"Østenvinden og Vestenvinden, mener du!" sagde Vindene, "vi have været to til at skifte, ellers var du ikke kommen Nordvest!"

Men han hørte ikke, hvad Vindene sagde, og det kan ogsaa være det samme. Fuglene fulgte

nu heller ikke med længer; da de vare allerfle: blev et Par af dem kede af Farten. Der var gjort for meget af den Ting, sagde de. Han fik Indbildninger! "Det er slet ikke noget at flyve efter, det er ingenting! det er flovt!" og saa bleve de tilbage, de bleve alle sammen tilbage; det hele var jo ingenting.

Og Ballonen daledе ned over en af de største Byer, der satte Luftskipperen sig paa det højeste Sted, det var Kirkespiret. Ballonen gik til Vejrs igen, det skulde den ikke; hvor den blev af, var ikke godt at sige., men det er det samme, den var ikke opfunden.

Der sad han nu øverst paa Kirkespiret, Fuglene fløj ikke til ham, de vare kede af ham, og han var ked af dem. Alle Byens Skorstene røg og duftede.

"Det er Altere, der ere rejste for dig!" sagde Vinden; den vilde nu sige ham noget behageligt. Nok saa kæk sad han der og saa ned paa Folk i Gaderne; der gik en stolt af sin Pengepose, en stolt af sin Nøgle bag paa, uagtet han ikke havde noget at lukke op; en var stolt af sin Kjole, der gik Møl i, og en stolt af sin Krop, der gik Orm i.

"Forfængelighed! — Ja, jeg maa nok snart ned at røre op i Gryden og smage!" sagde han; "men her vil jeg dog sidde lidt endnu, Vinden kildrer mig saa dejligt paa Ryggen, det er stor Behagelighed. Jeg bliver siddende her, saa længe den Vind blæser. Jeg vil have lidt Ro; det er godt at ligge længe om Morgenen, naar man har me-

get at bestille, siger den dovne; men Dovenskab er en Rod til alt ondt, og ondt er der ikke i vor Familie, det siger jeg, og det siger hver Søn i Gaden! Jeg bliver siddende, saa længe denne Vind blæser, det smager mig!"

Og han blev siddende, men han sad paa Spirets Vejrhane, der drejede og drejede med ham, saa han troede, at det stadigt var den samme Vind; han blev siddende, og der kunde han sidde længe og smage.

Men i Indiens Land, i Slottet paa Solens Træ var der blevet tomt og stille, da Brødrene saaledes, den ene efter den anden, vare dragne bort!

"Det gaar dem ikke godt!" sagde Faderen; "aldrig bringe de hjem den lysende Ædelsten, den findes ikke for mig, de ere borte, døde —!" og han bøjede sig over Sandhedens Bog, stirrede paa det Blad, hvor han skulde læse om Livet efter Døden, men der var for ham intet at se og vide.

Den blinde Datter var hans Trøst og Glæde; saa inderlig kærligt sluttede hun sig til ham; for hans Glæde og Lykke ønskede hun, at den kostelige Juvel maatte findes og hjembringes. I Sorg og Længsel tænkte hun paa Brødrene, hvor vare de? Hvor levede de? saa inderligt ønskede hun at kunne drømme om dem, men underligt nok, selv i Drømme kunde hun ikke samles med dem. Endelig en Nat drømte hun, at deres Stemmer klang til hende, de kaldte, de raabte ude fra den

vide Verden, og hun maatte derud, langt, langt bort, og dog der syntes hun at være endnu i sin Faders Hus, Brødrene mødte hun ikke, men i sin Haand følte hun brænde ligesom en Ild, dog den smertede ikke, hun holdt den lysende Ædelsten og bragte sin Fader den. Da hun vaagnede, troede hun øjeblikkelig, at hun endnu holdt den; det var om sin Rok, hun knugede Haanden. I de lange Nætter havde hun spundet uafladeligt, paa Tenen var en Traad finere end Edderkoppens Spind; Menneskeøjne kunde ikke opdage den enkelte Traad; hun havde vædet den med sine Taarer, og den var stærk som et Ankertov. Hun rejste sig, hendes Beslutning var tagen, Drømmen maatte virkeliggøres. Det var Nat, hendes Fader sov, hun kyssede hans Haand, tog saa sin Ten og bandt Enden af Traaden fast til Faderens Hus, ellers vilde jo hun, den blinde, aldrig kunne finde hjem igen; Traaden havde hun at holde sig til, den stolede hun paa og ikke paa sig selv og andre. Hun plukkede fire Blade af Solens Træ, dem vilde hun give til Vind og Vejr at bringe Brødrene som Brev og Hilsen, dersom hun ikke skulde møde dem derude i den vide Verden. Hvorledes vilde det vel der gaa hende, det stakkels blinde Barn; dog hun havde den usynlige Traad at holde sig ved; fremfor alle de andre havde hun i Eje én Evne: Inderligheden, og det var ved den, som om hun havde Øjne lige ud i Fingerspidserne og Øren lige ind i Hjærtet.

Og saa gik hun ud i den tumlende, rum-

lende, underlige Verden, og hvor hun kom, blev Himlen solskinsklar, hun kunde fornemme den varme Straale, Regnbuen spændte sig fra den sorte Sky hen over den blaa Luft; hun hørte Fuglenes Sang, hun fornam Duft fra Orange- og Æblehaver, saa stærk, at hun troede at kunne smage det. Bløde Toner og dejlig Sang naaede til hende, men ogsaa Hyl og Skrig; sælsomt i Strid med hinanden klang Tanker og Domme. Ind i Hjærtets Kroge lød Hjærteklangen og Tankeklangen fra Menneskene; det bruste i Kor

"Vort Jordliv er kun Regn og Rusk,
en Nat, hvori vi græde!"

Men der lød ogsaa Sangen:

"Vort Jordliv er en Rosenbusk
med Solskin og med Glæde."

Og klang det bitterligt:

"Enhver kun tænker paa sig selv,
den Sandhed er os givet."

Saa lød til Gensvar:

"Der gaar en Kærlighedens Elv
igennem Jordelivet!"

Hun hørte jo nok Ordene:

"Det hele her er bitte smaat,
en Vrange har hver Side!"

Men hun fornam ogsaa:

"Der sker saa meget stort og godt,
som Verden knap faar vide."

Og sang det rundt om i brusende Kor:

"Gør Nar af alt, le alting ud,
le med i Hundeglammen!"

Saa lød det inde i den blinde Piges Hjærte:

"Hold paa dig selv, hold fast paa Gud,
ske saa hans Villie, Amen!"

Og hvor hun i Kredsen af Mænd og Kvinder, hos gamle og unge, traadte op, lyste i Sjælen Erkendelsen af det sande, gode og skønne; overalt hvor hun kom, i Kunstnerens Værksted, i den rige, festlige Salon og i Fabrikken mellem de snurrende Hjul var det, som om Solstraalen kom, som Strengen klang, Blomsten duftede, og den forfriskende Dugdraabe faldt paa det forsmægtende Blad.

Men det kunde Djævelen ikke finde sig i; han har nu mere end ti Tusinde Mands Forstand, og saa fandt han paa at hjælpe sig. Han gik til Sumpen, tog Bobbler af det raadne Vand, lod syvdobbelt Ekko af Løgnens Ord runge hen over dem, for det gjorde kraftigere; han stødte i Pulver betalte Hædersvers og bagvendte Ligprædikener, saa mange, der vare at finde, kogte dem i Taarer, som Misundelsen havde grædt, strøede oven paa Sminke, skrabet af en gusten Frøkenkind, og skabte heraf et Pigebarn i Skikkelse og Bevægelse som den blinde, velsignelsesrige Pige: "Inderlighedens milde Engel," kaldte Menneskene hende, og saa havde Djævelen Spillet gaaende. Verden vidste ikke, hvem af de to der var den rigtige, og hvor skulde Verden vide det!

"Hold paa dig selv, hold fast paa Gud,
ske saa hans Villie, Amen!"

sang den blinde Pige i fuld Fortrøstning. De fire grønne Blade fra Solens Træ gav hun Vind og Vejr at bringe som Brev og Hilsen til hendes Brødre, og hun var forvisset om, at det vilde opfyldes, og ogsaa det vilde blive opfyldt, at Juvelen fandtes, den, der overstraalede al jordisk Herlighed; fra Menneskehedens Pande vilde den straale til Faderens Hus.

"Til min Faders Hus!" gentog hun, "ja, paa Jorden er Juvelens Leje, og mer end Forvisningen om den bringer jeg; dens Glød fornemmer jeg, den svulmer større og større her i min tillukkede Haand! Ethvert lille Sandheds-Korn, nok saa fint, som den skarpe Vind dog førte og bar, opfangede jeg og gemte; jeg lod det gennemtrænges af Duften fra alt det skønne, i Verden er der saa meget deraf, selv for den blinde; jeg tog Klangen af Menneskets Hjærteslag i det gode og lagde deri; Støvgran er kun det hele, jeg bringer, men dog den søgte Ædelstens Støv i rig Fylde, hele min Haand fuld har jeg!" og hun strakte den frem mod — Faderen. Hun var i Hjemmet; med Tankens Flugt var hun naaet derhen, idet hun ikke slap den usynlige Traad til Faderens Hus.

De onde Magter for med Orkanens Bulder hen over Solens Træ, trængte med et Vindstød mod den aabne Port, ind i Lønkamret.

"Det henvejrer!" raabte Faderen og greb om Haanden, hun havde aabnet,

"Nej!" raabte hun i tryg Bevidsthed, "det kan ikke henvejre! jeg fornemmer Straalen varme ind i min Sjæl"

Og Faderen saa en lysende Lue, hvor det funklende Støv for ud fra hendes Haand hen over Bogens hvide Blad, der skulde melde om Visheden for et evigt Liv; i blændende Glans stod der en Skrift, et eneste synligt Ord kun, det ene Ord:

TRO.

Og hos dem igen vare de fire Brødre; Længsel efter Hjemmet havde grebet og ført dem, da det grønne Blad faldt paa deres Bryst; de vare komne, Trækfuglene fulgte og Hjort, Antilope og alle Skovens Dyr; de vilde ogsaa tage Del i Glæden, og hvorfor skulle ikke Dyrene det, naar de kunne?

Og som vi ofte have set, naar Solstraalen skinner gennem et Hul i Døren ind i den støvdampende Stue, at der da drejer sig en skinnende Støvsøjle, saaledes, men ikke plump og fattig som den, selv Regnbuen er tung og ikke kraftig nok i Farver mod det Skue, som viste sig her, saaledes løftede sig fra Bogens Blad, fra det lysende Ord Tro hvert Sandheds-Korn med Glan-

sen af det skønne, med Klangen fra det gode, staalende stærkere end Ildsøjlen i Natten, da Moses og Israels Folk drog til Canaanslandet; fra Ordet Tro gik Haabets Bro til Alkærligheden i det uendelige.

Klokken.

Om Aftenen, i de snævre Gader i den store By, naar Solen gik ned, og Skyerne skinnede som Guld oppe mellem Skorstenene, hørte tit snart den ene, snart den anden, en underlig Lyd ligesom Klangen af en Kirkeklokke, men det var kun et Øjeblik, den hørtes, for der var saadan en Rumlen med Vogne og saadan en Raaben, og det forstyrrer. "Nu ringer Aftenklokken!" sagde man, "nu gaar Solen ned!"

De, som gik uden for Byen, hvor Husene laa længere fra hverandre med Haver og smaa Marker, saa Aftenhimlen endnu prægtigere og hørte langt stærkere Klangen af Klokken; det var, som kom Lyden fra en Kirke dybt inde i den stille, duftende Skov; og Folk saa derhen og bleve ganske højtidelige. —

Nu gik mange Tider, den ene sagde til den anden: "Mon der er en Kirke derude i Skoven? Den Klokke har dog en underlig, dejlig Klang; skulle vi ikke tage derud og se lidt nærmere paa den." Og de rige Folk de kørte, og de fattige de gik, men Vejen blev dem saa underlig lang, og da de kom til en hel Del Piletræer, der vokste ved Udkanten af Skoven, saa satte de sig der og saa op i de lange Grene og troede, at de vare rigtigt i det grønne; Konditoren inde fra Byen kom derud og slog sit Telt op, og saa kom der nok en Konditor, og han hængte en stor Klokke op lige over sit Telt, og det en Klokke, som var tjæret for at kunne taale Regnen, og Knebelen manglede. Naar saa Folk tog hjem igen, sagde de, at det havde været saa romantisk, og det betyder noget ganske uden for Tevand. Tre Personer forsikrede, at de vare trængte ind i Skoven, lige til hvor den endte, og de havde altid hørt den underlige Klokkeklang, men det var for dem, ligesom den kom inde fra Byen; den ene skrev en hel Vise derom og sagde, at Klokken klang som en Moders Stemme til et kært, klogt Barn, ingen Melodi var dejligere end Klokkens Klang.

Landets Kejser blev ogsaa opmærksom derpaa og lovede, at den, som rigtig kunde opdage hvorfra Lyden kom, skulde faa Titel af "Verdens Klokker" og det selv om det ikke var en Klokke.

Nu gik da mange til Skoven for det gode Levebrøds Skyld, men der var kun én, der kom hjem med et Slags Forklaring, ingen havde været

dybt nok inde, og han da ikke heller, men han sagde dog, at Klokkelyden kom fra en meget stor Ugle i et hult Træ; det var saadan en Visdomsugle, som idelig slog sit Hoved mod Træet, men om Lyden kom fra dens Hoved eller fra den hule Stamme, det kunde han ikke endnu med Bestemthed sige, og saa blev han ansat som Verdens Klokker og skrev hvert Aar en lille Afhandling om Uglen; men lige meget vidste man.

Nu var det just en Konfirmationsdag, Præsten havde talt saa smukt og inderligt; Konfirmanderne havde været saa bevægede, det var en vigtig Dag for dem, de bleve fra Børn med ét til voksne Mennesker, Barnesjælen skulde nu ligesom flyve over i en forstandigere Person. Det var det dejligste Solskin, Konfirmanderne gik ud af Byen, og fra Skoven klang forunderlig stærkt den store, ubekendte Klokke. De fik lige straks saadan en Lyst til at komme der, og det alle paa tre nær, den ene af dem skulde hjem og prøve sin Balkjole, for det var just den Kjole og det Bal, der var Skyld i, at hun var bleven konfirmeret denne Gang, for ellers var hun ikke kommen med; den anden var en fattig Dreng, som havde laant sin Konfirmationskjole og Støvlerne hos Værtens Søn, og dem maatte han levere af paa bestemt Klokkeslet; den tredie sagde, at han aldrig gik noget fremmed Sted, uden hans Forældre vare med, og at han altid havde været et artigt Barn, og det vilde han blive selv som

Konfirmand, og det skal man ikke gøre Nar af; — men det gjorde de.

Tre af dem gik altsaa ikke med; de andre travede af Sted; Solen skinnede, og Fuglene sang, og Konfirmanderne sang med og holdt hverandre i Hænderne, for de havde jo ikke faaet Embeder endnu og vare alle Konfirmander for Vor Herre.

Men snart bleve de to mindste trætte, og saa vendte de to om til Byen igen; to Smaapiger satte sig og bandt Kranse, de kom heller ikke med, og da de andre naaede Piletræerne, hvor Konditoren boede, saa sagde de. "Se saa, nu ere vi herude; Klokken er jo egentlig ikke til, det er bare saadant noget, man bilder sig ind!"

Da lød i det samme dybt i Skoven Klokken saa sødt og højtideligt, at fire, fem bestemte sig til dog at gaa noget længere ind i Skoven. Den var saa tæt, saa løvfuld, det var ordentlig besværligt at komme frem, Skovmærker og Anemoner vokste næsten alt for højt, blomstrende Konvolvoluser og Brombærranker hang i lange Guirlander fra Træ til Træ, hvor Nattergalen sang, og Solstraalerne legede: oh, det var saa velsignet, men det var ingen Vej at gaa for Pigerne, de vilde faa Klæderne revne itu. Der laa store Klippeblokke, begroede med Mos af alle Farver, det friske Kildevand pibled frem, og underligt sagde det ligesom "kluk, kluk!"

"Det skulde dog ikke være Klokken!" sagde en af Konfirmanderne og lagde sig ned og hørte

efter. "Det maa man rigtigt studere!" og saa blev han og lod de andre gaa.

De kom til et Hus af Bark og Grene, et stort Træ med vilde Æbler hældede sig hen over det, som vilde det ryste hele sin Velsignelse ud over Taget, der blomstrede med Roser; de lange Grene laa lige hen mod Gavlen, og paa den hang en lille Klokke. Skulde det være den, man havde hørt? Ja, derom vare de alle enige, paa én nær; han sagde, at den Klokke var for lille og fin til at kunne høres saa langt borte, som de havde hørt den, og at det var ganske andre Toner, som saaledes rørte et Menneskehjærte; han, som talte, var en Kongesøn, og saa sagde de andre: "Saadan en vil nu altid. være klogere."

Saa lod de ham gaa alene, og alt som han gik, blev hans Bryst mere og mere opfyldt af Skovensomheden; men endnu hørte han den lille Klokke, som de andre vare saa fornøjede med, og imellem, naar Vinden bar fra Konditoren, kunde han ogsaa høre, hvorledes der blev sunget til Tevand; men de dybe Klokkeslag lød dog stærkere, det var, ligesom et Orgel spillede dertil, Lyden kom fra venstre, fra den Side, paa hvilken Hjærtet sidder.

Nu raslede det i Busken, og der stod en lille Dreng foran Kongesønnen, en Dreng i Træsko og med en Trøje saa kort, at man ret kunde se, hvor lange Haandled han havde. De kendte begge hinanden, Drengen var just den af Konfirmanderne, som ikke kunde komme med, fordi

han skulde hjem og levere Trøje og Støvler af til Værtens Søn; det havde han gjort og var nu, i Træsko og de fattige Klæder, gaaet af Sted alene, thi Klokken klang saa stærkt, saa dybt, han maatte derud.

"Saa kunne vi jo gaa sammen!" sagde Kongesønnen. Men den fattige Konfirmand med Træskoene var ganske undselig, han trak paa de korte Trøjeærmer og sagde, han var bange for, at han ikke kunde gaa saa rask med, desuden mente han, at Klokken maatte søges til højre, thi den Plads havde jo alt stort og herligt.

"Ja, saa mødes vi slet ikke!" sagde Kongesønnen og nikkede til den fattige Dreng, der gik ind i den mørkeste, mest tætte Del af Skoven, hvor Tornene rev hans fattige Klæder itu og Ansigt, Hænder og Fødder til Blods. Kongesønnen fik ogsaa nogle gode Rifter, men Solen skinnede dog paa hans Vej, og det er ham, vi nu følge med, for en rask Knøs var han.

"Klokken vil og maa jeg finde!" sagde han, "om jeg saa skal gaa til Verdens Ende!"

De ækle Abekatte sad oppe i Træerne og grinte med alle deres Tænder. "Skal vi dænge ham!" sagde de, "skal vi dænge ham; han er en Kongesøn!"

Men han gik ufortrøden dybere og dybere ind i Skoven, hvor der vokste de forunderligste Blomster; der stod hvide Stjernelillier med blodrøde Støvtraade, himmelblaa Tulipaner, som gnistrede i Vinden, og Æbletræer, hvor Æblerne

ganske og aldeles saa ud som store, skinnende Sæbebobler; tænk blot, hvor de Træer maatte straale i Solskinnet. Rundt om de dejligste grønne Enge, hvor Hjort og Hind legede i Græsset, vokste prægtige Ege og Bøge, og var et af Træerne revnet i Barken, saa vokste her Græs og lange Ranker i Revnen; der var ogsaa store Skovstrækninger med stille Indsøer, hvori hvide Svaner svømmede og slog med Vingerne. Kongesønnen stod tit stille og lyttede, ofte troede han, at det var fra en af disse dybe Søer, Klokken klang op til ham, men saa mærkede han dog nok, at det ikke var derfra, men endnu dybere inde i Skoven, at Klokken klang.

Nu gik Solen ned, Luften skinnede rød som Ild, det blev saa stille i Skoven, og han sank paa sine Knæ, sang sin Aftensalme og sagde: "Aldrig finder jeg, hvad jeg søger nu gaar Solen ned, nu kommer Natten, den mørke Nat; dog én Gang kan jeg maaske endnu se den runde, røde Sol, før den ganske synker bag Jorden; jeg vil stige op paa Klipperne der, de rejse sig i Højde med de største Træer."

Og han greb i Ranker og Rødder, klatrede op ad de vaade Stene, hvor Vandslangerne snoede sig, hvor Skruptudsen ligesom gøede ad ham; — men op kom han, før Solen endnu ganske var nede, set fra denne Højde; oh, hvilken Pragt! Havet, det store, herlige Hav, der væltede sine lange Bølger mod Kysten, strakte sig ud foran ham, og Solen stod som et stort, skinnende Alter

derude, hvor Hav og Himmel mødtes, alt smeltede sammen i glødende Farver, Skoven sang, og Havet sang, og hans Hjærte sang med, den hele Natur var en stor, hellig Kirke, hvori Træer og svævende Skyer vare Pillerne, Blomster og Græs det vævede Fløjls Klæde, Himlen selv den store Kuppel; deroppe slukkedes de røde Farver, idet Solen forsvandt; men Millioner Stjerner tændtes, Millioner Diamantlamper skinnede da, og Kongesønnen bredte sine Arme ud mod Himlen, mod Havet og Skoven, — og i det samme kom, fra den højre Sidegang, den fattige Konfirmand med de korte Ærmer og med Træskoene; han var kommen der lige saa tidlig, kommen der ad s i n Vej, og de løb hinanden i Møde og holdt hinanden i Hænderne i Naturens og Poesiens store Kirke, og over dem klang den usynlige, hellige Klokke, salige Aander svævede i Dans om den til et jublende Halleluja.

Pigen som traadte paa Brødet.

Du har vel hørt om Pigen, som traadte paa Brødet for ikke at smudse sine Sko, og hvor ilde det da gik hende. Det er baade skrevet og trykt.

Hun var et fattigt Barn, stolt og hovmodig, en daarlig Grund var der i hende, som man siger. Som ganske lille Unge var det hende en Fornøjelse at faa fat paa Fluerne, pille Vingerne af dem og gøre dem til Krybdyr. Hun tog Oldenborren og Skarnbassen, stak hver af dem paa en Naal, lagde saa et grønt Blad eller en lille Stump Papir op til deres Fødder, og det arme Dyr holdt fast derved, drejede og vendte det for at komme af Naalen.

"Nu læser Oldenborren!" sagde lille Inger, "se, hvor den vender Bladet!"

Som hun voksте til, blev hun snarere værre end bedre, men køn var hun, og det var hendes

Ulykke, ellers var hun nok bleven knubset anderledes, end hun blev det.

"Der skal skarp Lud til det Hoved!" sagde hendes egen Moder. "Du har tit som Barn traadt mig paa Forklædet, jeg er bange for, at du som ældre kommer tit til at træde mig paa Hjærtet."

Og det gjorde hun rigtignok.

Nu kom hun ud paa Landet at tjene hos fornemme Folk; de vare imod hende, som om hun kunde været deres eget Barn, og som saadan blev hun opklædt, godt saa hun ud, og Hovmoden tog til.

Et Aarstid havde hun været ude, saa sagde hendes Herskab til hende: "Du skulde dog engang besøge dine Forældre, lille Inger!"

Hun gik ogsaa, men for at vise sig, de skulde se, hvor fin hun var bleven; men da hun kom ved Byleddet og saa Piger og Karle sladre ud for Gadekæret, og just der hendes Moder sad paa en Sten og hvilede sig med et Knippe Brændsel, hun havde samlet sig i Skoven, saa vendte Inger om, hun skammede sig ved, at hun, der var saa fint klædt, skulde have til Moder saadan en pjaltet en, der samlede Pinde. Det fortrød hende slet ikke, at hun vendte om, hun var bare ærgerlig.

Nu gik der igen et halvt Aars Tid.

"Du skulde dog en Dag gaa hjem og se til dine gamle Forældre, Inger!" sagde hendes Husmoder. "Der har du et stort Hvedebrød, du kan tage med til dem; de ville glædes ved at se dig."

Og Inger tog sin bedste Stads paa og sine nye Sko, og hun løftede sine Klæder og gik saa forsigtig for at være ren og pæn om Fødderne, og det var jo ikke at bebrejde hende; men da hun

kom, hvor Stien gik over Mosegrund, og der stod Vand og Søle et langt Stykke Vej, saa smed hun Brødet i Sølen for at træde paa det og komme tørskoet over, men idet hun stod med den ene Fod paa Brødet og løftede den anden, sank Brødet med hende dybere og dybere, hun blev

ganske borte, og der var kun at se et sort, boblende Kær.

Det er Historien.

Hvor kom hun hen? Hun kom ned til Mosekonen, der brygger. Mosekonen er Faster til Elverpigerne, de ere bekendte nok, der er skrevet Viser om dem, og de ere afmalede, men om Mosekonen ved Folk kun det, at naar Engene om Sommeren dampe, saa er det Mosekonen, som brygger. Ned i hendes Bryggeri var det, at Inger sank, og der er ikke til at holde ud længe. Slamkisten er et lyst Pragtgemak mod Mosekonens Bryggeri! hvert Kar stinker, saa at Menneskene maa daane derved, og saa staa Karrene knugede op paa hverandre, og er der et Sted en lille Aabning mellem dem, hvor man kunde klemme sig frem, saa kan man det dog ikke for alle de vaade Skruptudser og fede Snoge, som her filtre sig sammen; her ned sank lille Inger; alt det ækle, levende Filteri var saa isnende koldt, at hun gøs gennem alle Lemmer, ja, hun stivnede ved det mer og mer. Brødet hang hun fast til, og det trak hende, ligesom en Ravknap trækker en Smule Straa.

Mosekonen var hjemme, Bryggeriet blev den Dag beset af Fanden og hans Oldemor, og hun er et gammelt, meget giftigt Fruentimmer, der aldrig er ledig; hun tager aldrig ud, uden at hun har sit Haandarbejde med, det havde hun ogsaa her. Hun syede Bisselæder til at sætte Menneskene i Skoene, og saa havde de ingen Ro; hun

broderede Løgn og hæklede ubesindige Ord, der vare faldne til Jorden, alt til Skade og Fordærvelse. Jo, hun kunde sy, brodere og hækle, gamle Oldemor!

Hun saa Inger, holdt saa sit Brilleglas for Øjet og saa endnu engang paa hende: "Det er en Pige med Anlæg!" sagde hun, "jeg udbeder mig hende til Erindring om Besøget her! hun kan blive et passende Postament i mit Barnebarns Forgemak."

Og hun fik hende. Saaledes kom lille Inger til Helvede. Der fare Folk ikke altid lige lukt ned, men de kunne komme ad en Omvej, naar de have Anlæg.

Det var et Forgemak i en Uendelighed; man blev svimmel der ved at se fremad og svimmel ved at se tilbage; og saa stod her en Forsmægtelsens Skare, der ventede paa, at Naadens Dør skulde blive lukket op; de kunde vente længe! store fede, vraltende Edderkopper spandt tusindaarigt Spind over deres Fødder, og dette Spind snærede som Fodskruer og holdt som Kobberlænker; og saa var der til dette en evig Uro i hver Sjæl, en Pinsels Uro. Den gerrige stod og havde glemt Nøglen til sit Pengeskrin, og den sad i, vidste han. Ja, det er saa vidtløftigt at opramse alle de Slags Piner og Plager, her blev fornummet. Inger fornam det grueligt at staa som Postament; hun var ligesom knevlet nedenfra til Brødet.

"Det har man, fordi man vil være ren om Fødderne!" sagde hun til sig selv. "Se, hvor de glo paa mig!" jo, de saa alle paa hende; deres onde Lyster lyste dem ud af Øjnene og talte uden Lyd fra deres Mundvig, de vare forfærdelige at se.

"Mig maa det være en Fornøjelse at se paa!" tænkte lille Inger, "jeg har et kønt Ansigt og gode Klæder!" og nu drejede hun Øjnene, Nakken var for stiv dertil. Nej, hvor var hun tilsølet i Mosekonens Bryghus, det havde hun ikke betænkt. Klæderne vare som overskyllede med en eneste stor Slimklat; en Snog havde hængt sig i hendes Haar og daskede hende ned ad Nakken, og fra hver Fold i hendes Kjole kiggede frem en Skruptudse, der gøede ligesom en trangbrystet Moppe. Det var meget ubehageligt. "Men de andre hernede se da ogsaa forfærdelige ud!" trøstede hun sig med.

Værst af alt var hende dog den gruelige Sult, hun fornam; kunde hun da ikke bøje sig og bryde et Stykke af Brødet, hun stod paa? Nej, Ryggen var stivnet, Arme og Hænder vare stivnede, hele hendes Krop var som en Stenstøtte, kun sine Øjne kunde hun dreje i Hovedet, dreje helt rundt, saa at de saa bagud, og det var et fælt Syn, det. Og saa kom Fluerne; de krøb hen over hendes Øjne, frem og tilbage, hun blinkede med Øjnene, men Fluerne fløj ikke, for de kunde ikke; Vingerne vare pillede af dem, de vare blevne Krybdyr; det var en Pine, og saa den Sult, ja, til

sidst syntes hun, at hendes Indvolde aad sig selv op, og hun blev saa tom indeni, saa gyselig tom.

"Skal det vare længe ved, saa holder jeg det ikke ud!" sagde hun, men maatte holde ud, og det blev ved at vare ved.

Da faldt der en brændende Taare ned paa hendes Hoved, den trillede over hendes Ansigt og Bryst lige ned til Brødet, der faldt en Taare endnu, der faldt mange. Hvem græd over lille Inger? Havde hun ikke oppe paa Jorden en Moder. Bedrøvelsens Taarer, som en Moder græder over sit Barn, naar altid til det, men de løse ikke, de brænde, de gør kun Pinen større. Og nu denne ulidelige Sult, og ikke at kunne naa Brødet, hun traadte paa med sin Fod! hun havde til sidst en Fornemmelse af, at alt inde i hende maatte have spist sig selv op, hun var som et tyndt, hult Rør, der drog hver Lyd ind i sig; hun hørte tydeligt alt hvad der oppe paa Jorden angik hende, og det var ondt og haardt hvad hun hørte. Hendes Moder græd rigtignok dybt og bedrøvet, men sagde dertil: "Hovmod gaar for Fald! det var din Ulykke, Inger! hvor du har bedrøvet din Moder!"

Hendes Moder og alle deroppe vidste om hendes Synd, at hun havde traadt paa Brødet, var sunken igennem og bleven borte; Kohyrden havde fortalt det, han havde selv set det fra Skrænten.

"Hvor du har bedrøvet din Moder, Inger!" sagde Moderen; "ja, det tænkte jeg nok!"

"Gid jeg aldrig var født!" tænkte Inger derved, "det havde været mig langt bedre. Det kan ikke hjælpe nu, at min Moder tviner."

Hun hørte, hvorledes hendes Herskab, de skikkelige Folk, der havde været som Forældre mod hende talte: "Hun var et syndefuldt Barn!" sagde de, "hun agtede ikke Vor Herres Gaver, men traadte dem under Fødderne. Naadens Dør vil blive hende trang at lukke op."

"De skulde have avet mig bedre!" tænkte Inger, "pillet Nykkerne ud af mig, om jeg havde nogle."

Hun hørte, at der blev sat ud en hel Vise om hende, "den hovmodige Pige, der traadte paa Brødet for at have pæne Sko," og den blev sunget Landet rundt.

"At man skal høre saa meget for det! og lide saa meget for det!" tænkte Inger, "de andre skulde rigtignok ogsaa straffes for deres! ja, saa blev der meget at straffe! uh, hvor jeg pines!"

Og hendes Sind blev endnu mere haardt end hendes Skal.

"Hernede skal man da ikke blive bedre i det Selskab! og jeg vil ikke være bedre! se, hvor de glo!"

Og hendes Sind var vredt og ondt mod alle Mennesker.

"Nu har de da noget at fortælle deroppe! — uh, hvor jeg pines!"

Og hun hørte, at de fortalte hendes Historie for Børnene, og de smaa kaldte hende den

ugudelige Inger, — "hun var saa ækel!" sagde de, "saa fæl, hun skulde rigtig pines!"

Der var altid haarde Ord i Barnemunde mod hende.

Dog én Dag, som Harme og Sult gnavede inde i hendes hule Skal, og hun hørte sit Navn nævne og sin Historie fortalt for et uskyldigt Barn, en lille Pige, fornam hun, at den lille brast i Graad ved Historien om den hovmodige, stadselystne Inger.

"Men kommer hun aldrig mere op?" spurgte den lille Pige. Og der blev svaret:

"Hun kommer aldrig mere op."

"Men naar hun nu vil bede om Forladelse og aldrig gøre det mere?"

"Hun vil ikke bede om Forladelse!" sagde de.

"Jeg vil saa gerne, at hun gjorde det!" sagde den lille Pige og var ganske utrøstelig. "Jeg vil give mit Dukkeskab, naar hun maa komme op! Det er saa gyseligt for den stakkels Inger!"

Og de Ord naaede lige ned i Ingers Hjærte, de ligesom gjorde hende godt; det var første Gang, at der var en, som sagde "Stakkels Inger!" og ikke føjede det mindste til om hendes Fejl: et lille, uskyldigt Barn græd og bad for hende, hun blev saa underlig derved, hun havde gerne selv grædt, men hun kunde ikke græde, og det var ogsaa en Pine.

Som Aarene gik deroppe, nede var der ingen Forandring, hørte hun sjældnere Lyd deroven-

fra, der blev talt mindre om hende; da fornam hun en Dag et Suk: "Inger! Inger hvor har du bedrøvet mig! det sagde jeg nok!" Det var hendes Moder, som døde.

Hun hørte sit Navn stundom nævne af sit gamle Herskab, og det var de mildeste Ord, at Husmoderen sagde: "Mon jeg nogen Sinde ser dig igen, Inger! man ved ikke, hvorhen man kommer!"

Men Inger begreb da nok, at hendes skikkelige Husmoder aldrig kunde komme, hvor hun var.

Saaledes gik der igen en Tid, lang og bitterlig.

Da hørte Inger igen sit Navn nævne og saa oven over sig ligesom to klare Stjerner skinne; det var to milde Øjne, som lukkede sig paa Jorden. Saa mange Aaringer var gaaet fra den Gang, den lille Pige græd utrøstelig over "stakkels Inger", at det Barn var blevet en gammel Kone, som nu Vor Herre vilde kalde til sig, og netop i denne Stund, da Tankerne fra hele Livets Sum løftede sig, huskede hun ogsaa, hvorledes hun som lille Barn havde maattet græde bitterligt ved at høre Historien om Inger; den Tid og det Indtryk stod saa lyslevende for den gamle Kone i hendes Dødstime, at hun ganske højt udbrød: "Herre, min Gud, mon ikke ogsaa jeg som Inger tit har traadt paa din Velsignelsens Gave og ikke tænkt derved, mon jeg ikke ogsaa er gaaet med Hovmod i mit Sind, men du

har i din Naade ikke ladet mig synke, men holdt mig oppe! slip mig ikke i min sidste Stund!"

Og den gamles Øjne lukkedes, og Sjælens Øjne aabnedes for det skjulte, og da Inger var saa levende i hendes sidste Tanker, saa hun hende, saa, hvor dybt ned hun var dragen, og ved det Syn brast den fromme i Graad, i Himmeriges Rige stod hun som Barnet og græd for stakkels Inger; de Taarer og de Bønner klang som et Ekko ned i den hule, tomme Skal, der omsluttede den fængslede, pinte Sjæl, denne overvældedes af al den aldrig tænkte Kærlighed ovenfra: en Guds Engel græd over hende! hvorfor blev det hende forundt! den pinte Sjæl ligesom samlede i Tankerne enhver Jordlivs-Gerning, den havde øvet, og den bævede i Graad, som Inger aldrig havde kunnet græde den; Bedrøvelse over sig selv fyldte hende, hun syntes, at for hende kunde aldrig Naadens Port aabnes, og idet hun i Sønderknuselse erkendte det, lyste i det samme en Straale ned i Afgrundssvælget, Straalen kom med en Kraft stærkere end Solstraalen, der optør Snemanden, som Drengene rejste i Gaarden, og da, langt hurtigere end Snefnokken, der falder paa Barnets varme Mund, smelter hen som Draabe, fordunstede sig Ingers forstenede Skikkelse, en lille Fugl svang sig med Lynets Siksak op mod Menneskeverdenen, men angest og sky var den for alt rundtom, den skammede sig for sig selv og for alle levende Skabninger og søgte i Hast Skjul i et mørkt Hul, den fandt i den forfaldne

Mur! her sad den og krøb sammen, skælvende over hele Kroppen, Stemmens Lyd kunde den ikke give fra sig, den havde ingen; den sad en lang Stund, før den med Ro kunde se og fornemme al den Herlighed derude; ja, en Herlighed var det: Luften var saa frisk og mild, Maanen skinnede saa klart, Træer og Buske duftede; og saa var der saa hyggeligt, hvor den sad, dens Fjerkjortel saa ren og fin. Nej, hvor alt skabt dog var frembaaret i Kærlighed og Herlighed! Alle de Tanker, der rørte sig inde i Fuglens Bryst, vilde sjunge sig ud, men Fuglen mægtede det ikke, gerne havde den sjunget, som i Foraaret Kukker og Nattergal. Vor Herre, som hører ogsaa Ormens lydløse Lovsang, fornam her Lovsangen, der løftede sig i Tankeakkorder som Salmen klang i Davids Bryst, før den fik Ord og Melodi.

I Tanker og Uger vokste og svulmede disse lydløse Sange, de maatte komme til Udbrud, ved det første Vingeslag i god Gerning, en saadan maatte øves!

Nu kom den hellige Julefest. Bonden rejste tæt ved Muren en Stang og bandt et utærsket Havreknippe derpaa, at Himlens Fugle ogsaa kunde have en glad Jul og et glædeligt Maaltid i denne Frelserens Tid.

Og Solen stod op Julemorgen og skinnede paa Havrekærven, og alle de kvidrende Fugle fløj om Maaltids-Stangen, da klang det ogsaa fra Muren "pi, pi!" den svulmende Tanke blev til Lyd,

den svage Pippen var en hel Glædeshymne, en god Gernings Tanke var vakt, og Fuglen fløj ud fra sit Skjul; i Himmeriges Rige vidste de nok hvad det var for en Fugl.

Vinteren tog alvorlig fat, Vandene vare dybt frosne, Fuglene og Skovens Dyr havde deres trange Tid paa Føden. Den lille Fugl fløj hen paa Landevejen, og der i Sporene af Slæderne søgte og fandt den ogsaa hist og her et Korn, paa Bedestederne fandt den et Par Brødsmuler, af dem aad den kun en enkelt, men kaldte paa alle de andre forsultne Spurve, at de her kunde finde Føde. Den fløj til Byerne, spejdede rundt om, og hvor en kærlig Haand havde strøet Brød ved Vinduet til Fuglene, der aad den selv kun en enkelt Smule, men gav alt til de andre.

I Vinterens Forløb havde Fuglen samlet og givet saa mange Brødsmuler, at de vejede op tilsammen med hele det Brød, som lille Inger havde traadt paa for ikke at smudse sine Sko, og da den sidste Brødsmule var fundet og givet bort, blev Fuglens graa Vinger hvide og bredte sig ud.

"Der flyver hen over Søen en Terne!" sagde Børnene, der saa den hvide Fugl; nu dukkede den sig ned i Søen, nu loftede den sig i det klare Solskin, den skinnede, det var ikke muligt at se, hvor den blev af; de sagde, at den fløj lige ind i Solen.

Anne Lisbeth.

Anne Lisbeth var som Mælk og Blod, ung og fornøjet, dejlig at se paa; Tænderne skinnede saa hvide, Øjnene saa klare, Foden var let i Dansen og Sindet endnu mere let! hvad kom der ud af det? — "Den lede Unge!" — ja, dejlig var han ikke! han blev sat ud til Grøftegraverens Kone. Anne Lisbeth kom paa det grevelige Slot, sad i stadselig Stue med Klæder af Silke og Fløjel; ikke en Vind turde blæse paa hende, ingen sige hende et haardt Ord, for det havde hun Skade af, og det turde hun ikke taale; hun ammede det grevelige Barn; det var fint som en Prins, dejligt som en Engel; hvor elskede hun dette Barn!

sendes eget, ja, det var i Hus, i Grøftegraverens Hus, hvor ikke Gryden kogte over, men Munden kogte over, og oftest var der ingen hjemme; Drengen græd, men hvad ingen hører, det ingen rører, han græd sig i Søvn, og i Søvnen føler man ikke til Sult og Tørst, Søvnen er saadan en god Opfindelse. I Aaringer — ja, som Tiden gaar, skyder Ukrudt op, siger man, — Anne Lisbeths Dreng skød op, og dog var han sat i Væksten, sagde de; men helt var han vokset ind i Familien her, de havde faaet Penge derfor; Anne Lisbet var ham aldeles kvit, hun var Købstadsmadame, havde det lunt og godt inde og Hat paa, gik hun ud; men hun gik aldrig til Grøftegraverens, det var saa langt fra Staden, og hun havde der heller ikke noget at gøre, Drengen var deres, og tyre sin Kost kunde han, sagde de; Gavn for Føden skulde han gøre, og saa passede han Mads Jensens røde Ko, han kunde nok røgte og tage sig noget for. —

Lænkehunden paa Herregaardens Blegdam sidder i Solskinnet stolt oven paa sit Hus og gør ad enhver, der kommer forbi, i Regnvejret kryber den indenfor, ligger tørt og lunt. Anne Lisbeths Dreng sad paa Grøften i Solskin og snittede paa en Tøjrepæl; i Foraaret vidste han tre Jordbærplanter i Blomster, de vilde nok sætte Bær, det var hans gladeste Tanke, men der kom ingen Bær. Han sad i Regn og Rusk, blev vaad til Skindet, den skarpe Vind tørrede siden Tøjet paa Kroppen; kom han til Gaarden, blev han

puffet og stødt, han var led og grim, sagde Piger og Karle, det var han vant til — aldrig elsket!

Hvordan gik det Anne Lisbeths Dreng? Hvorledes skulde det gaa ham? det var hans Lod: "aldrig elsket."

Fra Landjorden blev han kastet over Bord, gik til Søs paa en ussel Skude, sad ved Roret, medens Skipperen drak; skiden og led var han, forfrossen og graadig, man skulde tro, at han aldrig havde været mæt, og det havde han heller ikke.

Det var sent paa Aaret, raat, vaadt, blæsende Vejr; Vinden skar koldt gennem de tykke Klæder, især til Søs, og der gik for ét Sejl en ussel Skude med kun to Mand om Bord, ja kun én og en halv kan man ogsaa sige, det var Skipperen og hans Dreng. Tusmørke havde det været den hele Dag, nu blev det sortere, det var en bidende Kulde. Skipperen tog sig en Dram, der kunde varme indvendig; Flasken var fremme og Glasset med, det var helt foroven, men Foden knækket af og havde i Stedet for den en tilsnittet blaamalet Træklods at staa paa. En Dram gjorde godt, to gjorde bedre, mente Skipperen. Drengen sad ved Roret, det, han holdt paa med sine haarde tjærede Hænder; grim var han, Haaret stridt, forkuet og forkrympet var han, det var Grøftegraverens Dreng, i Kirkebogen hed han Ane Lisbeths.

Vinden skar paa sin Vis, Skuden paa sin! Sejlet bovnede, Vinden havde fat, der var flyvende Fart — raat, vaadt rundt omkring, men mere endnu kunde der komme — Stop! — hvad var det! hvad stødte, hvad sprang, hvad greb i Skuden? Den drejede sig om! kom der et Skybrud, løftede sig en Braadsø? — Drengen ved Roret skreg højt: "I Jesu Navn!" Skuden var stødt paa en mægtig Sten i Havbunden og sank som en gammel Sko i Gadekæret; sank med Mand og Mus, som man siger; og der var Mus, men kun halvanden Mand: Skipperen og Grøftegraverens Dreng. Ingen saa det uden de skrigende Maager og Fiskene dernede; ja, og de saa det endda ikke saa rigtigt, thi de for forskrækkede til Side, da Vandet buldrede ind i Skuden, der sank; knap en Favn under Vandet stod den; gemte vare de to; gemte, glemte! kun Glasset med den blaamalede Træklods til Fod sank ikke, Træklodsen holdt det oppe. Glasset drev for at knækkes over og skylles op paa Stranden, — hvor og naar? Ja, det var jo ikke noget videre! nu havde det tjent ud, og det havde været elsket; det havde ikke Anne Lisbeths Dreng! dog i Himmeriges Rige vil ingen Sjæl kunne sige mer: "aldrig elsket!"

Anne Lisbeth var i Købstaden og det allerede i mange Aar, blev kaldt Madam og knejsede

især op, naar hun talte om gamle Minder, den grevelige Tid, da hun kørte i Karet og kunde tale med Grevinder og Baronesser. Hendes søde Grevebarn var den yndigste Guds Engel, den kærligste Sjæl, han havde holdt af hende, og hun havde holdt af ham. De havde kysset hinanden og klappet hinanden, han var hendes Glæde, hendes halve Liv. Nu var han stor, var fjorten Aar, havde Lærdom og Dejlighed; hun havde ikke set ham, siden hun bar ham paa sine Arme; ikke havde hun i mange Aaringer været paa det grevelige Slot, det var en hel Rejse derhen.

"Jeg maa tage det overtvært engang!" sagde Anne Lisbeth, "jeg maa til min Herlighed, til mit søde Grevebarn! ja, han længes vist ogsaa efter mig, tænker paa mig, holder af mig, som da han hang med sine Englearme om min Hals og sagde: 'An-Lis!' det var ligesom en Violin! ja, jeg maa tage det overtvært og se ham igen."

Hun kørte med Kalvevogn, hun gik paa sin Fod, hun kom til det grevelige Slot, det var stort og skinnede som altid før, Haven som før derudenfor, men Folkene i Huset vare alle fremmede, og ikke én af dem kendte noget til Anne Lisbeth, de vidste ikke, hvad hun havde betydet her engang; det vilde nok Grevinden sige dem, ogsaa hendes egen Dreng; hvor hun længtes efter ham!

Nu var Anne Lisbeth her. Længe maatte hun vente, og Ventetid er lang! Før Herskabet gik til Bords, blev hun kaldt ind til Grevinden

og meget godt tiltalt. Sin søde Dreng skulde hun se efter Bordet; saa blev hun kaldt ind igen.

Hvor var han bleven stor, lang og tynd, men de yndige Øjne havde han og den Engle-Mund! han saa paa hende, men han sagde ikke et Ord. Han kendte hende vist ikke. Han vendte sig

om, vilde gaa igen, men da tog hun hans Haand, trykkede den op til sin Mund. "Naa, det er godt!" sagde han, og saa gik han ud af Stuen, han, hendes Kærligheds Tanke, han, som hun havde elsket og elskede højest, han, hendes jordiske Stolthed.

Anne Lisbeth gik udenfor Slottet paa den aabne Landevej, hun var saa trist; han havde været saa fremmed imod hende, ikke haft Tanke

for hende, ikke Ord, han, som hun engang ved Nat og Dag havde baaret, og altid bar i Tanken.

Der fløj en stor, sort Ravn ned paa Vejen foran hende, skreg, og skreg igen. "Eja!" sagde hun, "hvad er du for en Ulykkesfugl!"

Hun kom forbi Grøftegraverens Hus; der stod Konen i Døren, og saa talte de sammen.

"Du er vel ved Magt!" sagde Grøftegraverens Kone, "du er tyk og fed! Dig gaar det godt!"

"Saamænd!" sagde Anne Lisbeth.

"Fartøjet med dem er da forgaaet!" sagde Grøftegraverens Kone. "Lars Skipper og Drengen ere druknede begge to. Nu har de Ende paa det. Jeg havde dog troet, at Drengen engang skulde kunne have hjulpet mig med en Skilling, dig kostede han nu ikke mer, Anne Lisbeth!"

"Ere de druknede!" sagde Anne Lisbeth, og saa talte de ikke mere om den Ting. Anne Lisbeth var saa bedrøvet, fordi hendes Grevebarn ikke gad tale til hende, hun, som elskede ham og havde taget den lange Vej for at komme her; det havde ogsaa kostet Penge, Fornøjelsen, hun havde faaet, var ikke stor, men det sagde hun her ikke et Ord om, hun vilde ikke lette sit Sind ved at tale om det til Grøftegraverens Kone, hun kunde jo tro, at hun ikke mer var anset hos Grevens. Da skreg igen Ravnen hen over hende.

"Det sorte Spektakel," sagde Anne Lisbeth "gør mig forskrækket i Dag!"

Hun havde bragt Kaffebønner og Cikorie, det vilde være en Velgerning mod Grøftegraverens Kone at give hende det til at lave en Skaal Kaffe, Anne Lisbeth kunde faa sig en Kop med; Grøftegraverens Kone gik hen at koge den, og Anne Lisbeth satte sig paa en Stol, og der faldt hun i Søvn. Da drømte hun om den, hun aldrig før havde drømt om, det var underligt nok: hun drømte om sit eget Barn, der her i Huset havde sultet og skraalet, drevet for Lud og koldt Vand, og nu laa i det dybe Hav. Vor Herre vidste hvor. Hun drømte, at hun sad, hvor hun sad, og at Grøftegraverens Kone var ude at lave Kaffe, hun kunde lugte Bønnerne, og der stod i Døren saadan en dejlig en, han var lige saa køn som Grevebarnet, og den lille sagde:

"Nu forgaar Verden! hold dig fast ved mig, for du er dog min Moder! Du har en Engel i Himmeriges Rige! hold fast ved mig!"

Og saa greb han efter hende, men der lød saadant et Rabalder, det var nok Verden, der gik fra hinanden, og Engelen løftede sig og holdt fast i hendes Særkeærme, saa fast, syntes hun, at hun lettedes fra Jorden, men der hang sig noget saa tungt ved hendes Ben, det laa hen over hendes Ryg, det var, ligesom om hundrede Kvinder klyngede sig fast, og de sagde: "Skal du frelses, maa vi ogsaa! hæng paa! hæng paa!" og saa hang de alle sammen paa. Det var for meget, "Ritsch-ratsch!" sagde det, Ærmet flængedes, og Anne Lisbeth faldt forfærdeligt, saa at hun vaag-

nede ved det — og var lige ved at styrte om med Stolen, hun sad paa. Hun var saa fortumlet i Hovedet, at hun slet ikke kunde huske, hvad hun havde drømt om, men noget ilde havde det været.

Saa blev Kaffen drukken, saa blev der talt, og saa gik Anne Lisbeth til den nærmeste By, hvor hun skulde træffe Fragtmanden og endnu denne Aften og Nat køre med ham til sit Hjemsted; men da hun kom til Fragtmanden, sagde han, at de ikke kunde komme af Sted før den næste Dags Aften, hun tænkte da over, hvad det vilde koste hende at blive, tænkte over Vejlængden og betænkte, at gik hun langs Stranden og ikke ad Kørevejen, da var det næsten to Mil kortere; det var højt Vejr og nok Fuldmaane, og saa vilde Anne Lisbeth gaa; næste Dag kunde hun være hjemme.

Solen var nede, Aftenklokkerne klang endnu, — nej, det var ikke Klokkerne, det var Peder Oxes Frøer, der koaksede i Kærene. Nu tav de, alt var stille, ikke en Fugl hørte man, hver af dem var til Ro, og Uglen var nok ikke hjemme; lydløst var der ved Skov og Strand, hvor hun gik. Hun hørte sine egne Fodtrin i Sandet, Havet havde ikke Skvulpen, alt derude i det dybe Vand var lydløst; stumme vare de alle dernede, de levende og de døde.

Anne Lisbeth gik og tænkte ikke paa nogen Ting, som man siger, hun var borte fra sine Tanker, men Tankerne vare ikke borte fra hende, de er aldrig borte fra os, de ligge bare i en Døs,

baade de levendegjorte Tanker, der have lagt sig, og de, som endnu ikke have rørt sig. Men Tankerne komme nok frem, de kunne røre sig i Hjærtet, røre sig i vort Hoved eller falde ned over os.

"God Gjerning har sin Velsignelsens Frugt!" staar der skrevet; "i Synden er Død!" staar der ogsaa skrevet! Meget staar skrevet, meget er sagt, man ved det ikke, man husker det ikke, saadan gik det Anne Lisbeth; men det kan gaa op for en, det kan komme!

Alle Laster, alle Dyder ligge i vort Hjærte! i dit, i mit! de ligge som smaa, ikke synlige Korn; saa kommer der udenfra en Solstraale, en ond Haands Berørelse, du drejer om Hjørnet, til højre eller venstre, ja, det kan afgøre det, og det lille Frøkorn rystes, det svulmer derved, det sprænges og gyder sine Safter i alt dit Blod, og saa er du paa Farten. Det er ængstende Tanker, dem har man ikke, naar man gaar i en Døs, men de ere i Røre: Anne Lisbeth gik i en Døs, Tankerne vare i Røre! Fra Kyndelmisse til Kyndelmisse har Hjærtet meget paa sit Regnebræt, det har Aars Regnskab, meget er glemt, Synd i Ord og Tanker mod Gud, vor Næste og mod vor egen Samvittighed; vi tænke ikke derover, det gjorde heller ikke Anne Lisbeth, hun havde intet ondt gjort mod Lands Lov og Ret, hun var meget godt anset, skikkelig og hæderlig, vidste hun. Og som hun nu gik ved Stranden, — hvad var det, der laa? Hun standsede; hvad var der skyllet

op? en gammel Mandshat laa der. Hvor mon den var gaaet over Bord? Hun gik nærmere, blev staaende og saa paa den, — eja! hvad laa der! hun blev ganske forskrækket; men der var ikke noget at blive forskrækket over, det var Tang og Siv, der laa snoet hen over en stor aflang Sten, det saa ud som et helt Menneske! det var kun Siv og Tang, men forskrækket blev hun, og idet hun gik videre, kom hende i Tanke saa meget, hun havde hørt som Barn, al den Overtro om "Strandvarslet", Spøgelset af den ubegravne, der laa skyllet op paa den øde Strandbred. "Strandvadskeren": den døde Krop, den gjorde intet, men dens Spøgelse, Strandvarslet fulgte den ensomme Vandrer, hængte sig fast og forlangte at føres til Kirkegaarden for at begraves i kristen Jord. "Hæng paa! hæng paa!" sagde det; og som Anne Lisbeth gentog for sig selv disse Ord, gik med ét op for hende hele hendes Drøm, saa lyslevende, hvorledes Mødrene havde klynget sig til hende med dette Udraab: "Hæng paa! hæng paa!" hvorledes Verden sank, og hendes Særkeærme revnede, og hun faldt fra sit Barn, der i Dommens Stund vilde have holdt hende oppe. Hendes Barn, hendes eget kødelige Barn, det hun aldrig havde elsket, ja, ikke engang tænkt paa; dette Barn var nu paa Havsens Bund, det kunde som Strandvarsel komme og raabe: "Hæng paa! hæng paa! bring mig i kristen Jord!" og idet hun tænkte paa det, prikkede Angesten hende i Hælene, saa at hun gik raskere,

Frygten kom som en kold, klam Haand og lagde sig i hendes Hjærtekule, saa hun var lige ved at faa ondt, og idet hun nu saa ud over Havet, blev der tykkere og tættere: en tung Taage skød sig frem, lagde sig om Buske og Træer, de fik et underligt Udseende derved. Hun vendte sig for at se efter Maanen, der stod bag ved hende, den var som en bleg Skive uden Straaler, det var, som noget havde lagt sig tungt paa alle hendes Lemmer: hæng paa! hæng paa! tænkte hun, og da hun igen vendte sig om og saa paa Maanen, syntes hun, at dens hvide Ansigt var lige tæt ved hende, og Taagen hang som et Lin ned over hendes Skuldre: "Hæng paa! bring mig i kristen Jord!" vilde hun høre og hørte ogsaa en Lyd, saa hul, saa sær, den kom ikke fra Frøerne i Kæret, ikke fra Ravne eller Krager, for dem saa hun jo ikke, "begrav mig! begrav mig!" klang det lydeligt. Ja, det var Strandvarslet af hendes Barn, der laa paa Havsens Bund, det fik ikke Fred, før det blev baaret til Kirkegaarden og Graven gravet i kristen Jord. Derhen vilde hun gaa, der vilde hun grave; hun gik i Retning, hvor Kirken laa, og da syntes hun, at Byrden blev lettere, den forsvandt, og hun vilde saa igen vende om og naa ad den korteste Vej hjem, men da knugede det hende igen: hæng paa! hæng paa! — det lød som Frøernes Kvæk, det lød som en klynkende Fugl, det lød saa grangiveligt "begrav mig! begrav mig!"

Taagen var kold og klam, hendes Haand og

Ansigt var koldt og klamt af Rædsel; uden om hende klemte det, inden i hende blev der et uendeligt Rum for Tanker, hun før aldrig havde fornummet.

I én Foraarsnat her i Norden kan Bøgeskoven springe ud, staa i sin unge, lyse Pragt ved Dagens Solskin; i et eneste Sekund kan inden i os hæve og udfolde sig den Sæd af Synd i Tanke, Ord og Gerning, der i vort førte Liv er nedlagt; den løfter og udfolder sig i et eneste Sekund, naar Samvittigheden vaagner; og Vor Herre vækker den, naar vi mindst vente det; da er der intet at undskylde, Gerningen staar og vidner, Tankerne faa Ord, og Ordene klinge lydeligt ud over Verden. Vi forfærdes over, hvad vi have baaret i os og ikke kvalt, forfærdes over, hvad vi i Overmod og Tankeløshed havde strøet ud. Hjærtet har i Gemme alle Dyder, men ogsaa alle Laster, og de kunne trives selv i den goldeste Grund.

Anne Lisbeth rummede i Tankerne, hvad vi her have sagt i Ord, hun var overvældet deraf, hun sank til Jorden, krøb hen ad den et Stykke. "Begrav mig! begrav mig!" sagde det, og helst havde hun begravet sig selv, dersom Graven var en evig Forglemmelse af alt. — Det var Alvorens Vækkelses-Stund med Gru og Angest. Overtroen kom hedt og koldt i hendes Blod; saa meget, hun aldrig gad tale om, kom i Tanke. Lydløs, som Skyens Skygge i det klare Maaneskin, for forbi hende et Syn, hun havde hørt om det

for. Tæt forbi hende jog fire fnysende Heste, Ilden skinnede dem ud af Øjne og Næsebor, de trak en gloende Karet, i den sad den onde Herremand, der for mer end et Hundrede Aar siden havde huseret her i Egnen. Hver Midnat, hed det, for han ind i sin Gaard og vendte straks igen; han var ikke hvid, som man siger, den døde er, nej, han var sort som et Kul, et udbrændt Kul. Han nikkede til Anne Lisbeth og vinkede: "Hæng paa! hæng paa! saa kan du igen køre i grevelig Vogn og glemme dit Barn!"

Mere ilsom skyndte hun sig af Sted, og hun naaede Kirkegaarden; men de sorte Kors og de sorte Ravne blandede sig for hendes Øjne, Ravnene skreg, som Ravnen i Dag havde skreget, dog nu forstod hun hvad det var, de sagde: "Jeg er Ravnemoder! jeg er Ravnemoder!" sagde hver af dem, og Anne Lisbeth vidste, at Navnet ogsaa gjaldt hende, hun vilde maaske blive forvandlet til saadan en sort Fugl og ideligt maatte skrige, hvad den skreg, fik hun ikke Graven gravet.

Og hun kastede sig ned paa Jorden, og hun gravede med sine Hænder en Grav i den haarde Jord, saa at Blodet sprang hende ud af Fingrene.

"Begrav mig! begrav mig!" lød det ideligt, hun frygtede for Hanegal og den første røde Stribe i Øst, thi kom de, før hendes Arbejde var endt, da var hun fortabt. Og Hanen galede, og i Øst lyste det — Graven var kun halvt gravet, en isnende Haand gled hen over hendes Hoved

og Ansigt ned til Hjærtestedet. "Halv Grav kun!" sukkede det og svævede bort, ned paa Havsens Bund; ja, det var Strandvarslet! Anne Lisbeth sank overvældet og betagen til Jorden, hun havde ikke Tanke eller Fornemmelse.

Det var lys Dag, da hun kom til sig selv, to Karle løftede hende i Vejret; hun laa ikke paa Kirkegaarden, men nede paa Strandbredden, og der havde hun gravet foran sig et dybt Hul i Sandet og skaaret sine Fingre tilblods paa et sønderbrudt Glas hvis skarpe Stilk stak i en blaamalet Træfod. Anne Lisbeth var syg; Samvittigheden havde blandet Overtroens Kort, lagt dem op og faaet ud deraf, at nu havde hun kun en halv Sjæl, den anden Halvdel havde hendes Barn taget med sig ned paa Havsens Bund; aldrig vilde hun kunne flyve op mod Himmeriges Naade, før hun havde igen den anden halve Del, der holdtes paa i det dybe Vand. Anne Lisbeth kom til sit Hjem, hun var ikke det Menneske mer, hun før havde været; hendes Tanker vare spegede som Garnet, det speges, én Traad kun havde hun red, den, at bære Strandvarslet til Kirkegaarden, grave det en Grav og derved vinde sin hele Sjæl tilbage.

Mangen Nat blev hun savnet i sit Hjem, og altid fandt man hende da ved Stranden, hvor hun ventede paa Strandvarslet; saaledes hengik et helt Aar, da forsvandt hun igen en Nat, men var ikke at finde; hele den følgende Dag gik hen med forgæves Søgen.

Henimod Aften, da Degnen kom ind i Kirken for at ringe til Solnedgang, saa han foran Alteret laa Anne Lisbeth; her havde hun været fra den tidlige Morgenstund, hendes Kræfter vare næsten borte, men hendes Øjne lyste, hendes Ansigt havde en rødmende Glans; de sidste Solstraaler skinnede ind paa hende, straalede hen over Alterbordet paa de blanke Spænder af Bibelen, der laa opslaaet, med de Ord af Profeten Joel: "Sønderriver eders Hjærter og ikke eders Klæder, vender om til Herren!" — "Det var nu saaledes tilfældigt!" sagde man, som saa meget er tilfældigt.

I Anne Lisbeths Ansigt som Solen belyste, var der at læse om Fred og Naade. Hun var saa vel, sagde hun. Nu havde hun forvundet sit! i Nat havde Strandvarslet, hendes eget Barn, været hos hende; det havde sagt: "Du gravede kun halv Grav — for mig, men du har nu i Aar og Dag begravet mig helt i dit Hjærte, og der gemmer en Moder sit Barn bedst; og saa havde det givet hende igen hendes tabte halve Sjæl og ledet hende herind i Kirken.

"Nu er jeg i Guds Hus!" sagde hun, "og i det er man salig!"

Da Solen var helt nede, var Anne Lisbeths Sjæl helt oppe, hvor der er ingen Frygt, naar den her har udstridt, og udstridt havde Anne Lisbeth.

Barnet i Graven.

Der var Sorg i Huset, der var Sorg i Hjærterne, det yngste Barn, en fireaars Dreng, den eneste Søn, Forældrenes Glæde og Fremtids Haab, var død. To ældre Døtre havde de vel, den ældste skulde netop i dette Aar konfirmeres, velsignede, gode Piger begge to, men det mistede Barn er altid det kæreste, og dette var det yngste og en Søn. Det var en tung Prøvelse. Søstrene sørgede, som unge Hjærter sørge, grebne især ved Forældrenes Smerte: Faderen var nedbøjet, men Moderen overvældet af

den store Sorg. Nat og Dag havde hun gaaet om det syge Barn, plejet det, løftet og baaret det; det var en Del af hende selv, havde hun følt og fornummet; hun kunde ikke tænke sig, at det var dødt, at det skulde lægges i Kiste og gemmes i Graven: Gud kunde ikke tage dette Barn fra hende, mente hun, og da det dog skete og var en Vished, sagde hun i sin syge Smerte:

"Gud har ikke vidst det! han har hjærteløse Tjenere paa Jorden, de handle, som de lyste, de høre ikke en Moders Bønner."

Hun slap i sin Smerte Vor Herre, og da kom mørke Tanker, Dødens Tanker, den evige Død, at Mennesket blev Jord i Jorden, og at da alt var forbi. Ved saadan Tanke havde hun intet at klamre sig til, men sank i Fortvivlelsens bundløse Intet.

I de tungeste Timer kunde hun ikke græde mer. Hun tænkte ikke paa de unge Døtre, hun havde: Mandens Taarer faldt paa hendes Pande, hun saa ikke op til ham; hendes Tanker vare hos det døde Barn, al hendes Liv og Leven aandede i at tilbagekalde sig hvert Minde om Barnet, hvert af dets uskyldige Barneord.

Begravelsesdagen kom; Nætter forud havde hun ikke sovet; i Morgenstunden overvældedes hun af Træthed og havde nogen Hvile; imedens blev Kisten baaren hen i en afsides Stue, og Laaget der slaaet til, at hun ikke skulde høre Hammerslagene.

Da hun vaagnede, kom op og vilde se sit Barn, sagde Manden hende i Taarer: "Vi have lukket Laaget; det maatte ske!"

"Naar Gud er haard imod mig," udbrød hun, "hvorfor skulde saa Menneskene være bedre!" og hun hulkede i Graad.

Kisten blev bragt til Graven, den trøstesløse Moder sad hos sine unge Døtre, hun saa paa dem uden at se dem, hendes Tanker havde ikke mere med Hjemmet at gøre, hun overgav sig til Sorgen, og den kastede hende, som Søen kaster Skibet, der har mistet Ror og Styrer. Saaledes gik Begravelsesdagen, og flere Dage fulgte med samme ensformige, tunge Smerter. Med vaade Øjne og bedrøvede Blik saa de sørgende hjemme paa hende, hun hørte ikke deres Trøst, hvad kunde de vel ogsaa sige, de vare for bedrøvede dertil.

Det var, som om hun ikke kendte Søvnen mer, og alene den vilde være hendes bedste Ven, styrke Legemet, kalde Ro i Sjælen; de fik hende til at lægge sig i Sengen, hun laa ogsaa stille som en sovende. Een Nat, Manden lyttede efter hendes Aandedrag og troede forvist, at hun fandt Hvile og Lettelse, foldede derfor sine Hænder, bad og sov snart sundt og fast, mærkede ikke, at hun rejste sig, kastede sine Klæder om sig og gik saa stille ud af Huset for at komme derhen, hvor hendes Tanker Dag og Nat søgte, til Graven, der gemte hendes Barn. Hun gik gennem Husets Have, ud paa Marken, hvor Stien førte

uden om Byen hen til Kirkegaarden; ingen saa hende, hun saa ingen.

Det var dejligt stjerneklart, Luften endnu saa mild, det var først i September. Hun kom ind paa Kirkegaarden, hen til den lille Grav, den var som en eneste stor Buket af Blomster, de duftede, hun satte sig ned, bøjede sit Hoved imod Graven, som skulde hun gennem det tætte Jordlag kunne se sin lille Dreng, hvis Smil hun saa levende huskede; det kærlige Udtryk i Øjnene, selv paa Sygelejet, var jo aldrig til at glemme; hvor talende havde der hans Blik været, naar hun bøjede sig over ham og tog hans fine Haand, den han ikke selv mægtede at løfte. Som hun havde siddet ved hans Seng, sad hun nu ved hans Grav, men her havde Taarerne frit Løb, de faldt paa Graven.

"Du vil ned til dit Barn!" sagde en Stemme tæt ved, den lød saa klar, saa dyb, den klang i hendes Hjærte, hun saa op, og der stod hos hende en Mand, hyllet i en stor Sørgekappe med Hætte ned om Hovedet, men hun saa ind under den i hans Ansigt, det var strengt, men dog saa tillidsvækkende, hans Øjne straalede, som var han i Ungdoms Aar.

"Ned til mit Barn!" gentog hun og der laa en Fortvivlelsens Bøn deri.

"Tør du følge mig?" spurgte Skikkelsen. "Jeg er Døden!"

Og hun nikkede bekræftende. Da var det med ét, som om alle Stjerner ovenover lyste med

Fuldmaanens Glans, hun saa den brogede Farvepragt i Blomsterne paa Graven, Jorddækket her gav blødt og sagte efter, som et svævende Klæde, hun sank, og Skikkelsen bredte sin sorte Kappe om hende, det blev Nat, Dødens Nat; hun sank dybere, end Gravspaden trænger ned, Kirkegaarden laa som et Tag over hendes Hoved.

Kappens Flig gled til Side, hun stod i en mægtig Hal, der bredte sig stor og venlig; det var Skumring rundt om, men foran hende og i samme Nu, tæt op til sit Hjærte, holdt hun sit Barn, det tilsmilede hende i en Skønhed, større end nogen Sinde før; hun udstødte et Skrig, dog hørligt blev det ikke, thi tæt ved, og derpaa igen langt borte og atter nær, lød en svulmende, dejlig Musik; aldrig før havde saa saligstemmende Toner naaet til hendes Øre, de klang hinsides det natsorte, tætte Forhæng, der skilte Hallen fra det store Evighedsland.

"Min søde Moder! min egen Moder!" hørte hun sit Barn sige. Det var den kendte, elskede Røst; og Kys fulgte paa Kys i en uendelig Lyksalighed; og Barnet pegede hen paa det mørke Forhæng.

"Saa dejligt er der ikke oppe paa Jorden! ser du, Moder! ser du dem alle sammen! det er Lyksalighed!"

Men Moderen saa intet, der hvor Barnet pegede, intet, uden den sorte Nat; hun saa med jordiske Øjne, saa ikke saaledes som Barnet, det Gud havde kaldt til sig, hun hørte Klangen, To-

nerne, men hun fornam ikke Ordet, det hun havde at tro.

"Nu kan jeg flyve, Moder!" sagde Barnet, "flyve med alle de andre glade Børn lige derind til Gud; jeg vil det saa gerne, men naar du græder, som du nu græder, kan jeg ikke komme fra dig, og jeg vilde saa gerne! maa jeg dog ikke nok! Du kommer jo derind til mig om ganske lidt, søde Moder!"

"O bliv, o bliv!" sagde hun, "kun et Øjeblik endnu! en eneste Gang endnu maa jeg se paa dig, kysse dig, holde dig fast i mine Arme!"

Og hun kyssede og holdt fast. Da lød hendes Navn deroven fra; saa klagende kom disse Toner; hvad var det dog?

"Hører du!" sagde Barnet, "det er Fader, som kalder paa dig!"

Og atter, efter faa Sekunder, lød dybe Suk, som fra Børn, der græde.

"Det er mine Søstre!" sagde Barnet, "Moder, du har jo ikke glemt dem!"

Og hun huskede de tilbageblevne, en Angest betog hende, hun saa frem for sig, og altid svævede Skikkelser forbi, hun troede at kende nogle, de svævede gennem Dødens Hal, hen mod det mørke Forhæng, og der forsvandt de. Om vel hendes Mand, hendes Døtre kom til Syne? Nej, deres Raab, deres Suk lød endnu deroven fra; nær havde hun ganske glemt dem for den døde.

"Moder, nu ringer Himmeriges Klokker!" sagde Barnet. "Moder, nu staar Solen op!"

Og der strømmede et overvældende Lys mod hende; — Barnet var borte, og hun løftedes — det blev koldt rundt om hende, hun hævede sit Hoved og saa, at hun laa paa Kirkegaarden paa sit Barns Grav; men Gud var i Drømmen bleven en Støtte for hendes Fod, et Lys for hendes Forstand, hun bøjede sine Knæ og bad:

"Tilgiv mig, Herre min Gud! at jeg vilde holde en evig Sjæl fra sin Flugt, og at jeg kunde glemme mine Pligter mod de levende, du her gav mig!" Og ved disse Ord var det, som om hendes Hjærte fandt Lettelse. Da brød Solen frem, en lille Fugl sang over hendes Hoved, og Kirkeklokkerne ringede til Morgensang. Der blev saa helligt rundt om, helligt som i hendes Hjærte! hun kendte sin Gud, hun kendte sine Pligter, og i Længsel skyndte hun sig til Hjemmet. Hun bøjede sig over Manden, hendes varme, inderlige Kys vækkede ham, og de talte Hjærtets, Inderlighedens Ord, og hun var stærk og mild, som Hustruen kan være det, fra hende kom Fortrøstningens Væld.

"Guds Villie er altid den bedste!"
Og Manden spurgte hende: hvorfra fik du med ét denne Kraft og dette trøstende Sind?"

Og hun kyssede ham og kyssede sine Børn: "Jeg fik det fra Gud, ved Barnet i Graven."

Folkesangens Fugl.

Det er Vintertid; Jorden har et Snelag, som var det Marmor, hugget ud af Fjeldet: Luften er høj og klar, Vinden skarp som et dværgesmedet Sværd, Træerne staa som hvide Koraller, som blomstrende Mandelgrene, her er friskt som paa de høje Alper. Dejlig er Natten med Nordlysblink og talløse funklende Stjerner.

Stormene komme, Skyerne løfte sig, ryste Svanedun; Snefl okkene fyge, dække Hulvej og Hus, den aabne Mark og de lukkede Gader. Men vi sidde i den lune Stue, ved den blussende Kakkelovn, og der fortælles om gammel Tid; vi høre en Saga:

Ved det aabne Havn laa en Kæmpegrav, paa den sad i Midnatstimen Spøgelset af den begravne Helt, en Konge havde han været; Guldringen skinnede om hans Pande, Haaret flagrede i Vinden, han var klædt i Jern og Staal; sit Hoved bøjede han sorrigfuld og sukkede dybt i Smerte som en usalig Aand.

Der kom et Skib forbi. Mændene kastede Anker og steg i Land. En Skjald var der mellem dem; han traadte hen mod Kongeskikkelsen og spurgte: "Hvorfor sørger og lider du?"

Da svarede den døde: "Ingen har besjunget min Livsgerning; den er død og borte; Sangen bar den ikke ud over Landene og ind i Menneskenes Hjærter; derfor har jeg ikke Ro, ikke Hvile."

Og han mælede om sin Gerning og Stordaad, den, hans Samtid havde kendt, men ej besjunget, thi hos den var ingen Skjald.

Da greb den gamle Barde i Harpens Strenge, sang om Heltens Ungdomsmod, Manddomskraft og god Gernings Storhed. Den dødes Ansigt lyste derved som Skyens Kant i Maaneskin: glad og livsalig løftede Skikkelsen sig i Glans og Straaler, der svandt som et Nordlysblink; der var kun at se den Grønsværshøj med de runeløse Stene; men hen over den svang sig ved Strengenes sidste Klang, ret som var det ud fra Harpen, den kom, en lille Fugl, den dejligste Sangfugl med Droslens klangfulde Slag, med Menneskehjærtets sjælfyldte Slag, Hjemlandets Klang, som Trækfuglen hører den. Sangfuglen fløj over Fjeld, over Dal, over Mark og Skov, det var Folkesangens Fugl, der aldrig dør.

Vi høre Sangen; vi høre den nu her i Stuen, i Vinteraftenen, mens de hvide Bier sværme derude, og Stormen tager stærke Tag. Fuglen synger os ikke blot Heltens Drapa, den synger søde,

bløde Elskovssange, saa rige og saa mange, om Troskab i Nord; den har Eventyr i Toner og Ord; den har Ordsprog og Sangsprog, der som Runer lagt under Dødmands Tunge faar ham til at tale, og man ved hans Hjemland, Folkesangens Fugl.

I Hedningeold, i Vikingetid, hang dens Rede i Bardens Harpe. I Ridderborgens Dage, da Næven holdt Retfærds Vægtskaal, kun Magten var Ret, en Bonde og en Hund vare lige i Bytte, hvor fandt da Sangfuglen Skjul og Ly? Raahed og Smaahed tænkte ej paa den. I Ridderborgens Karnap, hvor Borgfruen sad ved Pergamentet og nedskrev de gamle Minder i Sang og Sagn, Morlille fra Græstørvhuset og den omvandrende Bissekræmmer sad paa Bænken hos hende og fortalte, der, hen over dem, flagrede og fløj, kvidrede og sang Fuglen, der aldrig dør, saa længe Jorden har en Tue for dens Fod, Folkesangens Fugl.

Nu synger den for os herinde. Ude er det Snestorm og Nat; den lægger Runer under vor Tunge, vi kende vort Hjemland; Gud taler til os vor Moders Sprog i Folkesangfuglens Toner; de gamle Minder løfte sig, de afblegede Farver opfriskes, Sagn og Sange give en Velsignelsens Drik, der løfter Sind og Tanke, saa at Aftenen bliver en Julefest. Sneen fyger, Isen knager, Stormen raader, den har Magten, den er Herre, men ikke Vor Herre.

Det er Vintertid, Vinden er skarp som et

dværgesmedet Sværd; Sneen fyger, — den føg, synes os, i Dage og Uger og ligger som et uhyre Snebjerg over den store Stad, en tung Drøm i Vinternatten. Alt dernede skjult og borte, kun Kirkens gyldne Kors, Troens Symbol, løfter sig over Snegraven og skinner i den blaa Luft, i det klare Solskin.

Og hen over den begravede Stad flyve Himlens Fugle, de smaa og de store; de pippe, og de synge, som de kunne det, hver Fugl med sit Næb.

Først kommer Spurvenes Flok; de pippe om alt det smaa i Gade og i Stræde, i Rede og i Hus; de vide Historier fra Forhus og Baghus. "Vi kende den begravede Stad!" sige de. "Alt levende derinde har Pip! Pip! Pip!"

De sorte Ravne og Krager flyve hen over den hvide Sne. "Grav! grav!" skrige de. "Dernede er endnu noget at faa, noget for Skrutten, den er det vigtigste; det er de flestes Mening dernede paa Bunden, og den Mening er bra', bra', brav!"

De vilde Svaner komme paa susende Vinger, og synge om det herlige og store, der endnu spirer fra Menneskenes Tanker og Hjærter derinde i den under Snelagene hvilende Stad.

Døden er der ikke, Livet vælder; vi fornemme det i Toner, de bruse som fra Kirkens Orgel, gribe os som Klang fra Elverhøj, som Ossianske Sange, som Valkyriens susende Vingeslag. Hvilken Samklang! den taler ind i vort Hjærte, løfter vor Tanke, det er Folkesangens Fugl, vi høre! Og i dette Nu: Guds varme Aande puster fra-

oven, Snebjerget slaar Revner, Solen skinner derind, Vaaren kommer, Fuglene komme, ny Slægter, med de hjemlige, samme Toner. Hør Aarets Drapa: Snestormens Magt, Vinternattens tunge Drøm! Alt løses, alt løfter sig i dejlig Sang fra Folkesangens Fugl, der aldrig dør.

Lykken kan ligge i en Pind.

Nu skal jeg fortælle en Historie om Lykken. Vi kende Allesammen Lykken: Nogle se den Aar ud, Aar ind, andre kun i visse Aaringer, paa en enkelt Dag, ja, der gives de Mennesker, som kun en eneste Gang i deres Liv se den, men se den gjør vi alle.

Nu behøver jeg ikke at fortælle, for det ved enhver, at Vor Herre sender det lille Barn og lægger det i en Moders Skjød, — det kan være i det rige Slot og i den velhavende Stue, men ogsaa

paa aaben Mark, hvor den kolde Vind blæser; dog enhver ved nok, ikke, og vist er det alligevel, at Vor Herre, idet han bringer Barnet, ogsaa bringer en Lykkegave til det, men den lægges ikke aabenlyst lige ved Siden af; den lægges et Sted i Verden, hvor man mindst tænker paa at finde den, og dog findes den altid; det er det glædelige. Den kan være lagt i et Æble; det var den for en lærd Mand, som hed Newton: Æblet drattede, og saa fandt han sin Lykke. Kender du ikke Historien, saa bed dem om at fortælle den, som kan den; jeg har en anden Historie at fortælle, og det er en Historie om en Pære.

Der var en stakkels Mand, som var født i Armod, groet op i Armod, og paa den havde han giftet sig. Han var forresten Drejer af Profession og drejede især Paraplyskafter og Paraplyringe; men han havde det næppe fra Haanden i Munden.

"Jeg finder aldrig Lykken!" sagde han. Det er en virkelig oplevet Historie, og man kan nævne Landet og Stedet, hvor Manden boede, men det er nu det samme.

De røde, sure Rønnebær voxte som den rigeste Pynt omkring hans Hus og Have. I den var dog ogsaa et Pæretræ, men det bar ikke en eneste Pære, og dog var Lykken lagt i dette Pæretræ, lagt i de usynlige Pærer.

En Nat stormede Vinden ganske forfærdeligt; man fortalte i Aviserne, at den store Diligence blev af Stormen løftet op fra Vejen og kastet

hen som en Klud. Sagtens kunde da en stor Gren blive knækket af Pæretræet.

Grenen blev lagt ind i Værkstedet, og Manden drejede i Spøg, af den en stor Pære og saa nok en stor, derpaa en mindre og saa nogle ganske smaa.

Træet maatte dog en Gang sætte Pærer, sagde Manden, og saa gav han dem til Børnene at lege med.

Til Livets Nødvendighed i et vaadt Land hører nu rigtignok en Paraply. Hele Huset havde til fælles Brug kun én; blæste Vinden for stærkt, saa vendte Paraplyen sig, ja, den knækkede endogsaa et Par Gange, men Manden satte den strax i god Stand igen; dog ærgerligst var det, at Knappen, der skulde holde den sammen, naar den var slaaet ned, altfor tit sprang af, eller Ringen, der blev sat om den, gik itu.

En Dag sprang Knappen; Manden søgte efter den paa Gulvet og fik fat paa en af de allermindste drejede Smaapærer, en af dem, Børnene havde faaet til at lege med.

"Knappen er ikke til at finde!" sagde Manden, "men den lille Ting kan nok gøre samme Gavn!" Saa borede han et Hul i den, trak en Lidse igennem, og den lille Pære sluttede godt i den knækkede Ring. Det var sandelig den allerbedste Sammenholder, Paraplyen endnu havde havt.

Da Manden næste Aar skulde sende Paraplyskafter til Hovedstaden, hvor han leverede det

Slags, sendte han ogsaa et Par af de drejede smaa Træpærer med en halv Ring om, og bad om, at de maatte prøves, og saaledes kom de til Amerika. Der mærkede man snart, at den lille Pære holdt langt bedre end nogen anden Knap, og nu forlangte man af Købmanden, at

alle Paraplyer, som fulgte efter, skulde lukkes med en lille Pære.

Naa, der blev noget at bestille! Pærer i Tusindvis! Træpærer paa alle Paraplyer! Manden maatte tage fat. Han drejede og drejede. Hele Pæretræet gik op i de smaa Træpærer! Det gav Skillinger, det gav Dalere!

"I det Pæretræ var min Lykke lagt!" sagde Manden. Han fik nu et stort Værksted med Svende og Drenge. Altid var han i godt Humør og sagde: "Lykken kan ligge i en Pind!"

"Det siger ogsaa jeg, som fortæller Historien.

Man har den Talemaade: "Tag en hvid Pind i Munden, saa er du usynlig!" men det maa da være den rigtige Pind, den som gives os i Lykkegave af Vor Herre. Den fik jeg, og jeg kan ogsaa ligesom Manden hente klingende Guld, blinkende Guld, det allerbedste, det, der blinker fra Barneøjne, det, der klinger fra Barnemund, og fra Fader og Moder med. De læse Historierne, og jeg staar midt i Stuen hos dem, men usynlig, thi jeg har den hvide Pind i Munden; fornemmer jeg nu, at de ere glade ved hvad jeg fortæller, ja, saa siger jeg ogsaa: Lykken kan ligge i en Pind!

Den store Söslange.

Der var en lille Havfisk af god Familie, Navnet husker jeg ikke, det maa de Lærde sige dig. Den lille Fisk havde atten Hundrede Søskende, alle lige gamle; de kendte ikke deres Fader eller Moder, de maatte strax skøtte sig selv og svømme om, men det var en stor Fornøjelse. Vand havde de nok at drikke, hele Verdenshavet, Føden tænkte de ikke paa, den kom nok; hver vilde følge sin Lyst, hver vilde faa sin egen Historie, ja det tænkte heller ingen af dem paa.

Solen skinnede ned i Vandet, det lyste om dem, det var saa klart, det var en Verden med de forunderligste Skabninger, og nogle saa gruelig store, med voldsomme Gab, de kunde sluge de atten Hundrede Søskende, men det tænkte de heller ikke paa, for ingen af dem var endnu bleven slugt.

De smaa svømmede sammen, tæt op til hverandre, som Sildene og Makrelerne svømme; men som de allerbedst svømmede i Vandet og tænkte paa ingenting, sank, med forfærdelig Lyd, oven-

fra, midt ned imellem dem, en lang, tung Ting, der slet ikke vilde holde op; længere og længere strakte den sig, og hver af Smaafiskene, som den rørte, blev kvaset eller fik et Knæk, som den ikke kunde forvinde. Alle Smaafisk, de store med, lige oppe fra Havets Flade og ned til dets Bund, for i Forfærdelse til Side; den tunge, voldsomme Ting sænkede sig dybere og dybere, den blev længere og længere, milelang, gennem hele Havet.

Fisk og Snegle, alt hvad svømmer, alt hvad kryber, eller drives af Strømningerne, fornam denne forfærdelige Ting, denne umaadelige, ubekendte Havaal, der lige med ét var kommet ned ovenfra.

Hvad var det dog for en Ting? Ja det vide vi! det var det store, milelange Telegraf-Tov, Menneskene sænkede mellem Europa og Amerika.

Der blev en Forskrækkelse, der blev et Røre mellem Havets retmæssige Beboere, hvor Tovet sænkedes. Flyvefisken satte til Vejrs over Havfladen, saa højt den kunde, ja Knurhanen tog Fart et helt Bøsseskud over Vandet, for det kan den; andre Fisk søgte mod Havbunden, de for med saadan Hastighed, at de kom længe før Telegraf-Tovet endnu var set dernede; de skræmmede baade Kabliau og Flynder, som gik fredeligt i Havets Dyb og aad deres Medskabninger.

Et Par Søpølser bleve saa forskrækkede, at de spyede deres Mave ud, men levede endda, for det kunde de. Mange Hummer og Taskekrabber gik ud af deres gode Harnisk og maatte lade Benene blive tilbage.

Under al den Skræk og Forvirring kom de atten Hundrede Søskende fra hverandre, og mødtes ikke mere, eller kendte ikke hverandre; kun en halv Snes blev paa samme Plet, og da de i et Par Timer havde holdt sig stille, forvandt de den første Skræk og begyndte at blive nysgerrige.

De saa sig om; de saa op og de saa ned, og der i Dybden troede de at øjne den forfærdelige Ting, som havde skræmmet dem, skræmmet store og smaa. Tingen laa hen over Havbunden, saa langt de kunde øjne; meget tynd var den, men de vidste jo ikke, hvor tyk den kunde gøre sig, eller hvor stærk den var. Den laa ganske stille, men, tænkte de, det kunde være Lumskhed.

"Lad den ligge, hvor den ligger! Den kommer ikke os ved!" sagde den forsigtigste af Smaafiskene, men den allermindste af dem vilde ikke opgive at komme til Kundskab om hvad den Ting kunde være; oven fra var den kommen ned, oven fra maatte man bedst kunne hente Besked, og saa svømmede de op mod Havfladen, det var blikstille Vejr.

Der mødte de en Delphin; det er saadan en Springfyr, en Havstryger, der kan slaa Kolbytter hen ad Havfladen; Øjne har den at se med,

og den maatte have set og vide Besked; den spurgte de ad, men den havde kun tænkt paa sig selv og sine Kolbytter, ikke set noget, vidste ikke at svare, og saa tav den og saa stolt ud.

Derpaa henvendte de sig til Sælhunden, der just dukkede ned; den var høfligere, uagtet den æder Smaafisk; men i Dag var den mæt. Den vidste lidt mere end Springfisken.

"Jeg har mangen Nat ligget paa en vaad Sten og set ind mod Land, milevidt herfra; der er lumske Skabninger, de kaldes i deres Sprog Mennesker, de efterstræbe os, men oftest smutte vi dog fra dem, det har jeg forstaaet, og det har nu ogsaa den Havaal, I spørge om. Den har været i deres Magt, været oppe paa Landjorden, vist i umindelige Tider; derfra have de ført den paa Fartøj for at bringe den over Havet til et andet fjernt liggende Land. Jeg saa, hvilket Besvær de havde, men magte den kunde de, den var jo bleven mat paa Landjorden. De lagde den i Krands og Kreds, jeg hørte, hvor den ringlede og ranglede, da de lagde den, men den slap dog fra dem, slap herud. De holdt paa den af alle Kræfter, mange Hænder holdt fast, den smuttede dog og naaede til Bunds; der ligger den, tænker jeg, til videre!"

"Den er noget tynd!" sagde de smaa Fisk.

"De have sultet den!" sagde Sælhunden, "men den kommer sig snart, faar sin gamle Tykkelse og Storhed. Jeg antager, at den er den store Søslange, som Menneskene ere saa bange

for og tale saa meget om; jeg har før aldrig set den og aldrig troet paa den; nu tror jeg, den er det!" og saa dukkede Sælhunden.

"Hvor han vidste meget! Hvor han talte meget!" sagde de smaa Fisk. "Jeg har aldrig været saa klog før! — Naar det bare ikke er Løgn!"

"Vi kunne jo svømme ned og undersøge!" sagde den mindste; "paa Vejen høre vi de andres Mening!"

"Jeg gør ikke et Slag med mine Finner, for at faa noget at vide!" sagde de andre og drejede af.

"Men jeg gør det!" sagde den mindste og styrede afsted ned i det dybe Vand; men den var langt fra Stedet, hvor "den lange sænkede Ting" laa. Den lille Fisk saa og søgte til alle Sider ned mod Dybet.

Aldrig før havde den fornummet sin Verden saa stor. Sildene gik i store Stimer, skinnende som en Kæmpebaad af Sølv, Makrelerne fulgtes ogsaa ad og saa endnu prægtigere ud. Der kom Fisk i alle Skikkelser og med Tegninger i alle Farver; Medusaer, som halvgennemsigtige Blomster, der lode sig bære og føre af Strømningerne. Store Planter vokste fra Havbunden, favnehøjt Græs og palmeformede Træer, hvert Blad besat med skinnende Skaldyr.

Endelig øjnede den lille Havfisk en lang, mørk Stribe derned og styrede mod den, men det var hverken Fisk eller Tov, det var Rælingen af et stort sunket Fartøj, hvis øverste og ne-

derste Dæk var brudt itu ved Havets Tryk. Den lille Fisk svømmede ind i Rummet, hvor de mange Mennesker, der vare omkomne da Skibet sank, nu vare skyllede bort, paa to nær: en ung Kvinde laa der udstrakt med et lille Barn i sine Arme. Vandet lettede dem og ligesom vuggede dem, de syntes at sove. Den lille Fisk blev ganske forskrækket, den var uvidende om, at de ikke kunde vaagne mere. Vandplanter hang som Løvværk ned over Rælingen, hen over de to smukke Lig af Moder og Barn. Der var saa stille, der var saa ensomt. Den lille Fisk skyndte sig bort saa hurtigt den kunde, ud hvor Vandet var klarere belyst og hvor der var Fisk at se. Den var ikke kommen langt, da mødte den en ung Hval, saa forfærdelig stor.

"Slug mig ikke!" sagde den lille Fisk. "Jeg er ikke engang en Mundsmag, saa lille er jeg, og mig er det en stor Behagelighed at leve!"

"Hvad vil du saa dybt hernede, hvor din Art ikke kommer?" spurgte Hvalen. Og saa fortalte den lille Fisk om den lange forunderlige Aal, eller hvad den Ting nu var, der ovenfra havde sænket sig ned og forskrækket selv de allermodigste Havskabninger.

"Ho, ho!" sagde Hvalen og trak saa voldsomt Vand til sig, at den maatte sætte en mægtig Vandstraale naar den kom op og trak Vejret. "Ho, ho!" sagde den, "saa det var den Ting, som krillede mig paa Ryggen, idet jeg vendte mig! Jeg troede, at det var en Skibsmast, jeg kunde

bruge til Kløpind! Men paa dette Sted her var det ikke. Nej, langt længere ude ligger den Ting. Jeg vil dog undersøge den, jeg har ikke andet at bestille!"

Og saa svømmede den fremad og den lille Fisk bagefter, ikke for nær, thi der kom ligesom en rivende Strøm, hvor den store Hval skød Fart gennem Vandet.

De mødte en Haj og en gammel Savfisk; de to havde ogsaa hørt om den sælsomme Havaal, saa lang og tynd; set den havde de ikke, men det vilde de.

Nu kom der en Havkat.

"Jeg tager med!" sagde han; den vilde samme Vej.

"Er den store Søslange ikke tykkere end et Ankertov, saa skal jeg bide den over i ét Bid!" og den aabnede sit Gab og viste sine sex Rækker Tænder. "Jeg kan bide Mærke i et Skibsanker, sagtens kan jeg bide den Stilk over!"

"Der er den!" sagde den store Hval, "jeg ser den!" Han troede, han saa bedre end de andre. "Se, hvor den løfter sig, se hvor den svajer, bugter og krummer sig!"

Det var dog ikke den, men en umaadelig stor Havaal, flere Alen lang, som nærmede sig.

"Den der har jeg set før!" sagde Savfisken, "den har aldrig gjort stort Rabalder i Havet, eller skræmmet nogen Storfisk!"

Og saa talte de til den om den nye Aal og spurgte om den vilde med paa Opdagelse.

"Er dèn Aal længere end jeg!" sagde Havaalen, "saa skal den ske en Ulykke!"

"Det skal den!" sagde de andre. "Vi ere nok til ikke at taale den!" og saa skyndte de sig fremad.

Men der kom noget lige i Vejen, et underligt Uhyre, større end de allesammen.

Det saa ud som en svømmende Ø, der ikke kunde holde sig oppe.

Det var en ældgammel Hval. Dens Hoved var overgroet med Havplanter, dens Ryg besat med Krybdyr og saa umaadelig mange Østers og Muslinger, at dens sorte Skind var ganske hvidspættet.

"Kom med, Gamle!" sagde de. "Her er kommen en ny Fisk, som ikke kan taales."

"Jeg vil hellere ligge, hvor jeg ligger!" sagde den gamle Hval. "Lad mig i Ro! Lad mig ligge! Aa ja, ja, ja! Jeg bærer paa en svær Sygdom! Min Lindring har jeg ved at naa op i Havfladen og faa Ryggen ovenfor! Saa komme de store, rare Søfugle og pille mig, det gør saa godt, naar bare de ikke slaa Næbbet for dybt i, det gaar tit lige ind i mit Spæk. Se engang dog! Hele Benraden af en Fugl sidder mig endnu i Ryggen; Fuglen slog Klørne for dybt og kunde ikke komme løs, da jeg gik tilbunds. Nu have Smaafiskene pillet ham. Se hvorledes han ser ud og jeg ser ud! Jeg har Sygdom!"

"Det er bare Indbildning!" sagde Hvalen. "Jeg er aldrig syg. Ingen Fisk er syg!"

"Undskyld!" sagde den gamle Hval; "Aalen har Hudsygdom, Karpen skal have Kopper, og alle have vi Indvoldsorme!"

"Vrøvl!" sagde Hajen, han gad ikke høre mere, de andre ikke heller, de havde jo andet at tage Vare.

Endelig kom de til Stedet, hvor Telegraftovet laa. Det har et langt Leje paa Havbunden, fra Europa til Amerika, hen over Sandbanker og Havdynd, Klippegrund og Plantevildnis, ja hele Skove af Koraller, og saa veksle Strømmene dernede, Vandhvirvler dreje sig, Fisk mylre frem, flere i Flok end de talløse Fugleskarer, som Menneskene se i Trækfuglstiden. Det er et Røre, en Plasken, en Summen, en Susen: den Susen spøger der lidt af endnu i de store, tomme Havconchylier, naar vi holde dem for vort Øre.

Nu kom de til Stedet.

"Der ligger Dyret!" sagde den store Fisk, og den lille sagde det ogsaa. Oe saa Tovet, hvis Begyndelse og Ende svandt i deres Synkreds.

Svampe, Polyper og Gorgoner svajede fra Grunden, sænkede og bøjede sig over det, saa at det snart skjultes, snart var at se. Søpindsvin, Snegle og Orme rørte sig om det; kæmpemæssige Edderkopper, der havde en hel Besætning af Krybdyr paa sig, spankede hen ad Tovet. Mørkeblaa Søpølser, eller hvad det Kryb hedder, der æde med hele Kroppen, laa ligesom og lugtede til det nye Dyr, der havde lagt sig paa Havbunden. Flynder og Kabliau vendte sig i Vandet

for at høre efter fra alle Sider. Stjernefisken, der altid borer sig ned i Dyndet og kun har de to lange Stilke med Øjne udenfor, laa og gloede for at se hvad der kom ud af det Røre.

Telegraftovet laa uden Bevægelse. Men Liv og Tanke var der i det; Mennesketanker gik gennem det.

"Den Ting er lumsk!" sagde Hvalen. "Den er i Stand til at slaa mig paa Maven, og den er nu min ømme Side!"

"Lad os føle os for!" sagde Polypen. "Jeg har lange Arme, jeg har smidige Fingre; jeg har rørt ved den, jeg vil nu tage lidt fastere."

Og den strakte sine smidige, længste Arme ned til Tovet og rundt om det.

"Den har ingen Skæl!" sagde Polypen, "den har ingen Skind! Jeg tror, den aldrig føder levende Unger!"

Havaalen lagde sig langs Telegraftovet og strakte sig saalangt den kunde.

"Den Ting er længere end jeg!" sagde den. "Men det er ikke Længden om at gøre, man maa have Hud, Mave og Smidighed."

Hvalen, den unge, stærke Hval, nejede sig lige ned, dybere, end den nogensinde havde været.

"Er du Fisk eller Plante?" spurgte den. "Eller er du kun Ovenfras-Værk, der ikke kan trives hernede hos os?"

Men Telegraftovet svarede ikke; det har det ikke paa den Led. Der gik Tanker igennem det,

Mennesketanker; de løde i ét Sekund de mange hundrede Mile fra Land til Land.

"Vil du svare eller vil du knækkes?" spurgte den glubende Haj, og alle de andre store Fisk spurgte om det samme: "Vil du svare eller vil du knækkes?"

Tovet rørte sig ikke, det havde sin aparte Tanke, og en saadan kan den have, der er fyldt med Tanker.

"Lad dem kun knække mig, saa hales jeg op og kommer i Stand igen, det er sket ved andre af mit Slags, i mindre Farvande!"

Det svarede derfor ikke, det havde andet at bestille, det telegraferede, laa i lovligt Embede paa Havets Bund.

Ovenover gik nu Solen ned, som Menneskene kalde det, den blev som den rødeste Ild, og alle Himlens Skyer skinnede som Ild, den ene prægtigere end den anden.

"Nu faa vi den røde Belysning!" sagde Polyperne, "saa sees den Ting maaske bedre, om saa behøves."

"Paa den! paa den!" raabte Havkatten og viste alle sine Tænder.

"Paa den! paa den!" sagde Sværdfisken og Hvalen og Havaalen.

De styrtede frem, Havkatten foran; men lige idet den vilde bide om Tovet, jog i bar Heftighed Savfisken sin Sav lige ind i Bagdelen paa Havkatten; det var en stor Fejltagelse, og Katten fik ikke Kræfter til Bid.

Der blev et Mudder nede i det Mudder: Storfisk og Smaafisk, Søpølser og Snegle løb mod hverandre, aad hverandre, masede, kvasede. Tovet laa stille og øvede sin Gerning, og det skal man.

Den mørke Nat rugede ovenover, men Havets Milliarder og Milliarder levende Smaadyr lyste. Krebs, ikke saa store som et Knappenaalshoved, lyste. Det er ganske vidunderligt, men saaledes er det nu.

Havets Dyr saa paa Telegraftovet.

"Hvad er dog den Ting, og hvad er den ikke?"

Ja det var Spørgsmaalet.

Da kom der en gammel Havko. Menneskene kalde det Slags: Havfrue eller Havmand. En Hun var hun, havde Hale og to korte Arme at pjaske med, hængende Bryst, og Tang og Snyltedyr i Hovedet, og det var hun stolt af.

"Vil I have Kundskab og Kendskab?" sagde hun, "saa er jeg nok den eneste, der kan give den; men jeg forlanger herfor farefri Græsgang paa Havbunden for mig og mine. Jeg er Fisk som I, og jeg er ogsaa Krybdyr ved Øvelse. Jeg er den klogeste i Havet; jeg ved om alt, hvad der rører sig hernede, og om alt, hvad der er ovenfor. Den Ting der, I grublisere over, er ovenfra, og hvad derovenfra dumper ned, er dødt eller bliver dødt og magtesløst; lad den ligge for hvad den er. Den er kun Menneske-Paafund!"

"Jeg tror nu der er noget mere ved den!" sagde den lille Havfisk.

"Hold Mund, Makrel!" sagde den store Havko.

"Hundestejle!" sagde de andre, og det var endnu mere fornærmeligt sagt.

Og Havkoen forklarede dem, at det hele Alarmdyr, som forresten jo ikke sagde et Muk, var kun Paafund fra det tørre Land. Og den holdt et Foredrag over Menneskenes Træskhed.

"De ville have fat paa os," sagde den, "det er det eneste, de leve for; de spænde Garn ud, komme med Mading paa Krog for at lokke os. Denne der er et Slags stor Snøre, som de tror vi skulle bide paa, de ere saa dumme! Det er vi ikke! Rør kun ikke det Makværk, det trævler op, bliver til Smuld og Dynd, det Hele. Hvad ovenfra kommer har Knæk, Bræk, duer ikke!"

"Duer ikke!" sagde alle Havskabningerne og holdt sig til Havkoens Mening for at have en Mening.

Den lille Havfisk beholdt sin egen Tanke. "Den umaadelig lange, tynde Slange er maaske den vidunderligste Fisk i Havet. Jeg har en Fornemmelse deraf."

"Den vidunderligste!" sige vi Mennesker med, og sige det med Kendskab og Forvisning.

Den store Søslange er det, omtalt længst forud i Sange og Sagn.

Den er født og baaren, sprungen ud fra Menneskets Snille og lagt paa Havets Bund, stræk-

kende sig fra Østens Lande til Vestens Lande, bærende Budskab hurtig som Lynets Straale fra Solen til vor Jord. Den vokser, vokser i Magt og Udstrækning, vokser Aar for Aar, gennem alle Have, Jorden rundt, under de stormende Vande og de glasklare Vande, hvor Skipperen ser ned, som sejlede han gennem den gennemsigtige Luft, ser mylrende Fisk, et helt Farvefyrværkeri.

Dybest nede strækker sig Slangen, en Velsignelsens Midgaardsorm, der bider i sin Hale, idet den omslutter Jorden. Fisk og Krybdyr løbe med Panden imod, de forstaa dog ikke den Ting ovenfra: Menneskehedens tankefyldte, i alle Sprog forkyndende og dog lydløse Kundskabsslange paa Godt og Ondt, den vidunderligste af Havets Vidundere, vor Tids

DEN STORE SØSLANGE.

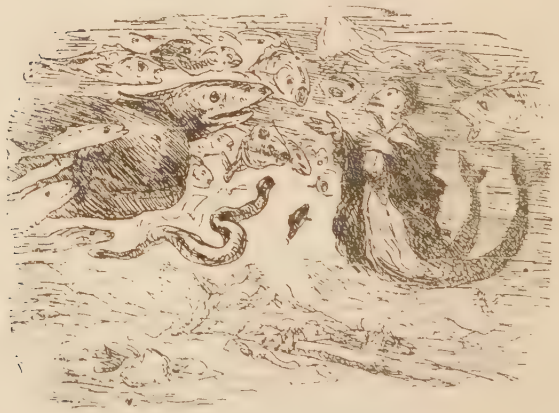

Om Aartusinder.

Ja, om Aartusinder komme de paa Dampens Vinger igennem Luften hen over Verdenshavet! Amerikas unge Beboere gæste det gamle Europa. De komme til Mindesmærkerne her og til de da synkende Steder, saaledes som vi i vor Tid drage til Sydasiens hensmuldrende Herligheder.

Om Aartusinder komme de!

Themsen, Donau, Rhinen rulle endnu; Montblanc staar med Snetop, Nordlysene skinne over Nordens Lande, men Slægt paa Slægt er Støv, Rækker af Øjeblikkets mægtige glemte, som de,

der nu alt slumre i Højen, hvor den velhavende Melhandler, paa hvis Grund den er, tømrer sig en Bænk for at sidde og se ud over den flade, bølgende Kornmark.

"Til Europa!" lyder det hos Amerikas unge Slægt — — "til Fædrenes Land, Mindernes og Fantasiens dejlige Land, Europa!"

Luftskibet kommer; det er overfyldt med rejsende, thi Farten er hurtigere end til Søs; den elektromagnetiske Traad under Verdenshavet har allerede telegraferet, hvor stor Luftkaravanen er. Alt øjnes Europa, det er Irlands Kyster, der ses, men Passagererne sove endnu; de ville først vækkes, naar de ere over England; der betræde de Europas Jord i Shakespeares Land, som det hedder hos Aandens Sønner; Politikkens Land, Maskinernes Land, er der andre, der kalde det.

En hel Dag bliver Opholdet her, saa megen Tid har den travle Slægt at give det store England og Skotland.

Farten gaar under Kanaltunnelen til Frankrig, Carl den Stores og Napoleons Land. Molière nævnes, de lærde tale om en klassisk og romantisk Skole i den fjerne Oldtid, og der jubles for Helte, Skjalde og Videnskabsmænd, som vor Tid ikke kender, men som skulle fødes paa Europas Krater: Paris.

Luftdamperen flyver hen over det Land, hvorfra Columbus gik ud, hvor Cortes blev født, og hvor Calderon sang Dramer i bølgende Vers;

dejlige, sortøjede Kvinder bygge og bo endnu i de blomstrende Dale, og i ældgamle Sange nævnes Cid og Alhambra.

Gennem Luften, over Havet til Italien, hen hvor det gamle, evige Roma laa; det er udslettet, Campagnen en Ørk; af Peterskirken vises der en ensomt staaende Murrest, men man tvivler om dens Ægthed.

Til Grækenland, for at sove en Nat i det rige Hotel højt paa Olympens Top, saa har man været der; Farten gaar mod Bosporus, for der i nogle Timer at hvile ud og se det Sted, hvor Byzanz laa; fattige Fiskere spænde deres Net der, hvor Sagnet fortæller om Haremets Have i Tyrkernes Tid.

Rester af mægtige Byer ved den stærke Donau, Byer, vor Tid ikke kendte, flyves der hen over, men der og der — Mindernes rige Steder, de, som komme, de, som Tiden føder — der og der daler Luftkaravanen og løfter sig igen.

Der nede ligger Tyskland — som engang omspændtes med det tætteste Net af Jernbaner og Kanaler — Landene, hvor Luther talte, Goethe sang, og hvor Mozart i sin Tid bar Tonernes Scepter. Store Navne lyste i Videnskab og Kunst, Navne, vi ikke kende. Een Dags Ophold for Tyskland og én Dag for Norden, for Ørsteds og for Linnés Fædreland, og Norge, de gamle Heltes og de unge Nordmænds Land. Island tages paa Hjemfarten; Gejser koger ikke længer, Hekla er slukket, men som Sagas evige

Stentavle staar den stærke Klippeø i det brusende Hav.

"I Europa er meget at se!" siger den unge Amerikaner; "og vi have set det i otte Dage, og det lader sig gøre, som den store rejsende" — et Navn nævnes, der hører til deres Samtid — "har vist i sit berømte Værk: "Europa set i otte Dage."

Ib og lille Christine.

Nær ved Gudenaa, inde i Silkeborg Skov, løfter sig en Landryg som en stor Vold, den kaldes "Aasen", og under den, mod Vest, laa, ja der ligger endnu, et lille Bondehus med magre Jorder; Sandet skinner igennem den tynde Rug- og Bygager. Det er nu en Del Aar siden; Folkene, som boede der, drev deres lille Avling, havde dertil tre Faar, ét Svin og to Stude; kort sagt, de havde det ret vel til Føden, naar man tager den, som man har den, ja de kunde vel ogsaa have bragt det til at holde et Par Heste, men de sagde som de andre Bønder derovre: "Hesten æder sig selv!" — den tærer for det gode, den gør. Jeppe-Jæns drev sin lille Jordlod om Sommeren og var om Vinteren en flink Træskomand. Han havde da ogsaa Medhjælp, en Karl, der forstod at skære Træsko, der vare baade stærke, lette og med Facon; Sko og Slev skar de; det gav Skillinger, man kunde ikke kalde Jeppe-Jæns's for fattig Folk.

Lille Ib, den syvaars Dreng, Husets eneste Barn, sad og saa til, skar i en Pind, skar sig i

Fingrene, men en Dag havde han snittet to Stykker Træ, saa at de saa ud som smaa Træsko, de skulde, sagde han, foræres til lille Christine, og det var Prammandens lille Datter, og hun var saa fin og saa yndelig som et Herskabs Barn; havde hun Klæder skaaret, som hun var født og baaret, saa vilde ingen tro, at hun var fra Lyngtørvhuset paa Seis Hede. Derovre boede hendes Fader, der var Enkemand og ernærede sig ved at pramme Brænde fra Skoven ned til Silkeborg Aaleværk, ja tit derfra videre op til Randers. Ingen havde han, der kunde tage Vare paa lille Christine, der var et Aar yngre end Ib, og saa var hun næsten altid hos ham, paa Prammen og mellem Lyngen og Tyttebærbuskene; skulde han endelig helt op til Randers, ja saa kom lille Christine over til Jeppe-Jæns's.

Ib og lille Christine kom godt ud af det ved Leg og ved Fad; de rodede, og de gravede, de krøb, og de gik, og en Dag vovede de sig ene to næsten helt op paa Aasen og et Stykke ind i Skoven, engang fandt de der Snæppeæg, det var en stor Begivenhed.

Ib havde endnu aldrig været ovre paa Seis Hede, aldrig prammet gennem Søerne ad Gudenaa, men nu skulde han det; han var indbuden af Prammanden, og Aftenen forud fulgte han hjem med ham.

Paa de højt opstablede Brændestykker i Prammen stod tidlig om Morgenen de to Børn og spiste Brød og Hindbær. Prammanden og

hans Medhjælper stagede sig frem, det gik med Strømmen, i rask Fart ned ad Aaen, gennem Søerne, der syntes at lukke sig ved Skov og ved Siv, men altid var der dog Gennemfart, om endogsaa de gamle Træer hældede sig helt ud, og Egetræerne strakte frem afskaldede Grene, ligesom om de havde opsmøgede Ærmer og vilde vise deres knudrede, nøgne Arme; gamle Elletræer, som Strømmen havde løsnet fra Skrænten, holdt sig med Rødderne fast ved Bunden og saa ud ligesom smaa Skovøer; Aakander vuggede paa Vandet; det var en dejlig Fart! — og saa kom man til Aaleværket, hvor Vandet brusede gennem Sluserne; det var noget for Ib og Christine at se paa!

Den Gang var endnu hernede hverken Fabrik eller By, her stod kun den gamle Avlsgaard, og Besætningen der var ikke stor; Vandets Fald gennem Slusen og Vildandens Skrig, det var den Gang den stadigste Livlighed. — Da nu Brændet var prammet om, købte Christines Fader sig et stort Knippe Aal og en lille slagtet Gris, der alt tilsammen i en Kurv blev stillet agter ude paa Prammen. Nu gik det mod Strømmen hjem, men Vinden var med, og da de satte Sejl til, var det lige saa godt, som om de havde to Heste for.

Da de med Prammen vare saa højt oppe under Skoven, at de laa ud for, hvor Manden, der hjalp med at pramme, havde kun et kort Stykke hjem, saa gik han og Christines Fader i Land, men paalagde Børnene at forholde sig rolige og

forsigtige, men det gjorde de ikke længe, de maatte se ned i Kurven, hvor Aalene og Grisen gemtes, og Grisen maatte de løfte paa og holde den, og da de begge vilde holde den, saa tabte de den og det lige ud i Vandet; der drev den paa Strømmen, det var en forfærdelig Begivenhed.

Ib sprang i Land og løb et lille Stykke, saa kom ogsaa Christine: "tag mig med dig!" raabte hun, og nu vare de snart inde i Buskene, de saa ikke længer Prammen eller Aaen; et lille Stykke endnu løb de, saa faldt Christine og græd; Ib fik hende op.

"Kom med mig!" sagde han. "Huset ligger derovre!" men det laa ikke derovre. De gik, og de gik, over vissent Løv og tørre, nedfaldne Grene, der knagede under deres smaa Fødder; nu hørte de en stærk Raaben — de stod stille og lyttede; nu skreg en Ørn, det var et fælt Skrig, de bleve ganske forskrækkede, men foran dem inde i Skoven vokste de dejligste Blaabær, en utrolig Mængde; det var alt for indbydende til ikke at blive, og de bleve, og de spiste og bleve ganske blaa om Mund og Kinder. Nu hørtes igen en Raaben.

"Vi faa Bank for Grisen!" sagde Christine.

"Lad os gaa hjem til vort!" sagde Ib; "det er her i Skoven!" og de gik; de kom paa en Kørevej, men hjem førte den ikke, mørkt blev det, og angest vare de. Den forunderlige Stilhed rundt om afbrødes ved fæle Skrig af den store Hornugle eller Lyd af Fugle, de ikke kendte; endelig stod

de begge to fast i en Busk, Christine græd, og Ib græd, og da de saa havde grædt en Stund, lagde de sig i Løvet og faldt i Søvn.

Solen var højt oppe, da de vaagnede; de frøs, men oppe paa Højden tæt ved skinnede Solen ned mellem Træerne, der kunde de varme sig, og derfra, mente Ib, maatte de kunne se hans Forældres Hus; men de vare langt fra det, i en ganske anden Del af Skoven. De kravlede helt op paa Højden og stod paa en Skrænt, ved en klar, gennemsigtig Sø; Fiskene i den stod i Stim, belyste af Solstraalerne; det var saa uventet hvad de saa, og tæt ved var en stor Busk fuld af Nødder, ja endogsaa syv Kløvser; og de plukkede, og de knækkede og fik de fine Kærner, der havde begyndt at sætte sig, — og saa kom der endnu en Overraskelse, en Forskrækkelse. Fra Busken traadte frem, en stor, gammel Kone, hvis Ansigt var saa brunt og Haaret saa glinsende sort; det hvide i hendes Øjne skinnede ligesom paa en Morian; hun havde en Bylt paa Nakken og en Knortkæp i Haanden; hun var en Taterske. Børnene forstod ikke straks hvad hun sagde; og hun tog tre store Nødder op af Lommen inde i hver laa de dejligste Ting gemte, fortalte hun, det var Ønskenødder.

Ib saa paa hende, hun var saa venlig, og saa tog han sig sammen og spurgte, om han maatte have de Nødder, og Konen gav ham dem og plukkede sig en hel Lomme fuld af dem paa Busken.

Og Ib og Christine saa med store Øjne paa de tre Ønskenødder.

"Er der i den en Vogn med Heste for?" spurgte Ib.

"Der er en Guldkaret med Guldheste!" sagde Konen.

"Saa giv mig den!" sagde lille Christine, og Ib gav hende den, og Konen knyttede Nødden ind i hendes Halstørklæde.

"Er der inde i denne saadant et lille kønt Halstørklæde, som det Christine der har?" spurgte Ib.

"Der er ti Halsklæder!" sagde Konen, "der er fine Kjoler, Strømper og Hat!"

"Saa vil jeg ogsaa have den!" sagde Christine, og lille Ib gav hende ogsaa den anden Nød, den tredie var en lille sort en.

"Den skal du beholde!" sagde Christine, "og den er ogsaa køn."

"Og hvad er der i den?" spurgte Ib.

"Det allerbedste for dig!"

Og Ib holdt fast paa Nødden. Konen lovede at føre dem paa rette Vej hjem, og de gik, men rigtignok i en ganske modsat Retning, end de skulde gaa, men derfor tør man ikke beskylde hende for, at hun vilde stjæle Børn.

I den vildsomme Skov mødte de Skovløberen Chræn, han kendte Ib, og ved ham kom Ib med lille Christine hjem, hvor man var i stor Angest for dem, og Tilgivelse fik de, skønt de havde begge fortjent et godt Livfuld Ris, først fordi de

lod Grisen falde i Vandet og dernæst, fordi de vare løbne deres Vej.

Christine kom hjem paa Heden, og Ib blev i det lille Skovhus; det første han der om Aftenen gjorde, var at tage frem Nødden, der gemte "det allerbedste"; — han lagde den mellem Døren og Dørkarmen, klemte saa til, Nødden knak, men ikke Kærne skabt var der at se, den var fyldt ligesom med Snus eller Muldjord; der var gaaet Orm i den, som det kaldes.

"Ja, det kunde jeg nok tænke!" mente Ib, hvor skulde der, inde i den lille Nød, være Plads for det allerbedste! Christine faar hverken fine Klæder eller Guldkaret ud af sine to Nødder!"

Og Vinteren kom, og det ny Aar kom.

Og der gik flere Aaringer. Nu kunde Ib gaa til Præsten, og han boede langvejs borte. Paa den Tid kom en Dag Prammanden og fortalte hos Ibs Forældre, at lille Christine skulde nu ud at tjene for sit Brød, og at det var en sand Lykke for hende, at hun kom i de Hænder, hun kom, fik Tjeneste hos saadanne brave Folk; tænk, hun skulde til de rige Krofolk i Herning Kanten, Vester paa; der skulde hun gaa Mor til Haande, og siden, naar hun skikkede sig og der var konfirmeret, vilde de beholde hende.

Og Ib og Christine tog Afsked fra hinanden; Kærestefolkene bleve de kaldte; og hun viste ham ved Afskeden, at hun endnu havde de to Nødder, som hun fik af ham, da de løb vild i Skoven, og hun sagde, at hun i sin Klædekiste

gemte de smaa Træsko, han som Dreng havde skaaret og foræret hende. Og saa skiltes de.

Ib blev konfirmeret, men i sin Moders Hus blev han, for han var en flink Træskosnitter, og han passede godt om Sommeren den lille Avling; hans Moder havde kun ham dertil, Ibs Fader var død.

Kun sjældent, og det var da ved en Postkarl eller en Aalebonde, hørte man om Christine: det gik hende godt hos de rige Krofolk, og da hun var bleven konfirmeret, skrev hun til Faderen Brev med Hilsen til Ib og hans Moder; i Brevet stod om seks ny Særke og en dejlig Klædning, Christine havde faaet af Husbond og Madmoder. Det var rigtignok gode Tidender.

Foraaret derefter, en smuk Dag, bankede det paa Ibs og hans Moders Dør, det var Prammanden med Christine; hun var kommen i Besøg paa en Dagstid; der var just en Lejlighed til Them og igen tilbage, og den benyttede hun. Smuk var hun som en fin Froken, og gode Klæder havde hun, de vare syede vel, og de passede til hende. I fuld Stads stod hun, og Ib var i daglige, gamle Klæder. Han kunde slet ikke komme til Mæle; vel tog han hendes Haand, holdt den saa fast, var saa inderlig glad, men Munden kunde han ikke faa paa Gang, det kunde lille Christine, hun talte, hun vidste at fortælle, og hun kyssede Ib lige paa Munden.

"Kender du mig ikke nok?" sagde hun; men selv da de var ene to, og han endnu stod og

holdt hende i Haanden, var alt hvad han kunde sige, alene det: „Du er bleven ligesom en fin Dame! og jeg ser saa pjusket ud! hvor jeg har tænkt paa dig, Christine! og paa gamle Tider!"

Og de gik Arm i Arm op paa Aasen og saa over Gudenaa til Seis Hede med de store Lyngbanker, men Ib sagde ikke noget, dog da de skiltes ad, var det klart for ham, at Christine maatte blive hans Kone, de vare jo fra smaa kaldte Kærestefolk, de vare, syntes han, et forlovet Par, uagtet ingen af dem selv havde sagt det.

Kun nogle Timer endnu kunde de være sammen, for hun skulde igen til Them, hvorfra tidlig næste Morgen Vognen kørte tilbage Vester paa. Faderen og Ib fulgte med til Them, det var klart Maaneskin, og da de kom der, og Ib endnu holdt Christines Haand, kunde han ikke slippe den, hans Øjne de vare saa klare, men Ordene faldt kun smaat, men det var Hjærteord hvert eneste et: "Er du ikke bleven for fint vant," sagde han, "og kan du finde dig i at leve i vor Mors Hus med mig som Ægtemand, saa bliver vi to engang Mand og Kone! — — men vi kan jo vente lidt!"

"Ja, lad os se Tiden an, Ib!' sagde hun; og saa trykkede hun hans Haand, og han kyssede hende paa hendes Mund. "Jeg stoler paa dig, Ib!" sagde Christine, "og jeg tror, at jeg holder af dig; men lad mig sove paa det!"

Og saa skiltes de ad. Og Ib sagde til Pram-

manden, at han og Christine vare nu saa godt som forlovede, og Prammanden fandt, at det var, som han altid havde tænkt om det; og han fulgte hjem med Ib og sov der i Seng med ham, og der taltes saa ikke mere om Forlovelsen.

Et Aar var gaaet; to Breve vare vekslede mellem Ib og Christine; "trofast til Døden!" stod der ved Underskriften. En Dag traadte Prammanden ind til Ib, han havde Hilsen til ham fra Christine; hvad mere han havde at sige, gik det lidt langsomt med, men det var det, at det gik Christine vel, mere end vel, hun var jo en køn Pige, agtet og afholdt. Kromandens Søn havde været hjemme paa Besøg; han var ansat ved noget stort i København, ved et Kontor; han syntes godt om Christine, hun fandt ham ogsaa efter sit Sind, hans Forældre vare nok ikke uvillige, men nu laa det dog Christine paa Hjærtet, at nok Ib tænkte saa meget paa hende, og saa havde hun betænkt at skyde Lykken fra sig, sagde Prammanden.

Ib sagde i Førstningen ikke et Ord, men han blev lige saa hvid som et Klæde, rystede lidt paa Hovedet, og saa sagde han: "Christine maa ikke skyde sin Lykke fra sig!"

"Skriv hende et Par Ord til!" sagde Prammanden.

Og Ib skrev ogsaa, men han kunde ikke ret sætte Ordene sammen, som han vilde, og han slog Streg over, og han rev itu, — men om Mor-

genen var der et Brev i Stand til lille Christine, og her er det:

— "Det Brev, du har skrevet til din Fader, "har jeg læst og ser, at det gaar dig vel i alle "Maader, og at du kan faa det endnu bedre. Spørg "dit Hjærte ad, Christine! og tænk vel over hvad "du gaar ind til, om du tager mig; det er kun "ringe hvad jeg har. Tænk ikke paa mig, og "hvordan jeg har det, men tænk paa dit eget "Gavn! Mig er du ikke bunden til ved Løfte, og "har du i dit Hjærte givet mig et, saa løser jeg "dig fra det. Alverdens Glæde være over dig, "lille Christine! Vor Herre har vel Trøst for "mit Hjærte.

Altid din hengivne Ven,
Ib."

Og Brevet blev afsendt, og Christine fik det.

Ved Mortensdagstider blev der lyst fra Prædikestolen for hende i Kirken paa Heden og ovre i København, hvor Brudgommen var, og derover rejste hun med sin Madmor, da Brudgommen for sine Forretningers Skyld ikke kunde komme saa langt over i Jylland. Christine var efter Aftale truffen sammen med sin Fader i Landsbyen Funder, som Vejen gaar igennem, og som var ham det nærmeste Mødested; der tog de to Afsked. Derom kom til at falde et Par Ord, men Ib sagde ikke noget; han var bleven saa eftertænksom, sagde hans gamle Mor; ja eftertænksom var han, og derfor randt det ham i Tanke de tre Nødder, han som Barn fik af Taterkonen

og gav Christine de to af, det var Ønskenødder, i hendes den ene laa jo en Guldkaret med Heste, i den anden de dejligste Klæder; det slog til! al den Herlighed fik hun nu ovre i Kongens København; for hende gik det i Opfyldelse —! for Ib var der i Nødden kun den sorte Muld. "Det allerbedste" for ham, havde Taterkonen sagt, — jo, ogsaa det gik i Opfyldelse, den sorte Muld var ham det bedste. Nu forstod han tydeligt hvad Konen havde ment: i den sorte Jord, i Gravens Gemme, der var det ham det allerbedste.

Og der gik Aaringer, — ikke mange, men lange, syntes Ib; de gamle Krofolk døde bort, den ene kort efter den anden, al Velstanden, mange Tusinde Rigsdaler, gik til Sønnen. Ja, nu kunde Christine faa Guldkaret og fine Klæder nok.

I to lange Aar, som fulgte, kom ikke Brev fra Christine, og da saa Faderen fik et, var det slet ikke skrevet i Velstand og Fornøjelse. Stakkels Christine! hverken hun eller hendes Mand havde forstaaet at holde Maade paa Rigdommen, den gik, som den kom, der var ingen Velsignelse ved den, for de vilde det ikke selv.

Og Lyngen stod i Blomster, og Lyngen tørrede hen; Sneen havde mange Vintre fyget over Seis Hede, over Aasen, hvor Ib boede i Læ; Foraarssolen skinnede, og Ib satte Ploven i Jorden, da skar den, som han troede, hen ad en Flintesten, der kom ligesom en stor sort Høvlspaan op over Jorden, og da Ib tog paa

den, mærkede han, at det var et Metal, og hvor Ploven havde skaaret ind i det, skinnede det blankt. Det var en tung, stor Armring af Guld fra Hedenold; Kæmpegraven var bleven jævnet her, dens kostelige Smykke funden. Ib viste det til Præsten, der sagde ham, hvor herligt det var, og derfra gik Ib med det til Herredsfogden, der gav Indberetning derom til København og raadede Ib selv at overbringe det kostelige Fund.

"Du har fundet i Jorden det bedste, du kunde finde!" sagde Herredsfogden.

"Det bedste!" tænkte Ib. "Det allerbedste for mig — og i Jorden! saa havde Taterkvinden dog ogsaa Ret med mig, naar det var det bedste!"

Og Ib gik med Smakken fra Aarhus til Kongens København; det var som en Rejse over Verdenshavet for ham, som kun havde sat over Gudenaa. Og Ib kom til København.

Værdien af det fundne Guld blev udbetalt ham, det var en stor Sum: seks Hundrede Rigsdaler. Der gik i det store, vildsomme København Ib fra Skoven ved Seis Hede.

Det var netop Aftenen før han vilde med Skipperen tilbage til Aarhus, da han forvildede sig i Gaderne, kom i en ganske anden Retning, end den han vilde, og var over Knippelsbro kommen til Christianshavn i Stedet for ned mod Volden ved Vesterport. Han styrede ganske rigtig Vester paa, men ikke hvor han skulde. Der var ikke et Menneske at se paa Gaden. Da kom

der en lille bitte Pige ud fra et fattigt Hus; Ib talte til hende om Vejen, han søgte; hun studsede, saa op paa ham og var i heftig Graad. Nu var hans Spørgsmaal, hvad hun fejlede, hun sagde noget, som han ikke forstod, og idet de begge vare lige under en Lygte, og Lyset fra den skinnede hende lige ind i Ansigtet, blev han ganske underlig, for det var livagtig lille Christine, han saa,' ganske' som han huskede hende fra de begge vare Børn.

Og han gik med den lille Pige ind i det fattige Hus, op ad den smalle, slidte Trappe, højt op til et lille, skraat Kammer under Taget. Der var en tung, kvalm Luft derinde, intet Lys tændt; henne i Krogen sukkede det og drog Vejret trangt. Ib tændte en Svovlstik. Det var Barnets Moder, som laa paa den fattige Seng.

"Er der noget, jeg kan hjælpe eder med?" sagde Ib. "Den lille fik mig fat, men jeg er selv fremmed her i Staden. Er her ingen Naboer eller nogen, jeg kan kalde paa?" — Og han løftede hendes Hoved.

Det var Christine fra Se's Hede.

I Aaringer var derhjemme i Jylland hendes Navn ikke blevet nævnet, det vilde have rørt op i Ibs stille Tankegang, og det var jo ikke heller godt, hvad Rygtet og Sandheden meldte, at de mange Penge, hendes Mand fik i Arv fra hans Forældre, havde gjort ham overmodig og vildsom; sin faste Stilling havde han opgivet, rejst et halvt Aar i fremmede Lande, kommet tilbage og

gjort Gæld og dog flankeret; mere og mere hældede Vognen, og til sidst væltede den. De mange lystige Venner fra hans Bord sagde om ham, at han fortjente det, som det gik ham, han havde jo levet som en gal Mand. — Hans Lig var en Morgen fundet i Kanalen i Slotshaven.

Christine gik med Døden i sig; hendes yngste lille Barn, kun nogle Uger gammelt, baaret i Velstand, født i Elendighed, var alt i Graven, og nu var det saa vidt med Christine, at hun laa dødssyg, forladt, paa et usselt Kammer, usselt, som hun kunde have taalt det i sine unge Aar paa Seis Hede, men nu bedre vant, ret følte Elendigheden af. Det var hendes ældste lille Barn, ogsaa en lille Christine, der led Nød og Sult med hende, og som havde faaet Ib derop.

"Jeg er bange, jeg dør fra det stakkels Barn!" sukkede hun, "hvor i Verden skal hun saa hen!" — Mere kunde hun ikke sige.

Og Ib fik igen en Svovlstik tændt og fandt en Stump Lys, den brændte og lyste i det usle Kammer.

Og Ib saa paa den lille Pige og tænkte paa Christine i unge Dage; for Christines Skyld kunde han være god mod dette Barn, som han ikke kendte. Den døende saa paa ham, hendes Øjne bleve større og større — kendte hun ham? Ikke vidste han det, ikke et Ord hørte han hende sige.

Og det var i Skoven ved Gudenaa, nær Seis Hede; Luften var graa, Lyngen stod uden Blomster, Vestens Storme drev det gule Løv fra Skoven ud i Aaen og hen over Heden, hvor Græstørvhuset stod, hvor fremmede Folk boede; men under Aasen, godt i Læ bag høje Træer stod det lille Hus, hvidtet og malet; inde i Stuen brændte i Kakkelovnen Klynetørvene, inde i Stuen var Solskin, der straalede fra to Barneøjne. Foraarets Lærkeslag lød i Talen fra dets røde, leende Mund; der var Liv og Lystighed, lille Christine var der; hun sad paa Ibs Knæ; Ib var hende Fader og Moder, de vare borte, som Drømmen er det for Barnet og den voksne. Ib sad i det nette, pyntelige Hus, en velhavende Mand; den lille Piges Moder laa paa de fattiges Kirkegaard ved Kongens København.

Ib havde Penge paa Kistebunden, sagde de, Guld fra Muld, og han havde jo ogsaa lille Christine.

Fugl Föniks.

I Paradisets Have, under Kundskabstræet, stod en Rosenhæk; her, i den første Rose, fødtes en Fugl, dens Flugt var som Lysets, dejlig dens Farve, herlig dens Sang.

Men da Eva brød Kundskabens Frugt, da hun og Adam joges fra Paradisets Have, faldt fra Straffeenglens Flammesværd en Gnist i Fuglens Rede og antændte den. Fuglen døde i Flammerne, men fra det røde Æg fløj en ny, den eneste, den altid eneste Fugl Føniks. Sagnet melder, at den bygger i Arabien og hvert hundrede Aar brænder sig selv op i sin Rede, og at en ny Føniks, den eneste i Verden, flyver ud fra det røde Æg.

Fuglen omflagrer os, hurtig som Lyset, dejlig i Farve, herlig i Sang. Naar Moderen sidder ved Barnets Vugge, er den ved Hovedpuden og slaar med Vingerne en Glorie om Barnets Hoved. Den flyver gennem Nøjsomhedens Stue, og der er Solglans derinde, den fattige Dragkiste dufter med Violer.

Men Fugl Føniks er ikke alene Arabiens Fugl, den flagrer i Nordlysskær paa Laplands Issletter, den hopper imellem de gule Blomster i Grønlands korte Sommer. Under Fahluns Kob

berklipper, i Englands Kulgruber flyver den, som et pudret Møl, hen over Sangbogen i den fromme Arbejders Hænder. Den sejler paa Lotusbladet ned ad Ganges hellige Vande, og Hindupigens Øjne lyse ved at se den.

Fugl Føniks! Kender du ham ikke? Paradisets Fugl, Sangens hellige Svane. Paa Thespiskarren sad den, som en sladrende Ravn, og slog med de sorte, bærmebesmurte Vinger; over Islands Sangerharpe gled Svanens røde, klingende Næb; paa Shakespeares Skulder sad den som Odins Ravn, og hviskede ham i Øret: Udødelighed! Den fløj ved Sangerfesten gennem Wartburgs Riddersal.

Fugl Føniks! Kender du ham ikke, Han sang dig Marseillaisen, og du kyssede Fjeren, der faldt fra hans Vinge; han kom i Paradisglans, og du vendte dig maaske bort til Spurven, der sad med Bogguld paa Vingerne.

Paradisets Fugl, fornyet hvert Aarhundrede, født i Flammer, død i Flammer, dit Billed indfattet i Guld hænger i de riges Sale, selv flyver du tit vildfarende og ensom, — et Sagn kun: Fugl Føniks i Arabien.

— I Paradisets Have, da du fødtes under Kundskabstræet, i den første Rose, kyssede Vor Herre dig og gav dig dit rette Navn — Poesien.